

progressum, ac animarum salutem in Domino expedire arbitramur.

Declarationes et constitutiones praedictas, ad examen revocatae, emanarunt, ut infra.

§ 1. Cum itaque dudum a monachis Congregationis Cassinensis Ordinis S. Benedicti factae fuerint nonnullae declarationes ad regulam eiusdem S. Benedicti ac constitutiones pro felici eiusdem Congregationis gubernio, eiusque monachorum in via mandatorum Domini directione, quae iussu nostro a quibusdam viris pietate, prudentia, rerum usu, et sacrarum litterarum scientia eximia praeditis diligenter revisae et discussae ac, ubi opus esse visum est, opportune correctae et ad praesentem rerum statum aptatae fuerunt, ac in unum volumen collectae sunt, tenoris qui sequitur, videlicet:

IN NOMINE DOMINI NOSTRI IESU CHRISTI, Sancti monachorum patris Benedicti in regulam suam,

PROLOGUS.

Implorandum Dei auxilium pro profectu in bonis operibus sine quibus regnum caelorum ingredi nequimus.

Ausculata, o filii, praecepta magistri, et inclina aurem cordis tui, et admonitionem pii patris libenter excipe et efficaciter comple, ut ad eum per obedientiae laborem redeas, a quo per inobedientiae desiderium recesseras. Ad te ergo nunc meus sermo dirigitur, quisquis abrenuncians propriis voluntatibus, Domino Christo vero regi militaturus, obedientiae fortissima atque praeclara arma assumis; in primis ut quidquid agendum inchoas bonum, ab eo perfici instantissimam oratione deposcas, ut qui nos iam in filiorum dignatus est numero computare, non debeat aliquando de malis actibus nostris contristari: ita enim ei omni tempore de bonis suis in nobis parendum est, ut non solum iratus pater non aliquando filios suos exhaeret, sed neq. ut metuendus Dominus, irritatus malis nostris, ut nequissimos servos perpetuam tradit ad poenam, qui

1 Praeposit. a nos addimus (R. T.). 2 Potius lege tradat (R. T.).

eum sequi noluerint ad gloriam. Exurgamus ergo tandem aliquando, excitante nos Scripturam ac dicente: Hora est iam nos de somno surgere, et, apertis oculis nostris ad deificum lumen, attonitis auribus audiamus divina quotidie clamans quid nos admoneat vox dicens: Hodie, si vocem eius audieritis, nolite obdurare corda vestra; et iterum: Qui habet aures audiendi audiat quid spiritus dicat ecclesiis. Et quid dicit? Venite, filii, audite me; timorem Domini docebo vos; currite, dum lumen vitae habetis, ne tenebrae mortis vos comprehendant. Et quaerens Dominus in multitudine populi, cui haec clamat, operarium suum, iterum dicit: Quis est homo qui vult vitam et cupit videre dies bonos? Quod si tu audiens respondeas: Ego: dicit tibi Deus: Si vis habere veram et perpetuam vitam, prohibe linguam tuam a malo et labia tua ne loquantur dolum; diverte a malo et fac bonum, inquire pacem et sequere eam: et: Cum haec feceritis, oculi mei super vos et aures meae ad preces vestras; et, antequam me invocetis, dicam: ecce adsum. Quid dulcius nobis hac voce Domini invitantis nos, fratres carissimi? Ecce pietate sua demonstrat nobis Dominus viam vitae. Succinctis ergo fide vel observantia bonorum actuum lumbis nostris, per ducatum Evangelii pergamus itinera eius, ut mereamur eum, qui nos vocavit, in regno suo videre; in cuius regni tabernaculo si volumus habitare, nisi illuc bonis actibus currendo minime pervenitur; sed interrogamus cum Propheta Dominum, dicentes ei: Domine, quis habitabit in tabernaculo tuo, aut quis requiescet in monte sancto tuo? Post hanc interrogationem, fratres, audiamus Dominum respondentem et ostendentem nobis viam ipsius tabernaculi, ac dicen-

1 Aptius lege interrogemus (R. T.).

tem: Qui ingreditur sine macula et operatur iustitiam, qui loquitur veritatem in corde suo, qui non egit dolum in lingua sua, qui non fecit proximo suo malum, et opprobrium non accepit adversus proximum suum; qui malignum diabolum, aliqua suadentem sibi, cum ipsa suasionem sua, a conspectibus cordis sui respuens, deduxit ad nihilum, et parvulos cogitatus eius tenuit et allisit ad Christum; qui timentes Dominum de bona observantia sua non se reddunt elatos, sed ipsa in se bona, non a se posse, sed a Domino fieri existimantes, operantem in se Dominum magnificant, illud cum Propheta dicentes: Non nobis, Domine, non nobis, sed nomini tuo da gloriam. Sicut nec Paulus apostolus de praedicatione sua sibi aliquid imputavit, dicens: Gratia Dei sum id quod sum; et iterum ipse dicit: Qui gloriatur, in Domino gloriatur. Unde et Dominus in Evangelio ait: Qui audit verba mea haec, et faciet ea, simililabo eum viro sapienti, qui aedificavit domum suam supra petram; venerunt flumina, flaverunt venti, et impegerunt domum illam, et non cecidit; fundata enim erat supra petram. Haec complens Dominus, expectat nos quotidie, his suis sanctis monitis factis nos respondere debere. Ideo nobis propter emendationem malorum huius vitae ad inducias relaxantur, dicente Apostolo: An nescis, quia patientia Dei ad poenitentiam te adducit? Nam prius Dominus dicit: Nolo mortem peccatoris, sed ut convertatur et vivat. Cum ergo interrogassemus Dominum, fratres, de habitatore tabernaculi eius, audivimus habitandi praeceptum; sed, si compleamus habitatoris officium, erimus haeredes regni caelorum. Ergo praeparanda sunt corda et corpora nostra sanctae

1 Edit. Main. legit eum pro cum (R. T.). 2 Male edit. Main. legit et pro et (R. T.).

praeceptorum obedientiae militaturae; et quod minus habet in nobis natura possibile, rogemus Dominum ut gratiae suae iubeat nobis adiutorium ministrare; et si fugientes gehennae poenas, ad vitam perpetuam volumus pervenire, dum adhuc vacat et in hoc corpore sumus et haec omnia per hanc lucis viam vacat implere, currendum et agendum est modo, quod in perpetuum nobis expediat.

(a) Constituenda est ergo a nobis dominici schola servitii, in qua institutione nihil asperum, nihilque grave nos constituturos speramus; sed et si quod paululum restrictius dictante aequitatis ratione propter emendationem vitiorum vel conservationem charitatis processerit, non illico pavore perterritus refugias viam salutis, quae non est nisi angusto initio incipienda; processu vero conversationis et fidei, dilatato corde, inenarrabili dilectionis dulcedine curritur via mandatorum Dei; ut, ab ipsius nunquam magisterio discedentes, in eius doctrina usque ad mortem in monasterio perseverantes, passionibus Christi per patientiam participemus, ut et regni eius mereamur esse consortes.

Prologus declarationum

Patrum Congregationis Cassinensis.

(a) Finis et perfectio legis charitas; charitas autem benigna est: ideoque discretissimus aequus ac sanctissimus legislator noster monet, ita ab abbate disponenda omnia ac moderanda, ut debiles non refugiant, sed alacri obedientiam salutem operentur animarum. Hac nos doctrinam instructi, et apostolicam auctoritate muniti, quaedam in regulam benignius declarabimus, aliqua modernis Ecclesiae legibus et ritibus componemus, cuncta demum sic temperabimus, ut, nihil nimis arduum et onerosum iniungendo, iter evangelicae perfectionis et observantiae regularis in unitate spiritus et in vinculo pacis dilatato corde curramus.

Hinc opportunum erit, scholam bonorum operum instituisse, quae tam invidiosa non praescribat.

Abbatia institutiones sunt moderatae, cuiusmodi erunt sequentes declarationes.

Incipit regula S. patris Benedicti.

CAPUT I. — De generibus monachorum.

Quatuor sunt genera monachorum, coenobitarum nempe, anachoretarum, sarabaitarum et gyrovagorum.

Monachorum quatuor esse genera manifestum est. Primum coenobitarum, hoc est monasteriale, militans sub regula vel abbate. Deinde secundum genus est anachoretarum, idest eremitarum, horum, qui, non conversionis fervore novitio, sed monasterii probatione diuturna, didicerunt contra diabolum multorum solatio iam docti pugnare, et bene instructi, fraternam ex acie ad singularem pugnam eremi, securi iam, sine consolatione alterius, sola manu vel brachio, contra vitia carnis vel cogitationum, Deo auxiliante, sufficiunt pugnare. Tertium vero monachorum teterrimum genus est sarabaitarum, qui nullam regulam approbati, experientiam magistram, sicut aurum fornacis, sed in plumbi natura molliti, adhuc operibus servantes saeculo fidem, mentiri Deo per tonsuram noscuntur; qui bini, aut terni, aut certe singuli, sine pastore, non dominicis sed suis inclusi ovilibus, pro lege eis est desideriorum voluptas, cum quidquid putaverint vel elegerint, hoc dicunt sanctum, et quod noluerint, putant non licere. Quartum vero genus est monachorum, quod nominatur gyrovagum, qui totam vitam suam per diversas provincias ternis aut quaternis diebus per diversorum cellas hospitantur, semper vagi, et propriis voluptatibus et regulae illecebris servientes, et per omnia deteriores sarabaitis; de quorum omnium miserrimam conversatione melius est silere, quam loqui. His ergo omissis, ad coenobitarum fortissimum genus disponentium, adiuvante Domino, veniamus.

CAPUT II. — Qualis debeat esse abbas.

Abbas praecipua Christi tantum proponit, idque vobis et factis.

Abbas, qui praeesse dignus est monasterio, semper meminisse debet quod dicitur, et nomen maioris factis implere.

1 Nescio an galae legend. pro regulae (R. T.).

Christi enim agere vices in monasterio creditur quando ipsius vocatur praenomine, dicente Apostolo: *Acceptistis spiritum adoptionis filiorum, in quo clamamus, abba, pater.* Ideoque abbas nihil extra praeceptum Domini (quod absit) debet aut vel¹ constituere vel iubere; sed iussio eius, vel doctrina, fermentum divinae iustitiae in discipulorum mentibus conspergatur. Memor sit semper abbas, quia doctrinae suae vel discipulorum obedientiae, utrarumque rerum in tremendo iudicio Dei facienda erit discussio. (a) Sciatque abbas culpae pastoris incumbere, quidquid in ovibus paterfamilias utilitatis minus potuerit invenire. Tantum iterum liber erit, si inquieto vel inobedienti gregi pastoris fuerit omnis diligentia attributa, et morbidis earum actibus universa fuerit cura exhibita. Pastor earum in iudicio Domini absolutus dicat, cum Propheta, Domino: *Iustitiam tuam non abscondi in corde meo, veritatem tuam et salutare tuum dixi; ipsi autem contemnentes spreverunt me.* Et tunc demum inobedientibus curae suae ovibus poena sit eis praevalens ipsa mors. Ergo, cum aliquis suscipit nomen abbatis, duplici debet doctrinam suis praeesse discipulis, id est omnia bona et sancta factis amplius quam verbis ostendere, ut capacibus discipulis mandata Domini verbis proponat, duris vero corde, et simplicioribus, factis suis divina praecepta demonstret. (b) Omnia vero quae discipulis docuerit esse contraria in suis factis indicet non agenda, ne aliis praedicans, ipse reprobis inveniatur, ne quando illi dicat Deus peccanti: *Quare tu enarras iustitias meas et assumis testamentum meum per os tuum? Tu vero odisti disciplinam et proiecisti sermones meos post*

1 Forsan velle aut pro aut vel legendum (R. T.).

2 Edit. Main. legit proiecti (R. T.).

te: et: *Qui in fratris tui oculo festucam videbas, in tuo proprio trabem non vidisti!* Non ab eo persona in monasterio discernatur, non unus plus ametur quam alius, nisi quem in bonis actibus aut obedientiam invenerit meliorem. Non convertenti ex servitio praeponatur ingenius, nisi alia rationabilis causa existat. Quod si ita, iustitia dictante, abbati visum fuerit, et de cuiuslibet ordine id faciat, sin aliis propria teneant loca; quia sive servus, sive liber, omnes in Christo unum sumus; et sub uno Domino aequalem servitutis militiam bailamus; quia non est apud Deum personarum acceptio. Solummodo in hac parte apud ipsum discernimur, si meliores aliis in operibus bonis et humiles inveniamur. Ergo aequalis sit omnibus ab eo charitas; una praebeatur omnibus secundum merita disciplina.

Arguere, obsecrare et increpare debet.

In doctrinam namque suam abbas apostolicam debet illam semper formam servare, in qua dicit: *Argue, obsecra, increpa*, idest miscens temporibus tempora, terroribus blandimenta: durum magistri, pius patris ostendat affectum; idest indiscipulatos et inquietos debet durius arguere; obedientes autem et mites et patientes, ut melius proficiant, obsecrare, negligentes autem et contemnentes ut increpet et corripiat, admonemus. (c) Neque dissimulet peccata delinquentium: sed mox ut coeperint oriri, radicitus ea, ut praevaleret, amputet: memor periculi Heli sacerdotis de Silo. Et honestiores quidem atque intelligibiles animos primam vel secundam admonitione verbis corripiat: improbos autem, et duros, ac superbos vel inobedientes, verborum vel corporis castigatione in ipso initio peccati coerceat, sciens scriptum: *Stultus verbis non corrigitur: et iterum: Percute filium tuum virga, et liberabis animam eius a morte.*

Meminisse debet semper abbas quod est, meminisse quod dicitur, et scire quia, cui plus committitur, plus ab eo exigitur: sciatque quam difficilem et arduam rem suscepit regere animas et multorum servire moribus. (d) Et alium quidem blandimentis, alium vero increpationibus, alium suasionibus, et secundum uniuscuiusque qualitatem vel intelligentiam, ita se omnibus conformet et aptet, ut non solum detrimenta gregis sibi commissi non patiat, verum etiam in augmentatione boni gregis gaudeat. Ante omnia ne dissimulans aut parvipendens salutem animarum sibi commissarum plus gerat sollicitudinem de rebus transitorii et terrenis atque caducis, sed semper cogitet quia animas suas suscepit regendas, de quibus et rationem redditurus est. Et, ne causetur forte de minori substantia, meminerit scriptum: *Primum quaerite regnum Dei et iustitiam eius, et haec omnia adiacentur vobis:* et iterum: *Nihil deest timentibus eum:* sciatque quia qui suscipit animas regendas, praeparet se ad rationem reddendam. Et quantum sub cura sua fratrum se habere scierit numerum, agnoscat pro certo, quia in die iudicii ipsarum omnium animarum est redditurus Domino rationem, sine dubio additam et suae animae. Et ita timens semper futuram discussionem Pastoris de creditis ovibus, cum de alienis ratiociniis cavet, redditur de suis sollicitus; et cum de admonitionibus suis emendationem aliis subministrat, ipse efficitur a vitiis emendatus.

DECLARATIO.

(a) 1. Sciatque abbas culpae pastoris. Considerent maximam cum attentione praelati doctrinam huius capituli, curentque omni vigilantiam ut fratres ad regularem observantiam, ad sacras item lectiones, meditationes ac orationes sedulo incumbant, sanctissima sacramenta, celebrationesque missarum de-

Rationem reddet de anima sibi commissis.

vote frequentent; ac praesertim invigilant ne officiales, tam monachi quam commissi, qui extra monasteria ob curam rerum temporalium degunt, propter huiusmodi administrationes spiritualia exercitia praetermittant.

(b) II. *Omnia vero.* Praelati, ut subditos reddant in obsequendo promptiores, ipsi forma gregis fiant et duces agendorum. Ergo regularibus observantiis chori, refectorii, ceterisque semper intersint. Blandissime quippe iubetur exemplo.

(c) III. *Neque dissimulet.* Zelum disciplinae exigens Dominus a praelatis: *Noli* (inquit) *quaerere feri iudex, nisi valeas virtute irumpere iniquitates*: nimirum docens, non levis culpa reum se constituere, qui, cum pro suo munere sibi tradita potestate peccata compescere et emendare debeat, dissimulando et connivendo fovet et auget. Hoc ergo divinum pariter et regulare documentum satagant patres studiosius adimplere, ne, propter correctionis omissionem, vitia et peccata succrescant; quinimo contra criminosos procedant, etiam ex officio. Quod si in gravioribus causis neglexerint, severe in ipsos a definitores, vel a regimine, pro modo culpe animadvertatur.

(d) IV. *Alium quidem blandimentis.* Hinc noverint abbates quantam indigeant prudentiam in regendis subditis, et qua discretione ac flexibilitate se debeant uniuscuiusque naturae aptare, ut animas lucrifaciant. Nullum enim animal lenius atque morosius tractandum est quam homo, praesertim ingenuus.

CAP. III. — *De adhibendis ad consilium fratribus.*

Quoties (a) aliqua praecipua agenda sunt in monasterio (b) convocet (c) abbas omnem congregationem, et dicat ipse unde agitur. Et audiens consilium fratrum, tractet apud se, et quod utilius iudicaverit, faciet. Ideo autem omnes ad consilium vocari diximus; quia saepe iuniori Dominus revelet quod melius est. Sic autem dent fratres consilium cum omni humilitatis subiectione, ut non praesumant procaciter defendere

quod eis visum fuerit; sed magis in abbatis pendeat arbitrio, ut quod salubrius esse iudicaverit, ei cuncti obediant: sed sicut discipulis convenit obedire magistro, ita, et ipsum provide et iuste concedet cuncta disponere. In omnibus igitur omnes magistrum sequantur regulam, neque ab ea temere declinetur a quoquam. Nullus in monasterio sequatur cordis proprii voluntatem, neque praesumat quisquam cum abbate suo proterve intus aut foris monasterium contendere; quod si praesumpserit, regulari disciplinae subiaceat: ipse tamen abbas cum timore Dei et observatione regulae omnia faciet, sciens se procul dubio de omnibus iudiciis suis aequissimo iudici Deo rationem redditurum. Si qua vero minora agenda sunt in monasteriis utilitatibus, (d) seniorum tantum utatur consilio, sicut scriptum est: *Omnia fac cum consilio, post factum non poenitebis.*

DECLARATIO.

(a) I. *Aliqua praecipua.* Inter praecipua, in quibus maxime totius congregationis sive conventus cuiuscumque monasterii consilia et vota requiri debent, sunt receptid novitiorum ad professionem, collatio beneficiorum (ubi consuevit conventus intervenire huiusmodi collationibus), syndicus, locationes ad longum tempus, acceptatio missarum perpetuarum, et alia huiusmodi; quaelibet etiam alienatio rerum ecclesiasticarum immobilium, et pretiosarum mobilium; haec enim per sacros canones sine facultate Summi Pontificis omnino fieri prohibentur.

II. Porro alienationum negotium, ut mature riteque peragatur, sic dirigendum ordinamus (praeterquam si esset fundus, vel res exigui valoris): ineatur primo inter superiores consilium, an alienatio expediat utilisque futura sit monasterio; deinde, consentientibus superioribus, res deferatur ad universum conventum legitime congregatum, a quo publica discussione examinatur.

III. Posthaec secretis cunctorum votis

exponatur, et si ex tribus partibus, quibus totus conventus coalescit, saltem duas consentire urna protulerit, tunc petenda erit licentia a capitulo generali, ostendendo authentice rem a privato capitulo monasterii fuisse diligenter discussam, et utilem iudicatam, et instrumento firmatam; demum pro facultate canonica adeunda erit Apostolica Sedes, cuius licentia impetrata, alienatio fiat, vel per viam permutationis, vel ita caute secureque pecunia inde proveniens applicetur, ut omne monasterii detrimenti periculum praecaveatur. Saepem enim accidit laicorum bona esse hypothecata, aut fideicommissa subiecta, aut aliter obligata.

IV. Bona emphyteutica, sive feudalia, si quae, defectu descendendum, vel quovis alio titulo, ad monasterium libere devolvi contigerit, in emphyteusim vel feudum denuo dari prohibemus absque licentia capituli generalis, vel saltem praesidis et unius visitatoris illius provinciae. Solemnitates vero alienationum praescribuntur in Constitutionibus Pauli II et Urbani VIII.

(b) V. *Convocet abbas omnem congregationem.* Antequam abbas exponat causam, de qua agendum est, exhortetur fratres ut cum humilitate dent consilium iuxta hoc capitulum.

VI. Prohibemus autem ne quis frater audeat revelare ea, quae in capitulis particularibus monasteriorum tractata fuerint, quae a patribus vetita sint revelari. Quod si quis transgressus fuerit, iniungatur ei pro hac gravi inobedientia ut dicat suam culpam in capitulo coram omnibus, ieiunetque semel pane et aqua in terra in refectorio, et privetur per sex menses voce activa et passiva capituli.

(c) VIII. *Abbas.* Declaramus per totam regulam idem intelligendum de priore, ubi dignitas monasterii non esset abbatia, sed prioratus.

(d) VIII. *Seniorum tantum utatur consilio.* Declaramus nomine seniorum intelligendum esse priorem claustralem et decanos regiminis, cum quibus praelati negotia monasteriorum, tam in spiritualibus quam in temporalibus occurrentia, legitime tractare et expedire possint.

CAPUT IV. — *Quae sint instrumenta bonorum operum.*

- 1 Primum instrumentum in primis Dominum Deum diligere ex toto corde, tota anima, tota virtute;
- 2 Deinde proximum tamquam seipsum (Deuter. 6).
- 3 Deinde non occidere (Luc. 10),
- 4 Non adulterari (Levit. 19),
- 5 Non facere furtum (Exod. 20),
- 6 Non concupiscere (Deuter. 6),
- 7 Non falsum testimonium dicere (1 Petr. 2):
- 8 Honorare omnes homines (Luc. 9),
- 9 Et quod sibi quis fieri non vult, alii non faciat (Tob. 4):
- 10 Abnegare semetipsum sibi, ut sequatur Christum (Matth. 7):
- 11 Corpus castigare (1 Cor. 9):
- 12 Delicias non amplecti (II Petr. 2):
- 13 Ieiunium amare (Dan. 1):
- 14 Pauperes recreare (Tob. 4):
- 15 Nudum vestire (Esa. 58):
- 16 Infirmum visitare (Matth. 25):
- 17 Mortuum sepelire (Tob. 1; 2):
- 18 In tribulatione subvenire (Eccli. 6):
- 19 Dolentem consolari (Eccli. 7):
- 20 A saeculi actibus se facere alienum (II Tim. 2):
- 21 Nihil amoris Christi praeposere (Matth. 10):
- 22 Iram non perficere (Matth. 5):
- 24 Iracundiae tempus non reservare (Eph. 4):
- 24 Dolum in corde non tenere (Prov. 12):
- 25 Pacem falsam non dare (Iob. 36):
- 26 Claritatem non derelinquere (Ps. 27):
- 27 Non iurare, ne forte periuret (1 Petr. 4):
- 28 Veritatem ex corde et ore proferre (Matth. 5):
- 29 Malum pro malo non reddere (Ps. 14; 1 Thess. 5):
- 30 Iniuriam non facere, sed factam pariter sufferre (1 Cor. 6):

- 31 Inimicos diligere (Matth. 5):
 32 Maledicentes se, non remaledicere, sed magis benedicere (Rom. 12; 1 Petr. 3):
 33 Persecutiones pro iustitiâ sustinere (Matth. 5):
 34 Non esse superbum (Tob. 4),
 35 Non vinolentum (1 Timot. 3),
 36 Non multum edacem (Eccli. 31; 37),
 37 Non somnolentum (Prov. 20),
 38 Non pigrum (Prover. 24. 26),
 39 Non murmurosum (Sapient. 1),
 40 Non detractorem (Proverb. 4):
 41 Spem suam Deo committere (Ps. 36):
 42 Bonum aliquod in se cum viderit, Deo applicet, non sibi (Iacob. 1);
 43 Malum vero semper a se factum sciat, et sibi reputet (Osee 13):
 44 Diem Iudicii timere (Iob. 31):
 45 Gehennam expavescere (Luc. 12):
 46 Vitam aeternam omni concupiscentiâ spirituali desiderare (Ps. 83; Phil. 1):
 47 Mortem quotidie ante oculos suspectam habere (Matth. 24):
 48 Actus vitae suae omni hora custodire (Deut. 4):
 49 In omni loco Deum se respicere, pro certo scire (Prov. 5):
 50 Cogitationes malas, cordi suo advenientes, mox ad Christum allidere (Psal. 136):
 51 Et seniori spirituali patefacere (Eccli. 8):
 52 Os suum a malo vel pravo eloquio custodire (Psal. 33. 38):
 53 Multum loqui non amare (Prov. 10; Matth. 12):
 54 Verba vana, aut risui apta, non loqui (11 Tim. 2):
 55 Risum multum aut excussum non amare (Eccli. 7; Eccli. 21):
 56 Lectiones sanctas libenter audire (Luc. 11):
 57 Orationi frequenter incumbere (Luc. 18):

- 58 Mala sua praeterita cum lacrymis vel gemitu quotidie in oratione Deo confiteri, et de ipsis malis de cetero emendare (Galat. 5):
 59 Desideria carnis non perficere, voluntatem propriam odire (Hebr. 13):
 60 Praeceptis abbatis in omnibus obedire, etiamsi ipse aliter (quod absit) agat, memor illius dominici praecepti: *Quae dicunt facite, quae autem faciunt, facere nolite* (Matth. 23):
 61 Non velle dici sanctum, antequam sit, sed prius esse, quo verius dicitur (Matth. 6):
 62 Praecepta Dei factis quotidie adimplere (Eccli. 6):
 63 Castitatem amare (1 Tim. 5):
 64 Nullum odire (Levit. 19):
 65 Zelum et invidiam non habere (Gal. 5):
 66 Contentionem non amare (11 Tim. 2):
 67 Elationem fugere (Psal. 130):
 68 Seniores venerari (Levit. 19):
 69 Iuniores diligere (1 Tim. 5):
 70 In Christi amore pro inimicis orare (Matth. 5):
 71 Cum discordantibus ante solis occasum in pacem redire (Ephes. 4):
 72 Et de Dei misericordiâ nunquam desperare (Ezech. 18).

Ecce, haec sunt instrumenta artis spiritualis, quae cum fuerint a nobis die noctuque incessabiliter adimpleta, et in die Iudicii reassignata, illa merces nobis a Domino recompensabitur, quam ipse promisit quod oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit quae praeparavit Deus his qui diligunt eum: officina vero, ubi haec omnia diligenter operemur, claustra sunt monasterii et stabilitas in Congregatione.

CAP. V. — *De obedientiâ discipulorum.*

Primus humilitatis gradus est obedientia sine morâ. Haec convenit iis, qui nihil sibi Christo carius existi-

Obediencia esse debet sine mora et cum hilari animo.

mant, propter metum gehennae, vel gloriam vitae aeternae: et mox ut aliquid imperatum a maiore fuerit, ac si divinitus imperetur, moram pati nesciunt in faciendo. De quibus Dominus dicit: *Ob auditu auris obedivit mihi*, et item dicit doctoribus: *Qui vos audit, me audit*. Ergo hi tales, relinquentes statim quae sua sunt, et voluntatem propriam deserentes, mox exoccupatis manibus, et quod agebant imperfectum relinquentes, vicino obedientiae pede iubentis vocem factis sequuntur; et veluti uno momento praedicta magistri iussio et perfecta discipuli opera in velocitate timoris Dei ambae res communiter citius explicantur: quibus ad vitam aeternam gradiendi amor incumbit, ideo angustam viam arripiunt, unde Dominus dicit: *Angusta via est, quae ducit ad vitam*; ut non suo arbitrio viventes, vel desideriiis suis et voluptatibus obedientes, sed ambulantes alieno iudicio et imperio, in coenobiis degentes, abbatem sibi praeesse desiderant. Sine dubio hi tales illam Domini sententiam imitantur, qua dicit: *Non veni facere voluntatem meam, sed eius, qui misit me*. Sed haec ipsa obedientia tunc acceptabilis erit Deo et dulcis hominibus, si, quod iubetur, non trepide, non tarde, non tepide, aut cum murmure vel cum responso nolentis efficiatur; quia obedientia, quae maioribus praebetur, Deo exhibetur; ipse enim dixit: *Qui vos audit, me audit*; et cum bono animo a discipulis praebere oportet, quia: *Hilarem datorem diligit Deus*. Nam cum malo animo si obedit discipulus, et non solum ore, sed etiam corde si murmuraverit, etsi impleat iussionem, tamen acceptum iam non erit Deo, qui cor respicit murmurantis, et pro tali facto nullam consequitur gratiam: immo murmurantium

1 Forsan et pro ut legendum (a. r.).

poenam incurrit, si non cum satisfactione emendaverit.

CAP. VI. — *De taciturnitate.*

Faciamus quod ait Propheta: *Dixi: custodiam vias meas, ut non delinquam in lingua mea: posui ori meo custodiam: obmutui et humiliatus sum, et silui a bonis*. Hic ostendit Propheta, si a bonis eloquiis interdum propter taciturnitatem debet taceri, quanto magis a malis verbis propter poenam peccati debet cessari? Ergo, quamvis de bonis et sanctis ad aedificationem eloquiis perfectis, discipulis propter taciturnitatis gravitatem rara loquendi concedatur licentia, quia scriptum est: *In multiloquio non effugies peccatum*; et alibi: *Mors et vita in manibus linguae*. Nam loqui et docere magistrum condecet; tacere et audire discipulo convenit. Et ideo, si qua requirenda sunt a priore, cum omni humilitate et subiectione reverentiae requirantur; (a) scurrilitates vero, vel verba otiosa et risum moventia, aeternam clausuram in omnibus locis damnamus, et ad tale eloquium discipulum aperire os non permittimus.

DECLARATIO.

(a) i. *Scurrilitates vero*. Ut scurrilitatum ac levitatum occasiones tollantur, interdicimus in monasteriis teneri aves, catellos, similia, aut alia animalia ad iocum aut levitatem provocantia.

ii. Omne quoque ludi genus, utpote religiosis minime conveniens, tam intus quam extra monasteria, vana etiam spectacula et choreas, omnem habitus transformationem, et ludicra omnia penitus prohibemus.

iii. Fratres vero nec in mari nec in fluminibus causam lavandi se spolient.

iv. Ad effugiendam porro disciplinae regularis relaxationem, praelati et alii superiores non concedant solatia aut recreationes, nisi semel singulis hebdomadibus; discretionem tamen praelatorum aliquid, raro quidem et ex rationabili causa, monachis

Discipuli raro loquantur, nunquam vero otiosa et scurrilia.

ulterius indulgendum permittimus, excepta tamen Quadragesima et Adventu, quibus temporibus nefas est talia cogitare, nedum permittere.

v. Quod si, vel in monasterio, vel extra, fratres quaecumque recreationis gratia convenerint, caveant a dissolutionibus, manuum invicem iniectionibus, et huiusmodi locis honestati religiosae minime convenientibus, sintque solatia eorum modesta et gravitate temperata, quae, iuxta dictum S. Bernardi, recreent, non enervent. Qui vero contrafecerit, ieiunet semel in pane et aqua, comedens in terra in refectorio toties quoties. Quae ut melius observentur, volumus quod huiusmodi recreationibus intersit praelatus, vel saltem prior claustralis, aut unus ex superioribus regiminis.

vi. Caveant praeterea superiores ne permittant monachos vagari per civitates, sed potius relaxandi animi causa concedant quandoque deambulationes extra moenia civitatum, quae tamen fiant conventualiter et cum superiore regiminis, maxime vero cum priore claustrali, si id commode fieri poterit.

vii. Et si compellat necessitas ut propter urgentia negotia monachi ad civitates mittantur, per eas incedant semper sociati et cucullis induti (nisi iusta de causa praelati cum eis dispensaverint), et pileum super caputium, quod caput tegat, deferant.

viii. Neque audeant fratres, praedicta de causa, aut propter vindemias vel fruges colligendas, extra monasterium pernoctare, nisi praesente praelato, vel uno ex superioribus; sed ad monasteria revertantur: exceptis tamen cellerariis et aliis ministris ad talia deputatis.

ix. Licentia vero discedendi a monasterio infra annum, recreationis vel etiam devotionis causa, seu alio quovis praetextu, fratribus nostrae Congregationis a definitivis vel regimine aut a praelatis non concedatur, nisi ex rationabili causa et raro, ad evitandas vagationes, et sub hac praesertim limitatione, ut ante dominicam primam Adventus et seriam secundam post Quinquage-

1 Edit. Main. legit concedantur (R. T.).

simam ad monasteria sibi assignata revertantur. Diebus autem sanctae Quadragesimae et Adventus, quibus oportet aliorum temporum negligentias diluere ac ferventius orationi et sacrae lectioni vacare, nostris iter facere et a monasteriis sibi assignatis abesse, nisi ex urgentissima necessitate a praelatis approbanda, omnino prohibemus. Cum vero fratres, praeviis debitis licentiis, ad civitates, seu oppida, in quibus sunt monasteria ac loca nostrae Congregationis, pervenerint, caveant ne in aedibus saecularium audeant pernoctare, sed statim teneantur recto tramite praelatis, vel, in eorum absentia, superioribus monasteriorum seu locorum se praesentare, et in omnibus, dum illic moram traxerint, illis subesse, si aliter fecerint, pro qualitate culpaepuniendi.

x. Facultatem vero concedendi monachis vel commissis licentiam egrediendi extra Congregationem, neque praelati, neque ipsi definitores, vel regimen, habent.

CAPUT VII. — De humilitate.

Clamat nobis scriptura divina, fratres, *omnis qui se exaltat, humiliabitur; et qui se humiliat, exaltabitur.* Cum haec ergo dicit, ostendit omnem exaltationem genus esse superbiae. Quod se cavere Propheta indicat dicens: *Domine, non est exaltatum cor meum, neque elati sunt oculi mei, neque ambulavi in magnis, neque in mirabilibus super me. Sed quid? Si non humiliter sentiebam, sed exaltavi animam meam, sicut ablaclatus super matrem suam, ita retributio in anima mea.* Unde, fratres, si summae humilitatis volumus culmen attingere, et ad exaltationem illam caelestem, ad quam per praesentis vitae humilitatem ascenditur, volumus velociter pervenire, actibus nostris ascendentibus, scala erigenda est, quae in somno Iacob apparuit, per quam et descendentes et ascendentes angeli monstrantur. Non aliud sine dubio descensus ille et ascensus a nobis intel-

Per varios humilitatis gradus ascendimus ad supernam patriam.

ligitur, nisi exaltatione descendere et humilitate ascendere; scala vero ipsa erecta, nostra est vita in saeculo, quae humiliato corde a Domino erigitur ad caelum; latera enim huius scalae dicimus nostrum esse corpus et animam, in quibus lateribus diversos gradus humilitatis vel disciplinae vocatio divina ascendendos inseruit.

Gradus I. Est obedientia praeceptis Domini.

Primus itaque humilitatis gradus est, si, timorem Dei sibi ante oculos semper ponens, oblivionem omnino fugiat, et semper sit memor omnium, quae praecipit Deus; qualiter contemnentes Deum in gehennam pro peccatis incidunt, et vitam aeternam, quae timentibus Deum praeparata est, animo suo semper revolvat; et custodiens se omni hora a peccatis et vitiis, id est, cogitationum, linguae, oculorum, manuum, pedum et voluntatis propriae, sed et desideria carnis amputare festinet. Aestimemet se homo de caelis a Deo semper respici omni hora, et facta sua in omni loco ab aspectu divinitatis videri, et ab angelis omni hora Deo nunciari. Demonstrat nobis hoc Propheta, cum in cogitationibus nostris ita Deum semper praesentem ostendit, dicens: *Scrutans corda et renes Deus*: et item: *Dominus novit cogitationes hominum*: et item dicit: *Intellexisti cogitationes meas de longe*: et quia: *Cogitatio hominis confitebitur tibi*: nam, ut sollicitus sit circa cogitationes perversas, dicat semper humilis frater in corde suo: *Tunc ero immaculatus coram eo, si observavero me ab iniquitate mea.* Voluntatem vero propriam ita facere prohibemur, cum dicit nobis Scriptura: *Et a voluntatibus tuis avertere*: et item rogamus Deum in oratione, ut fiat illius voluntas in nobis.

Docemur ergo merito nostram non facere voluntatem, cum cavemus illud quod dicit Scriptura: *Sunt viac, quae*

putantur ab hominibus rectae, quarum finis usque ad profundum inferni demergit; et cum item cavemus illud quod de negligentibus dictum est: *Corrupti sunt et abominabiles facti sunt in voluptatibus suis.* In desideriis vero carnis ita Deum nobis credamus esse praesentem semper, cum dicit Propheta Domino: *Domine ante te est omne desiderium meum.* Cavendum est ergo ideo malum desiderium, quia mors secus introitum delectationis posita est: unde Scriptura praecipit, dicens: *Post concupiscentias tuas non eas.* Ergo, si oculi Domini speculantur honos et malos, et Dominus de caelo semper respicit super filios hominum, ut videat si est intelligens aut requirens Deum, et ab angelis nobis deputatis quotidie noctuque Domino factori nostro et creatori omnium Deo opera nostra nunciantur: cavendum est ergo omni hora, fratres, sicut in psalmo dicit Propheta, ne nos declinantes in malum et inutiles factos aliquam hora adspicit Deus; et, parcendo nobis in hoc tempore (quia pius est et expectat nos converti in melius), ne dicat nobis in futuro: *Haec fecisti, et tacui.*

Secundus humilitatis gradus, si propriam quis non amans voluntatem, desideria sua non delectetur implere, sed vocem illam Domini factis imitetur dicentis: *Non veni facere voluntatem meam, sed eius qui misit me.* Item dicit Scriptura: *Voluntas habet poenam, et necessitas parit coronam.*

Tertius humilitatis gradus est, ut quis pro Dei amore omni obedientiam se subdat maiori, imitans Dominum, de quo dicit Apostolus: *Factus obediens usque ad mortem.*

Quartus humilitatis gradus est, si in ipsa obedientia, duris et contrariis re-

1 Aptius lege adspiciat (R. T.).

Gradus II. Est renuntiatio propriae voluntatis

Gradus III. Est obedientia in maiori exhibita.

Gradus IV. Est patientia in duris et contrariis rebus.

bus, vel etiam quibuslibet irrogatis iniuriis, tacitâ conscientia patientiam amplectatur, et sustinens non lassescat vel discedat, dicente Scripturâ: *Qui perseveraverit usque in finem, hic salvus erit. Item: Confortetur cor tuum, et sustine Dominum.* Et ostendens fideles pro Domino universa etiam contraria sustinere debere, dicit ex personâ sufferentium: *Propter te morte afficimur; totâ die aestimati sumus oves occisionis.* Et securi de spe retributionis divinae subsequuntur gaudentes, dicentes: *Sed in his omnibus superamus propter eum qui dilexit nos.* Et item alio loco Scriptura: *Probasti nos (inquit), Deus, igne nos examinasti, sicut examinatur argentum, induxisti nos in laqueum, posuisti tribulationes in dorso nostro.* Et ut ostendat sub priore debere nos esse, subsequitur dicens: *Imposuisti homines super capita nostra.* Sed et praeceptum Domini in adversis et iniuriis per patientiam adimplentes, percussi in maxillam praebent et alteram, auferenti tunicam, dimittunt et pallium, angariati milliario, vadunt et duo, cum Paulo apostolo falsos fratres sustinent et persecutionem, et maledicentes se, benedicunt.

Gradus v. Est occulta peccata superiori maiestare.

Quintus humilitatis gradus est, si omnes cogitationes malas cordi suo advenientes, vel mala a se absconse commissa, per humilem confessionem abbati non celaverit suo. Hortans nos de hac re Scriptura, dicens: *Revela Domino viam tuam, et spera in eo.* Et item dicit: *Confitemini Domino, quoniam in saeculum misericordia eius.* Et item Propheta: *Delictum meum cognitum tibi feci, et iniustitias meas non operui; dixi, pronuntiabo adversum me iniustitias meas Domino, et tu remisisti impietatem cordis mei.*

1 Aptius lege dicit (p. 1.).

Sextus humilitatis gradus est, si omnivilitate vel extremitate contentus sit monachus, et ad omnia, quae sibi iniunguntur, velut operarium malum et indignum se iudicet, dicens cum Propheta: *Ad nihilum redactus sum, et nescivi: ut iumentum factus sum apud te, et ego semper tecum.*

Gradus vi. Est se ipsum contemere.

Septimus humilitatis gradus est, si omnibus se inferiorem et viliozem, non solum suâ linguâ pronunciet, sed etiam intimo cordis credat affectu, humilians se, et dicens cum Propheta: *Ego autem sum vermis et non homo, opprobrium hominum et abiectio plebis: exaltatus sum, et humiliatus, et confusus.* Et item: *Bonum mihi quod humiliasti me, ut discam mandata tua.*

Gradus vii. Est se aliis inferiori aestimare.

Octavus humilitatis gradus est, si nihil agat monachus, nisi quod communis monasterii regula vel maiorum cohortantur exempla.

Gradus viii. Est in agendo servare regulam et maiorum exemplum.

Nonus humilitatis gradus est, si linguam ad loquendum prohibeat monachus, et taciturnitatem habens usque ad interrogationem non loquatur, monstrante Scripturâ, quia: *In multiloquio non effugietur peccatum:* et quia: *Vir linguosus non dirigitur super terram.*

Gradus ix. Est non nisi interrogatus loqui.

Decimus humilitatis gradus est, si non sit facilis ac promptus in risu, quia scriptum est: *Stultus in risu exaltat vocem suam.*

Gradus x. Est non facile ridere.

Undecimus humilitatis gradus est, si cum loquitur monachus, leniter et sine risu, humiliter et cum gravitate, vel pauca verba et rationabilia loquatur, et non sit clamorosus in voce, sicut scriptum est: *Sapiens verbis innotescit paucis.*

Gradus xi. Est leniter, graviter et pauca loqui.

Duodecimus humilitatis gradus est, si non solum corde monachus, sed etiam ipso corpore humilitatem videntibus se semper indicet, id est in opere, in monasterio, in oratorio, in horto, in viâ, in agro, vel ubicumque, sedens, ambu-

Gradus xii. Est caput inclinatam gerere.

lans vel stans, inclinato sit semper capite, defixis in terram aspectibus, reum se omni horâ de peccatis suis existimans, iam se tremendo Dâi iudicio praesentari existimet, dicens sibi in corde semper illud quod publicanus ille evangelicus fixis in terram oculis dixit: *Domine, non sum dignus ego peccator levare oculos meos ad caelum:* et item cum Propheta: *Incurvatus sum et humiliatus sum usquequaque.*

Ergo his omnibus humilitatis gradibus ascensis, monachus mox ad charitatem Dei perveniet illam, quae perfecta foras mittit timorem, per quam universa, quae prius non sine formidine observabat, absque ullo labore velut naturaliter ex consuetudine incipit custodire, non iam timore gehennae, sed amore Christi et consuetudine ipsâ bonâ et delectatione virtutum, quod Dominus iam in operario suo mundo a vitiis et peccatis Spiritu Sancto dignabitur demonstrare.

DECLARATIO.

Magistri novitiorum diligentissime curent ut totum hoc caput de humilitate, sicut et caput iv de instrumentis bonorum operum, a suis novitiis memoriter teneatur; qui quidem novitii non erunt admittendi ad professionem, nisi eorum profectus in hac scholâ humilitatis appareat.

CAPUT VIII. — De divinis officiis in noctibus.

Definiuntur horae matutinae, laudum, et meditationis.

Hiemis tempore, id est a kalendis novembris usque ad Pascha, iuxta considerationem rationis (a) octavâ horâ noctis surgendum est, ut modice amplius de mediâ nocte pulsetur, et iam digesti surgant; quod vero restat post vigiliâs, a fratribus, qui psalterii vel lectionum aliquid indigent, meditationi inserviat: (b) a Pascha autem usque ad supradictas kalendas novembris sic temperetur hora vigiliarum agenda, ut parvissimo intervallo, quo fratres ad necessaria naturae exeant, custodito, mox

matutini, qui incipiente luce agendi sunt, subsequantur.

DECLARATIO.

(a) i. Octavâ horâ surgendum est. Quia discretio inter potissimas virtutes maxime commendatur, propterea arbitramur satis provideri variis naturarum complexionibus, si a fine comestionis secundae mensae usque ad horam matutinam octo horae pro somno concedantur: at quoniam omnes fere ecclesiae monasteriorum nostrorum, et partim quae in civitatibus sitae sunt, a fidelibus populis frequentantur, quibus satisfacere quoquomodo teneremur in divinorum officiorum et missarum celebratione, atque ob id saepe non possit dormitionis signum pulsari horâ primâ noctis, nec proinde commode surgere monachi horâ octavâ iuxta regulam valeant, ut minus quam possumus ab eâ recedamus, declarando ordinamus, ut a fine mensae secundae, sive coena, sive refectiuncula sit, ad minus praedictarum octo horarum spatium concedatur usque ad matutinam synaxim; ita ut, cum coenatur, transacto unius horae spatio, pulsetur pro cubitu, residuumque dictarum horarum spatium sit pro dormitione.

ii. Cum vero ieiunatur, ut a refectiunculâ surgentes habeant itidem praedictarum horarum octo spatium usque ad matutinam synaxim, sive immediate, sive aliquo interposito temporis spatio, pro dormitione pulsetur; sic enim docemur octavâ horâ surgere, iuxta regulam.

iii. Reliquarum vero horarum dispositio in arbitrio praelatorum sit, habitâ tamen ratione locorum, personarum et temporum, sintque solliciti praelati, priores et decani, ut (dato dormitionis signo) omnes infra dimidiae horae spatium ad cellas se recipiant, ac dormitum eant; alioquin, legitimo cessante impedimento, semel et iterum corripiantur, deinde etiam, poenâ additâ, severiori correctioni subdantur, qui contrafecerint.

(b) iv. A Pascha autem. Praeterquam, si praedictus dies festus occurreret mense aprilis, quo tempore, dispensando, declaramus meridianae tempus dormitionis incipere a

die festo S. P. Benedicti, et tunc sic temperetur hora dormitionis in nocte, ut, computata diurna, octo semper horae pro somno deputentur.

v. Notandum est tamen quod a principio Quadragesimae usque ad kalendas novembris pulsandum est pro dormitione media hora noctis (si commode fieri potest), quod discretioni committimus praelatorum ob varia accidentia, quae suboriri possunt.

vi. In vigilia autem S. Crucis de mense septembris, exclusive, cessamus a dormitione meridiana.

vii. Dispensamus praeterea, quod, a festo Purificationis beatissimae Virginis Mariae usque ad kalendas octobris, nocturni et laudes Beatae Virginis conventualiter non dicantur in choro, sed a magistro novitiorum et novitiis, vel ab hebdomadariis, persolvantur in choro.

CAPUT IX. — Quot psalmi dicendi sunt in nocturnis horis.

De matutino, hiemis tempore, et quaequam eius partes canendae, et quando sedendum.

Hiemis tempore, praemisso in primis versu: *Deus, in adiutorium meum intende; Domine, ad adiuvandam me festina*, in secundo ter dicendum est: *Domine, labia mea aperies, et os meum annuntiabit laudem tuam*, cui subiungendus est tertius psalmus, et *Gloria*; post hunc, psalmus XLIX cum antiphona, aut certe decantandus. Inde sequatur Ambrosianum. Deinde sex psalmi cum antiphonis. Quibus dictis, dicto versu, benedicat abbas; et, sedentibus omnibus in scamnis, legantur vicissim a fratribus in codice super analogium tres lectiones, inter quas tria responsoria canantur; duo responsoria sine *Gloria* dicantur; post tertiam vero lectionem, qui cantat, dicat *Gloria*; quam dum incipit cantor dicere, mox omnes de sedibus surgant ob honorem et reverentiam SS. Trinitatis. Codices autem legantur in vigiliis tam Veteris Testamenti quam Novi divinae auctoritatis; sed et expositiones earum, quae a nominatissimis

et orthodoxis, catholicisque patribus factae sunt: post has vero tres lectiones, cum responsoriis suis, sequantur reliqui sex psalmi cum *Alleluia* cantandi: post hos lectio Apostoli sequatur, ex corde recitanda, et versus, et supplicatio litaniae, idest *Kyrie eleison*; et sic finiantur vigiliae nocturnae.

CAPUT X. — Qualiter aestatis tempore agatur nocturna laus.

A Pascha autem usque ad kalendas novembris, omnis (ut supra dictum est) psalmodiae quantitas teneatur: excepto quod lectiones in codice, propter breviter nocturnum, minime legantur; sed, pro ipsis tribus lectionibus, una de Veteri Testamento memoriter dicatur, quam breve responsum subsequatur, et reliqua omnia (ut supra dictum est) impleantur, id est ut nunquam minus a duodecim psalmorum quantitate ad vigiliis nocturnas dicatur, exceptis tertio et nonagesimoquarto psalmo.

CAPUT XI. — Qualiter dominicis diebus vigiliae agantur.

Dominico die temperius surgatur ad vigiliis. In quibus vigiliis teneatur mensura; id est, modulatis (ut supra disposuimus) sex psalmis et versu, residentibus cunctis disposite et per ordinem in subselliis, legantur in codice (ut supra diximus) quatuor lectiones cum responsoriis suis, ubi tantum in responso quarto dicatur a cantante *Gloria*, quam dum incipit, mox omnes cum reverentia surgant; post quas lectiones sequantur ex ordine alii sex psalmi cum antiphonis, sicut anteriores, et versus; post quos iterum legantur aliae quatuor lectiones, cum responsoriis suis, ordine quo supra; post quas iterum dicantur tria cantica de Prophetis, quae instituerit abbas; quae cantica cum *Alleluia* psallantur. Dicto etiam versu, et benedicente abbate, legantur aliae quatuor

Matutinum aestatis parum differt a praecedenti.

Matutinum diei dominici longius est, uti et eius cantus.

lectiones de Novo Testamento, ordine, quo supra; post quartum vero responsum, incipiat abbas hymnum *Te Deum laudamus*; quo dicto, legat abbas lectionem de Evangelio, cum honore et tremore stantibus omnibus; qua perlecta, respondeant omnes, *Amen*, et subsequatur mox abbas hymnum *Te decet laus*; et data benedictione incipiant matutinos. Qui ordo vigiliarum omni tempore tam aestatis quam hiemis aequaliter in die dominico teneatur, nisi forte (quod absit) tardius surgatur; quia tunc aliquid de lectionibus breviandum est aut responsoriis. Quod tamen omnino caveatur, ne proveniat: quod si contigerit, digne inde satisfaciat Deo in oratorio per cuius evenerit neglectum.

CAPUT XII. — Qualiter matutinorum solemnitas agatur.

De laudibus die dominico.

In matutinis dominico die in primis dicatur psalmus LXVI sine antiphona in directum; post quem dicatur psalmus L cum *alleluia*; post quem dicatur CXVII et LXII; deinde benedictiones et laudes, lectio de Apocalypsi una ex corde, et responsum, et ambrosianum, et versus, et canticum de Evangelio, litaniae, et completum est.

CAPUT XIII. — Privatis diebus, qualiter matutini agantur.

Hae laudes parum differunt a praecedentibus.

Diebus autem privatis matutinorum solemnitas ita agatur: id est, psalmus LXVI dicatur sine antiphona in directum, subtrahendo modice sicut in dominica, ut omnes occurrant ad L, qui cum antiphona dicatur; post quem alii duo psalmi dicantur secundum consuetudinem, id est secunda feria v et xxxv, tertia feria XLII et LVI, quarta feria LXIII et LXIV, quinta feria LXXXVII et LXXXIX, sexta feria LXXV et XCI, sabbato autem cxlii, et canticum Deuteronomii, quod dividatur in duas glorias; nam ceteris diebus canticum unumquodque die suo

ex Prophetis, sicut psallit Ecclesia Romana, dicatur; post haec sequantur laudes, deinde lectio Apostoli memoriter recitanda, responsum ambrosianum, versus, canticum de Evangelio, (a) litaniae, et completum est. Plane agenda matutina vel vespertina non transeant aliquando, nisi in ultimo per ordinem oratio dominica omnibus audientibus dicatur a priore propter scandalorum spinas quae oriri solent, ut conventi per ipsius orationis sponsonem, qua dicunt *Dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris*, purgent se ab huiusmodi vitio; ceteris vero agendis, ultima pars eius orationis dicatur, ut ab omnibus respondeatur *Sed libera nos a malo*.

DECLARATIO.

(a) *Litaniae, et completum est*. Litanias intelligimus: *Kyrie eleison, Christe eleison, Kyrie eleison, Pater noster*; itaut, pronunciato versu *Et ne nos, etc.*, et *Dominus vobiscum*, immediate sequatur oratio, praeterquam ad primam et ad completorium, et excepto triduo ante Pascha, quo tempore recitamus horas canonicas ab Ecclesia Romana praescriptas, prout in breviario nostro. In reliquis vero inviolate ab omnibus servantur rubricae breviarii, missalis nostri monastici, Pauli V auctoritate recognitorum, tam in recitatione divini officii, quam in celebrationibus missarum, nihil penitus addendo vel innovando.

CAPUT XIV. — In natalitiis Sanctorum, qualiter vigiliae agantur.

(a) In Sanctorum vero festivitatibus, vel omnibus solemnitatibus, sicut diximus dominico die agendum, ita agatur, excepto quod psalmi, aut antiphonae, vel lectiones ad ipsum diem pertinentes dicantur. Modus autem supradictus teneatur.

DECLARATIO.

(a) 1. In Sanctorum vero festivitatibus. Servetur decretum sacrae Congregationis Rituum, editum die xxviii octobris mdcxxviii.

Hoc matutinum fore nihil discrepat a dominico.

II. Festus vero dies S. P. N. Benedicti in monasteriis et locis nostris solemniter habeatur, ita ut omnes, tam communi quam famuli ac laborantes, ab operibus penitus se abstinant, perinde ac si ab Ecclesia de praecepto constitutus esset. Officium autem eiusdem S. P. N. Benedicti postremo impressum, et a sacra Rituum Congregatione recognitum, recitetur ab omnibus tam in choro quam extra, qualibet tertia feria non impedita festo duodecim lectionum, vigiliis, Quadragesima, Adventu, et nisi occurrat dies votiva in nostro missali infra octavam, eodemque die missa impressa decantetur.

CAPUT XV. — Alleluia quibus temporibus dicatur.

Quando et quibus in locis profecti debeat Alleluia.

A sancto Pascha usque ad Pentecostem sine intermissione dicatur Alleluia tam in psalmis quam in responsoriis. A Pentecoste (a) usque ad caput Quadragesimae omnibus noctibus cum sex posterioribus psalmis tantum ad nocturnos dicatur. Omni vero dominica extra Quadragesimam, cantica, matutini, prima, tertia, sexta, nonaque cum Alleluia dicantur. Vespera vero cum antiphonis. Responsoria vero nunquam dicantur cum Alleluia nisi a Pascha usque ad Pentecostem.

DECLARATIO.

(a) Usque ad caput Quadragesimae. Serventur rubricae nostri breviarii, ut dicitur supra ad caput XIII.

CAPUT XVI. — Qualiter divina opera per diem agantur.

Septem sunt horae diurnae et una nocturna.

Ut ait Propheta: *Septies in die laudem dixi tibi*. Qui septenarius sacratus numerus a nobis sic implebitur, si matutini, primae, tertiae, sextae, nonae, vespereae, completoriique tempore nostrae servitutis officia persolvamus; quia de his horis dixit Propheta: *Septies in die laudem dixi tibi*. Ergo his temporibus referamus laudes Creatori nostro super iudicia iustitiae suae, id est matutinis, primam, tertiam, sextam, nonam, vespeream, com-

pletorio, et nocte surgamus ad confitendum ei.

CAPUT XVII. — Quot psalmi per easdem horas dicendi sunt.

Iam de nocturnis vel matutinis digestissimus ordinem psalmodiae, nunc de sequentibus horis videamus. (a) Primam horam dicantur psalmi tres, singillatim, et non sub una Gloria. Hymnus eiusdem horae post versum *Deus in adiutorium meum intende*, antequam psalmi incipiantur. Post expletionem vero trium psalmorum recitetur lectio una, versus et *Kyrie eleison*, et missae sint. Tertia vero, sexta et nona eodem ordine celebretur oratio, versus, hymni earundem horarum, terni psalmi, lectio et versus *Kyrie eleison*, et missae sint. Si maior congregatio fuerit, cum antiphonis dicantur; si vero minor, in directum psallantur. Vespertina autem synaxis quatuor psalmis cum antiphonis terminetur. Post quos psalmos lectio recitanda est, inde responsum ambrosianum, versus, canticum de Evangelio, litaniae et oratio dominica, et fiant missae. Completorium autem trium psalmorum dictione terminetur, qui psalmi directaneae et sine antiphona dicendi sunt. Post quos hymnus eiusdem horae, lectio una, versus, et *Kyrie eleison*, (b) et benedictio, et missae fiant.

DECLARATIO.

(a) Primam horam dicitur *Kyrie eleison*. Secundum antiquam nostram consuetudinem, dicta prima immediate processionaliter exeuntes de ecclesia commemorationem facimus pro fratribus defunctis, familiaribus et benefactoribus nostris, cum psalmo *De profundis* et oratione *Deus veniae largitor*, et pergimus ad capitulum ubi pronunciantur ex martyrologio festa Sanctorum occurrentia, et dicitur *Pretiosa*, more Romanae Ecclesiae. Ultimo legitur capitulum nonae, ubi non habetur proprium, et post lectionem dicti capituli, diebus ferialibus et festis trium le-

Eodem modo componantur quinque horae, tribus nempe psalmis, vespereae autem quatuor, et pluribus laudes, ut supra.

ctionum, legitur textus regulae, et datur benedictio, et adiuntur culpa, non autem in dominicis diebus vel festis de praecepto Ecclesiae, aut de consuetudine locorum.

(b) II. *Et benedictio*. Ista benedictio datur a superiore, sicut etiam in completorio, quae sufficiat pro praesentibus fratribus et absentibus, ita ut opus non sit etiam absentibus pro dormitione aliam benedictionem quaerere. Laudamus tamen si fratres casu superiori obviantes, benedictionem petant et accipiant.

III. Et novitii ac iuniores professi suos magistros ad eorum cellas pro ipsa benedictione adeant, antequam cubitum eant; magistros vero hortamur ut discipulos, quam citius possunt, dimittant.

IV. Fit etiam post completorium a superiore aquae benedictae aspersio dicendo: *Asperges me, etc.*; quo repetito, absque alia oratione dicitur psalmus *De profundis* cum oratione *Deus qui inter apostolicos* pro Papa Eugenio IV, et *Deus veniae largitor* pro fratribus ac benefactoribus, etc.

CAPUT XVIII. — Quo ordine ipsi psalmi dicendi sint.

Quinam psalmi dicendi in prima, tertia, sexta et nona.

In primis semper dicatur versus *Deus in adiutorium meum intende, Domine ad adjuvandum me festina*, et *Gloria*; inde hymnus uniuscuiusque horae. Deinde primam horam, dominicam, dicenda sunt quatuor capitula psalmi cxviii; reliquis vero horis, id est tertia, sexta et nona, terna capitula supradicti psalmi cxviii dicantur. Ad primam autem secundae feriae dicuntur tres psalmi, id est I, II et VI; et ita per singulos dies ad primam; usque ad dominicam, dicantur per ordinem terni psalmi, usque ad psalmum XIX, ita sane, ut psalmus IX et XVII partiatur in binas glorias; et sic fiat ut ad vigiliam dominicam semper a XX incipiatur. Ad tertiam vero, sextam et nonam secundae feriae novem capitula, quae residua sunt de psalmo cxviii, ipsa terna capitula per easdem horas dicantur. Expenso ergo psalmo cxviii, duobus diebus, id est do-

minicam et secundam feriam, tertiam feriam, iam ad tertiam, sextam vel nonam psallantur terni psalmi a CXIX usque ad CXXVII, id est psalmi novem. Quinque psalmi semper usque ad dominicam per easdem horas itidem repetantur; hymnorum nihilominus, lectionum vel versuum dispositione uniformi cunctis diebus servata, et ita scilicet ut semper dominicam a CXVIII incipiantur.

Vespera autem quotidie quatuor psalmorum modulatione canatur. Qui psalmi incipiuntur a CIX usque ad CXLVII, exceptis iis qui in diversis horis ex eis sequestrantur, id est a CXVII usque ad CXXVII et CXXXIII et CXLII. Reliqui omnes in vespere dicendi sunt. Et quia minus veniunt tres psalmi, ideo dividendi sunt qui in numero supradicto fortiores inveniuntur, id est CXXXVIII et CXLIII et CXLIV: CXVI vero, quia parvus est, cum CXV coniungatur. Digesto ergo ordine psalmorum vespertinorum, reliqua, id est lectiones, responsoria, hymni, versus vel cantica, sicut supra taxavimus, impleantur.

Ad completorium vero quotidie iidem psalmi repetantur, id est IV, XC et CXXXIII. Disposito ordine psalmodiae diurnae, reliqui omnes psalmi, qui supersunt, aequaliter dividantur in septem nocturnum vigiliam, partiendo scilicet qui inter eos prolixiores sunt psalmi, et duodecim per unamquamque constituentur noctem.

Hoc praecipue commones, ut, si cui forte haec distributio psalmorum displicuerit, ordine si melius aliter iudicaverit, dum omnimodis id attendatur ut omni hebdomada psalterium ex integro numero centum quinquaginta psalmorum psallatur, et dominico die semper a capite repetatur ad vigiliam; quia minus in eis devotionis suae servitium ostendunt monachi, qui minus psalterio cura

1 Forsan ordinet legendum (R. T.).

Quinam in vespere.

Quinam in completorio.

In matutinis reliqui psalmi, ita ut unaquaque hebdomada psalterium absolvatur.

canticis consuetudinariis per septimanae circulum psallunt, cum legamus sanctos patres nostros uno die hoc strenue implevisse, (a) quod nos tepidi utinam septimanam integrā persolvamus.

DECLARATIO.

(a) *Quod nos tepidi.* Pater noster S. Benedictus nullum ex monachis excipit a divini officii recitatione, ideoque ordinamus quod quilibet monachus professus officium divinum recitet, etsi non sit sacris initiatus, secundum antiquissimam consuetudinem nostram.

CAPUT XIX. — *De disciplinā psallendi.*

Psallendum
voce et corde.

(a) Ubique credimus divinam esse praesentiam et oculos Domini in omni loco speculari bonos et malos, maxime tamen hoc sine aliquā dubitatione credimus cum ad opus divinum assistimus. Ideo semper memores simus quod ait Propheta: *Servite Domino in timore; et iterum: Psallite sapienter; et: In conspectu angelorum psallam tibi.* Ergo consideremus qualiter oporteat nos in conspectu divinitatis et angelorum esse, et sic stemus ad psallendum, ut mens nostra concordet voci nostrae.

DECLARATIO.

(a) i. *Ubique divinam credimus esse praesentiam.* Statuimus quod, secundum morem nostrae Congregationis, altā, sonorā et parī voce psallatur, verba non protrahantur, pariter inchoetur versus, et interpositā competentī pausā, pariter terminetur.

ii. Volumus etiam quod officium Beatae Virginis eadem prorsus curā, qua divinum persolvitur, recitetur diebus iuxta rubricas breviarii praescriptis, et in monasteriis, in quibus sunt, ultra praelatum vel superiorem, quatuor monachi, omnino dicatur divinum officium conventualiter in choro, et missa quotidie celebretur, et saltem diebus festivis, nullā admissā excusatione, decantentur. Quam ordinationem ad illos quoque intelligimus extendi, qui in monasteriorum membris habitant in quibus praefatus monachorum numerus reperitur. Cantus autem, in quo toni monastici servantur, ita studiose ac devote

ducatur, ut piā modulatione tam nostra quam fidelium adstantium corda excitata ad caelestium contemplationem ferri assuescant.

iii. In officiis hebdomadae sanctae nullo pacto varietur aut mutetur cantus, tam in Lamentationibus, cantico *Benedictus*, et Passione Domini, quam in aliis omnibus; sed secundum ritum et morem antiquum Congregationis fiat, ut simplicitas et uniformitas servetur in omnibus.

iv. Ad quod facilius et commodius servandum volumus ut omnia monasteria habeant libellos impressos qui contineant omnes cantus hebdomadae sanctae, et laudes quae in receptione novitiorum in capitulo cantari solent, et alia huiusmodi.

CAPUT XX. — *De reverentiā orationis.*

Si, quum hominibus potentibus volumus aliqua suggerere, non praesumimus nisi (a) cum humilitate et reverentiā, quanto magis Domino Deo universorum cum omni humilitate et puritatis devotione supplicandum est. Et non in multiloquio, sed in puritate cordis et compunctione lacrymarum nos exaudiri sciamus. Et ideo brevis debet esse et pura oratio, nisi forte ex affectu inspirationis divinae gratiae protendatur. In conventu tamen omnino brevietur oratio, et facto signo a priore omnes pariter surgant.

DECLARATIO.

(a) i. *Cum humilitate et reverentiā.* Declaramus modo infrascripto reverentiam debere servari divinis officiis, cum monachi chorum ingrediuntur, sive inde egrediuntur. In medio, ante sanctissimae Eucharistiae sacramentum, semper unicum genu usque ad terram flectant, capite nudato et inclinato (cum vero sacramentum publice fuerit expositum, utrumque genu); si autem in altari maiori Eucharistia non custodiatur, profunde se inclinent ad crucem, postea venientes ad sedilia sua, capite aliquantulo inclinato, reverentiam faciant versus sedem praelati.

ii. In ceteris autem locis sufficit mediocris inclinatio, ut cum rectorium seu capitulum seu alium huiusmodi locum ingrediuntur.

Brevis et pura
esse debet ora-
tio.

iii. Quoad genuflexiones vero et erectiones in divinis officiis et missā serventur omnino rubricae breviarii et missalis nostri, ut supra.

iv. In principio officii stantes, profunde et reverenter inclinent caput dum dicitur *Pater noster*, quemadmodum etiam cum intra officium dicitur *Pater noster*, et quando prima oratio in qualibet horā et missā recitatur.

v. Cum autem cantatur missa pro defunctis omni tempore ad orationes genuflectant.

vi. Quando vero incheatur officium usque ad *Gloria Patri*, et quando dicuntur capitula, stent versus altare, capite nudato. Cum vero dicitur *Gloria Patri*, aut in fine hymnorum, quando sit mentio de SS. Trinitate, unus chorus contra alterum, caput et humeros inclinet; qui vero in superiorum sunt subselliis, versus altare inclinentur.

vii. Sacerdos et cantores in choro sacris induti, se inclinent versus altare ad *Gloria Patri*, *Pater noster*, et cetera.

viii. Quotiescumque dicitur *Confiteor*, ad missam videlicet, primam et completorium, sicut et in oratione *A cunctis*, fiat mentio de patre nostro sancto Benedicto.

ix. Dum vero cantatur epistola vel prophetia, versus aut tractus post epistolam vel prophetiam, sedeant monachi.

x. Ad evangelium omnes recti versus altare stent omni tempore aperto capite.

xi. In praedictis tamen, praeterquam in reverentiā quae sit ante altare, et dum canitur sive dicitur evangelium, et a consecratione usque ad communionem, dispensamus cum monachis, propter multorum infirmitates, quod a kalendis octobris usque ad finem mensis aprilis stent capite seminudato.

xii. In quolibet monasterio nostro sit tabula, in qua descriptum sit quibus horis et diebus festivis cucullae deferri debeant; qui modus ab omnibus inviolabiliter servetur, firmā quoque reliquos ritus ecclesiasticos in omnibus caeremonialis romani dispositione semper manente.

CAPUT XXI. — *De decanis monasterii.*

Si maior fuerit congregatio, eligantur de ipsis fratres boni testimonii et san-

ctae conversationis, et constituentur decani, qui (a) sollicitudinem gerant super decanias suas in omnibus secundum mandata Dei et praecepta abbatis sui. (b) Qui decani tales eligantur, in quibus securus abbas partiat onera sua, et non eligantur per ordinem, sed secundum vitae meritum et sapientiae doctrinam. Quod si quis ex eis, aliquā forte inflatus superbiā, repertus fuerit reprehensibilis, correptus semel et iterum et tertio, si emendare noluerit, deiciatur, et alter in loco eius, qui dignus est, subrogetur: et de praeposito eadem constituimus.

DECLARATIO.

(a) i. *Sollicitudinem gerant.* Ad officium decanorum et prioris claustralis pertinent¹ sollicitudinem gerere ut regularis observantia in monasterio vigeat, officinas horis competentibus per vices visitent, fratrum inobservantias et excessus corrigant, nisi fuerint ita notabiles ut ad praelatum deferri mereantur.

ii. Prior claustralis omnium confessiones ex officio audire potest, eosque absolvere, praeterquam a reservatis; decani vero, sacerdotum quidem decanorum et titularium ex officio; at² clericorum et commissorum, nonnisi ex delegatione et expressā deputatione praelati, quibus quoque particulares licentias concedent, iuxta facultatem sibi a superiore traditam.

iii. Diligentem insuper curam habeant, quod caeremoniae congregationis et ordinata per capitulum seu praelatum observentur: invigilent praecipue ut divinum officium devote dicatur, ac studeant communibus fratrum exercitiis et capitulo culparum interesse.

(b) iv. *Qui decani tales eligantur.* Ut autem ad praescriptum regulae decani constituentur, statuimus neminem posse eligi in decanum, nisi qui saltem per biennium continuum tempore sui sacerdotii observantiae regulari vacaverit (exceptis lectoribus et

¹ Aptius lege pertinet (R. T.).

² Male edit. Main. legit officio. Ad (R. T.).

Digniores eligantur, et si forte superbia in-

praedicatoribus, de quibus infra num. xi), quique sufficienti litteraturâ ac probis moribus praeditus sit, et bonum testimonium habeat a praelato, in cuius monasterio saltem per annum integrum, tempore quo ad decanatum promovendus erit, commoratus fuerit, vel ab iis praelatis, sub quorum curâ eo anno, licet in diversis monasteriis, vixerit, et praesertim de cuius doctrinae sufficientiâ et vitae merito constet per testimonium a visitoribus medio eorum iuramento coram definitioribus et capitulo generali ferendum; praeviis, quoad litterarum scientiam, in actu visitationis diligenti examine, et quoad morum probitatem, exactâ inquisitione, prout statuitur in litteris in formâ Brevis Clementis VIII sub die vi martii MDXCIII, et Pauli V die XXI martii MDCVIII, ac praevia etiam attestazione de huiusmodi vitae integritate et sufficientiâ per praelatum, qui pro tempore praerit monasterio professionis eiusdem promovendi (cuius nomine ad decanatum proponi et promoveri debet) in definitorio cum iuramento faciendâ. Qui praelatus si ad capitulum non accesserit, teneatur praedictam attestazione in scriptis, medio suo iuramento, subscriptione et sigillo roboratam, ad definitores transmittere; et in casu mortis a priore et senioribus, ipsorum pariter iuramento, subscriptionibus et sigillo conventus munita, transmittatur; alias huiusmodi electiones seu promotiones, quae non servatâ formâ praesentis constitutionis fieri contigerit, nullas et invalidas esse ipso facto decernimus et declaramus. Si qui autem inter decanos reperiuntur qui ad suum munus peragendum, ob aliquam infirmitatem vel alios defectus, impotentes seu inhabiles sint, absolvantur a regimine, et inter decanos cum titulo (si in reliquis fuerint emeriti et bonum testimonium habuerint a praelatis suis) numerentur; sin minus, a titulo et regimine removeantur, et alii sufficientes in locum illorum substituuntur. Qui omnes, ut in studio regularis disciplinae sint solliciti, ac fratres ad eam amplectendam (ut ex officio tenentur) excitare non negligant, quotannis in capitulo generali novae electionis iudicio subiiciantur, et pro singulis a de-

finitoribus suffragia ferantur, ac si nunquam antea fuissent electi, ut eo pacto in officio retineantur, prout decernitur in praefato Brevis Clementis VIII.

v. Magistri etiam novitiorum eligantur moribus et aetate omnino maturi, sufficienti litteraturâ praediti, et apti ad lucrandas animas instruendosque discipulos qui a saeculo convertuntur in monasticâ et regulari disciplinâ. Quae omnia eo diligentius executioni mandanda sunt, quo cognoscimus in his robur et fundamentum observantiae regularis esse positum.

vi. Et quamvis ad novitios instituendos dicti magistri praecipue debeant incumbere, culpas tamen et ipsi in capitulo omnium monachorum audiant, sicut et alii decani, silentiumque et alias disciplinae regularis observantias servari procurent.

vii. Hospitibus (aliis superioribus absentibus vel occupatis) decani occurrant, regulas et constitutiones penes se habeant, ut fratres instruere possint; in suis vero admonitionibus et correctionibus caveant ne sint nimis tepidi aut austeri; haec omnia faciant vel omittant iuxta suorum praelatorum dispositionem, contra quorum mandata nihil penitus attentent.

viii. Nec praemissis omnibus stantibus ulius monachorum nostrorum amodo possit ad decanatum (qui primus superioritatis gradus est) promoveri, nisi decimum sextum, nec ad curam novitiorum, nisi decimum octavum annum in Congregatione compleverit. Quod etiam de iis, qui ad religionem sacerdotes venerint, intelligendum est.

ix. Ordinamus insuper quod in unoquoque monasterio pro quinque quibusque monachis professis viventibus, unus tantum decanus, computatis cellerariis, magistris novitiorum et aliis constituatur, ita tamen ut ipsi decani numerum trecentorum in totâ Congregatione non excedant, sicuti praescribitur in praefato Brevis Pauli V.

x. Ne autem alicuius monasterii professor, alterius monasterii nomine, possit in decanum eligi, neque sub quovis praetextu quisquam ex monachis ad decanatum, vel ex decanis ad prioratum, aut ex prioribus ad

abbatiam ante praefinitum tempus habilitari, districte omnino prohibemus. Si quis autem, doctrinâ et morum probitate praeditus, annum decimum sextum religionis compleverit, et decanatus locus in monasterio suae professionis non vacaverit, vel propter aliquam infirmitatem minus ad regimen idoneus iudicatus fuerit, possit in capitulo generali a definitioribus, vel in dietâ a praeside et visitoribus eligi in decanum titularem.

xi. Ad animandos vero monachos ad studium litterarum, volumus eos, qui sacrae theologiae cursum honorifice expleverint et lectoris munere in monasteriis pro studio infra designandis saltem per triennium continuum laudabiliter functi, et per examinatores a capitulo deputatos admissi et approbati fuerint (modo probitate morum et aliis praefatis requisitis praesent) post decimum sextum annum supranumerarios, quando non est locus in monasterio suae professionis, ad decanatum promoveri posse. Idem dicimus de concionatoribus, dummodo cursum theologiae serio et cum profectu percurrerint, et admissi ab examinatore nostrae Congregationis per triennium in praecipuis urbium ecclesiis quadragesimale concionum stadium confecerint. Statuentes facultatem creandi, seu eligendi decanos, quae antea ad capitulum generale unice spectabat, etiam ad regimen seu dietam imposterum pertinere.

xii. Decernimus denique, neminem decanum eligi posse in priorem claustralem, nisi qui simul per biennium observantiae regulari vacaverit (exceptis lectoribus et praedicatoribus, ut supra statuitur num. iii), et saltem per quinquennium expletum in decanatu laudabiliter vixerit. Praeponendos tamen omnino censemus eos ceteris omnibus, qui officio magistri novitiorum saltem per triennium cum laude functi fuerint, dummodo in decanatu idem quinquennium compleverint; priores vero in abbates eligi non possint, nisi per quinquennium expletum in prioratu laudabiliter se gesserint, et per biennium permanserint in suâ residentia.

1 Male edit' Main. legit *studium pro stadium* (u. r.).

xiii. Pro charitate autem et pace servandâ, et ut liberius superiores a praelatis convocati vota sua exprimere possint, ordinamus, quod, si quis eorum revelaverit aliquid ex tractatis inter eos, itaut scandalum oriri possit, ipso facto a ceterorum superiorum consortio in agendis anno integro privatus existat.

xiv. Prior autem et decani ad aliud monasterium mutati, postquam sibi de suâ mutatione innotuerit, possint audire confessiones discipulorum suorum ac sacerdotum, ut prius, dum illuc moram trahunt, ipsisque beneficium absolutionis impendere, nisi superior prohibuerit.

CAPUT XXII. — *Quomodo dormiant monachi.*

(a) Singuli per singulos lectos dormiant. Lectisternia pro modo conversationis, secundum dispensationem abbatis sui, singuli accipiant. Si potest fieri, omnes in uno loco dormiant: si autem multitudo non sinit, deni aut viceni cum senioribus suis, qui super eos solliciti sint, pausent. (b) Candela iugiter (c) in eadem cellâ ardeat usque mane. (d) Vestiti dormiant et cincti cingulis, aut funibus, et cultellos ad latus non habeant, dum dormiunt, ne forte per somnium vulnerentur dormientes: et ut parati sint monachi semper, et, facto signo, absque morâ surgentes festinent invicem se praevenire ad opus Dei, cum omni tamen gravitate et modestiâ. Adolescentiores fratres iuxta se non habeant lectos, sed permixti cum senioribus. Surgentes vero ad opus Dei invicem se moderate cohortentur, propter somnolentorum excusationes.

DECLARATIO.

(a) 1. *Singuli per singulos lectos.* Secundum modernum morem, propter honestatem, et ut liberius fratres in orationibus et aliis spiritualibus valeant se exercere, ac ut vitetur curiositas, dormitorium divisum est in diversas cellas, et assignamus unicuique fratrum cellam unam, sic ut singuli in singulis dormiant, etiam novitii.

Eodem in loco, singulari, cum senioribus, ardente candela, et vestiti dormire debeant.

ii. Quaelibet autem cella novitiatus habeat in superiori parte ostii foramen coopertum de foris tabellâ versatili, quae faciliter hinc inde dimoveri possit, e quo frater in cellâ existens videri queat a magistro novitiorum, an se spiritualiter exerceat, vel aliud agat; quod foramen nullus interius operire praesumat, sub poenâ infrascripta.

iii. Nemo fratris cellam, etiamsi alterius monasterii existat, ingrediatur, ipso in eâ existente, et similiter eo absente, sine eius licentiâ, aut nisi de licentiâ praelati vel superioris, et quamdiu cum debitâ licentiâ simul in cellâ sunt, ostium semiapertum teneatur.

iv. Nec possit frater quamcumque ecclesiasticam personam vel laicam, cuiuscumque conditionis existat, in cellam introducere sine licentiâ superioris monasterii.

v. Nec audeat frater aliquis sine praefatâ licentiâ ullo tempore cellam claudere ita quod de foris aperiri non possit clave communi. Quicumque vero in quolibet supradictorum sex casuum contrafecerit: ieiunet semel pane et aquâ in terrâ in refectorio.

vi. Frater autem extra cellam suam existens, licentiam dare valeat alteri fratri, ut cellam suam aliquâ honestâ causâ ingrediatur.

vii. Et ne contingat aliquid asportari de cellis a saecularibus, qui plerumque curiosi per monasterium et dormitorium vagantur, mandamus ut ferreae serae, quae clavibus communibus aperiuntur, ostiis cellarum apponantur.

viii. Capsas, seu scabella clavibus obserta, habere nemini fas sit, praeterquam priori claustrali, qui intra octo dies ab officialium publicatione consimilem clavem abbati tribuere teneatur. Si secus fecerit, totum psalterium intra octiduum recitet; ceteri vero arbitrio superioris puniantur.

ix. Quilibet autem frater caute teneat lumen in cellâ, et extinguat, et nullus candelas applicet lectisterniis aut parietibus ligneis propter incendii periculum. Si quis vero contrafecerit, dicat suam culpam in capitulo, graviter puniendus.

x. Silentium continuum in dormitorio ab

omnibus quovis tempore servetur, nisi quis voluerit aliquid breviter et submissâ voce dicere.

xi. Ordinamus propterea, quoad fieri potest, ne confessiones saecularium in dormitorio audiantur a quocumque, nisi abbas iusserit.

xii. Praelati vero et seniores fratrum confessiones ibi audire eosque submissâ voce exhortari possint.

xiii. Fratres incedentes per dormitorium ita quiete et in cunctis moderate et sine strepitu ibidem se gerant, ut alios non inquietent.

xiv. Singulis hebdomadis ad minus dormitorium et cellae propter immunditias a fratribus scopis mundentur.

(b) xv. *Candela.* Sive lucerna, vel lampas: quae accenditur a sacrista horâ qua pulsantur signa serotinae salutationis angelicae, et ardeat totâ nocte usque ad diem.

(c) xvi. *In eadem cellâ.* Idest in dormitorio eodem.

(d) xvii. *Vestiti dormiant.* Vestitos dormire fratres intelligimus, si teneant scapulare cum caputio super tunicellam.

CAPUT XXIII. — De excommunicatione culparum.

Si quis frater contumax aut inobediens, aut superbus, aut murmurans, vel in alio contrarius existens sanctae regulae et praeceptis seniorum suorum contemptor repertus fuerit, hic, secundum Domini nostri praeceptum, admonetur semel et secundo secrete a senioribus suis; si non emendaverit, obiurgetur publice coram omnibus; si vero neque sic correxerit, si intelligit qualis poena sit, excommunicationi subiaceat; si autem improbus est, vindictae corporali subdatur.

CAPUT XXIV. — Qualis debeat esse modus excommunicationis.

Secundum modum culpae, excommunicationis vel disciplinae debet extendi mensura, qui culparum modus in abbatis pendeat iudicio; si quis tamen

Praevicatores post secundam correctionem excommunicantur et corporali poena puniuntur.

Excommunicationis culpae respicienda.

frater in levioribus culpis invenitur, tantum a mensae participatione privetur. Privari autem a mensae consortio ista erit ratio, ut in oratorio psalmum aut antiphonam non imponat neque lectionem recitet, usque ad satisfactionem; refectionem autem cibi post fratrum refectionem accipiat, mensurâ vel horâ, qua praeviderit abbas ei competere; ut si, verbi gratiâ, fratres reficiunt sextâ horâ, ille frater nonâ; si fratres nonâ, ille vespertinâ, usque dum satisfactione congruâ veniam consequatur.

CAPUT XXV. — De gravioribus culpis.

Determinator poenae pro graviore culpa.

Is frater, (a) qui gravioris culpae noxâ tenetur, suspendatur a mensâ simul et ab oratorio. Nullus ei fratrum in ullo iungatur consortio, neque in colloquio. Solus sit ad opus sibi iniunctum, persistens in patientiae luctu, sciens illam terribilem Apostoli sententiam dicentis: *Traditum huiusmodi hominem Satanâe in interitum carnis, ut spiritus salvus sit in die Domini.* Cibi autem refectionem solus percipiat mensurâ vel horâ, qua praeviderit ei abbas competere, nec a quoquam benedicatur transeunte, nec cibis qui ei datur.

DECLARATIO.

(a) i. *Qui gravioris culpae noxâ tenetur.* Quia in bis declarationibus et constitutionibus plerisque in locis et casibus pro qualitate et gravitate culparum certae poenae ac poenitentiae taxatae sunt, pro pace bonorum et ad reprimendam improborum audaciam, ut metus poenae coerceat, quos Dei et virtutis amor a malo non revocat, ideo ordinamus praelatis et aliis superioribus ut eas inviolabiliter faciant a transgressoribus observari.

ii. Quare, si delictum aut transgressio huiusmodi secreta fuerit, secreto quoque impositam poenitentiam facere non postponat delinquens, nec aliter a quoquam, etiam a praelato proprio, dispensari valeat, nisi poenitentia per ordinationes statuta esset publice persolvenda, utpote in terrâ in refe-

ctorio comedere, quo casu in aliam secretam commutari possit. Si vero delictum aut transgressio manifesta fuerit, publice etiam transgressor, secundum statuta a constitutionibus vel a superiore, poeniteat. Quod si ille facere neglexerit aut recusaverit, a nemine ut supra dispensari valeat; et si intra triduum publice non poenituerit, pro huiusmodi contemptu bis eandem poenitentiam facere teneatur; si vero intra aliud sequens triduum pertinaciter distulerit eandem poenitentiam, etiam tertio cogatur iterare; demum si aliis ad huc tribus diebus animo (quod Deus avertat) perstiterit contumaci et indurato, statim, tamquam incorrigibilis, rebellis et obstinatus, ac contemptor sanctae regulae et constitutionum, custodiae (donec resipuerit, et praedictam poenitentiam toties facere promiserit, quoties ut supra distulerat vel recusaverat) mancipetur.

iii. Nec in aliquo praemissorum a praelato suo, nec ab ullo alio, etiam a praesidente ipso, nisi forte pro aliquâ brevi praedictorum terminorum morâ (et hoc ex aliquâ rationabili causâ) valeat dispensari; maiori quippe vindictae, secundum quod dicit beatus P. N. Benedictus in regulâ, subiicere debet, qui non vult humilitate corrigere, quod negligentiae culpâ deliquit.

iv. Quod si nec resipuerit, nec ad cor redierit, tunc demum, ut regula praescribit, austeriori disciplinae subiaceat.

v. Igitur generale capitulum, et Congregationis regimen, monasteriorumque nostrorum praelati praedicta omnia servant diligenter, et, ut dictum est, curent ab huiusmodi transgressoribus inviolabiliter adimpleri.

CAPUT XXVI. — De iis, qui, sine iussione abbatis, iunguntur excommunicatis.

Si quis frater praesumpserit sine iussione abbatis fratri excommunicato quolibet modo se iungere aut loqui cum eo vel mandatum ei dirigere, similem sortiatur excommunicationis vindictam.

CAPUT XXVII. — Qualiter debeat esse sollicitus abbas circa excommunicatos.

Omni sollicitudine curam gerat abbas circa delinquentes fratres, quia non est

Hi subiicant eidem excommunicationi.

Abbas acrius ad eos mittat.

consolatorum et opus sanis medicus, sed male habentibus. Et ideo uti debet omni modo, ut sapiens medicus, immittere quasi occultos consolatores senipetas, idest seniores sapientes fratres, qui quasi secreta consolentur fratrem fluctuantem, et provocent eum ad humilitatis satisfactionem, et consolentur eum, ne abundantiori tristitia absorbeatur, sed, sicut ait Apostolus, confirmetur in eo charitas, et oratur pro eo ab omnibus. Magnopere enim debet sollicitudinem gerere abbas circa delinquentes fratres, et omni sagacitate et industria curare, ne aliquam de ovibus sibi creditis perdat. Noverit enim se infirmarum curam suscepisse animarum, non super sanas tyrannidem; et metuat Prophetæ comminationem, per quem dicit Deus: *Quod crassum videbatis, assumebatis; et quod debile erat, proiciebatis.* Et pastoris boni pium imitetur exemplum, qui, relictis nonagintanovem ovibus in montibus, abiit unam ovem, quae erraverat, quaerere, cuius infirmitati in tantum compassus est, ut eam in sacris humeris suis dignaretur imponere, et sic reportare ad gregem.

CAPUT XXVIII. — *De iis, qui, saepius correcti, non emendantur.*

Si quis frater frequenter correptus pro qualibet culpa, si etiam excommunicatus non emendaverit, acrior ei accedat correctio, id est ut verberum vindicta in eum procedat. Quod si nec ita se correxerit, aut forte, quod absit, in superbiam elatus, etiam defendere voluerit opera sua, tunc abbas faciat quod sapiens medicus, si exhibuit fomenta, si unguenta adhortationum, si medicamina scripturarum divinarum, si ad ultimum ustionem excommunicationis vel plagas virgarum, et iam si viderit nihil suam praevalere industriam, adhibeat etiam, quod maius est, suam et

omnium fratrum pro eo orationem, ut Dominus, qui omnia potest, operetur salutem circa infirmum fratrem. Quod si nec isto modo sanatus fuerit, tunc iam (a) utatur abbas ferro abscissionis, ut ait Apostolus: *Auferite malum ex vobis: et iterum: Infidelis, si discedit, discedat*, ne una ovis morbida omnem gregem contamine.

DECLARATIO.

I. *Utatur ferro abscissionis.* In adhibendo contra incorrigibiles nostrae Congregationis monachos huiusmodi extremum expulsionis remedium, servantur decreta sacrae Congregationis Concilii S. D. N. Urbani VIII iussu edita de regularibus apostatis et eiectionis. Fugitivi vero cum omni sollicitudine requirantur a monasteriis professionis eorum, et in carcerem detrudantur, pro modo culpa puniendi. Propterea districte praecipimus omnibus monasteriorum nostrorum praelatis, ut in singulis monasteriis tutos carceres habeant pro huiusmodi fugitivis et aliis graviter delinquentibus.

II. Et quoniam, ubi maior subest culpa et gravius scandalum, ibi sollicitior debet esse cura, ideo declarando ordinamus, ut fugitivi, qui, praeter fugam, aliquid notabile furto abstulerint, aliudve flagitium perpetraverint, sive ante, sive post fugam, aut vitiose vixerint, omnino non negligantur, sed diligentius, non parcendo laboribus et expensis, requirantur, etiam (si aliter fieri non potest) auxilio brachii secularis implorato, et ad monasterium reducantur in custodiam detrudendi, donec per capitulum generale, sive regimen, quid de ipsis agi debeat, decernatur.

III. Licentia vero transeundi ad aliam religionem nemini ex nostrae Congregationis fratribus concedatur, nisi servata forma praedicti decreti, seu Congregationis Concilii de regularibus apostatis et eiectionis, etc.

IV. Commissi vero nostri, incorrigibiles et contumaces, eo modo, quo recipiuntur, expelli possunt. Et si quis eorum, post promissam stabilitatem, vitiosus aut scandalosus repertus fuerit, servetur circa eum for-

ma regulae secundum meritum, usque ad expulsionem inclusive, ad quam tamen volumus quemquam praelatorum procedere non posse, nisi servatis, quae infra in susceptione eorum statuimus, scilicet cum consensu omnium seniorum, aut duarum ex tribus partibus conventus, si seniores non convenerint; nec amplius possint in aliis monasteriis nostrae Congregationis recipi, nisi de consensu praelati et maioris partis conventus, a quo recesserint.

CAPUT XXIX. — *Si debeant iterum recipi fratres exeuntes de monasterio.*

Frater qui (a) proprio vitio egreditur aut proicitur de monasterio, si reverti voluerit, spondeat prius omnem emendationem vitii pro quo egressus est, et sic in ultimo gradu recipiatur, ut ex hoc eius humilitas comprobetur; quod si denuo exierit, usque tertio recipiatur; iam vero postea sciat, omnem sibi reservationis¹ aditum denegari.

DECLARATIO.

(a) I. *Proprio vitio.* Quia experientia docti videmus fratres nostros a nobis, ut plurimum, non recedere, nisi diabolicam suggestionem seductos; ideo declaramus eos quoque proprio vitio egredi, qui, accepta licentia transeundi ad arctiorem religionem, ea abutentes vagantur.

II. Ut autem, quae de his statuta sunt, cuncti sciant, non recedendo a sacris canonibus:

1° Si qui fugitivi sponte ad monasteria redierint, omnes quidem suscipiantur, sed ita ut, quod Dominus iubet, pro mensura peccati sit et plagarum modus;

2° Quicumque igitur intra dies quinque ad monasteria fuerint reversi arbitrio praelatorum puniantur, non vero carcere formali pro sola fuga; transactis autem quinque diebus, carceri mancipentur;

3° Quod si ultra dies triginta redire distulerint, tunc, iuxta S. P. N. Benedicti regulam, in ultimo loco et in carcere recipiantur;

4° Horum vero nullus e formali carcere

¹ Videtur legendum *reversionis* (R. T.).

liberari possit, nisi per definidores, aut regimen; et tunc non nisi prius desuper legitime formato processu, et accurate perpenso qua poena sint rei plectendi;

5° Nec sic liberatis locus professionis restituatur, nisi in capitulo generali definidores omnes consenserint, et, his referentibus ad universos Congregationis praelatos, duae eorum ex tribus partibus id approbaverint. In qua reintegratione illud tantummodo temporis spatium eis concedendum esse declaramus, quod ante fugam in Congregatione absolverunt; non vero illud, quod in fuga male prodegerunt. Non enim ferendum est, ut qui, exempli gratia, decimo professionis suae anno religionem deseruit, et anno vigesimo, idest decimo post fugam, receptus fuit, eos praecedat, qui integros quindécim aut novemdecim annos perseveraverunt sub suavi obedientiae iugo; maxima etenim erga illos patrum liberalitas erit, si decem anni ante fugam transacti, ipsis post poenitentiam computentur;

6° Praeter haec, si fugitivus habitum dimiserit, ut apostata iuxta sacros canones puniatur; si autem alia quaevis praeter fugam animadvertenda tam in Congregatione quam extra perpetrarit, exactissimam omnium reddat in iudicio rationem, poenas debitas recepturus pro modo culpa;

7° Quibus omnibus rite peractis et in acta relatis, si digna deinde poenitentiae opera fecerint, laudabiliter in Congregatione vivendo, poterunt (omnibus definitoribus consentientibus) munerum Congregationis, pro subsequentium temporum ratione, esse capaces, si trias visitorum approbationes singulis trienniis obtinuerint, ut scilicet post primum reversionis suae triennium subdiaconorum gaudeant dignitate, post secundum diaconorum, post tertium sacerdotum, ac deinceps etiam ad quascumque fuerint dignitates per ordinem iudicati idonei, dummodo ad singula triennali censura visitorum (ut dictum est) et novem definitorum suffragiis fuerint approbati. Idemque dicimus de iis, qui in libro irreligiose viventium tamquam dyscoli fuerint adnotati;

8° Hoc idem intelligi volumus de fra-

Hi excommunicantur, postea verberibus caedantur, deinde adhibeatur pro ipsis oratio, et tandem reconciliantur a monasterio.

Redeuntibus fratribus etiam tertio aditus pateat.

tribus non fugitivis, qui tamen semel custodiae fuerint legitime mancipati. Poena enim legitimi carceris, quam consequitur infamia et inhabilitas assequendi gradum superioritatis, illis tantum inflicta intelligi debet, qui, sive propter fugam sive ob alia facinora legitime sententiati, carceribus condemnati fuerint;

9° Ut autem fugitivi et suspecti a non suspectis nec fugitivis dignoscantur, ordinamus quod fratres cuiuscumque dignitatis aut conditionis fuerint, qui quacumque de causa suis monasteriis ad alia loca pergant, secum deferant litteras patentes superiorum suorum, cum expresso nomine locorum, qua transire debebunt, subscriptas, ac sigillo munitas; aliter ubicumque fuerint inventi, tamquam fugitivi custodia mancipentur a quibuscumque praelatis aut superioribus monasteriorum nostrorum;

10° Admoneantur etiam patres monasteriorum nostrorum de fratribus fugitivis, expulsis et licentiatas a superioribus monasteriorum, a quibus recedunt, quemadmodum sit de fratribus defunctis, ut ab omnibus evitari hi possint, illi requiri.

CAPUT XXX. — De pueris minori aetate qualiter corripiantur.

(a) Omnis aetas vel intellectus proprias debet habere mensuras. Ideoque, quoties pueri, vel adolescentiores aetate, aut qui minus intelligere possunt quanta poena sit excommunicationis, hi tales, dum delinquant, aut ieiuniis nimis affligantur, aut acris verberibus coërceantur et sanentur.

DECLARATIO.

(a) 1. Omnis aetas, vel intellectus. Nullus posthac ad probationem admittendus erit, qui non expleverit decimum quintum annum.

2. Circa vero adolescentiores istos, quia experientia didicimus quosdam ex his incurabiles aegritudines incurrisse ob nimias austeritates, hortamur praelatos et patres monasteriorum nostrae Congregationis ut in ieiuniis et vigiliis regularibus erga huiusmodi adolescentes pium et discretum habeant intuitum, quatenus in validiori aetate

ad regularis vitae observantias propensiori animo et uberiori fructu valeant incumbere.

III. Mandamus item ut iuniores in novitiis sub cura magistri novitiorum per quinquennium ad minus instituendi relinquuntur, nec inde amoveantur nisi aliqua urgente necessitate. Cum vero amoti a novitiatu fuerint, saltem per biennium prioris curae ac directioni tradantur, ut, quoad fieri potest, in eadem disciplina permaneant, in qua novitiatus tempore adoleverunt. Liceat tamen praelatis, ex aliqua rationabili causa ipsorum iudicio et superiorum monasterii consilio approbanda, proveciores nondum expleto quinquennio ex novitiatu extrahere, dummodo aetatis suae annum saltem decimum nonum excesserint. Si autem contigerit (quod Deus avertat) ut ex alicuius praevicatione ceteri scandalum sumant, ne una ovis morbida totum corrumpat ovile, statuimus ut si post adhibitae poenitentiae salutares a praelato aliisque superioribus (magistro novitiorum deferente) cognitum fuerit de praefati juvenis incorrigibilitate, ex novitiatu nondum elapso quinquennio extrahi possit. Ne vero commodum ex ipsa malitia reportetur, talibus sic extractum subiicimus poenitentis; per totum scilicet reliquum quinquennii tempus sit ei monasterium, ex cuius novitiatu extrahitur, pro carcere; silentium observet cum saecularibus et monachis (patre spirituali excepto, aliisque, quibus praelatus indulserit); post omnes professos degradatus maneat; et demum bis in hebdomada in pane et aqua, cum zona ad collum, comedat in terra in refectorio.

CAPUT XXXI. — De cellerario monasterii.

Cellerarius monasterii (a) eligatur de Congregatione sapiens, maturus moribus, sobrius, non multum edax, non elatus, non turbulentus, non iniuriosus, non tardus, non prodigus, sed timens Deum, qui omni congregationi sit sicut pater. Curam gerat de omnibus; (b) sine iussione abbatis nihil faciat; quae iubentur, custodiat; fratres non contristet. Si quis autem frater ab eo forte

Qualis esse, quid agere et quomodo se gerere debeat cellerarius.

aliquid irrationabiliter postulat, non spernendo eum contristet, sed rationaliter cum humilitate male petenti denegat. (c) Animam suam custodiat, memor semper illius apostolici praecepti: *Quia qui bene ministraverit gradum sibi bonum acquirit.* Infirmorum, infantium, hospitem, pauperumque cum omni sollicitudine curam gerat, sciens sine dubio quia pro his omnibus in die iudicii rationem redditurus est.

Omnia vasa monasterii, cunctamque substantiam, ac si altaris vasa sacra conspiciat. (d) Nihil ducat negligendum, neque avaritiae studeat, neque prodigus sit, aut extirpator substantiae monasterii, sed omnia mensurate faciat, et secundum iussionem abbatis sui. Humilitatem ante omnia habeat, et cui substantia non est quae tribuatur, sermo responsionis porrigatur bonus, quia scriptum est: *Sermo bonus super datum optimum.* Omnia, quae ei iniunxerit abbas, ipse habeat sub cura sua; a quibus eum prohibuerit, non praesumat. Fratribus constitutam annonam sine aliquo typho vel mora offerat, ut non scandalizentur, memor divini eloquii, quid mereatur qui scandalizaverit unum de pusillis. Si congregatio maior fuerit, solatia ei dentur, a quibus adiutus et ipse aequo animo impleat officium sibi commissum. Illis competentibus dentur quae danda sunt, et petantur quae petenda sunt; ut nemo perturbetur, neque contristetur in domo Dei.

DECLARATIO.

(a) 1. Eligatur. A praelato scilicet, de consilio seniorum, definitioribus vel regimini proponendus, et ab illis promovendus. Sit autem decanus omnino moribus gravis et probatus.

(b) 2. Sine iussione abbatis nihil faciat. Et praecipue, ne omnino fabricas construat

intus aut extra monasterium sine scientia et voluntate praelati sui. Alias quoque res, quae fuerint alicuius momenti, puta venditiones frugum, vini, olei et aliarum rerum in quantavis summa, et similia, cum praelato, vel, eo absente, cum superiore communicet, nec sine eius approbatione et licentia perficiat.

III. Caveat autem omnino a cuiusvis arboris incisione in possessionibus monasterii, ita ut ne unam quidem, inscio et non probante praelato, aut incidat, aut incidi faciat; serioque examinet, ubi agitur de sylvis vel arboribus non caeduis, quid de iure facere possit, ne limites suae facultatis excedat, poenasque ac censuras extravagantes Pauli II et decreti sacrae Congregationis de rebus Ecclesiae non alienandis incurrat, graviter, si secus fecerit, a superioribus quoque puniendus; experientia enim edocti cognoverimus quantum ex arborum incisione monasteria patiantur detrimentum. Caveat insuper ne monasteria debitis aggravet sua incuria; quod si fecerit, deponatur.

(c) IV. Animam suam custodiat. Cellerarii non sic se immergant temporalibus, quin vacent spiritualibus, sed sic transeant per bona temporalia, ut non amittant aeterna. Et ut facilius spiritualibus exercitiis vacare possint, volumus omnino ut in cella dormitorii dormiant; negotia tamen monasterii in celleraria exerceant; ac saltem singulis diebus festivis missas celebrent; quoad fieri potest, chorum et refectorium frequentent.

(d) V. Nihil negligendum ducat. Quilibet cellerarius computa, rationes, debita, credita, expensas quotidianas, et tam numerorum quam rerum exitus singulo quoque mense ostendat praelato et superioribus, qui omnes illis computis, si ea probaverint, manu sua subscribant, et mutatus ad aliud monasterium, priusquam recedat, rationem omnino reddat exercitii sibi commissi, coram superioribus praefati monasterii, unde discedit. Quod si non fecerit, ieiunet semel in pane et aqua, ulterius etiam acrius a visitatoribus puniendus et corrigendus; ipsi vero visita-

¹ Edit. Main. legit typo pro typho (n. r.).

¹ Aptius lege cognovimus (R. T.).

tores, si indulgentiores fuerint, a definitorio puniantur.

vi. Si autem quavis de causâ intra sexenni tempus, vel huiusmodi sexennio completo, ab officio cellerariae absolutus fuerit, ad prioratum tamen (etiamsi habeat alia requisita) promoveri non possit, nisi prius integre et fideliter coram praelato et superioribus monasterii rationem reddiderit suae administrationis, ac ipsius computa ab eisdem (super quo conscientiam cuiuslibet ipsorum oneramus) approbata, subscripta et legitime solidata fuerint, attestationemque habeat in scriptis de huiusmodi approbatione praedictorum subscriptionibus ac iuramento validatam, definitoribus, vel regimini, ut canonice promoveri possit, praesentandam.

vii. In administratione rerum temporalium ea cautio adhibeatur, ne praelati eam per se ipsos exercent, sed per cellerarios a definitoribus vel regimine deputatos, iuxta litteras in formâ Brevis Clementis VIII et Pauli V; temporalia vero negotia monasteriorum nostrorum per saeculares aut commissos potius quam per monachos tractentur.

viii. Rectoriis et membris monasteriorum nostrorum non deputentur ullo modo monachi, etiamsi sint decani, qui non sint propectae aetatis, ad minus annorum trigintaquinque, et praesertim habiles ad praedicta recte administranda, ac morum honestate conspicui, qui teneantur statutis temporibus cellerario rationem reddere suarum administrationum, et eidem, in his quae ad praedictas administrationes pertinent, parere. Quando vero cellerarius e monasterio egreditur, nullo modo solus, sed saltem famulo associatus, incedat.

ix. In singulis autem monasteriis, definitores, vel regimen, prout statuitur in praedicto Brevis Clementis VIII, deputent monachum probatum ac fidelem in depositarium, penes quem pecuniae omnes, quacumque ex causâ ad monasterium, tam ex cancellariâ et aliis membris ac rectoriis supradictis vel ex causâ cuiuscumque canonis, laudemii, census aut cuiuslibet alterius rei et emolumenti, quam ex sacristiâ, provenientes,

reponantur: cuius depositarii praecipua cura sit in destinatis rationum libris fideliter ac diligenter huiusmodi pecunias describere; earum autem ne obolum quidem expendat, aut alicui quovis praetextu solvat, nisi cum mandato cellerarii aut vicarii sacristiae respective, ipsorum manu, ac praelati, vel, in eius absentia, superioris monasterii subscripto: huiusmodi autem mandata in praeparato codice describantur, expressâ in iis summâ pecuniae, cui, et qua de causâ fuerit persoluta, ut ex eisdem facilius visitoribus innotescat an huiusmodi redditus in solitis ac necessariis monasterii sumptibus, vel forsitan in aliis inutilibus ac superfluis (quod omnino vetitum est) impendantur; et si qui sint abusus, tam circa huiusmodi inutiles et superfluas expensas, quam circa praesentis constitutionis observantiam, praesertim sub praetextu quod aliqui redditus ad cameram abbatialem pertineant, et de illis praelati pro libito, in commodum tamen monasteriorum, disponere possint, ab iisdem visitoribus serio mandetur ut omnino tollantur, et huiusmodi redditus in necessarios monasteriorum usus convertantur.

CAPUT XXXII. — De ferramentis, vel rebus monasterii.

(a) Substantia monasterii in ferramentis vel vestibus seu quibuslibet rebus provideat abbas fratres, de quorum vitâ et moribus securus sit, et eis singula, ut utile iudicaverit, (b) consignet custodienda atque recolligenda. Ex quibus abbas breve teneat, ut, dum sibi in ipsa assignata fratres vicissim succedunt, sciat quod dat, aut quid recipit. Si quis autem sordide aut negligenter res monasterii tractaverit, corripiatur; si non emendaverit, disciplinae regulari subiaceat.

DECLARATIO.

(a) I. Substantia monasterii. Quilibet officialis intra mensem a die publicationis suae faciat inventarium de rebus monasterii, quae pertinent ad suum officium; et praelatus habeat apud se inventarium universale omnium

Quibus et qua
cautione tra-
denda cura re-
rum monasterii.

rerum tam mobilium quam immobilium monasterii omnino visitoribus exhibendum.

ii. Omnes vero libri monasteriorum nostrorum, non solum notentur in inventario communi, sed ulterius scribatur in singulis nomen congregationis et monasterii, cuius sunt, signato eorum numero in ordine ceterorum.

iii. Tapetia vero ecclesiarum et ornamenta, divino cultui dicata, deinceps saecularibus non commodentur, nisi forte immineret periculum gravioris scandali; quo casu, habitâ discretionem personarum et temporum, praelati prudenter providere possint.

(b) iv. Consignet custodienda. Diligenti curâ faciant fratres hoc capitulum observari; et, ut sollicitè custodiantur et conserventur omnia bona mobilia et immobilia monasteriorum, invigilent praelati, ut de unoquoque officiali, expletâ eius administratione, integra et exacta reddatur ratio a cellerario accurate exigenda. Quod si aliquis ex officialibus in huiusmodi administrationibus, propter suam incuriam vel malitiam (quod absit), aliquod grave monasterio detrimentum intulerit, vel non custodiendo bona ab ipso per inventarium recepta, vel expleto officio illa successori integre et fideliter non consignando, a praelato suo pro modo culpae severe puniatur. Cellerarii vero in exigendâ ratione negligentes, poenâ eorum culpis consentaneâ pariter afficiantur. Adhibeatur tamen a visitoribus, cum ad monasteria visitanda pervenerint, omnis diligentia ut abbates et cellerarii tam in monasterio quam in curtibus et grangiis superfluas omnes amputent expensas, maxime vero circa equos, famulos, quadrigas et alia huiusmodi, iis tantum, quae praelatos regulares ac monachos voto paupertatis adstrictos decent, contenti. Accurate etiam ipsi visitores perpendant quonam pacto monasteriorum praefatorum redditus auferri, expensaeque minui possint. Pari quoque vigilantia ac sollicitudine inquirant an possessiones a colonis sint diligenter cultae, arboribusque consitae, ac etiam armentis et ceteris ad culturam necessariis convenienter instructae; necnon an ulterioris bonificationis sint ca-

paces, ut monasteria aere alieno oppressa sublevari queant. Quod si ex avaritiâ aut negligentia damnum aliquod monasteriis illatum fuisse conspexerint, moneant abbates ut contra cellerarios et alios officiales procedant usque ad officiorum privationem, et ulterius, si id qualitas delictorum exegerit. In provinciâ autem, in qua monasterium aliquod praedictorum officialium incuriâ aut infidelitate (quod Deus avertat) in ruinam vergit, teneantur omnes eiusdem provinciae abbates commonefacere praefatos visitores ut valeant ipsi monasterio iam labenti de opportuno remedio providere.

v. Sane, cum privilegia ipsa Congregationis multis magnisque laboribus ac difficultatibus impetrata sint, summâ diligentia et custodia conservari mandamus, quae, cum etiam quadruplicata sint, quatuor monasteriis deputamus custodienda, videlicet monasterio S. Iustinae de Padua, S. Spiritus prope Papiam, S. Mariae de Florentia, et S. Pauli de Urbe. In quibus monasteriis maximâ curâ servari volumus in loco tuto ab igne et humiditate, a furibus, in archivio duabus clavibus obserato; extrahanturque¹ aut ter in anno novo aëre² afflandi, ne situ nra rcescant, et a tineis corrodantur.

vi. Districtius autem mandamus et inhibemus ne inde amoveantur sine speciali licentiâ praesidentis et duorum visitorum. Urgente vero necessitate absque eorum licentiâ ad alia monasteria nostra tantum transferri possint.

vii. Qui ea requisierint et acceperint, teneantur (relicto ibi acceptionis chirographo) illa remittere post eorum usum, intra mensem. Et si is qui acceperit, legitimâ causâ cessante, intra mensem remittere distulerit, singulis diebus septem psalmos poenitentiales cum litanis, usquequo remissa fuerint, dicere teneatur. Quaelibet vero monasteria habeant transumpta authentica privilegiorum saltem usitatorum, quae accurate custodiantur.

viii. Ne arcana, quae fidelitati visitorum committuntur, ullo unquam tempore patefieri

¹ Videtur deesse bis aut aliquid aliud (R. T.).

² Edit. Main. legit aere pro aëre (R. T.).

contingat, assignamus archivaria monasteriorum illorum, in quibus capitulum generale celebrabitur, ubi in capsâ, obseratâ clave, quae semper penes praesidem pro tempore sit, acta visitorum praecedentis anni custodienda erunt. Si quae autem sunt aliae scripturae ad Congregationem nostram spectantes, in monasterio S. Iustinae de Padua serventur.

ix. Sigilla Congregationis, tam magnum quam parvum, cautissime custodiantur, ne aliqua fraus inde suboriatur.

x. Quodlibet autem monasterium diligenter servet sua sigilla, sive magnum, quo utuntur cum quid sit nomine praelati et conventus, sive parvum, quo utitur praelatus in privatis litteris. Et nullus alius, nisi de licentiâ ipsius praelati, ullo eorum uti possit. Quae sigilla, tam Congregationis quam monasteriorum, si quis, suadente diabolo, adulterari, iisque abuti praesumpserit, carceri mancipetur.

xi. Et quia non sufficit custodire scripturas et iura monasteriorum, nisi ab impugnatoribus tuta serventur, ideo statuimus, quod, si aliquando saecularis aut ecclesiastica persona iura aut privilegia Congregationis in toto vel in parte infregerit, vel aliquo modo improbe molestare tentaverit, si quidem ipsa iniuria in detrimentum particularis tantum monasterii cesserit, praelatus illius monasterii, omni quo valuerit iusto remedio, causam suam impigre prudenterque tueatur, nec aliquo modo iura ac privilegia ipsa violari permittat; ubi vero se causae tuendae imparem viderit, patri praesidenti vel visitori et priori generali negocium omne insinuare non negligat, quos omnino volumus causam huiusmodi in se suscipere, et sumptibus ipsius monasterii in Romanâ Curia, vel alibi, sicut opus fuerit, tueri.

xii. Si vero pater praesidens aut visitator ipsum monasterium iudicaverint impotens ad expensas, fiat sumptibus Congregationis, ad quos restituendos ipsum monasterium teneatur, nisi ei capitulum generale iusserit relaxandos.

1 Edit. Main. legit *voluerit* (R. T.).

xiii. Poterunt tamen pater praesidens cum uno visitatore, vel duo simul visitatores, providere ut unum aut plura monasteria subvepian monasterio impotenti pro iure suo tuendo, si in Congregatione desint pecuniae: restitutione tamen faciendâ de pecuniis commodatis tempore per ipsos constituendo.

xiv. At si molestia illata in totius Congregationis redundat iacturam, pater praesidens communibus Congregationis sumptibus illius iura defendenda curabit.

xv. In unoquoque monasterio sit rogestrum in quo, quae singulis trienniis per generale ordinantur capitulum, notentur, videlicet quae totam respiciunt Congregationem. Et similiter habeatur libellus, in quo notentur ea quae specialiter ad illud monasterium pertinent, prout fuerint per singula triennia per capitulum generale, dietas et visitatores ordinata.

CAPUT XXXIII. — *Si quid debeant monachi proprium habere.*

Praecipue hoc vitium (a) radicitus amputetur de monasterio, ne quis praesumat aliquid dare aut accipere sine iussione abbatis, neque aliquid habere proprium, nullam omnino rem, neque tabulas, neque graphium, sed nihil omnino; quippe quibus nec corpora sua nec voluntates licet habere in propria potestate, omnia vero necessaria a patre monasterii sperare, nec quidquam liceat habere quod abbas non dederit aut permiserit, omniaque omnibus sint communia, ut scriptum est, ne quisquam suum esse aliquid dicat aut praesumat. Quod si quisquam hoc nequissimo vitio deprehensus fuerit delectari, admoneatur semel et iterum; si non emendaverit, correctioni subiaceat.

DECLARATIO.

(a) i. *Radicitus*. Intentio regulae est, quod non solum in exterioribus amputanda sit proprietas, sed etiam quando praelatus perpendit aliquam rem nimio affectu possideri, ita forte ut frater resisteret si ab eo auferri contingeret, propterea patres caveant

Nihil habeant, quod abbas non dederit; et omnia sint communia: aliter puniantur.

ne aliquid concedant alicui ad usum in vita eius, quia talis concessio est valde proprietati similis, sed concedant ad beneplacitum superioris.

ii. Permittimus autem monachis nostris ut habeant libros cum licentiâ suorum praelatorum, et pro usu suo teneant, etiamsi missi fuerint ad alia loca Congregationis nostrae, restituendos nihilominus post eorum decessum illis monasteriis, quibus inscripti fuerint.

iii. Et quoniam, cum aliquis ex nostris moritur extra suae possessionis monasterium, oriri solent lites tum super libris tum super aliis rebus; ad eas praecavendas ordinamus quod tam libri non signati, quam alia omnia quae reperta fuerint apud quemvis nostrae Congregationis praelatum, monachum sive commissum defunctos, intelligantur esse et sint eius monasterii, in quo talis defunctus assignatus erat, dummodo illuc pervenerit. Quod intelligendum est de pecuniis et aliis rebus, quae cum effectu et realiter apud ipsos sunt: quae autem non reperiuntur apud ipsos, cuiuscumque generis sint, sive pecuniae, sive libri signati, sive alia eiusmodi, sint et esse intelligantur monasteriorum professionis eorum, nisi forte ipse ante mortem ad levandam conscientiam suam alicui coram testibus dixisset hanc vel illam rem esse huius vel illius monasterii.

iv. In breviariis sicut et in aliis libris scribatur nomen monasterii, cui acquisita fuerint, et nomen Cassinensis Congregationis, ut supra, cap. xxxii. Mandantes omnibus nostrae Congregationis patribus, ut, cum finito capitulo, ad monasteria sibi assignata applicaverint¹, in ipsorum ordinatione, ante vel post officialium absolutionem immediate, breviaria et libros, et alia quaecumque si habuerint appretiable, sibi ab omnibus denunciari mandent. Quae omnia ipsorum arbitrio ac beneplacito sunt dispensanda, ut vitium proprietatis amputetur in monachis.

v. Curent etiam ut singuli monachi singulis annis conficiant librorum omnium, quos habent, inventarium, quod propriis praelatis exhibeant, qui diligentissime con-

¹ Videtur legendum *applicaverint* (R. T.).

siderabunt, an in iis sint libri per indicem prohibiti. Insuper omnium monachorum cellas ter saltem in anno visitabunt, inquirentes an alios habeant libros praeter in inventario descriptos; quod si quis deprehensus fuerit huiusmodi libros vetitos habere, serventur ea quae in decretis et constitutionibus apostolicis, et praesertim ad officium sanctae inquisitionis adversus haereticam pravitatem pertinentibus statuuntur.

vi. Et ne quandoque aliquod scandalum oriri contingat, prohibemus fratribus nostris, ne inordinate per se vel per alios a consanguineis suis vel ab aliis extraneis pecunias petant et accipiant. Qui contrafecerit, pecuniis privetur, et ieiuet in terra in pane et aqua in refectorio.

vii. Inhibemus etiam ne quaelibet res invicem emant aut vendant. Contrafacientes, rebus et pecuniis illico priventur, comedantque in terra in refectorio in pane et aqua pro qualibet vice.

viii. Insuper nemo nostrorum praesumat quidquam emere in quibusvis civitatibus aut locis nomine laicorum, aut etiam ab eis accipere, ut id asportet absque vectigalium solutione. Quod si quis non observaverit, si fuerit in dignitate constitutus, per depositionem puniatur; si vero fuerit simplex monachus, degradetur, habitâ consideratione ad gravitatem criminis; sed si fuerit commissus, aut expellatur, aut gravissimis poenis afficiatur.

ix. Praecipimus etiam quod nullus nostrae Congregationis professus, commissus, seu aliter in nostris monasteriis sub obedientia patrum constitutus, audeat tenere vel expendere pecunias sine licentiâ praelati sui, sed pecuniam omnem ad se pervenientem eidem praelato deferat depositario consignandam: quod idem intelligimus observandum esse de pecuniis, quae penes aliquem ex praedictis fratribus quavis causâ depositatae fuerint, tam monasteriorum nostrorum, quam aliarum quarumcumque personarum, prout supra statutum est in declaratione cap. xxxi, num. ix. Quam constitutionem mandamus omnibus praelatis et patribus nostrae Congregationis ut realiter

et cum effectu faciant suis monasteriis observari. Quod si forte quis contra huius constitutionis formam pecunias apud se vel apud alios, vel forsitan census et alia bona quaecumque, tam stabilia quam mobilia, quovis titulo acquisita, occulte retinuerit, et intra tempus a constitutionibus praescriptum non revelaverit, ac de huiusmodi proprietatis vitio suspectus et diffamatus a praelato suo, praevis monitione iuxta sacros canones, punitus non fuerit, ne propter incuriam et dissimulationem praelatorum (quod absit) delicta inulta remaneant, districte ordinamus visitatoribus ut in actu visitationis in singulis monasteriis contra huiusmodi proprietatis labe suspectos et diffamatos diligentissime procedant. Et si desuper captâ diligenti informatione, aliquem hoc proprietatis vitio laborantem et in quocumque ex praedictis culpabilem invenerint, si quem in Congregatione gradum, dignitatem aut officium obtinet, in dietâ aut in capitulo deponatur; simplex vero monachus, aut commissus, carceri mancipetur, non nisi de consensu definitorum vel regiminis educendus. Pecunias vero et quaecumque bona praedicta monasteriis eorum professionis eo ipso applicata esse decernimus et declaramus.

x. Nullus fratrum nostrorum quidquam accipiat mutuo vel commodato absque licentiâ praelati et conventus in scriptis dandâ, qua non interveniente, sibi consulant creditores, sciantque nullum solvendi onus monasteria subire, nisi publicâ auctoritate aes alienum contractum fuerit, vel nisi legitime constiterit in monasterii commodum transiisse, et in hoc sensu concipienda erunt imposterum mandata procuratorum ministri tradenda.

CAPUT XXXIV. — Si omnes debeant aequaliter necessaria accipere.

Sicut scriptum est: *Dividebatur singulis prout cuique opus erat.* Ubi non dicimus quod personarum (quod absit) acceptio sit, sed infirmitatum consideratio. Ubi, qui minus indiget, agat Deo gratias, et non contristetur; qui vero

¹ Forsan ministris vel ministro (n. 7.).

plus indiget, humilietur pro infirmitate, et non extollatur pro misericordiâ; et ita omnia membra erunt in pace. Ante omnia ne murmurationis malum pro qualicumque causâ in aliquo qualicumque verbo vel significatione appareat. Quod si deprehensus fuerit quis, districtiori disciplinae subdatur.

CAPUT XXXV. — De septimanariis coquinae.

Fratres sic sibi invicem serviant, ut (a) nullus excusetur a coquinae officio, nisi aut aegritudine, aut in causâ gravis utilitatis quis occupatus fuerit: quia exinde maior merces acquiritur. Imbecillibus autem procurentur solatia, ut non cum tristitiâ hoc faciant, sed habeant omnes solatia, secundum modum Congregationis, aut positionem loci. Si maior congregatio fuerit, cellerarius excusetur a coquinâ; vel si qui (ut diximus) maioribus utilitatibus occupantur. Ceteri vero sibi sub charitate invicem serviant. Egressurus de septimanâ, sabbato munditias faciat. Linteamina, cum quibus sibi fratres manus ac pedes tergunt, lavet; pedes vero, tam ipse, qui egreditur, quam ille qui intraturus est, omnibus lavent. Vasa monasterii sui munda et sana cellerario reassignet. Qui cellerarius item intranti assignet, ut sciat quid dat aut quid recipit.

Septimanarii autem ante unam horam refectionis accipiant, super statutam annonam, (b) singulos biberes et panem, ut horâ refectionis sine murmuratione et gravi labore serviant fratribus suis. In diebus tamen solemnibus usque ad missas sustineant. Intranter autem et exeuntes hebdomadarii, in oratorio, mox matutinis sinitis, dominicâ, omnium genibus provolvantur, postulantem pro se orari. Egrediens autem de septimanâ, dicat hunc versum: *Benedictus es, Dominus Deus, qui adjuvisti me, et consolatus es me.* Quo dicto tertio, accipiat be-

Nemo sine causa excusetur a coquinae, et quodnam sit coqui officium, vel quae ipse praestare debeat in initio vel fine quae hebdomadae.

nedictionem egrediens. Subsequatur ingrediens, et dicat: *Deus, in adiutorium meum intende; Domine, ad adjuvandum me festina,* et hoc idem tertio repetatur ab omnibus, et acceptâ benedictione ingrediatur.

DECLARATIO.

(a) i. *Nullus excusetur.* Prior claustralis, maxime cum praelatus erit in monasterio, non excusetur a ministerio coquinae, sed solus cellerarius; qui prior, mensae quoque, etiam absente praelato, legere et inservire debet.

(b) ii. *Singulos biberes et panem.* Infra de hebdomadario lectore dicit *mixtum.* Quod intelligimus tantum vini, quantum capere potest unus cyathus, in quo in refectorio bibitur, et circa uncias duas panis.

iii. Quod vero dicitur de hebdomadariis coquinae, idem dicitur de omnibus officialibus, qui in suis officiis occupati nequeunt primae mensae interesse.

CAPUT XXXVI. — De infirmis fratribus.

Summa sit cura infirmorum, qui nimis molesti non sint, et eos alii patienter sustineant.

Infirmorum cura ante omnia et super omnia adhibenda est, ut sicut revera Christo, ita eis serviatur; quia ipse dixit: *Infirmus fui, et visitastis me:* et: *Quod fecisti uni de his minimis meis, mihi fecistis.* Sed et ipsi infirmi considerent in honorem Dei sibi serviri, et non superfluitate suâ contristent fratres suos servientes sibi. Qui tamen patienter portandi sunt, quia de talibus copiosior merces acquiritur. Ergo cura maxima sit abbati, ne aliquam negligentiam patiantur. Quibus fratribus infirmis sit (a) cella super se deputata, et servitor timens Deum, et diligens ac sollicitus.

Assignentur eis cella et famulus.

Item concedantur balnea et carnes.

(b) Balneorum usus infirmis, quoties expedit, offeratur; sanis autem et maxime juvenibus, tardius concedatur. Sed et carniis usus infirmis omnino debilibus pro reparatione concedatur. At ubi meliorati fuerint, a carniis more solito omnes abstineant. Curam autem maximam habeat abbas ne a cellerariis aut

servitoribus (c) negligantur infirmi, quia ad ipsum respicit quidquid a discipulis delinquitur.

DECLARATIO.

(a) i. *Cella super se deputata.* Quilibet infirmus habeat, si locus permiserit, cellam separatam cum camino, nec ulli omnino labori ullique impensae parcat ut infirmis necessaria obsequia, immo decentia solatia, tum spiritualia, tum corporalia, sedulo impendantur. Quod praesertim attendatur in monasteriis quae sunt extra civitates, in quibus, tam quoad medicos, quam quoad alia requisita, non ita commode possunt infirmis necessaria exhiberi. Provideant igitur praelati talium monasteriorum ut infirmi, sive ipsos in monasteriis, sive in civitate curandos duxerint, nullâ omnino re indigeant, quae ad salutem corporis et animae non solum necessaria, sed etiam condecens fuerit. Si de negligentia fuerint convicti, severe puniantur a regimine.

ii. Ordinamus etiam quod nullus fratrum circa medicinalia loquatur medico aut ab eo petat consilium sine licentiâ superioris, nec potionem aliquam, vel pillulam, vel similia sine utriusque licentiâ sumat. Qui contra fecerit, dicat ter septem psalmos poenitentiales cum litanis.

iii. Ad mensam, si plures sunt aegri vel convalescentes, cum modestiâ sedeant, et aliquid ad aedificationem in principio refectionis legatur.

iv. Sint infirmi obedientes infirmariis suis, et e contra infirmarii sint discreti et compatiens infirmis suis. Qui infirmarii omnino deputentur monachi, et si maiori indigeant auxilio, addantur etiam commissi vel famuli; et maximâ curâ invigilent praelati ut hoc charitatis officium perfecte adimpleatur.

(b) v. *Balneorum usus.* Intelligimus de balneis quae sunt in monasteriis. Ad balnea vero quae sunt extra monasterium, propter periculum animarum, nemo accedere praesumat sine licentiâ speciali capituli generalis, si proxime fieri debeat et non sit periculum in morâ, aliter praesidentis aut unius ex visitatoribus: quando etiam maior instaret necessitas, et deferri non posset.

sufficiat licentia praelati sui cum consilio seniorum monasterii. Si igitur pro aliquo infirmo fratre petenda sunt balnea, praelatus ipse et non alius ipsam licentiam petat.

yi. Infirmo fratri ad balnea mittendo¹ necessaria omnia suppeditari mandamus a monasterio suae professionis, dummodo per biennium minime interruptum in alieno monasterio non permanserit; hoc enim casu ab eo monasterio, quod integro biennio incoluit, necessaria subministranda esse statuimus: quo vero ad alios infirmos, expensae fiant ab illo monasterio, in quo qui infirmatur est deputatus de familia.

(c) vii. *Non negligantur infirmi.* Non solum in temporalibus, sed nec etiam in spiritualibus, ut videlicet admoneantur, ne propter infirmitatem omittant confessionem et communionem temporibus consuetis, imo hortentur ut frequentius confiteantur et sacrosanctum Eucharistiae sacramentum sumant.

CAPUT XXXVII. — *De senibus, vel de infantibus.*

Licet ipsa natura humana trahatur ad misericordiam in his aetatibus, (a) senum videlicet et infantum, tamen et regulae auctoritas eis prospiciat. Consideretur semper in eis imbecillitas, et nullatenus eis districtio regulae teneantur in alimentis, sed sit eis pia consideratio, et praevengant horas canonicas.

DECLARATIO.

(a) i. *Senum.* Non tam aetate, quam imbecillitate, iuxta praelati considerationem. Infantes vero non recipimus omnino, sicut supra dictum est de pueris minoris aetatis.

CAPUT XXXVIII. — *De hebdomadario lectore.*

(a) Mensis fratrum edentium (b) lectio deesse non debet, nec fortuito casu, qui arripuerit codicem, legere audeat ibi, sed lecturus tota hebdomada, dominicam ingrediatur. Qui, ingrediens post missas (c) et communionem, (d) petat ab omnibus pro se orari, ut avertat ab eo Deus spiritum elationis, et dicatur hic versus in oratorio tertio ab omnibus, 1 Male ut puto edit Main legit mittenda (R.T.).

ipso tamen incipiente: *Domine, labia mea aperies, et os meum annuntiabit laudem tuam.* Et sic accepta benedictione, (e) ingrediatur ad legendum; summumque fiat silentium ad mensam, ut nullius mussitatio vel vox nisi solius legentis ibi audiatur. Quae vero necessaria sunt comedentibus et bibentibus, sic sibi (f) invicem ministrent fratres, ut nullus indigeat petere aliquid. Si quid tamen opus fuerit, sonitu cuiuscumque signi potius petatur, quam voce. Nec praesumat ibi aliquis de ipsa lectione, aut aliunde, quidquam requirere, ne detur occasio; nisi forte prior voluerit pro aedificatione aliquid breviter dicere. Frater autem hebdomadarius accipiat (g) mixtum priusquam incipiat legere propter communionem sanctam, et ne forte grave sit ei ieiunium sustinere. Postea autem cum coquinae hebdomadarius et servitoribus reficiat. Fratres autem non per ordinem legant aut cantent, sed qui aedificent audientes.

DECLARATIO.

(a) i. *Mensis fratrum.* Secundae etiam mensae, ubi maior fuerit congregatio, non desit lectio.

(b) ii. *Lectio deesse non debet.* In lectionibus primae mensae hic ordo servetur. Si dies illa primum habuerit evangelium, eius homilia, et deinde sermones super eo, iuxta dispositionem superioris, legantur; postea vitae sanctorum; deinde sacra scriptura. In fine comestionis aliquid lingua vulgari legatur, ut fratres commisi, grammaticam ignorantes, unde aedificentur habeant, et spiritualiter pascantur. Et praesertim non omittatur lectio regulae italico sermone (quae latine lecta fuerit in capitulo) cum tota integra sua declaratione, quae etiam secundae mensae repetatur. Cum vero contigerit superiorem in conventu legere, is, qui immediate sequitur, signa particularia faciat.

(c) iii. *Et communionem.* Ex eo quod hic beatus pater Benedictus dicit: *post missas et communionem, et infra in eodem capitulo*

propter communionem sanctam, ostenditur quod quolibet dominico die fratres communicabant. Ideo mandamus quod tam sanctum et antiquum religionis institutum servetur in singulis nostrae Congregationis monasteriis, nisi forte ob reverentiam alicuius festi solemniter differatur aut praemittatur huiusmodi communio.

iv. Cum autem sacerdotes, qui propter infirmitatem, aut in die Dominicæ Coenae, aut ex aliqua causa, non celebrant, communicare contigerit, iuxta decretum sanctorum patrum, stolam semper super humeros habeant, sicut quando celebrant.

v. Fiat tamen dicta communio statim post communionem sacerdotis, et sacramentum per sacristam decenter cum luminaribus, missa peracta, in locum suum reportetur.

vi. Hortamur autem praelatos ut saltem bis in anno clericis et commissis omnibus facultatem concedant, ut cui maxime voluerint ex approbatis ad confessionem, possint sua peccata confiteri.

(d) vii. *Petat ab omnibus pro se orari.* Stet in medio chori die dominicam post sextam genibus flexis versus altare, et ter dicto versu, *Domine, labia mea aperies, etc.*, et a choro ter repetito, superior dicat *Salvum fac, etc.*, et consuetam orationem, tenoris videlicet sequentis: *Aufer ab hoc famulo tuo, quaesumus, Domine, spiritum elationis et ignorantiae, ut, repletus spiritu humilitatis et scientiae, intellectum sacrae capiat lectionis. Per Christum dominum nostrum.*

(e) viii. *Ingrediatur ad legendum.* Post benedictionem lector non incipiat, nisi fratres prius sederint ad mensam. Lecta vero brevi particulam lectionis, superior faciat signum, post quod fratres incipiant comedere. Et hoc ut anima, priusquam corpus, reficiatur: et in fine mensae nemo surgat, nisi prius omnes responderint *Deo gratias.*

(f) ix. *Vicissim.* Hac vicissitudine intelligitur, quod singuli per ordinem a superiore nominandi per singulas hebdomadas legant.

(g) x. *Mixtum.* Servetur quod dictum est de septimanariis coquinae.

CAPUT XXXIX. — *De mensura ciborum.*

Ordinarie duo

(a) Sufficere credimus ad refecionem

quotidianam, tam sextae, quam nonae, omnibus mensibus, cocta duo pulmentaria propter diversorum infirmitates, ut forte qui ex uno non poterit edere, ex alio reficiatur. Ergo duo pulmentaria cocta fratribus sufficiant; et si fuerint inde poma, aut nascentia leguminum, addatur et tertium; (b) panis libra una propensa sufficiat in die, sive una sit refectio, sive prandii et coenae. Quod si coenaturi sunt, de eadem libra, tertia pars a cellerario reservetur reddenda coenaturis. Quod si labor forte factus fuerit maior, in arbitrio et potestate abbatis erit, si expediat, aliquid augere, remota prae omnibus crapula, ut nunquam surripiat monachorum indigeries; quia nihil sic contrarium est omni christiano, quomodo crapula, sicut ait Dominus noster: *Videte ne graventur corda vestra in crapula et ebrietate.* Pueris vero minori aetate non eadem servetur quantitas, sed minor quam maioribus, servata in omnibus paritate. Carnium vero (c) quadrupedum ab omnibus abstinence comestio, praeter omnino debiles et aegrotos.

DECLARATIO.

(a) i. *Sufficere credimus.* Quando in monasterio ieiunium servatur, assignetur edentibus in refectorio quae debet esse circa meridiem ciborum quantitas, quae aliquanto maior sit quam cum non ieiunatur; in omnibus servata locorum et temporum consuetudine ac monastica sobrietate.

(b) ii. *Panis libra una.* Volumus consuetudinem nostram servari, ut scilicet apponatur panis, quantum cuique opus fuerit.

(c) iii. *Quadrupedum.* In monasteriis nostrae Congregationis, in quibus viget regularis observantia, et recipiuntur novitii ad probationem, carnes cuiuscumque speciei omnino non comedantur in refectorio observantiae; multorum tamen imbecillitati consulere volentes, dispensamus, ut in refectorio valetudinarii, fratribus, qui sunt de con-

¹ Inti alimenta
sumant ante ho-
ras canonicas.

² Qualis error,
quid praestare,
et quibuscumque
edera debeat:
ipso vero legou-
to, altum est si-
lentium.

conceduntur co-
cta obsonia, et
libra una panis
in die, nunquam
vero quadrupe-
dum carnes.

ventu, esus carniū semel in hebdomadā concedatur. Ac insuper, ut praelati cum hospitibus nostrae Congregationis intra monasterium, vel cum senioribus et sacerdotibus in camerā abbatis, aut cum fratribus, qui sunt in itinere, et extra monasteria, super huiusmodi esu carniū dispensare possint, prout eorum discretioni videbitur expedire, facultatem concedimus. Si quis autem absque praelati licentiā, in monasterio vel extra, carnes comedere ausus fuerit, quot vicibus carnes comederit, toties in pane et aquā ieiunet.

iv. Dispensamus praeterea cum monasteriis S. Pauli de Urbe, S. Mariae de Farfa, S. Nicolai de Littore, et S. Bartolomaei de Aste, ob aëris intemperiem; in ceteris vero monasteriis, in quibus, ob paucitatem monachorum, exacta et rigorosa observantia regularis vigere nequit, sit in abbatis arbitrio et prudentiā ut carniū esum ter in hebdomadā per totum annum, diebus non interdictis, indulgere fratribus possit ex rationabili causā.

CAPUT XL. — De mensurā potus.

Unusquisque proprium habet donum ex Deo: alius sic, alius vero sic. Et ideo cum aliquā scrupolositate a nobis mensura victus aliorum constituitur; tamen infirmorum contuentes imbecillitatem, credimus (a) eminam vini per singulos sufficere per diem: quibus autem donat Deus tolerantiam abstinentiae, propriam se habituros mercedem sciant. Quod si aut loci necessitas, vel labor, aut ardor aestatis amplius poposcerit, in arbitrio prioris consistat, considerans in omnibus ne surrepant satietas aut ebrietas, liceat legamus vinum omnino monachorum non esse. Sed quia nostris temporibus id monachis persuaderi non potest, saltem vel hoc consentimus, ut non usque ad satietatem bibamus, sed parcius, quia: *Vinum apostatare facit etiam sapientes*. Ubi autem loci necessitas exposcit ut nec supra scripta men-

1 Aptius lege licet (R. T.).

sura inveniri possit, sed multo minus, aut ex toto nihil, benedicant Deum, qui ibi habitant, et non murmurent. Hoc autem omnino admonentes ut absque murmurationibus sint.

DECLARATIO.

(a) i. *Eminam vini*. Vinum apponimus non ad certam mensuram, sed quantum uniuscuiusque sobrietati sufficiat. Monemus tamen fratres ne bibant merum, nisi infirmitas hoc requireret. In refectorio bibant omnes in poculis fictilibus, quae utraque manu sibi porrigant; extra refectorium vero uti liceat vitreis calicibus.

CAPUT XLI. — Quibus horis oporteat reficere fratres.

A sancto Paschā usque ad Pentecostem, ad sextam reficiant fratres, et ad seram coeant. (a) A Pentecoste autem, totā aestate, si labores agrorum non habent monachi, aut nimietas aetatis¹ non perturbat, quartā et sextā feriā ieiunent usque ad nonam; reliquis vero diebus ad sextam prandeant: quae prandii sexta, si opera in agris habuerint, aut aestatis fervor minus fuerit, continuanda erit, et in abbatis sit providentiā. Et sic omnia temperet atque disponat, qualiter et animae salventur, et quod faciunt fratres absque ullā murmuratione faciant. (b) Ab idibus autem septembris (c) usque ad caput Quadragesimae, ad nonam semper reficiant fratres. (d) In Quadragesimā vero usque ad Pascha, ad vesperam reficiant. Ipsa tamen vespera sic agatur, ut lumine lucernae non indigeant reficientes, sed luce adhuc diei omnia consumentur: sed et omni tempore sive coenae sive refectionis hora sic temperetur ut (e) cum luce fiant omnia.

DECLARATIO.

(a) i. *A Pentecoste autem*. Quoniam fratribus nostris multas dispensationes et indulgentias circa ieiunia regularia largiti su-

1 Videtur legendum aestatis (R. T.).

mus, rationabile idcirco iudicamus ut, quod regulae ieiuniis detractum est, aliis abstinentiis aliquatenus compensemus.

ii. Omnibus ergo Congregationis nostrae monachis et commissis iniungimus, ut per totum annum ieiunent feriā sextā in memoriam et reverentiam Passionis Christi, nisi forte eo die festus dies adeo solemnus occurrerit; qui hanc ieiunii legem solvere suadeat. Refectiunculae serotinae aestivo tempore fructus aliquos addi posse indulgemus.

(b) iii. *Ab idibus septembris*. Intelligitur exclusive, prout declarabitur in capitulo de opere manuum quotidiano, super verbo usque ad kalendas octobris.

(c) iv. *Usque ad caput Quadragesimae, ad nonam semper reficiant fratres*. Dispensamus autem in infrascriptis diebus propter reverentiam solemnitatum, in festo S. Matthaei apostoli, Dedicationis S. Michaëlis, S. Placidi, S. Iustinae de Padua, S. Luciae, Ss. Simonis et Iudae, Omnium Sanctorum, S. Martini, omnium etiam Sanctorum monachorum, S. Andreae (quando celebratur extra Adventum), Nativitatis domini nostri Iesu Christi cum tribus sequentibus diebus, Circumcisionis ipsius, Epiphaniae eius, sancti Mauri, S. Antonii abbatis, Purificationis Beatae Mariae Virginis, S. Scholasticae, S. Mathiae extra Quadragesimam, ut tituli loci: insuper etiam, ut fratres nostri ulterius incumbant his et aliis regularibus observantiis, concedimus praelatis licentiam dispensandi tertiā et quartā feriā cuiuslibet hebdomadae. Quibus impeditis, dispensatio cedat in alium diem.

v. Et licet experiētiā docti, quae rerum magistra est, aperte cognoscimus, quod nimia recreationum relaxatio potius distrahit et enervat, quam recreet et proficiendi materiam subministret, tamen infirmitati humanae consulentes, praelatos hortamur, ut per aliquot dies ante Adventum, itemque per aliquot plures dies ante Quadragesimam, sint erga fratres in recreationibus et in esu carniū dispensatione (quod ipsorum discretioni committimus) aliquanto indulgentiores, vitato excessu, quatenus, huiusmodi relaxatione praemissā, alacrius postmodum

atque ferventius debitum suae servitutis persolvant, et per monasteria Congregationis uniformitas observetur.

(d) vi. *In Quadragesimā usque ad Pascha, ad vesperam semper reficiant*. Hoc Quadragesimae tempore, ita disponantur divina officia, ut horā ab Ecclesiā praescriptā conventus reficiatur.

(e) vii. *Cum luce omnia fiant*. Quia nostris temporibus ecclesiasticorum officiorum solemnitates ita auctae sunt, ut hiemis tempore coenari non possit ante solis occasum, absque manifestā valetudinis laesione, et, si voluerimus divinorum celebrationem nimis tempestive persolvere, id fieri non poterit absque fidelium admiratione; propterea ab abbatis prudentiā pendeat temporis canonicarum horarum et refectionis congrua dispositio.

CAPUT XLII. — Ut post completorium nemo loquatur.

Omnino tempore silentii debent studere monachi, maxime tamen nocturnis horis, et ideo omni tempore, sive ieiunii, sive prandii, si tempus fuerit prandii, (a) mox, ut surrexerint a coenā, sedeant omnes in unum, et legat unus collationes vel vitas Patrum, aut certe aliquid quod aedificet audientes; non autem heptaticum¹ aut regum, quia infirmis intellectibus non erit utile illā horā hanc scripturam audire; aliis vero horis, legantur: si autem ieiunii dies fuerit, dictā vesperā, parvo intervallo, mox accedant ad lectionem ut diximus, et lectis quatuor aut quinque foliis, vel quantum hora permittit, omnibus in unum concurrentibus per hanc moram lectionis, si quis forte assignato sibi commisso fuerit occupatus, occurrat; omnes ergo in unum positi, compleant, (b) et exeuntes a completorio, nulla sit licentia denuo cuiquam loqui aliquid. Quod si inventus fuerit quisquam praevericari hanc taciturnitatis regulam, graviori vin-

1 Forsan legendum heptateuchum (R. T.).

Pro ordinario et quotidiano potu assignatur: omnia una vini.

Post coenam habeatur spiritalis lectio, quae tempore ieiunii praecedit completorium, quo finito nemo loquatur.

dicta¹ subiaceat: excepto si necessitas hospitem supervenerit, aut forte abbas alicui aliquid iusserit. Quod tamen et ipsum cum summâ gravitate et moderatione honestissime fiat.

DECLARATIO.

(a) I. *Mox ut surrexerint a coena.* Hisce temporibus completorium dicitur ante coenam; propterea, pulsato primo completorii signo, monachi omnes in capitulum conveniant ad huiusmodi lectionem, quae non ultra quartam unius horae partem protrahatur; eaque peractâ, et dicatur in choro lectio brevis, quae est initium completorii.

(b) II. *Et exeuntes a completorio.* Silentium, quod hic regula praecipit post completorium, ordinamus rigore servandum esse post signum serotinae dormitionis.

CAPUT XLIII. — *De iis, qui ad opus Dei vel mensam tarde occurrunt.*

(a) Ad horam divini officii mox, ut auditum fuerit signum, relictis omnibus (quaelibet fuerit² in manibus), summâ cum festinatione curratur, cum gravitate tamen, ut non scurrilitas inveniat fomittem. Ergo nihil operi Dei praeponeatur. Quod si quis ad nocturnas vigiliis post *Gloriam* psalmi xciv (quem propter hoc omnino protrahendo et morose volumus dici) occurrerit, non stet in ordine suo in choro, sed ultimus omnium stet, aut in loco quem talibus negligentibus seorsim constituerit abbas, ut videatur ab ipso vel ab omnibus usquedum, completo opere Dei, publicâ satisfactione poeniteat. Ideo autem eos in ultimo aut seorsum iudicavimus debere stare, ut visi ab omnibus, vel pro ipsâ verecundiâ suâ emendentur; nam si foras oratorium remaneant, erit forte talis, qui se aut recollet et dormiat, aut certe sedeat foris, vel fabulis vacet, et detur occasio maligno. Sed ingrediat intrâ, ut nec totum perdat, et de

¹ Aptius lege *vindictae* (R. T.).

² Aptius lege *fuerint* (R. T.).

reliquo emendetur. Diurnis autem horis, qui ad opus Dei post versum et *Gloriam* primi salmi, qui post versum dicitur, occurrerit, lege qua supra diximus, in ultimo stet, nec praesumat sociari choro psallentium, usque ad satisfactionem, nisi forte abbas licentiam dederit permissione suâ, ita tamen ut satisfaciatur reus ex hoc.

Ad mensam autem, qui ante versum non occurrerit, (b) ut simul omnes dicant versum et orent, et sub uno simul omnes accedant ad mensam, qui per negligentiam suam aut vitium non occurrerit usque ad secundam vicem (c) pro hoc corripatur. Si denuo non emendaverit, non permittatur ad mensae communis participationem, sed sequestratus a consortio omnium reficiat solus, sublata ei portione suâ vini usque ad satisfactionem et emendationem. Similiter autem patiatur, qui ad illum versum non fuerit praesens qui post cibum dicitur, nec quidquam praesumat ante statutam horam vel postea quidquam cibi vel potus percipere; sed et si cui offeratur aliquid a priore, et accipere renuerit, horâ qua desideraverit hoc quod prius recusavit, aut aliud, omnino non percipiat usque ad emendationem congruam.

DECLARATIO.

(a) I. *Ad horam divini officii.* Quam sollicitos nos esse velit ad divina officia beatissimus pater noster Benedictus, his verbis ostendit. Ideoque aliquid distinctius, ab ipsâ tamen regulâ non discedentes, ordinandum duximus.

II. Ut videlicet ad nocturnas vigiliis servetur ad litteram regula. Sed quando dicitur officium Beatæ Virginis, in primo nocturnalis officii, qui venerit post hymnum, genuflectat, et facto a superiore signo, vadat ad locum suum; qui vero post *Gloria* primi psalmi, genuflectat, et expectato superioris signo, se excuset, vel locum negligentium petat.

Item qui non interfuerint primo vel secundo versui mensae, post secundam correptionem, seorsum cibum sumant absque vini portione, et horâ priore determinata.

III. Ad divinas vero horas qui venerit post hymnum qui praemittitur psalmis, genuflectat, ut supra, et petat locum suum; si autem post *Gloria* primi psalmi etiam in horis, in quibus hymnus non praemittitur, pariter genuflectat, factoque a superiore signo, se excuset, vel, ut supra, locum poenitentium petat.

IV. Ad lectionem vero quae dicitur in capitulo ante completorium qui venerit postquam lector (facto signo a superiore) inceperit legere, genuflectat, ut supra, et tendat ad locum suum. Qui vero non interfuerit lectioni brevi quae dicitur in choro, genuflectat, factoque a superiore signo, se excuset, aut in ultimo stet.

(b) V. *Ut simul omnes dicant versum.* Declaramus sufficere quod fratres sint intra officium refectorii, cum superior incipit versum *Benedicite*. Quo pronunciat, qui deinde ingredientur, genuflectant, factoque a superiore signo, surgant.

VI. *Propter id corripatur.* Tam negligentes, quam etiam qui fuerint iustâ causâ occupati, ut disciplina et humilitas ostendatur, genuflectant, factoque sibi signo a superiore, surgant, et causam suae tarditatis ipsi superiori pandant submissâ voce, ut discernatur negligens a legitime occupato.

VII. Inservientes vero coquinae, licet genuflectant, non tamen se excusent, quia satis liquet eos legitime fuisse occupatos.

VIII. Si quis autem legitime occupatus non posset convenire ad officium, vel exercitium, vel ad mensam, vel ad alia propter quae conventus congregatur, excusationem suam per se vel per alium faciat, dicendo superiori causam suae occupationis.

IX. Si vero alicui necesse fuerit discedere ab officio, sive ab exercitio, sive a conventu quomodocumque congregato, per parvum temporis spatium, licentiam a superiore solonutu petat: et si statim revertatur, non genuflectat. Cui vero necesse esset discedere animo non redeundi, dicat causam superiori, et super hoc obtineat licentiam particularem.

X. Praelati vero transeuntes per alia monasteria, intrantes chorum vel refectorium,

si tarde eos contingat accedere, non ob id genuflectant, nec etiam licentiam petant si inde abire voluerint, nisi ibi fuerit pater praesidens.

CAPUT XLIV. — *De iis qui excommunicantur, quomodo satisfaciant.*

Qui pro graviore culpâ ab oratorio et a mensâ excommunicatur, horâ, qua opus Dei in oratorio celebratur, ante fores oratorii prostratus iaceat, nihil dicens, nisi tantum posito in terram capite, et prostratus pronus omnium de oratorio exeuntem pedibus se proiciat.

Et hoc tamdiu faciat, usque dum abbas iudicaverit satisfactum esse; qui, dum iussus ab abbate venerit, provolvat se ipsius abbatis pedibus, deinde omnium vestigiis fratrum, ut oret¹ pro eo; et tunc, si iusserit abbas, accipiatur in choro, vel in ordine quo abbas decreverit: ita sane ut psalmum aut lectionem vel aliud quid non praesumat in oratorio imponere, nisi iterum abbas iubeat. Et omnibus horis, dum completur opus Dei, proiciat se in terram in loco in quo stat, et sic satisfaciatur usque dum ei iubeat abbas ut quiescat ab hac satisfactione. Qui vero pro levibus culpis excommunicatur tantum a mensâ, in oratorio satisfaciatur usque ad iussionem abbatis, et tandem hoc faciat usque dum benedicat et dicat: Sufficit.

CAPUT LXV. — *De iis, qui falluntur in oratorio.*

Si quis, dum pronunciat psalmum, responsorium aut antiphonam, vel lectionem, fallitur, nisi cum satisfactione ibi (a) coram omnibus humiliatus fuerit, maiori vindictae subiaceat, quippe qui noluit humilitate corrigere, quod negligentia deliquit. Infantes vero pro tali culpâ vapulent.

DECLARATIO.

(a) *Coram omnibus.* Quando error est modicus sufficiat tangere terram manu; sed si

¹ Ni malueris legere *orent* (R. T.).

Excommunicati pro graviore culpa, prostrant se, primo extra oratorium, et dein in ipso oratorio; excommunicati vero pro levi culpa, id praesent in solo oratorio.

Fratres se humiliant, infantes vero vapulent.

error fuerit notabilis, ut puta, quando excessu alios errare fecerit, aut necesse fuerit emendari legendo aut cantando, aut magnum strepitum fecerit, mox, completâ lectione vel antiphonâ, aut cantu (si in his fuerit occupatus), genuflectat ante superiorem donec sibi signum factum fuerit surgendi.

CAPUT XLVI. — *De iis, qui in aliis quibuslibet rebus delinquant.*

Qui patam deliquit, publice satisfaciât, qui vero clam, peccatum revelat abbati vel superioribus.

Si quis, dum in labore quovis, in coquina, in cellario, in ministerio, in pistrino, in horto, in arte aliquâ dum laborat, vel in quocumque loco aliquid deliquerit aut fregerit quidpiam, aut perdiderit, vel aliud quid excesserit ubi ubi¹, (a) et non veniens continuo ante abbatem vel congregationem, ipse ultro satisfecerit et prodiderit delictum suum; dum per alium cognitum fuerit, maiori subiaceat emendationi. Si animae vero peccati causa latens fuerit, tantum abbati aut specialibus senioribus patefaciat, qui sciant curare sua et aliena vulnera, non detegere aut publicare.

DECLARATIO.

(a) 1. *Et non veniens continuo.* Declaramus hoc esse servandum, quando abbas adesset ibi, aut in loco propinquo, et hoc delinquens scivit; aliâs in capitulo suum fateatur errorem; propterea ordinamus quod singulis diebus post primam in capitulo decani per vices culpas audiant.

ii. Diligenter advertant religiosi nostri, quanto maiori industriâ incumbere debeant ad abluendas etsi leviores maculas animae, quandoquidem ea errata, quae nullâ culpâ animam laedunt, tam celeriter sanctus pater noster Benedictus praecipit expianda.

iii. Et quia septies in die cadit iustus, ordinamus quod octavo quoque die, iuxta antiquam consuetudinem, clerici et commissi sacramentaliter confiteantur; qui secus fecerit, dicat suam culpam in capitulo, et comedat in terrâ in refectorio.

¹ Forsan ullibi pro ubi ubi legendum (R. T.).

CAPUT XLVII. — *De significandâ horâ operis Dei.*

(a) Nuntianda hora operis Dei: die noctuque sit cura abbati aut ipse nuntiare, aut tali sollicito fratri iniungat hanc curam ut omnia horis competentibus compleant: psalmos autem vel antiphonas post abbatem ordine suo, quibus iussum fuerit, imponat. (b) Cantare autem aut legere non praesumat, nisi (c) qui potest ipsum officium implere, ut aedificentur audientes. Quod cum humilitate et gravitate et tremore faciat, et cui iusserit abbas.

Id praestet abbas, aut alteri committat, et in choro iussu abbatis omnia fiant.

DECLARATIO.

(a) 1. *Nuncianda hora operis Dei.* Imponatur hoc officium sacristae.

(b) 2. *Cantare aut legere.* Idcirco debentes legere aut cantare praevideant lectiones, praeparentque libros tempore congruo. Legant autem altâ et distinctâ voce, tam in choro quam in refectorio, itaut ab omnibus cum aedificatione et profectu spirituali percipiantur. Id vero multo magis in missis celebrandis observandum est, ne, ob nimiam et indecoram celeritatem, scandalum potius quam devotionis sensus in proximorum cordibus sacerdotes nostri excitent: in quo maxime invigilent praelati, et contrafacientes severe corripiant. Curent etiam ut inviolabiliter observentur toni monastici in evangeliiis, in epistolis et in omnibus aliis cantibus, ut uniformitas tam in cantu quam in caeremoniis exhibeatur ab omnibus. Qui transgressus fuerit, pro primâ vice comedat in terrâ in refectorio, et pro aliis vicibus, gravioribus poenitentis subiaceat, superioris arbitrio.

(c) 3. *Qui possit dictum officium implere.* Ideoque ordinamus, quod patres monasteriorum nostrae Congregationis, de consilio suorum seniorum, fratres, quos ad discendum idoneos iudicaverint, liberalibus disciplinis, casibus conscientiae et cantu plano sollicitè instrui faciant a doctis monachis, si commode fieri potest: sin autem, ab aliis mercede conductis.

iv. Cum vero a monasticâ disciplinâ alie-

num sit inertia otioque languescere, et ab antiquis patribus nostris, qui Ecclesiam militantem omni doctrinarum genere et facultate illustrarunt, filios degenerare, ut huiusmodi notam fugiamus, otiumque et nugae (efficax diaboli virus) evitemus, divinarumque scripturarum speculationi efficacius intendere possimus, et ut coalescenti in dies (auctore Deo) Congregationi nostrae haec etiam inter cetera scientiae gemma non desit, hac praesenti constitutione decernimus ut in omnibus monasteriis, in quibus saltem fuerint duodecim monachi, sint lectiones saltem theologiae moralis vel sacrae scripturae aut aliarum facultatum pro monachorum captu. In amplioribus vero monasteriis et studiis formalibus doceatur philosophia, theologia scholastica et positiva, et sacri canones.

v. Pro studiis formalibus deputamus, in provinciâ Siculâ, monasteria S. Martini Panormi, S. Placidi Messanae, et S. Nicolai Cataniae; in provinciâ Neapolitanâ, monasteria S. Benedicti Montis Cassini, S. Severini Neapolis, et SS. Trinitatis Cavae; in provinciâ Romanâ, monasteria S. Petri Perusii, S. Vitalis Ravennae, S. Proculi Bononiae; in provinciâ Venetâ, monasteria S. Iustinae Patavii, S. Georgii Venetiarum; in provinciâ Lombardâ, monasteria S. Ioannis Parmae, S. Sixti Placentiae, S. Simeoniani Mediolani, S. Benedicti Mantuae; in provinciâ Etruscâ, monasterium S. Mariae Florentiae, cuius quidem provinciae, sicut etiam Ligurae, et pariter aliarum provinciarum praelati poterunt suos alumnos ad quodlibet ex monasteriis pro studiis supra designatis mittere, prout ipsis magis videbitur expedire, alendos et vestiendos illorum monasteriorum expensis, quorum sunt professi. Abbates in praedictis monasteriis constituent lectores monachos eruditos, et eos eligant, qui ab examinatore per capitulum generale deputatis, praevio examine, approbati fuerint, iisque libros aliaque necessaria subministrari mandent, et eas indulgentias concedant, quas, ad lectionum laborem levandum, prudenter conferre cognoscent: etiam a communibus exercitiis et

ab aliquibus horis canonicis (non tamen diebus festis, nec praetermissâ oratione mentali, integrâ etiam pro viribus regulari observantiâ) eos, si opus fuerit, eximendo.

vi. Pro monachorum quoque studio vacantium diligentiori custodia et severiori disciplinâ, atque ne tempus inutiliter contoratur, unus ex deputatis monasterii¹, qui scholis praesideat, in ordinatione officialium eligatur, qui cunctis secundum Deum et scholarium profectum exequens pro viribus semper scholis adesse procurat.

vii. Ne tamen adolescentes a studiis avocentur, nullus monachorum ad officia oeconomica, vel temporalia, etiam domestica, assumi possit, nisi completo suae conversionis anno duodecimo.

CAPUT XLVIII. — *De opere manuum quotidiano.*

Otiositas inimica est animae, et ideo certis temporibus occupari debent fratres in labore manuum; certis iterum horis in lectione divinâ; ideoque hac dispositione (a) credimus utraque tempora ordinari: id est, ut a Pascha (b) usque ad kalendas octobris mane exeuntes a primâ usque ad horam penè quartam laborent quod necessarium fuerit; ab horâ quartâ autem usque ad horam quasi sextam (c) lectioni vacent; post sextam autem surgentes a mensâ pausent in lectis suis cum omni silentio; aut forte qui voluerit sibi legere, sic legat ut alium non inquietet; agatur nona temporius mediante octavâ horâ, et iterum, quod faciendum est, operentur usque ad vesperam; si autem necessitas loci aut paupertas exegerit ut ad fruges colligendas per se occupentur, non contristentur, quia tunc vere monachi sunt, si de labore manuum suarum vivunt, sicut et patres nostri et apostoli; omnia tamen mensurate fiant propter pusillanimes.

Designatur tempus lectionis divinae et operis manuum.

¹ Edit. Main. legit *monasterii* (R. T.).

(d) a kalendis autem octobris usque ad caput Quadragesimae, usque ad horam secundam plenam, lectioni vacent; hora secundam agatur tertia; et usque ad nonam omnes in opus suum laborent quod eis iniungitur; facto autem primo signo nonae horae, disiungant se ab opere suo singuli, et sint parati, dum secundum signum pulsaverit; post refectionem autem vacent lectionibus suis, aut psalmis: (e) in Quadragesimae vero diebus, a mane usque ad tertiam plenam lectioni vacent; et usque ad decimam plenam operentur quod eis iniungitur; in quibus diebus Quadragesimae accipiant omnes singulos codices de bibliotheca, quos per ordinem ex integro legant, qui codices in capite Quadragesimae dandi sunt. Ante omnia sane deputentur unus aut duo seniores, qui circumeant monasterium horis, quibus vacant fratres lectioni, et videant ne forte inveniatur frater accidiosus, qui vacet otio aut fabulis, et non sit intentus lectioni; et non solum sibi inutilis sit, sed etiam alios extollat. Hic talis, si (quod absit) repertus fuerit, corripiatur semel, et secundo, si non emendaverit, correctioni regulari subiaceat, taliter ut ceteri metum habeant. Neque frater ad fratrem iungatur horis incompetentibus. Dominico die lectioni vacent, exceptis iis qui variis officiis deputati sunt. Si quis vero ita negligens et desidiosus fuerit ut non velit aut non possit meditari aut legere, iniungatur ei opus quod faciat, ut non vacet. Fratibus infirmis vel delicatis talis opera aut ars iniungatur, ut nec otiosi sint, nec violentiam laboris opprimantur, ut effugentur¹: quorum imbecillitas ab abbate consideranda est.

DECLARATIO.

(a) 1. Credimus utraque tempora ordinari. 1 Quid pro effugentur legend. nescio (R. T.).

Declaramus horum omnium dispositionem in arbitrio abbatis esse reponendam, tam quoad divina officia, quam quoad lectiones, aliaque exercitia. Qui abbas omnia rationabiliter, habitum locorum et temporum consideratione, disponat, itaut ecclesiae et populo satisfaciat, atque monachi, ultra quam par est, minime graventur.

(b) II. Usque ad kalendas octobris. Intellige omnes kalendas inclusive, sive ex quo incipit kalendarum computatio post idus; nempe, ut incipiamus ipso festo die S. Crucis.

(c) III. Lectioni vacent. Post refectionem primae mensae, liceat monachis ire per hortum, aut per monasterium, extra tamen dormitorium, per spatium unius horae, animi levandi causa, ita tamen ut sine superioris licentia invicem non socientur. Praelati vero: monasteriorum nostrorum sint faciles ad concedendum eis huiusmodi licentiam, praesertim in solemnitatibus duplicibus (exceptis illis, quae occurrunt in Quadragesima et Adventu), dummodo lectiones tunc conferant, vel de aliis, quae aedificationem praestent, colloquantur.

IV. Elapsa vero una hora post primam mensam, pulsetur pro dormitione, incipiendo a Pascha, nisi occurrat mense aprilis, quo casu praefata dormitio incipiat a festo sanctissimi patris nostri Benedicti, et per unius horae spatium, usque ad medium aprilis, inde usque ad medium augusti, duarum horarum, et inde, usque ad idus septembris, per unius horae, ut supra, spatium. Quo tempore dormitionis, qui non vult dormire servet silentium in cella, nec illo tempore vagetur per monasterium, nec in aliis exercitiis occupetur. Post dormitionem vero pulsetur, et dicatur nona.

(d) V. A kalendis octobris. Intellige inclusive, videlicet omnes kalendas illius mensis includendo, ut supra § II. Advertendum tamen omni tempore anni, quando est ieiunium de praecepto Ecclesiae, quod ita disponantur intervalla temporum, ut fratres hora nona, vel circa, reficiantur.

(e) VI. In Quadragesimae vero diebus. Hoc tempore prima pulsetur circa ortum solis,

CAPUT XLIX. — De Quadragesimae observatione.

Licet omni tempore vita monachi Quadragesimae debeat observationem habere, tamen, quia paucorum est ista virtus, ideo suademus (a) istis diebus Quadragesimae omni puritate vitam suam custodire; omnes pariter negligentias aliorum temporum his diebus sanctis diluere. Quod tunc digne sit, si ab omnibus vitiis nos temperemus, orationi cum fletibus, lectioni et compunctioni cordis atque abstinentiae operam demus. Ergo his diebus augeamus nobis aliquid ad solitum pensum servitutis nostrae, orationes peculiare, ciborum et potus abstinentiam, ut unusquisque super mensuram sibi indictam aliquid propria voluntate cum gaudio Sancti Spiritus offerat Deo, id est subtrahat corpori suo de cibo, de potu, de somno, de loquacitate, de scurrilitate, et cum spiritualis desiderii gaudio sanctum Pascha expectet. Hoc ipsum tamen, quod unusquisque offert, abbati suo suggerat. et cum eius fiat oratione¹ et voluntate. quia quod sine permissione patris spiritualis fit, praesumptioni reputabitur et vanae gloriae, non mercedi: ergo cum voluntate abbatis omnia agenda sunt.

DECLARATIO.

(a) 1. Istis diebus Quadragesimae. Hanc Quadragesimam declaramus incipere, quoad abstinentiam huiusmodi, secundam feriam post Quinquagesimam, itaut feriam secundam et tertiam ante Cineres abstinentia a lacticiniis in omnibus locis ab omnibus fratribus monachis et praelatis nostris inviolabiliter observetur. Qui contrafecisse fuerint convicti, praelati integrum psalterium recitent toties quoties; ceteri ieiunent ter in terra in pane et aqua tribus diebus sequentibus.

II. Et ut iuxta regulam augeamus aliquid ad solitum pensum servitutis nostrae, ultra psalmos poenitentiales, graduales et officium

¹ Forsan permissione (n. r.).

qua recitata, immediate dicantur psalmi poenitentiales cum litanis, vel graduales, et officium defunctorum, quando fit de feria, iuxta dispositionem rubricae.

VII. Spatia vero aliarum horarum, scilicet tertiae, sextae, nonae et vesperarum, praelati monasteriorum nostrorum sic moderentur, ut hora comestionis incidat circa meridiem.

VIII. Sed advertendum est, quod quando occurrit festum duodecim lectionum in Quadragesima, post tertiam cantari debet missa de festo, et post nonam dicitur missa de feria.

IX. Item in praedicta missa de feria post *Agnus Dei* pulsetur signum pro vesperis primum. Et quando sacerdos dicit orationes in fine missae, pulsetur secundum.

X. Si vero sequenti die erit festum duodecim lectionum, pro quo tria signa praemittuntur, tunc primum signum pulsetur statim post elevationem dominici Sanguinis, alia vero duo signa, ut supra.

XI. Dictis vesperis fratres reficiantur. Post primam mensam, transacta hora una, vacent lectioni, aut exercitio manuali, prout fuerit ordinatum, usque ad completorium, Quod hoc tempore pulsetur paulo ante horam vigesimam tertiam.

XII. Et notandum quod, quando fratres debent ire ad exercitium, pulsetur campana capituli per ictus distinctos tempore congruo, et in monasteriis maioribus, quinque ictibus pulsetur aliqua ex maioribus campanis ecclesiae, et tunc omnes se congregent in locum ad id deputatum, ut audiant a superiore, qui ibi fuerit, quale exercitium sit faciendum; et in principio cuiuslibet exercitii, unusquisque, genibus flexis, dicat *Ave Maria*, ut devotius opus perficiatur.

XIII. Quando autem ire debent ad cellas, ut vacent orationi vel lectioni, campana capituli pulsetur extense per congruum spatium.

XIV. Item hortamur, quod, quando fit exercitium in loco quieto, et locus, tempus vel opus ipsum permiserit, pro spirituali aedificatione legatur aliquid.

Hoc praesertim tempore a vitis se abstineant, et virtutes sectentur, ex abbatis tamen licentia.

defunctorum, flagellatio, vulgo disciplina, quae a nostris fit omni tempore feriâ sextâ, fiat, totâ Quadragesimâ, quartâ et sextâ feriâ: in hebdomadâ vero sanctâ, addatur etiam feriâ quintâ.

III. Similiter a primâ dominicâ Adventus inclusive, incipimus abstinere a lactiniis, et secundâ feriâ ieiunare usque ad festum sanctissimae Nativitatis Domini, dominicis exceptis; ideo curent praelati ut praedicta ab omnibus inviolabiliter observentur, et contra transgressores severissime animadvertant.

CAPUT L. — *De fratribus qui longe ab oratorio laborant aut in viâ sunt.*

Hi fratres ubi que corrent horas constitutas pro laudibus divinis. Fratres qui omnino longe sunt in labore, et non possunt occurrere horâ competenti ad oratorium, et abbas hoc perpendit quia ita est, agant ibidem opus Dei, ubi operantur, cum tremore divino, (a) flectentes genua. Similiter, qui in itinere directi sunt, non eos perterreant horae constitutae; sed, ut possunt, agant sibi, et servitutis pensum non negligant reddere.

DECLARATIO.

(a) 1. *Flectentes genua.* Serventur in hoc rubricae breviarii, ut dictum est.

CAPUT LI. — *De fratribus qui non satis longe proficiscuntur.*

Ne foris manducent. Fratres, qui pro quovis responso proficiscuntur, et eâ die sperant reverti ad monasterium, (a) non praesumant foris manducare, etiamsi a quovis rogentur, nisi forte eis ab abbate suo praecipiat. Quod si aliter fecerint, excommunicentur.

DECLARATIO.

(a) 1. *Non praesumant foris manducare.* Declarando ordinamus quod nullus nostrae Congregationis, quantumcumque rogatus, audeat manducare aut pernoctare in domibus possessionis vel locis quibuslibet saecularium, nec in civitatibus, aut in locis in quibus habentur monasteria vel loca nostra, etiamsi sit in itinere constitutus, absque licentiâ abbatis seu superioris: qui contra

fecerit, comedat in terrâ in refectorio in panem et aquâ qualibet vice.

CAPUT LII. — *De oratorio monasterii.*

Oratorium hoc sit quod dicitur, nec ibi quidquam aliud geratur, aut condatur. ^{Oratorium sit dumtaxat domus orationis.} (a) Expleto opere Dei, omnes cum summo silentio exeant, et agatur reverentia Deo, ut frater, qui forte sibi peculiariter vult orare, non impediatur alterius improbitate. Sed si alter vult sibi forte secretius orare, simpliciter intret et oret, non in clamosâ voce, sed in lacrymis et intentione cordis. Ergo qui simile opus non facit, non permittatur, expleto opere Dei, remorari in oratorio, sicut dictum est, ne alius impedimentum patiat.

DECLARATIO.

I. *Expleto opere Dei, omnes cum summo silentio exeant.* Nisi qui remanere voluerint, ut orationi vacent. Facimus tamen, completo opere Dei, brevem morulam in choro, ut omnes possint Deo satisfacere, si quid omiserint de divino officio.

II. Oratio autem mentalis singulis diebus per dimidia horae spatium fiat in choro immediate ante primam, nimirum congregatis monachis et signo dato a superiore, qua expletâ, idem superior faciat signum, et immediate dicatur prima.

III. Et quoniam hisce temporibus laudabilis ac devotissima inolevit consuetudo orandi per quadraginta horarum spatium ante sanctissimum Eucharistiae sacramentum in altari expositum, eandem nos quoque summâ cum devotione pro viribus sequi iustum est. Ideo in hebdomadâ sanctâ, aut in praecedenti, prout praelati magis iudicaverint expedire, in ecclesiis monasteriorum nostrorum hanc orationem quadraginta horarum instituunt et exponant, in qua serventur caeremoniae in rituali romano descriptae.

IV. Volumus item quod non solum expleto opere Dei (ut hic regula praecipit), sed etiam in choro, in sacrario, in dormitorio, in capitulo, in refectorio quod de observantiâ nuncupatur, in cubiculo ignis

communis, et in parte claustrum circa capitulum a praelato praescribendâ, semper servetur silentium, nisi in dictis locis oporteat aliqua breviter loqui, et submissâ voce.

CAPUT LIII. — *De hospitibus suscipiendis.*

Recipiendi sunt hospites cum honore, charitate et humilitate. Omnes supervenientes hospites, tamquam Christus suscipiantur, quia ipse dicturus est: *Hospes fui, et suscepistis me.* Et omnibus congruus honor exhibetur, maxime tamen domesticis fidei et peregrinis. (b) Ut ergo nunciatus fuerit hospes, occurratur ei a priore vel a fratribus cum omni officio charitatis, et primitus orent pariter, et sic sibi socientur in pace. Quod pacis osculum non prius offeratur, nisi oratione praemissâ, propter illusiones diabolicas. In ipsâ autem salutatione omnis exhibetur humilitas. Omnibus venientibus sive discedentibus hospitibus, inclinato capite, vel prostrato omni corpore in terrâ, (c) Christus in eis adoretur, qui et suscipitur.

Da eorum mensa, et pedum lotionem. Suscepti autem hospites ducantur ad orationem, et postea sedeant cum eis prior, aut cui iusserit ipse. (d) Legatur coram hospite lex divina, ut aedificetur: et post haec omnis ei exhibeatur humanitas. Ieiunium a priore frangatur propter hospitem, nisi forte praecipuus sit ille dies ieiunii, qui non possit violari. Fratres autem consuetudines ieiuniorum prosequantur. Aqua in manibus abbas hospitibus det: (e) pedes hospitibus omnibus tam abbas quam cuncta congregatio lavet: quibus lotis, hunc versum dicant: *Suscepimus, Deus, misericordiam tuam in medio templi tui.* Pauperum autem et peregrinorum maxime susceptio omni curâ sollicite exhibeatur, quia in ipsis magis Christus suscipitur; nam divitum terror ipse sibi exigit honorem.

1 Edit. Main. legit *frangatur* (R. T.).

Item de coquina et coquo, cella et cellario. Coquina abbatis et hospitum per se sit, ut in certis horis supervenientes hospites, qui nunquam desunt monasterio, non inquietent fratres. In quam coquinam ingrediantur duo fratres ad annum, qui ipsum officium bene impleant. Quibus, ut indigent, solatia administrantur, ut absque murmuratione serviant. Et iterum, quando occupationem minorem habent, exeant, ubi eis imperatur, in opera; et non solum in ipsis, sed et in omnibus officiis monasterii ista sit consideratio, ut, quando indigent, solatia accommodentur eis, et iterum, quando vacant, obediant imperanti. Item et cellam hospitum habeat assignatam frater cuius animam timor Dei possideat, ubi sint lecti strati sufficienter, et domus Dei a sapientibus sapienter administretur. Hospitibus autem, cui non praecipitur, nullatenus societur neque colloquatur; sed si obviauerint, aut viderint, salutatis humiliter, ut dictum est, et petitâ benedictione, pertranseat, dicens, sibi non licere colloqui cum hospite.

DECLARATIO.

(a) I. *Supervenientes omnes hospites.* Etsi modernis temporibus frequentia hospitum difficultatem gerat adimplendi omnia quae textus regulae praescribit, habitâ tamen discretionem et temporum et personarum consideratione, facile saltem utiliora implebuntur.

(b) II. *Ubi nunciatus fuerit hospes.* Ostiarius, viso hospite, iuxta qualitatem personae et temporum conditionem, aut expectare eum faciat, aut intra monasterium recipiat, notumque faciat superiori; qui, habitâ ratione personae, vel per se ipsum, vel per unum ex superioribus, aut ostiarios, seu curam hospitum habentes, occurrat, eumque ad orationem et pacis osculum, eâ submissione et reverentiâ, quam dignitati personae convenire censuerit, recipiat. Quae omnia ut valeant commodius fieri, sit sacellum, quoad fieri potest, iuxta portam monasterii,

quo ad orationem huiusmodi hospites introducantur.

(c) III. *Adoretur Christus.* Mente scilicet orando. Et quia consuetudo omnium pene religiosorum est, quando occurrunt hospiti, prius illum recipere in osculo pacis, postmodum ducere ad orationem, et ideo inhumanum duci posset (praesertim si notus est) in primo occurso non exhibere ei osculum praedictum; propterea censemus non discedere nos a regulae praescripto si in principio osculum obtulerimus; praemissâ tamen mente oratione, et etiam dicto exterius aliquo, quod ad orationes vel Dei laudem pertineat, et hospitem similia proferre fecerimus, puta, *Deo gratias, Benedictus Deus, et alia huiusmodi, dummodo postea ad orationem ducatur hospes.*

IV. Osculum dicimus amplexum, quem praesertim religiosi et devoti personis exhibemus. Si vero ob multitudinem aliquando ita integre huiusmodi caeremoniae fieri non poterunt, fiant animo et mente; aliter, servetur regula.

(d) V. *Legatur coram hospite lex divina.* Maxime laudamus hoc fieri, si commode possit, et tempus hoc permiserit, ut, dum refectio paratur, aliquid hospiti spirituale dicatur, habito respectu ad personae qualitatem. At saltem non omittatur quin¹ ad mensam hospiti legatur aliquid iuxta conditionem personae ut aedificetur.

(e) VI. *Pedes hospitibus, etc.* Haec solemnibus ablutio pedum praecipue exhibetur iis, qui conversionis desiderio ad nostra monasteria veniunt. Aliquando iis etiam qui devotionis gratiâ longo itinere monasteria nostra visitant, aut honestis causis, sicut patribus monasterii visum fuerit.

VII. Laudamus etiam hanc ablutionem fieri maxime personis, unde magis aedificatio sequi possit et augmentum devotionis erga religionem.

VIII. Ipsa autem ablutio ita fit. Conventibus monachis in capitulum, aut alium in locum, sicut decet, praelatus, et in eius absentia prior claustralis, genibus flexis ante

hospitem, pedes eius lavet; quos dum incipit lavare, mox duo monachi in medio eiusdem loci incipiant aliquid cantare quod devotionem excitet; et dicto primo versu, ceteri, divisim choris, genuflexi versus hospitem, eundem versum cantando, respondeant, quem etiam post singulos versus, quos illi duo cantando prosequuntur, repetant. Cum vero superior ambos pedes lavaverit, tergat primo pedem sinistram, deinde dexteram, quem tersum cooperiat linteo, exceptâ supremâ parte, quam ipse primo osculetur; et sic successive monachi omnes hospiti pedem osculentur, incipiendo a superiore, et subsequendo per ordinem utriusque chori. Hoc modo dicuntur omnes lavare pedes hospitis, cum ibi eius causâ assistant.

IX. Completâ deosculatione, calceatisque pedibus hospitis, superior statim surgat, et omisso a monachis cantu, incipiat versum: *✠. Suscepimus Deus, etc. ✠. In medio templi tui. Pater noster, secreto. ✠. Et ne nos inducas, etc. ✠. Sed libera nos, etc. ✠. Salvum fac servum tuum, ✠. Deus meus, sperantem in te. ✠. Mitte ei, Domine, auxilium de sancto, ✠. Et de Sion tuere eum. ✠. Esto ei, Domine, turris fortitudinis, ✠. A facie inimici. ✠. Domine, non secundum, etc. ✠. Neque secundum, etc.* Oratio: *Actiões nostras, quaesumus, Domine, etc.* Oratio: *Famulorum tuorum, etc.* Oratio: *Intercessio nos quaesumus, Domine, beati patris nostri Benedicti, etc.*

X. Postea mandet fieri brevem orationem pro hospite, et facto signo, datâque benedictione, omnes (exceptis habentibus curam hospitem, si quos retinere voluerit praelatus pro obsequio hospitis) pergant cum silentio ad cellas suas.

XI. Ceteris autem hospitibus, maxime qui de longe venerint, vel qui aliâ in monasterio non fuerint hospitati, ab habentibus hospitem curam pedes laventur.

XII. Quod si multitudo non sineret ablutionem fieri, aut alia causa urgentior impediret, faciant quod possunt, scientes se multum retributionem a Domino recepturos, si iuxta regulam fecerint, et e contrario poenam, si ex negligentia id omiserint.

XIII. Monachis autem nostris quavis de

causâ per monasteria nostra transeuntibus, ut disciplina regularis, quantum fieri potest, ubique servetur, ordinamus, quod, post duas in hospicio refectioes, communem vitam sequi debeant, divinisque intersint officiis, et capitulo culparum, haud secus ac si ibi conventuales essent, nisi forte sint debiles et infirmi, aut negotiis occupati, quod praelatorum discretionem relinquimus.

XIV. Si qui vero legitimo impedimento detenti in aliquo monasterio commorabuntur, nec inde ad sua monasteria se conferre poterint, non possit monasterium illud aliquid petere pro expensis cibariis; si autem ob infirmitatem, servetur quod statutum est in cap. xxxvi, num. vii; si vero ob negotia quis moram trahere coactus fuerit, praelati inter se componant in omnibus cum mansuetudine et discretione, habitâ ratione personae, loci, temporis et negotii.

XV. In suscipiendis autem hospitibus prohibeant praelati vanos apparatus, in ornandis scilicet cubiculis, aut mensis, aut huiusmodi, maximâ cum pretiosi temporis iacturâ, et forsân nullâ cum aedificatione, nisi forte hospitis suscipiendi dignitas hoc exigeret. Si autem fuerint familiares ac domestici, ducantur maiori cum familiaritate ad refectioem ordinariam in refectorio cum conventu.

XVI. Monachi vero nostri hospites in divinis officiis poterunt se cum illius monasterii conventualibus conformare. Qui non mittantur a praelatis suis ad alia monasteria iuxta regulam sine litteris commendatitiis, conferantque cum illius monasterii superiore negotia, quorum causâ illuc advenerint, et sub illius obedientiâ sint et correctione.

XVII. Caveant autem ne diebus festis negotia pertractent, aut equitent, nisi maximâ urgente necessitate. Et modeste (ut decet religiosos) se habeant in hospitibus saecularium, ne ipsis scandalum praebeant. Et contentiones omnino devitent.

XVIII. Et ne conversatione saecularium hominum pacem et quietem fratrum nostrorum perturbari contingat, statuimus, quod nullus saecularis (cuiuslibet status aut conditionis existat, etiamsi aliquâ cognatione et affinitate alicui ex nostris monachis fuerit

coniunctus) ad habitandum longo tempore in monasteriis nostris ut saecularis suscipiatur, etiam sub praetextu cuiuscumque donationis, testamenti, legati, vel aliâ quavis occasione commodi temporalis, sine licentiâ capituli generalis, vel regiminis, quod tamen non intelligimus de factoribus, procuratoribus et aliis famulis saecularibus monasteriorum nostrorum.

CAPUT LIV. *Si debet monachus litteras vel eulogias suscipere.*

Nullatenus licet monacho, nec a parentibus suis, nec a quoquam hominum, nec sibi invicem (b) litteras aut eulogias, vel (a) quaelibet munuscula accipere aut dare, sine praecepto abbatis sui. Quod si etiam a parentibus suis ei quidquam directum fuerit, non praesumat suscipere illud, nisi prius indicatum fuerit abbati; quod si iusserit suscipi, in abbatis sit potestate, cui illud iubeat dari, et non contristetur frater, cui forte directum fuerat, ut non detur occasio diabolo. Qui autem aliter praesumpserit, disciplinae regulari subiacet.

DECLARATIO.

(a) I. *Quaelibet munuscula.* Quia ex huiusmodi munerum largitione et receptione, tamquam proprietatis incitamento, saepe inordinata oritur affectio et complacentia in fratribus, qui, cum nihil habere possint, munera tamen accipere et dare non metuunt: ideo mandamus nostrae Congregationis fratribus quod sibi invicem nullatenus dent munuscula, iuxta regulam, nec etiam ab aliis quibuscumque aut aliquâunde sibi directa accipiant, sine praelati speciali licentiâ.

II. Sed nec ipsi abbates fratribus aliorum monasteriorum munuscula mittant, nisi forte a praelatis dictorum fratrum fuerint requisiti.

(b) III. *Litteras.* Si quâ utili et honestâ causâ volunt nostri litteras scribere, obtentâ prius a superiore licentiâ, scribant; deinde litteras apertas deferant praelatis, ab ipsis omnino legandas et subscribendas. Et similiter,

Monachi nihil dent vel accipiant sine licentiâ abbatis, sub certa poena.

¹ Edit. Main. legit quia pro quin (R. T.).

qui litteras recipiunt, antequam eas legant, teneantur clausas praelato suo praesentare, quas volumus omnino et iubemus ut a praelato vel superiore legantur; et, si eis videbitur, illis, quibus directae sunt, reddant: cui quoque ordinationi volumus et abbates titulares omnino esse subiectos:

iv. Nisi forte Congregationis sigillo *Pax* essent signatae; has enim nec a praelato, nec a convisitatore, nec a patre praesidente, nec a quovis alio aperiri permittimus, nisi ab iis dumtaxat, quibus diriguntur, vel de eorum voluntate, excepto casu urgentissimae necessitatis. Qui autem contrafecerit, si fuerit praesidens vel convisitor aut praelatus, tribus primis feriis sequentibus ieiunet in pane et aqua secreto; si vero aliquis ex monachis fuerit, ieiunet pariter in praedictis tribus diebus in pane et aqua in terra in refectorio; nec ab aliquo dispensari possit, nisi in causa gravissimae infirmitatis.

v. Sub eadem quoque poenam districte prohibemus quod nemo litteras, patri praesidenti, definitoribus aut visitatori cuilibet vel regimini intra annum directas, nisi de voluntate eorum ad quos diriguntur, aperire praesumat. Quod si quis de huiusmodi culpa convictus fuerit, si quidem litterae fuerint munitae sigillo *Pax*, ultra praedictam poenam, stet degradatus per mensem; quod si praelatus fuerit, dicat ex ordine totum psalterium, et ieiunet ter in pane et aqua secreto: si autem non fuerint munitae sigillo *Pax*, stet degradatus per quindecim dies, et, si praelatus fuerit, dicat psalmos poenitentiales, et ieiunet, ut supra.

vi. Eisdem quoque poenis praelatos et nostros quoscumque, qui litteras etiam privatis sigillis munitas, vel cuicumque directas, intercipere seu aperire praesumpserint, subiacere decernimus: servatis tamen, quae in praecedenti num. iii statuuntur de litteris quas scribunt et recipiunt fratres.

vii. Praeter casus praedictos, illi, qui, sine licentia praelati, seu scripserint seu litteras ad se directas legerint, quoties contraverint, toties ieiunent in pane et aqua in refectorio, nec aliter dispensari possint.

viii. Mandamus autem visitoribus ut

hanc ordinationem servant, et praelati observare faciant.

ix. Quicumque vero ex nostra Congregatione, etiamsi fuerint ostiarii vel hospites, deferentes litteras vel munuscula, praelato ea statim praesentent, et nihil dicant, nec quibus diriguntur, nec aliis. Contrafacientes, dicant suam culpam in capitulo, et comedant in terra in refectorio.

CAPUT LV. — *De vestimentis et calceamentis fratrum.*

Vestimenta fratribus secundum locorum qualitatem ubi habitant vel aerum temperiem dentur: quia in frigidis regionibus amplius indiget; in calidis vero minus. Haec ergo consideratio penes abbatem sit. Nos tamen mediocribus locis sufficere credimus monachis per singulos cucullam et tunicam; cucullam in hieme villosam, in aestate puram, aut vetustam; et scapularum propter opera. Indumenta pedum, pedules et caligas. (a) De quarum rerum omnium colore aut grossitudine non causentur monachi, sed quales inveniri possunt in provincia, qua degunt, aut (b) quod vilis comparari potest.

Abbas autem (c) de mensura provideat, ut non sint curta ipsa vestimenta utentibus eis, sed mensurata. Accipientes nova, vetera semper reddant in praesenti reponenda in vestiario propter pauperes. Sufficit enim monacho (d) duas tunicas et duas cucullas habere propter lavare ipsas res; iam quod supra fuerit, superfluum est et amputari debet; et pedules, et quodcumque est vetustum, reddant, dum accipiunt novum. Femoralia, ii qui diriguntur in via, de vestiario accipiant, qui revertentes lota ibi restituant. Et cucullae et tunicae sint aliquanto iis, quos¹ habere soliti sunt, modice meliores, quas ex-

¹ Aptius lege *quas* (R. T.).

Assignantur omnia iuxta qualitatem loci et temporis.

De eorum numero qualitate et usu.

cuntes in viam accipiant de vestiario, et revertentes restituant.

Nihil habeant, quod ab abbate non acceperint, qui necessaria omnia suppeditare debet. Stramenta autem lectorum sufficiunt matta, sagum, lena, et capitale; (e) quae tamen lecta frequenter ab abbate scrutanda sunt, propter opus peculiare, ne inveniatur. Et si cui inventum fuerit, quod ab abbate non acceperit, gravissimae disciplinae subiaceat. Et ut hoc vitium peculiare radicitus amputetur, dentur ab abbate omnia quae sunt necessaria, idest cuculla, tunica, pedules, caligae, brace, cultellus, graphium, acus, mappula, tabulae, ut omnis auferatur necessitatis excusatio. A quo tamen abbate semper consideretur illa sententia Actuum Apostolorum: *Quia dabatur singulis, prout cuique opus erat.* Ita ergo et abbas consideret infirmitatem indigentium, et non malam voluntatem invidentium. In omnibus tamen iudiciis suis Dei retributionem cogitet.

DECLARATIO.

(a) i. *De quarum rerum omnium colore.* Propter hanc causam in statu monastico varius inolevit mos et vestium color; nos autem utimur colore nigro, B. P. Benedictum sectantes, qui nigro usus est colore.

ii. Idcirco ordinamus quod omnes Congregationis nostrae monachi uniformiter eadem qualitate nigrorum pannorum, quoad fieri poterit, vestiantur: et hoc intelligimus de cucullis, scapularibus, tunicis, lacernis, biretis et manicis, quae omnino debent esse nigri coloris.

iii. De aliis vestimentis interioribus statuimus quod sint alba, vel nigra, vel ferruginea, vel subalba, nec ullus alio colore utatur omnino in quovis vestium genere, etiamsi occultissime deferri possent. Caligas autem, seu tibialia, et pedules albi volumus esse coloris. Et in praedictis vestibus servetur eadem penitus aequalis¹ et uniformitas in omnibus et cum omnibus. Caveant insuper omnes a cingulis sericis, sed omnino utantur cingulis ex corio confectis.

¹ Forsan *aequalitas*, vel *et delenda* (R. T.).

iv. Eadem etiam uniformitas servetur in tonsura; itaut omnes monachi iuxta laudabilem Congregationis nostrae consuetudinem radantur, vel saltem, qui habet aliquam infirmitatem, de licentia sui praelati, ita cute tenus capillos sibi tondere faciat, ut rasmus omnino appareat, studeatque barbam et caput aequae tonderi: qui contra fecerit gravibus poenis afficiatur.

(b) v. *Quod vilis comparari potest.* Diligenter attendatur haec particula regulae; nam, cum dicit *quod vilis*, omnem pretiositatem habitumque delicatum excludit. Quod procul dubio non modo pro vestibus, sed pro omnibus rebus, quibus tum ad necessitatem, tum ad corporis commodum utimur, est accipiendum.

vi. Ideo, tam salubribus regulae monitis adhaerentes, inviolabiliter statuimus ut omnes de Congregatione nostra, tam praelati quam alii, diligenter advertant, quod in pretio aut usu equorum scandalo aut admirationi non sint saecularibus, aliisque quibuscumque personis.

vii. Ephippia etiam, phaleraeque eorundem, iuxta Clementinam *Ne in agro*, non sint, nisi quantum necessitas exposcit, aliquo ornamento munita: in vehiculis quoque vitetur omnino lux et superfluitas: pallia vero sint de rascia, vel de panno, secundum consuetudinem Congregationis nostrae, non laicorum more exornata, sed quae secundum regulam vilis et utilius comparari possunt: pilei quoque sint lanei, et decentis formae: qui aliter fecerint, priventur illis et puniantur.

viii. Vitetur curiositas et pretiositas in cultellis, tabulis, calcaribus, ocreis, et omnibus rebus quibus utimur: considerato quod regula monachum monet qualibet utilitate¹ et extremitate esse contentum.

ix. Ordinamus autem praelatis quatenus, visa indigentia cuiusque monachi vel commissi, ex inventario (de quo infra n. xviii) determinent, cum omni charitate ac paternae benignitate, quae vestimenta singulis danda erunt, eaque, in libris vestiarii descripta, curent quamprimum dari consuta et perfe-

¹ Forsan *vilitate* (R. T.).

cia, non autem pecunias pro ipsis, nisi in aliquo casu necessitatis.

(c) x. *De mensura.* In mensurâ vestium servetur consuetudo nostra, non de parvâ, sed de notabili differentiâ curantes.

xi. Itaque cucullae sint longae uno digite a terrâ, earumque manicae longae ultra manum extensam per dimidium brachii, largae vero per tres quartas cum dimidio.

xii. Tunicae vero sint tales et iuxta Clementinam circumquaque clausae: manicae tunicarum ita largae ut possint capere pugillum: tunicellae vero laneae per unam quartam a terrâ protendantur.

xiii. Scapularia monachorum sint eiusdem longitudinis ac tunica, lataque secundum latitudinem rasciae. Scapularia novitiorum sint stricta et brevia, itaut non protendantur ultra genua.

xiv. De capitiis autem ordinamus quod in quolibet monasterio habeatur forma a capitulo constituta, quam omnes sequantur.

xv. Tunicae commissorum sint aliquantum super collum pedis: et similiter pallia, quae circumclusa sint, a lateribus tantum aperta, ut brachia possint extrahere.

xvi. Color vestium extrinsecarum commissorum sit berrettinus seu subniger semper et uniformis quantum haberi possit; vestes autem interiores sint albi vel nigricantis coloris; pallia quoque ipsorum et tunicae sint ad arbitrium praelati ex panno aut ex rasciâ.

xvii. Omnes porro accipientes nova, intra octo dies lota et munda omnino restituant vetera, secundum regulam: contrafacientes dicant suam culpam in capitulo, et comedant semel in pane et aquâ in refectorio, atque priventur rebus novis, quousque restituant vetera.

(d) xviii. *Duas tunicas.* Ordinamus quod singulis annis, post regressum praelati a capitulo, omnes conficiant inventarium vestium quarumcumque, quas habent, appositâ qualitate, an veteres, vel novae sint; ibique subscribant, quibus vestibus indigent; scriptumque hoc praelato consignent, qui, uniuscuiusque indigentiam consideratâ, omnibus rationabiliter provideat: itaut superflua amputentur, et necessaria aliunde, qua decet

charitate, subministrentur; servato in omnibus vestium generibus tali moderamine, ut neque ob luxum scandali praebeatur occasio, neque ob sordes aut nimiam lacerationem monastica gravitas in contemptum deveniat.

(e) xix. *Quae tamen lecta.* Pro observantiâ huius textus praelati omnino non permittant ornamenta circa lectisternia et parietes in cellis monachorum, et praesertim picturas profanas, specula, scrinia et horologia magni valoris, aliâque huiusmodi superflua et pretiosa monasticae paupertati contraria. Visitent autem praedictas cellas scrupulose, aut visitari faciant, ter vel quater in anno. Et si quid ibi superfluum, aut religioso statui non conveniens, vel quod ipsi non concesserint, invenient, auferri omnino faciant, et in monasterii commodum convertant, ac insuper salutes poenitentias iis, qui sic deliquerint, imponant. E contra, si quid necessarium ibi deesse repperint, omnino cum omni charitate providcant et largiantur. Aequè enim necessitati subveniendum est, ac superfluitati non indulgendum; ut omnis proprietatis radices et necessitatis excusationes amputentur.

xx. Et, cum monachis usus lineorum interdicitur, lineis uti camisiis penitus inhibemus, nisi ex legitimâ causâ, medicorum consilio et praelati iudicio probandâ, oporteat dispensari; super quo ipsorum praelatorum conscientiam oneramus. Permittimus tamen super sagum aut mattam pannis lineis uti, qui possint removeri et ablui propter munditiam.

xxi. Liceat etiam super sedilia aut tabulas vel genuflexoria teneri pannum viridem lineum sive laneum, qui tamen prohibetur circa lectisternia, aut a parietibus pendens.

CAPUT LVI. — *De mensâ abbatis.*

Mensâ abbatis cum hospitibus et peregrinis sit semper. (a) Quoties tamen minus sunt hospites, quos vult de fratribus vocare in ipsius sit potestate. Seniorum autem unum aut duos semper cum fratribus dimittendos procuret propter disciplinam.

Quibus enim comedere debeat abbas.

DECLARATIO.

(a) *Quoties minus sunt hospites, etc.* Si eligit in refectorio cum fratribus refici, magis laudamus, ut supra ad cap. II.

CAPUT LVII. — *De artificibus monasterii.*

Artifices fratres non se extollant, et eorum opera a fide digno et minori pretio vendantur.

(a) Artifices, si sunt in monasterio, cum omni humilitate et reverentiâ faciant ipsas artes, si tamen iusserit abbas. Quod si aliquis ex eis extollitur pro scientiâ artis suae, eo quod videatur aliquod conferre monasterio, hic talis evellatur ab ipsâ arte, et denuo per eam non transeat, nisi forte humiliato ei iterum abbas iubeat. Si quid vero ex operibus artificum venundandum est, videant ipsi per quorum manus transigenda sunt, ne aliquam fraudem praesumant inferre. Memorentur Ananiae et Sapphirae, ne forte mortem, quam illi in corpore pertulerunt, hanc isti, vel omnes qui aliquam fraudem de rebus monasterii fecerint, in animâ patiantur. In ipsis autem pretiis non surripiat avaritiae malum; sed semper aliquantulum vilius detur, quam a saecularibus datur; ut in omnibus glorificetur Deus.

DECLARATIO.

(a) *Artifices si sunt in monasterio.* Hortamur praelatos ne facile eximant suos subditos propter eorum artes a divino officio, a communibus exercitiis, et aliorum observantiâ, nisi animae vel corporis saluti necessarium esse duxerint, vel aliqua intercesserit necessitas, ob quam sic expedire iudicaverint. Nihil autem de quavis arte, in monasterio exercitâ, vendetur sine praelati licentiâ.

I. Illicitae autem negotiationes, utpote magna proprietatis incitamenta, omnino vitentur. Quod si quis huic vitio deditus reperiatur, et coram praelato suo vel visitatoribus in actu visitationis (servatis, quae supra de proprietariis, cap. xxxiii, num. x, statuuntur) convictus fuerit exercere per se vel per alios, quod absit, huiusmodi negotiationes, si fuerit abbas, in proximâ dietâ

suspendatur, vel in capitulo generali, si excessus id exigat, deponatur; si autem abbas titularis, prior, aut decanus, ultra depositionem, detrudantur in carcerem; in quo maxime retinendi sunt monachi et commissi de huiusmodi vitio convicti, non liberandi nisi de consensu definitorum vel regiminis. Pecuniae vero, et aliâ quaecumque bona in supradictis negotiationibus acquisita, monasteriis eorum professionis eo ipso applicata censeantur.

II. Nullus etiam audeat imprimere vel imprimi facere nova sua opera, vel alterius, nisi prius obtentâ licentiâ a capitulo generali, et ab aliis superioribus, ex praescripto sacri Concilii Tridentini aliarumque apostolicarum constitutionum. Qui contraverit, carceri mancipetur, ulterius pro delicti qualitate gravius puniendus. Nec audeat quisquam novos libros in monasterium introducere, nisi de licentiâ abbatis, quem volumus ut omnino huiusmodi libros diligenter inspiciat et consideret antequam licentiam concedat. Contrafacientes graviter puniantur, ipsisque libris priventur.

CAPUT LVIII. — *De disciplinâ suscipiendorum fratrum.*

(a) Noviter veniens quis ad conversionem, non ei facilis tribuatur ingressus, sed sicut ait Apostolus: *Probate spiritus, si ex Deo sint.* Ergo si veniens perseveraverit pulsans, et illatas sibi iniurias et difficultatem ingressus (b) post quatuor aut quinque dies visus fuerit patienter portare, et persistere petitioni suae, annuatur ei ingressus, et sit in cellâ hospitum paucis diebus. Postea sit in cellâ novitiorum, ubi meditetur et manducet et dormiat. Et senior ei talis deputetur, qui aptus sit ad lucrandas animas, et qui super eum omnino curiose intendat, et sollicitus sit si vere Deum quaerit, et si sollicitus est ad opus Dei, ad obedientiam, ad opprobria. Praedicentur ei omnia dura et aspera per quae itur ad Deum. Et si promisit de stabilitatis suae perseve-

Quomodo post aliquot dies admittendi sint ad novitium, et in eo per integrum annum probandi novitii.

rantiâ, post duorum mensium circulum legatur ei haec regula per ordinem, et dicatur ei: *Ecce lex sub qua militare vis: si potes observare, ingredi: si vero non potes, (c) liber discede.* Si adhuc steterit, tunc ducatur in supradictam cellam novitiorum, et iterum probetur in omni patientiâ. Et post sex mensium circulum relegatur ei regula, ut sciat ad quod ingrediatur. Et si adhuc stat post quatuor menses, iterum relegatur ei eadem regula. Et si, habitâ secum deliberatione, promiserit se omnia custodire, et cuncta sibi imperata servare, tunc (d) suscipiatur in congregatione. Sciens lege regulae constitutum, quod ei ex illâ die non liceat egredi de monasterio, nec collum excutere de sub iugo regulae, quam sub tam morosâ deliberatione licuit ei recusare aut suscipere.

Item qua ratione professionem emittant.

Suscipiendus autem, in oratorio coram omnibus promittat de stabilitate suâ, et conversione morum suorum, et obedientiâ coram Deo et sanctis eius; et si aliquando aliter fecerit, ab eo se damnandum sciat, quem irridet. De qua promissione suâ (e) faciat petitionem, ad nomen sanctorum, quorum reliquiae ibi sunt, et abbatis praesentis: quam petitionem manu suâ scribat; aut certe, si non scit litteras, alter ab eo rogatus scribat, et ille novitius signum faciat, et manu suâ eam super altare ponat. Quam dum posuerit, incipiat ipse novitius mox hunc versum: *Suscipe me, Domine, secundum eloquium tuum, et vivam, et non confundas me ab expectatione mea.* Quem versum omnis congregatio tertio respondeat, adiungentes *Gloria Patri, etc.* Tunc ipse frater novitius prosternatur singulorum pedibus, ut orent pro eo, et iam ex illâ horâ in congregatione reputetur. Res, si quas habet, aut eroget prius pauperibus, aut,

factâ solemiter donatione, conferat monasterio, nihil sibi reservans ex omnibus, quippe qui ex illo die nec proprii corporis potestatem se habiturum sciat. Mox ergo in oratorio exuatur rebus propriis, quibus vestitus est, et induatur rebus monasterii. Illa autem vestimenta, quibus exutus est, reponantur in vestiario conservanda, ut, si aliquando, suadente diabolo, consenserit ut egrediatur de monasterio (quod absit), tunc exutus rebus monasterii proiciatur. Illam tamen petitionem, quam de super altare abbas tulit, non recipiat, sed in monasterio reservetur.

DECLARATIO.

(a) i. *Noviter veniens.* Ideo ordinamus quod nullus veniens recipiatur ad ingressum religionis sine consensu maioris partis seniorum, computatâ voce praelati; his tamen servatis, ut de vitâ, natalibus, moribus et litteraturâ, aliisque qualitatibus novitiorum, antequam suscipiantur, diligenter inquirant abbates et superiores singulorum monasteriorum, in quibus postulaverint recipi.

ii. Si qui autem novitii, praedictis omnibus non observatis, fuerint ad probationem recepti, ad propria remittantur, et praelati, qui eos susceperint, graviter arbitrio regiminis puniantur. Praeterea advertatur, quod, si aliqui mutilati, claudi, strabones, illegitimi, aut aliquo alio corporali defectu vitiatii ad probationem suscipi peterent, non prius suscipiantur quam universo conventui et monachis in capitulo fuerint propositi, et ab eis acceptati, ne possit postmodum professionis tempore tale eis vitium obici. De cetero non vestiantur ullo modo, nisi qui (praeter alia requisita in decretis Clementis VIII) linguam latinam calleant, sintque idonei ad studia superiorum facultatum.

iii. Pro novitiorum vero receptione ad probationem professionemque emittendam deputamus infrascripta monasteria, in quibus exacta observantia viget, videlicet: in provinciâ Siculâ, monasteria S. Martini Panor-

1 Edit. Main. legit eius pro eis (R. T.).

mi, S. Placidi Messanae, S. Nicolai Cataniae, et S. Mariae Montis Regalis; in provinciâ Neapolitanâ, monasteria S. Benedicti Montis Cassini, S. Severini Neapolis, SS. Trinitatis Cavae, S. Angeli de Caveoso, S. Laurentii de Aversa; in provinciâ Romanâ, monasteria S. Petri Perusii, S. Scholasticae Sublaci, S. Vitalis Ravennae, S. Benedicti Ferrariae, S. Mariae Cesenae, S. Proculi Bononiae; in provinciâ Etruscâ, monasteria S. Mariae Florentiae, Ss. Florae et Lucillae Aretii, S. Eugenii Senarum; in provinciâ Lombardâ, monasteria S. Benedicti de Padolirone, S. Ioannis Parmae, S. Sixti Placentiae, S. Petri in Glassiate, S. Simpliciani Mediolani, S. Salvatoris Papiæ, et S. Petri Mutinae; in provinciâ Venetâ, monasteria S. Georgii Venetiarum, S. Iustinae Patavii, S. Mariae Prataleae et S. Faustini de Brixia. In quibus tantummodo praefatis monasteriis novitiatus fieri, et aliorum monasteriorum nomine novitios ad probationem professionemque emittendam recipi decernimus et ordinamus. Qui novitii alendi ac vestiendi erunt sumptibus et expensis illorum monasteriorum quorum nomine professionem emittent. Emissâ autem eorum professione, convenient praelati inter se vel de cambio vel de contributione pro eorum alimentis.

(b) iv. *Post quatuor aut quinque dies.* Novitius, antequam detur ei habitus novitialis, stet per quindecim dies cum suis vestibus saecularibus, ut interim possint eius mores considerari ab omnibus: quibus diebus stet in cellâ sub curâ magistri novitiorum.

(c) v. *Manducet et dormiat.* A regulae praescripto censemur in hoc nos non recedere, si novitii iuxta hodiernam consuetudinem comedant in refectorio communi, sed in mensâ distinctâ a ceteris, ubi commode videri possint, et dormiant in dormitorio novitiatus.

(d) vi. *Liber discede.* Qui novitius, si discesserit aut fuerit expulsus ab alio monasterio, non recipiatur absque participatione praelati a quo reiectus fuit, necnon capituli generalis sive regiminis licentiâ; et tunc per annum probetur antequam profiteatur.

vii. Quando novitius aliquis est reiectus

a conventu, ultra in monasterio permanere non permittatur.

viii. Determinatâ itaque per praelatum et seniores novitii receptione, abluantur ei pedes in capitulo per patrem monasterii, adstantibus monachis, ut dictum est in cap. LV de hospitibus suscipiendis, et induatur vestimentis regularibus. Sequenti mane ad missam statim post communionem sacerdotis et conventus, quando fit communio generalis, ad altare maius ab ipso abbate detur ei habitus novitialis, palliolum videlicet et scapulare breve.

(e) ix. *Suscipiatur in congregatione.* Praevius tamen capituli generalis licentiâ, et diligenti visitorum in actu visitationis examine, ac etiam magistri novitiorum fideli relatione de profectu ceterisque novitii qualitatibus, ut quantum ipse ad religionem sit aptus coniici possit, necnon praevio (antequam proponatur conventui, si recipi debeat) maioris partis seniorum consensu, computatâ voce praelati. Qui seniores hoc casu quatuor ad minus vocentur, supplendo ex maturioribus, sive titularibus, si huiusmodi numerus deesset, nec tamen, habitâ licentiâ et consensu praefatis, recipiatur, nisi duae ex tribus partibus conventus consentiant, secundum privilegia nostra.

x. Hoc stricte mandantes, ut nullus ea, quae in capitulo dicta de novitio fuerint (quae maxime scandalum generare possent), ipsi aut aliis audeat revelare; si quis vero contrafecerit, dicat suam culpam in capitulo, et graviter puniatur.

xi. Et ut libentius et cum pacis conservatione omnia procedant, volumus, quod si fuerit in conventu aliquis dicti novitii consanguineus usque ad tertium gradum exclusive, etiamsi ipsius monasterii praelatus fuerit, tempore eiusmodi discussionis a capitulo exeat, ut libentius alii quid de ipso novitio sentiant loqui possint. In praestando autem suffragio, sicut et ceteri capitulo intersint.

xii. Eadem quoque ratione idem de magistro novitiorum censemur, ut videlicet ex-

1 Edit. Main. legit si pro sit (R. T.).

2 Edit. Main. legit maiori (R. T.).

posita relatione superioribus¹ exeat, sicuti etiam a capitulo, quando de novitio tractabitur; reversurus ad vota secreta, ut utrobique suffragium suum ferat.

xiii. Et, ut novitii, per solemnem professionem divino mancipandi obsequio, in his quae ad suam vocationem pertinent sedulo instruantur, districte ordinamus, ut durante eorum probationis anno, saltem per sex menses immediate post susceptum habitum, spiritualibus tantum exercitiis aliisque regularibus disciplinis, canticis monasticis, et caeremoniis addiscendis, ac etiam vilibus servitiis, quibus humilitas comprobatur, ab ipsorum magistris assidue exercentur.

(f) xiv. *Faciat petitionem.* Forma professionis seu petitionis erit haec, videlicet: « In nomine Domini nostri Iesu Christi. Amen. Anno a nativitate eiusdem mdc... die N. mensis N. ego D. N. de N. promitto stabilitatem meam et conversionem morum meorum et obedientiam secundum regulam S. Benedicti coram Deo et omnibus Sanctis, quorum reliquiae habentur in hoc monasterio S. N. de N., in praesentia reverendissimi P. D. N. a N. eiusdem monasterii abbatis (vel prioris) et monachorum eiusdem monasterii sub Congregatione Cassinensi; ad cuius rei fidem, banc petitionem manu propria scripsi die qua supra ». Et pro subscriptione crucem calamo exarat in cartula petitionis super altare.

xv. Deinde, post orationes, vestium benedictionem ac susceptionem, Sanctique Spiritus invocationem, et ceteras regulae et Congregationis consuetas solemnitates, recipiatur ab omnibus stantibus ad osculum pacis.

xvi. Declaramus etiam et firmiter statuimus commissos nostros fratrum nostrorum nomine censi, et in eodem numero computari, ac durante eorum probationis anno a magistro novitiorum tam circa corporalia obsequia exerceri et probari quam de spiritualibus, ac praesertim de modo mentaliter orandi, pro eorum capacitate instrui debere. Qui, nostris privilegiis inscripti, et specialiter nominati, gratiis, indulgentiis et

¹ Potius rege superioris (R. T.).

immunitatibus, sicut ceteri monachi, plenissime gaudent, donec in Congregatione sub obedientia vixerint, prout in privilegio Eugenii IV.

xvii. Et ut tranquillioribus animis propositi sui Domino exhibeant famulatum et activae vitae, cui maxime inservire noscuntur, operam ferventius impendant, omnium bonorum tam spiritualium quam temporalium, quae in nostram Congregationem fiunt et fient in posterum, ipsos commissos tanquam nostros fratres participes esse decernimus. Provideatur etiam eorum necessitatibus tam spiritualibus quam temporalibus omni charitate et sollicitudine, fiantque orationes et sacra post mortem eorum, sicut consuetum est fieri pro monachis.

xviii. Qui commissi post completum annum probationis, et non ante, quando praelato cum senioribus suis visum fuerit, ac concordati consensu omnium ipsorum, quos quatuor saltem ultra votum praelati esse volumus, aut duarum ex tribus partibus conventus, si superiores non convenerint, dummodo aetatis suae annum vigesimum primum expleverint, prout decernitur in institutionibus super receptione et educatione novitiorum iussu Clementis VIII editis, ad stabilitatem recipiantur. Quae receptio fiat in capitulo, datoque illis a praelato pallio, vulgo *mantello*, in signum receptionis, ab ipso et ab omnibus monachis sedentibus recipiantur ad osculum pacis.

xix. Radantur eis mentum et facies usque supra aurium summitates; caput vero tondatur. Nec ipsis liceat mutationem petere; graviter puniendi, si id praesumpserint; cum recipiantur pro servitiis monasteriorum: ideo mutantur tantum ad instantiam praelatorum, et pro eorundem aut monasteriorum necessitate et commodo.

xx. Et donec ipsis nobiscum permanere a superioribus permittitur, teneantur servare castitatem, paupertatem et obedientiam per vota simplicia, a qua obligatione eo ipso solvuntur, cum eos a Congregatione dimitti contigerit. Et quia etiam ipsi aliquod pensum servitutis Deo persolvere debent, dicant in nocturnis et matutinis orationem

dominicam et salutationem angelicam triginta vicibus, septem ad Primam, Tertiam, Sextam, Nonam et Completorium pro qualibet hora; ad Vesperas duodecim. Deputetur eis monachus unus prudens ac maturus, qui eos instruat in via obedientiae et humilitatis, doceatque doctrinam christianam, praecepta evangelica, regulam et constitutiones, ac modum inserviendi missis decore ac gravitate qua decet¹.

xx. Praeterea ultimi secundum suos ordines stent ubique post monachos. In refectorio autem comedant in quadam mensa a monachis separata. Attendatur etiam ne diebus festis vacent otio, sed a praefato monacho ipsis deputato exponatur eis pro ipsorum captu verbum Dei.

xxi. Ordinamus etiam, quod de cetero nulli commissorum nostrorum permittatur litteras addiscere, neque in clericum recipi possint. Qui vero legere sciunt, cum licentia superiorum suorum ita legant ut ceteri non provocentur et oriatur scandalum.

xxiii. Oblati non recipiantur, nisi ad formam iuris, ut gaudeant nostris privilegiis, confiteantur et communicent quolibet dominico die, prout statuitur supra in cap. XLVI, num. III. Assignet autem eis abbas locum, secundum personarum conditionem, et prout eius prudenti arbitrio videbitur.

xxiv. Ipsi vero oblati, si sunt litterati, dicant officium de Dominâ, et officium mortuorum, necnon aliquando septem psalmos poenitentiales cum litanis secundum suam devotionem; sin autem, penso spirituali quotidiano satisfaciant, sicut commissi, vel saltem quotidie recitent Virgini precariam maiorem coronam.

xxv. Hortamur insuper praelatos et cellerarios, ut cum sollicitudine moribus famulorum in monasteriis degentium intendant, nec vitii deditos sustineant, curentque, ut saltem ter in anno, computato Paschate, ad sacramentum Poenitentiae et sanctissimae Eucharistiae accedant. Conversos autem in Congregatione nostram amplius non recipimus.

¹ Quoad vota simplicia fratrum commissorum, de quibus in hoc num. xx, vide etiam Const. DL Alexandri VII, tom. XVII, pag. 465 (R. T.).

CAPUT LIX. — *De filiis nobilibus vel pauperum qui offeruntur.*

Si quis forte de nobilibus offert filium suum Deo in monasterio; (a) si ipse puer minori aetate est, parentes eius faciant petitionem, quam supra diximus, et cum oblatione ipsam petitionem et manum pueri involvant in palla altaris, et sic eum offerant. De rebus autem suis aut in praesenti petitione promittant sub iureiurando quia nunquam per se, nunquam per suspectam personam, nec quolibet modo, ei aliquando aliquid dent, aut tribuant occasionem habendi, vel certe, si hoc facere noluerint, et aliquid offerre voluerint in elemosynam monasterio pro mercede sua, faciant ex rebus, quas dare volunt, monasterio donationem, reservato sibi (si ita voluerint) usufructuario. Atque ita omnia obstruantur, ut nulla suspicio remaneat puero, per quam deceptus perire possit (quod absit), quod experimento didicimus. Similiter autem et pauperiores faciant. Qui vero ex toto nihil habeant, simpliciter petitionem faciant, et cum oblatione offerant filium suum coram testibus.

DECLARATIO.

(a) I. Si ipse puer minori aetate est. Huiusmodi pueros minoris aetatis nullatenus in Congregatione recipimus, ut supra in c. xxx De pueris minori aetate.

CAPUT LX. — *De sacerdotibus qui voluerint in monasterio habitare.*

(a) Si quis de ordine sacerdotum in monasterio se suscipi rogaverit, non quidem ei citius assentiatur. Tamen, si omnino perstiterit in hac petitione, sciat se omnem regulae disciplinam servaturum. Nec aliquid ei relaxabitur, ut sit sicut scriptum est: *Amice, ad quid venisti?* Concedatur ei tamen post abbatem stare et benedicere aut missam tenere, si tamen iusserit ei abbas. Sin

De modo recipiendi pueros et iureiurando parentum non tribuendi illis bona, sed monasterio tantum, si velit.

De modo recipiendi sacerdotes vel clericos, eorum officii, ac honore eis deferendo.

alias nullatenus aliqua praesumat, sciens se disciplinae regulari subditum, et magis humilitatis exempla omnibus det. Si forte ordinationis aut alicuius rei causa fuerit in monasterio, illum locum attendat, quando ingressus est in monasterium, non illum qui ei pro reverentia sacerdotii concessus est. Clericorum autem si quis eodem desiderio monasterio sociari voluerit, loco mediocri collocetur. Et ipse tamen si promittit de observatione regulae vel propria stabilitate.

DECLARATIO.

(a) I. Si quis de ordine sacerdotum. Cum sacerdotibus et clericis, Congregationem nostram ingredientibus, observamus ordinem professionis.

II. Verum presbyteros, propter sacerdotii reverentiam, super alios novitios collocamus. Idem quoque potest exequi praelatus de aliis, si sibi videbitur, aliqua rationabili causa; quibus tamen propter hoc non intendimus praedecidere quoad tempus professionis.

III. Prohibemus etiam praefatis sacerdotibus celebrationem missarum per aliquod tempus arbitrio abbatis, ut ex hoc eorum humilitas comprobetur; et tunc ipsi communicent cum clericis.

CAPUT LXI. — De monachis peregrinis qualiter suscipiantur.

Si quis monachus peregrinus de longinquis provinciis supervenerit, si pro hospite voluerit habitare in monasterio, et contentus fuerit consuetudine loci quam invenerit, et non forte superfluitate sua perturbat monasterium, sed simpliciter contentus est quod invenerit, suscipiatur quanto tempore cupit. Si qua tamen rationabiliter et cum humilitate charitatis reprehendit aut ostendit, tractet abbas prudenter, ne forte eum propter hoc ipsum Dominus direxerit. Si vero postea voluerit stabilitatem suam firmare, non renuatur talis voluntas, et maxime quia tempore ho-

spitalitatis potuit eius vita dignosci. Quod si superfluous aut vitiosus inventus fuerit tempore hospitalitatis, non solum non debet sociari corpori monasterii, verum etiam dicatur ei honeste ut discedat, ne eius miseria etiam alii vitentur. Quod si non fuerit talis qui mereatur proiici, non solum, si petierit, suscipiatur (a) Congregationi sociandus; verum etiam suadeatur ut stet; ut eius exemplo alii erudiantur, quia in omni loco uni Domino servitur, et uni regi militatur. Quem etiam si talem esse perspexerit abbas, liceat eum in superiore aliquantum constituere loco. Non solum autem monachum, sed etiam de supradictis gradibus sacerdotum vel clericorum, stabilire potest abbas in maiori quam ingreditur loco, si eius talem perspexerit esse vitam. Caveat autem abbas ne aliquando de alio noto monasterio monachum ad habitandum suscipiat sine consensu abbatis eius, aut litteris commendatitiis, quia scriptum est: *Quod tibi non vis fieri, alteri ne feceris.*

DECLARATIO.

(a) I. Congregationi sociandus. Sanctissimus pater noster in regula videtur concedere monachos alterius monasterii suscipi posse, si tamen litteras commendatitias habuerint. Verum, cum temporibus nostris multae succreverint religiones, variique sint earum mores, et ex his plerique levitate potius quam sanctitatis zelo propria deserentes loca, ad nostraque accedentes, difficillime iam assumptos mores deponere valent, imo instabilitate sua, vel murmurando, vel detrahendo iis quae apud nos vident, saepissime gregem conturbant, et cum longa experientia didicerimus raro tales ad profectum de quo sibi blandiuntur pervenisse; propterea, ut eorum stabilitati et nostrae Congregationis paci utiliter consulatur, nullus de Ordine Mendicantium suscipi debet in monachum Congregationis nostrae, quia, ex constitutione Martini PP. V, recipientes essent

ipso facto excommunicati, et ipse receptus cogere redire ad suum Ordinem, quorum postremum iubet quoque Pius V.

II. Ordinamus secundo quod professi in Congregatione nostra, si alibi firmaverint stabilitatem suam et redire voluerint, recipiantur, sed omnino observatis quae in cap. XXIX statuta sunt.

III. In recipiendis aliis religiosis de Ordinibus non Mendicantium, servanda est constitutio Pii V, et praeterea licentia capituli generalis praehabeatur, qua non obtenta, neminem admittendum esse dicimus.

CAPUT LXII. — De sacerdotibus monasterii.

Abbas ad diaconatum vel presbyteratum dignos promoveat, qui tamen non se extollant, aliter puniantur iuxta alibi decreta.

Si quis abbas sibi presbyterum vel diaconum ordinare petierit, de suis (a) eligat (b) qui dignus sit sacerdotio fungi. Ordinatus autem caveat elationem, aut superbiam, nec quidquam praesumat, nisi quod ei ab abbate praecipitur, sciens se multo magis disciplinae regulari subditum, nec occasione sacerdotii obliviscatur regulae obedientiam et disciplinam, sed magis ac magis in Domino proficiat. Locum vero illum semper attendat, quo ingressus est monasterium, praeter officium altaris; etsi forte electio Congregationis et voluntas abbatis pro vitae merito eum promovere voluerit. Qui tamen regulam a decanis vel praepositis constitutam sibi servandam sciat: quod si aliter praesumpserit, non ut sacerdos, sed ut rebellis iudicetur. Et saepe admonitus, si non correxerit, etiam episcopus adhibeatur in testimonium. Quod si nec sic, clarescentibus culpis, proiciatur de monasterio, si tamen talis fuerit eius contumacia, ut subdi aut obedire regulae nolit.

DECLARATIO.

(a) I. Eligat abbas. Cum consilio et consensu maioris partis seniorum suorum computato voto praelati.

(b) II. Qui dignus est. Ideo volumus quod patres monasteriorum, una cum senioribus, prius diligenter promovendos ad sacros or-

dines, maxime vero ad sacerdotium, examinent super sufficientia et litteratura, moresque et vitam attentius considerent. Et, si (humanam tamen fragilitate inspecta) fuerint iudicati ad officium ad quod assumuntur idonei, non prius ordinentur quam obtenta licentia a capitulo generali ac etiam a visitoribus; quam ipsi dare non possint nisi in actu visitationis, ut praesentialiter de eorum vita et moribus ac litterarum sufficientia indagare et cognoscere possint.

III. Casu vero magnae necessitatis, puta propter mortem aliorum sacerdotum, vel amotionem, ita quod scandalum esset expectare tempus capituli vel visitationis, sufficiat licentia praesidentis vel unius visitoris vel (si arctior necessitas urgeret) praelati et seniorum, praemissa, ut diximus, examinatione et discussione circa ordinandos.

IV. Hoc sane ante omnia attendentes quod nullus, etiam his stantibus necessitatibus, ad aliquem ordinem promoveatur, nisi de biennio in biennium a die ingressus religionis, sine licentia capituli generalis vel regiminis, a quibus iustas ob causas omnes praedicti poterunt per annum dispensationem obtinere, servatis tamen sacri Concilii Tridentini aliisque apostolicis decretis quoad huiusmodi ordinandos.

V. Visitatores vero possint ex legitima causa dispensare per duos aut tres menses tantum cum huiusmodi ordinandis, salvo adamussim decretis Concilii Tridentini, ut supra.

VI. Si quis autem a capitulo proxime praeterito, aut a visitoribus, aut ab examinatoribus episcopalibus ad praefatos ordines ob insufficientiam vel aliam causam non fuerint admissi, non possint amplius per integrum annum praesentari ut promoveantur. Interim teneant locum post eos qui iam promoti erunt ad eum ordinem, ad quem ipsi minus idonei fuerunt reperti. Quod non solum de reiectis, sed etiam de non propositis ob insufficientiam intelligi volumus, ut sic saltem rubore confusi, magis solliciti reddantur ad necessaria discenda. Qui deinde, cum fuerint ordinati, restituantur suo loco professionis.

vii. Et si aliquis, praedictis omnibus non observatis, aut non repertus idoneus, fuerit ad aliquem ordinem promotus, non permittatur ei ordinis administratio, donec iudicetur idoneus. Et superior monasterii, qui voluerit vel etiam permiserit quempiam promoveri, puniatur iudicio capituli generalis.

viii. Caveant etiam patres ne primo anno, quo quis monachus alicui monasterio deputatur, eum ad ordines sacros promoveri faciant, nisi servatis supradictis omnibus, et insuper habito consensu praelati et seniorum monasterii in quo prius idem morabatur.

ix. Mandantes universis praelatis nostrae Congregationis quatenus pro missis novis celebrandis non permittant sollemnes invitationes aut oblationes fieri, sed pure ac simpliciter (prout nostrae consuetudinis est) celebrentur, nec missae novae cantentur in alienis quibusvis ecclesiis, sed tantum in ecclesia congregationis.

x. Ordinati sacerdotes, si celebrare noluerint, dicant in choro antiphonas, sicut clerici, nisi aliquam legitimam de causa, per maioris partis seniorum iudicium approbandam, excusentur.

xi. Et quia ad sacerdotis officium pertinet ligare et solvere, in quo auctoritas et scientia requiritur, iniungimus praelatis ut ad audiendas confessiones saecularium eligant aut proponant monachos ad id idoneos, iuxta dispositionem Concilii Tridentini et constitutiones nostras. Et hoc diligentius attendi volumus, ne (quod absit) in animarum detrimentum, et religionis confusionem, aliquos ad tantum munus exercendum minus habiles praesentari contingat. Districte prohibentes ne aliquis ex nostram Congregatione monachus possit huiusmodi facultatem audiendi saecularium confessiones ab Ordinariis locorum petere, et obtentis licentiis uti, absque abbatis sui licentia. Contrafacientes vero graviter puniantur. Deputent insuper in singulis monasteriis, iuxta decretum felicitis recordationis Clementis VIII super casuum reservatione, duos, tres, aut plures confessarios, pro subditorum numero maiori vel minori; iique sint docti, pru-

dentis, ac charitate praediti, qui a non reservatis eos absolvant, et quibus etiam reservatorum absolutio committatur, quando casus occurrerit.

xii. Qui, ad hoc munus electi, studeant diligenter huic tam commendabili officio se aptos reddere, omnemque industriam adhibeant, ut ob Dei honorem animarumque salutem (qua nihil est Deo acceptius) opus suum utiliter exequantur. Quod ut dignius adimpleatur, etiam visitatores, si opus fuerit, praelatis haec omnia exacte servare mandabunt.

xiii. Interdicet etiam praelatus sub gravi poenam iis, qui ad audiendas confessiones sunt deputati, ne quavis occasione, seu praetextu pietatis et eleemosynae pauperibus faciendae, neque etiam pro missis celebrandis, aliquam pecuniam petant, aut oblatam a contentibus accipiant quovis quaesito colore. Quod si quis ex contentibus pertinacius insisteret aliquid dare, ad sacristam monasterii dirigatur.

xiv. Inhibemus praelatis praeterea et monachis nostrae Congregationis occasione visitationis aut assistentiae infirmorum extra monasteria dormire.

xv. Ad funera et mortuorum exequias nulli omnino accedere liceat.

xvi. Denique monachis nostris fugitivis, si qui fuerint, vel qui extra obedientiam nostram ad sacros ordines promoventur, si redierint, non permittatur in eis ministrare, nisi per capitulum generale cum eis dispensetur, et ex novem definitivis octo consentiant. Si quis autem in apostasia, quod Deus avertat, ordines receperit, ab eorum administratione perpetuo arcendus erit.

CAPUT LXIII. — De ordine Congregationis.

Ordines suos in monasterio ita conservent, ut conversionis tempus et vitae meritum discernit, vel abbas constituerit. Qui abbas non conturbet gregem sibi commissum, nec quasi liberam utens potestate iniuste disponat aliquid; sed cogitet semper quia de omnibus iudiciis et operibus suis redditurus est Deo rationem. Ergo (a) secundum or-

Attendatur tempus conversionis et meritum personarum.

dines, quos constituerit, vel quos habuerint ipsi fratres, sic accedant ad pacem, ad communionem, ad psalmum imponendum, in choro standum; et in omnibus omnino locis aetas non discernatur in ordine, nec praedictet, quia Samuel et Daniel pueri presbyteros iudicaverunt. Ergo, (b) exceptis iis, quos (ut diximus) altiori consilio abbas praetulerit vel degradaverit certis ex causis, reliqui omnes, ut convertuntur, ita sint, ut, verbi gratia, qui secundam diem horam venerit in monasterio, iunior se noverit esse illo, qui primam horam diem venit, cuiuslibet aetatis aut dignitatis sit.

De honore quem deferent inferiores superioribus, eorumque nominibus.

Pueris vero per omnia ab omnibus disciplina teneatur. Iuniores ergo priores suos honorent; priores vero iuniores diligant. In ipsam appellationem nominum nulli liceat alium puro appellare nomine; sed (c) priores iuniores suos fratres nominent, iuniores autem priores suos nonnos vocent, quod intelligitur paternam reverentiam. Abbas autem, quia vices Christi agere videtur, dominus et abbas vocetur; non sua assumptione, sed honore et amore Christi. Ipse autem cogitet, et sic se exhibeat, ut dignus sit tali honore. Ubi cumque autem sibi obviant fratres, iunior a priore (d) benedictionem petat. Transiente maiore, iunior surgat, et det ei locum sedendi; nec praesumat iunior consedere, nisi ei praecipiat senior suus, ut fiat quod scriptum est: *Honore invicem praevenientes*. Pueri parvuli vel adolescentes in oratorio vel ad mensam cum disciplina ordines suos consequantur. Foris autem, vel ubi custodiam habeant et disciplinam, usque dum ad intelligibilem aetatem perveniant.

DECLARATIO.

(a) i. Secundum ordines, quos constituerit. Declaramus secundum morem nostrum an-

tiquum, quod post abbates regiminis sint abbates titulares, deinde priores claustrales; post praedictos sint priores titulares, deinde magistri novitiorum, postea decani, qui secundum ordinem professionis locum teneant inter se; post praefatos sequantur ceteri monachi secundum ordinem professionis, praeter eos, qui aliqua de causa degradati fuerint.

ii. Quod autem attinet ad priores et decanos titulares, tituli huiusmodi de cetero facile non conferantur, sed iis tantum, qui in illis officiis se laudabiliter gesserint, et, propter aetatem aut valetudinis imbecillitatem, ad illa sustinenda inhabiles sunt effecti. Locus autem superior, ut aiunt, neque a capitulo generali, neque a regimine alicui concedatur per totam Congregationem, sed aliquem in privato monasterio aliis praeferre, in arbitrio sit abbatis iuxta regulam cap. lx.

iii. Qui ad sacerdotium, diaconatum, et subdiaconatum, expleto secundum constitutiones nostras tempore, non fuerint ordinati quacumque de causa culpabili, teneant locum in praecedenti capite sibi assignatum, post promotos scilicet ad eum ordinem, ad quem ipsi adhuc promoveri non potuerunt transacto talis promotionis tempore.

iv. Ut autem praedictus ordo melius servari possit, habeatur in singulis monasteriis catalogus omnium monachorum nostrae Congregationis professorum, in quo singulis annis scribantur qui professionem emiserunt, apposito die et anno.

(b) v. *Exceptis iis, quos, ut diximus*. Ad omnem ambiguitatem tollendam in nostram Congregatione circa illos quos altiori consilio duximus praefereandos, ordinamus quod pater praesidens omni tempore primum locum inter patres Congregationis, et sedem abbatis in choro, si praesens fuerit, teneat in quocumque monasterio. Quo absente a choro, liceat abbati tenere sedem suam. Benedictionem et omnia signa tam particularia quam generalia faciat, ubique incipiat *Te Deum laudamus*, cantet evangelium ad matutinum, et antiphonas duplices.

vi. Id ipsum concedimus visitatoribus, cum in actu visitationis absente praesidente

fuert, sed teneant secundi chori primam sedem. Quo visitationis tempore, vel si forte praesidens adsit, in signum reverentiae praelatus loci, etiamsi esset visitator, teneat secundam sedem primi chori.

vii. Quod si visitatores fuerint in aliquo monasterio, et non visitationis causa, teneant quidem semper locum super praelatum, sed signa dumtaxat praeeminentiae faciant principalia, sibi invicem deferendo, secundum ordinem professionis suae, nisi forte praelatus loci esset et ipse visitator, quia tunc, in monasterio suo tantum, etiam super antiquiores visitatores locum tenebit, ratione particularis regiminis; extra tamen publicas functiones, hospitibus loco cedere urbanitatis officium reputamus.

viii. Visitator actu et non officio, si praelatus extiterit, tempore visitationis tantum praecedat loci praelatum, nisi qui visitatur esset et ipse visitator officio, quo casu immediate post ipsum locum teneat, et, eo absente, omnia signa faciat, sicut et ceteri visitatores.

ix. Idem servetur in visitatore actu, qui non esset praelatus, ut videlicet omnia signa faciat absente praelato, sicut ceteri visitatores praelati.

x. Reliqui vero praelati faciant ubique in absentia praelati loci et visitorum signa praeeminentiae, sibi invicem deferendo, secundum professionis tempus.

xi. Praelatus autem loci si praesens fuerit, praecedet et antiquiores; titulos vero immediate post alios praelatos de regimine, ita tamen, ut, qui fuerunt de regimine, omni loco et tempore praecedant eos qui nunquam fuerunt abbates de regimine, servantes respective professionis suae tempus, sibi invicem deferendo, et in eorum absentia signa praeeminentiae faciant. Praefatis abbatibus titularibus locum assignamus post primam sedem primi chori, volumusque eos esse subiectos praelatis, cum quibus degunt, per omnia, sicuti ceteri monachi, etiam in scribendis et recipiendis litteris, sicut dictum est cap. lrv, et tenere loca suae professionis, cum in capitulo generali ceteri praelati fuerint absoluti. Insuper abbates titulares,

qui non fuerunt regiminis, genuflectant abhati loci de monasterio exeuntes et revertentes, necnon cum tarde ad chorum et refectorium venerint. Habeant vestiarium simplex sicut et ceteri monachi, et famulus vel commissus eis deputetur ex iis qui in aliis exercitiis monasterii inserviunt. Omnes autem titulares, tam qui fuerunt de regimine quam qui nunquam fuerunt regiminis, teneantur revelare pecunias et res pretiosas, si quas habent, praelato monasterii, sub poenis ab eodem praelato comminatis. Hortamur autem praelatos ut erga abbates titulares, aetate et merito venerabiles, officiose et discrete se gerant.

xii. Seniores vero sic sibi invicem deferant, ut priores claustrales, ex suo monasterio ad aliud euntes, teneant locum post priorem claustralem monasterii in quo fuerint: magistri autem novitiorum stent immediate post priorem claustralem, praecedendo omnes alios decanos et faciendo signa omnia tam praeeminentiae quam iurisdictionis in suo monasterio; in alio vero monasterio stet super omnes decanos, excepto magistro novitiorum illius monasterii, et faciat signa tantum praeeminentiae: similiter decani post decanos secundum professionem sibi invicem deferentes; et, absentibus superioribus monasterii, faciant signa etiam particularia. Similiter, qui non sunt superiores, absentibus superioribus suis, dignitate et professione idem faciant.

xiii. Ut autem signa et actus praeeminentiae, et signa particularia, sive iurisdictionis, cunctis perspicua esse possint, declaramus actus praeeminentiae eos esse, qui solam personae dignitatem consequuntur. Huiusmodi censentur benedictiones lectionum, mensae, et completorii, recitatio orationis dominicalis in officiis divinis, praedicationes cantici *Te deum laudamus* et antiphonarum post horas canonicas, evangelii lectio ad matutinum, aqua lustrali monachos et fratres post completorium aspergere, et similia. Edere item signa inchoandi officium, lectiones, orationes, comestionem; et, officio ac mensa expletis, signum exurgendi aut discedendi dare, praeeminentiam

solam innuunt. At praecipere quod lectiones, capitula aut antiphona decantentur, monachis vero, ad chorum vel ad mensam venientibus, eisdem, post lectiones recitatas aut post alias functiones, genuflexis signum dare ut surgant, aut errantibus mandare ut genuflectant, actus sunt et signa iurisdictionis. Illa ad titulares superiores spectant; haec in superiores regiminis cadunt. Monacho, in capitulo ante completorium lecturo, signum lectionis inchoandae dabit superior titularis; terminandi vero signum superior regiminis faciat. Et priusquam superior titularis inchoet *Te Deum laudamus*, a superiori regiminis sciscitabitur, num cantu, an absque cantu recitandum sit; quod idem intelligimus faciendum diebus, quibus completorium cantu persolvendum erit, et in aliis similibus casibus.

xiv. Abbatem Cassinensem, propter dignitatem loci ac reverentiam, merito statuimus, ab hac generalitate excipientes, quod in toto regno Neapolitano praecedat omnes praelatos, etiam loci, et visitatores, excepto tamen visitationis tempore, tam in suo monasterio, quam in aliis. Extra regnum Neapolitanum praecedat omnes praelatos, exceptis visitatoribus et praelato loci.

xv. Prior quoque Cassinensis in regno Neapolitano praecedat omnes alios priores loci. Extra autem, teneat locum suae professionis.

xvi. Abbates vero S. Pauli de Urbe et SS. Trinitatis Cavae, propter spiritualem et temporalem iurisdictionem quam in castris sibi subiectis exercent, in monasterio et locis suis tantum super visitatores, excepto visitationis tempore, locum tenere decernimus. Procurator generalis in Curia Romana semper et ubique teneat locum super omnes abbates; exceptis visitatoribus, abbatibus Montis Cassini, SS. Trinitatis Cavae et S. Pauli de Urbe, et abbatibus loci.

xvii. Ordinata per visitatores et praelatos monasteriorum in monasteriis suis durant post eorum officium, nisi a successoribus fuerint revocata, nec ea volumus revocari nisi iustis de causis; ei transgressores graviter puniantur.

xviii. Licentias autem particulares, aut dispensationes, quae ultra visitationis tempus sunt duraturae, praesidens seu visitatores nullas concedant, ne forte confusionem potius quam pacem in monasteriis relinquunt. Sed illas particularibus praelatis, qui animarum sibi commissarum clariorem habent notitiam, relinquunt, nisi in casibus quos ad se rationabiliter pertinere patebit.

xix. Et tunc in scriptis dent praefatas licentias cum appositione parvi sigilli Congregationis, aliter eis non adhibeatur fides, nec ipsis uti valeant qui eas receperint.

(c) xx. Priores iuniores suos fratres vocent. Ex nostrâ antiquâ consuetudine, ad differentiam Mendicantium, monachos nostros appellamus *domnos*, sed affectu fratres iuniores seniores suos *patres* vocant, abbas vero dominus et abbas appelletur.

(d) xxi. *Benedictionem petat.* Hanc benedictionis petitionem intelligimus signo magis quam verbo; ideo per inclinationem capitis fiat.

CAPUT LXIV. — De ordinando abbate.

(a) In abbatis ordinatione illa semper consideretur ratio, ut hic constituitur, quem sibi omnis concurs congregatio, secudum timorem Dei, sive etiam pars, quamvis parva, congregationis, saniori consilio elegerit. Vitae autem merito et sapientiae doctrinâ eligatur, qui ordinandus est: etiamsi ultimus fuerit in ordine congregationis. Quod si etiam omnis congregatio vitis suis (quod quidem absit) consentientem personam pari consilio elegerit, et vitia ipsa aliquatenus (b) in notitiam episcopi (ad cuius dioecesim pertinet locus ipse), vel abbatibus, aut christianis vicinis claruerint; prohibeant pravorum praevalere consensum, et domui Dei dignum constituent dispensatorem: scientes pro hoc se recepturos mercedem bonam, si illud caste et zelo Dei faciant, sicut e contrario peccatum, si negligant.

Eligatur abbas consensu totius congregationis vel sanioris partis et aliquando ab episcopo vel aliis abbatibus vel christianis vicinis.

Quibus doli-
bus praedictis
esse debeat.

Ordinatus autem abbas cogitet semper quale onus suscipit, et cui redditurus est rationem villicationis suae; sciatque sibi oportere prodesse magis quam praeesse. Oportet ergo eum esse doctum in lege divina, ut sciat unde proferat nova et vetera, castum, sobrium, misericordem, et semper superexaltet misericordiam iudicio, ut idem ipse consequatur; oderit vitia, diligat fratres. In ipsa autem correctione prudenter agat, et ne quid nimis; ne, dum nimis eradere cupit eruginem, frangatur vas; suamque fragilitatem semper suspectus sit, memineritque calamum quassatum non conterendum. In quibus non dicimus ut permittat nutriri vitia, sed prudenter et cum charitate ea amputet, prout viderit cuique expedire, sicut iam diximus, et studeat plus amari quam timeri; non sit turbulentus et anxius, non sit nimis et obstinatus, non sit zelotypus et nimis suspiciosus, quia nunquam requiescet. In ipsis imperiis suis sit providus et consideratus, sive secundum Deum, sive secundum saeculum sint; opera quae iniungit discernat et temperet; cogitans discretionem sancti Iacobi dicentis: *Si greges meos plus inambulando fecero laborare, morientur cuncti uno die.* Haec ergo aliaque testimonia discretionis matris virtutum sumens, sic omnia temperet, ut sit quod et fortes cupiant et infirmi non refugiant; et praecipue, ut praesentem regulam in omnibus conservet, ut, dum bene ministraverit, audiat a Domino, quod servus bonus qui erogavit triticum conservis suis in tempore suo: *Amen dico vobis, ait, super omnia bona sua constituet eum.*

DECLARATIO.

(a) 1. In abbatis ordinatione. Hodie secundum privilegia nostra eliguntur per capitulum generale, aut per dictas sesquianno

post capitulum celebrandas; in quibus interveniant tantummodo praelati regimen habentes.

ii. Et nemo deinceps in abbatem de regimine eligi possit, nisi prius, per quinquennium expletum, fuerit prior claustralis, et in observantia regulari immediate exercitatus, praeter cancellarium et capsarium, dummodo priores extiterint et tempus a constitutionibus praefixum habuerint. Nec etiam quis eligi possit in abbatem cum solo titulo, nisi prius fuerit abbas cum regimine, vel saltem prior claustralis, qui per expletum quinquennium in prioratus regimine se laudabiliter gesserit. Illa siquidem dignitas talibus debetur, tamquam de Congregatione benemeritis. Locus vero inter abbates, tam de regimine, quam cum solo titulo, nemini imposterum concedatur. Si quis autem contra praesentis constitutionis formam promotus fuerit, eo ipso huiusmodi promotiones nullas et invalidas declaramus. Praelatorum vero electiones fiant secundum merita, non ad favorem principum, iuxta formam Brevis apostolici Gregorii XIII, de quo in prima parte ordinationum, et praevia visitorum approbatione. Qui abbates ex indulto Sedis Apostolicae habent omnia privilegia et insignia et iurisdictionem, quam abbates perpetui et benedicti habere consueverunt. Quod enim nostri nunc et olim non henedicuntur solemniter, indultum fuit ad favorem Congregationis, non in detrimentum dignitatis, ut ex privilegio Eugenii IV.

iii. Membra monasteriorum suorum et beneficia sibi subiecta visitare teneantur.

iv. Prohibemus praelatis ipsis accessum ad Curiam Romanam, nisi de consensu patris praesidentis et utriusque visitoris suae provinciae, necnon abbatis S. Pauli et procuratoris in Curia.

v. Proibemus etiam eis executionem ultimarum voluntatum, ut videlicet neque ipsi id exercere, neque monachos suos ad huiusmodi habitare valeant, sine licentia patris praesidentis, aut visitorum, nisi in casu alicuius imminentis necessitatis. Evitent quoque superfluos et vanos apparatus in came-

ris, omnemque pretiosam supellectilem statui pauperum minime convenientem. Super quod invigilent patres visitatores, et tales excessus (si quos invenerint) referant regimini, a quo severe erunt puniendi, qui, prima vice cum charitate admoniti, non abstinerint.

vi. Damus eis liberam et ordinariam potestatem regendi et gubernandi monasteria per capitulum generale vel regimen ipsis commissa, monachosque ac commissos et novitios, ceterosque ad monasteria sibi credita spectantes, tam in spiritualibus, quam in temporalibus, secundum S. P. N. Benedicti regulam et constitutiones nostras. Ipsi autem, cum in praelatos eliguntur, aut ad aliud monasterium mutantur, quamprimum se ab omnibus aliis negotiis expedientes, recto tramite ad sibi assignata monasteria se conferant. Damus insuper eis potestatem eligendi sibi confessarios, qui eos absolvant et salutarem eis poenitentiam iniungant, auctoritatem etiam audiendi confessiones omnium praelatorum et fratrum nostrae Congregationis ad eorum monasteria venientium, vel alicui ex suis monachis facultatem praedictam committendi.

vii. Praeterea eis conferimus potestatem examinandi licentias fratrum nostrorum, et quos repererint non complisse condiciones suarum licentiarum, vel aliter deprehenderint fugitivos, girovagos vel apostatas, capi faciendi et in custodia retinendi, impetrato etiam, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

(b) viii. Ad notitiam episcopi. Hodie ex indulto apostolico tota nostra Congregatio et singula monasteria exempta sunt ab Ordinariorum iurisdictione et immediata Apostolicae Sedi subiecta. Quibus autem casibus ad Ordinarios recurrendum sit, iura praescribunt.

CAPUT LXV. — De praeposito monasterii.

Multa oriuntur mala propter praepositum, maxime si ab eisdem, ac abbas, ordinatus fuerit.

Saepe quidem contingit ut per ordinationem praepositi scandala gravia in monasteriis oriantur, dum sint aliqui maligno spiritu superbiae inflati, qui, aestimantes se secundos abbates esse, assumentes sibi tyrannidem, scandala

nutriunt, et dissensiones in Congregatione faciunt, et maxime in illis locis, ubi ab eodem sacerdote vel ab eisdem abbatibus, qui abbatem ordinant, ab ipsis etiam et praepositus ordinatur. Quod quam sit absurdum, facile advertitur, quia ab ipso initio ordinationis materia ei datur superbiendi, dum ei suggeritur a cogitationibus suis exutum eum esse a potestate abbatis sui, quia ab ipsis est ordinatus a quibus et abbas. Hinc suscitantur invidiae, rixae, detractiones, aemulationes, dissensiones, exordinationes. Et dum contraria sibi invicem abbas praepositusque sentiunt, et ipsorum necesse est sub hac dissensione animas periclitari, et ii, qui sub ipsis sunt, dum adulantur partibus, eunt in perditionem. Cuius periculi malum illos respicit in capite, qui talibus in ordinatione se fecerunt auctores.

Ideoque nos praevidemus expedire propter pacis charitatisque custodiam in abbatis pendere arbitrio (a) ordinationem monasterii sui. Et, si potest fieri, per decanos ordinetur (ut antea disposuimus) omnis utilitas monasterii, prout abbas disposuerit, ut, dum pluribus committitur, unus non superbiat. Quod si aut locus expetit, aut congregatio petierit rationabiliter cum humilitate, et abbas iudicaverit expedire, quemcumque elegerit abbas, cum consilio fratrum timentium Deum, ordinet ipse sibi praepositum. Qui tamen praepositus illa agat cum reverentia, quae ab abbate suo ei iniuncta fuerint, nihil contra abbatis voluntatem aut ordinationem faciens, quia quantum praelatus est ceteris, tantum eum oportet sollicite observare praecepta regulae. Qui praepositus, si repertus fuerit vitiosus, aut elatione deceptus superbiae, aut contemptor sanctae regulae fuerit compro-

Hinc tantum necessitate urgente eligatur praepositus, quem ordinat abbas, cui illa obediat, alias puniatur.

1 Forsan exemptum (R. T.).

batus, admoneatur verbis usque quater; si non emendaverit, adhibeatur ei correctio disciplinae regularis. Quod si neque sic correxerit, tunc deiiciatur de ordine praepositurae, et alius qui dignus est in loco eius subrogetur. Quod si et postea in congregatione quietus et obediens non fuerit, etiam de monasterio expellatur. Cogitet tamen abbas se de omnibus iudiciis Deo redditurum rationem, ne forte invidiae aut zeli flamma urat animam.

DECLARATIO.

(a) I. Ordinationem monasterii sui. Sicut nobis est curae ne praelati existant perpetui, sed quolibet capitulo a sua praelatione absolvantur, ita diligenter intendimus ne praepositus monasterii, qui secundum morem nostrum prior claustralis vocatur, senioresque, ac ceteri officiales monasteriorum perpetui videantur.

II. Idcirco statuimus, ut, postquam praelatus ad monasterium sibi assignatum venerit, infra octo dies, si commode fieri poterit, convocatis cunctis fratribus in capitulo, realiter absolvat omnes habentes aliud officium, vel administrationem, vel titulum. Ipsique, in signum assensus praedictae absolutionis, inclinato capite reverenter assurgant, accusantesque se de excessibus suis in huiusmodi officiis commissis, veniam prostrati coram omnibus postulent, clavesque ad ipsa officia pertinentes, si quas habent, praelato consignent, praetereaque omnia, ut supra in cap. xxxiii *Si debeant monachi proprium aliquid habere*, ac locum professionis teneant, nec in ipsis officiis ulterius se intromittant, nisi praelatus aliter disposuerit, et eorum curam ipsis interim commiserit.

III. Omnes etiam, qui occasione alicuius officii in superiori loco erant constituti, per tres saltem dies loca suae professionis teneant. Praelatus vero, qui ad capitulum generale non accesserit, si confirmatus in eodem loco fuerit, idipsum faciat intra octo dies, postquam de ipsa confirmatione certior factus fuerit.

IV. Itaque nutu praelati, iuxta tenorem regulae, praepositus ceterique officiales instituantur, et inde rursus amoveantur, cum consilio tamen seniorum suorum.

V. In nova officialium vel depositione vel publicatione, praelatus legat in conventu ordinationes et admonitiones factas in capitulo generali, quae ter in anno legendae sunt, ne quis de ignorantia se excuset; cum videlicet praelatus redierit a capitulo generali, circa festum Omnium Sanctorum, et circa Quadragesimam.

VI. Constituimus etiam, ut, casu quo praelatus moreretur aut ad capitulum generale proficisceretur, omnis eius in spiritualibus auctoritas remaneat penes priorem. Quae auctoritas duret donec ad monasterium veniat novus praelatus, vel pristinus revertatur, etiamsi, qui loco praelati relictus fuit, alteri monasterio fuisset assignatus.

VII. Volumus autem eo tempore id observari quod praelatus constituerit antequam moreretur vel ad capitulum pergeret. Quod si prior vel alius superior contra fecerit, et scandalum ob id ortum fuerit, deponatur. Si autem res minoris momenti fuerit, stet per mensem in loco suae professionis, ut obedientiam et humilitatem discat.

VIII. Similiter si contigerit praelatum ad capitulum non accessisse, cessante causa manifestae infirmitatis, aut alia legitima causa iudicio patre praesidentis aut visitorum approbanda, ipso facto, ut ceteri praelati fuerint in capitulo absoluti, ipse quoque absolutus intelligatur, et in priorem claustralem tunc et eo casu omnis tam in spiritualibus quam in temporalibus transferatur potestas usque ad novam provisionem monasterii.

IX. Secus autem si cum licentia praefatorum, aut iusto infirmitatis impedimento remanserit; tunc enim ei continuatam omnem potestatem, usque ad novum praelatum vel suam confirmationem, declaramus.

X. In supra dictis casibus, cellerarii, et alii qui temporalia curant, interim recurrant ad praedictum loco praelati constitutum, ipsique pareant, et eius consilio et assensu omnia faciant.

XI. Sed, praeter casus praedictos, praelati declarent (dum eos a monasterio abesse contigerit) quam auctoritatem relinquunt suo in loco remanentibus, tam circa reservatos quam circa reliqua occurrentia.

XII. Caveant interea priores claustrales diligenter, ne, praelatis suis absentibus, aestimantes se secundos abbates, fratribusque gratificari cupientes, novitates facere et per ordinationum tenorem seu rationabilem consuetudinem dispensare vel recreationes concedere ullo pacto de cetero praesumant: si secus fecerint, graviter puniantur.

XIII. Quapropter ordinamus, ne ille immediate monasterio, in quo quis prior fuerit, possit in praelatum deputari, sed, si promovendus fuerit, alii monasterio promoveatur deputandus.

CAPUT LXVI. — De ostiario monasterii.

De ostiarii officio, cella et solatio.

(a) Ad portam monasterii ponatur senex sapiens, qui sciat accipere responsum et reddere, cuius maturitas eum non sinat vagari. Qui portarius cellam debet habere iuxta portam, ut venientes semper praesentem inveniant, a quo responsum accipiant. Et mox, ut aliquis pulsaverit, aut pauper clamaverit *Deo gratias*, respondeat aut benedicat, et cum omni mansuetudine timbris Dei reddat responsum festinanter cum fervore charitatis. Qui portarius, si indiget solatio, iuniorem fratrem accipiat. (b) Monasterium autem, si fieri potest, ita debet construi, ut omnia necessaria, idest aqua, molendinum, hortus, pistrinum, vel artes diversae intra monasterium exercentur, ut non sit necessitas monachis vagandi foras, quia omnino non expedit animabus eorum. Hanc autem regulam saepius volumus in Congregatione legi, ne quis fratrum de ignorantia se excuset.

In monasterio sicut omnia necessaria.

DECLARATIO.

(a) I. Ad portam monasterii ponatur senex, non tam aetate, quam moribus.

1 Aptius lege super pro per (n. t.).

(b) II. Monasterium si fieri potest ita debet construi, etc. Quia saepe, ex multa aviditate aedificandi, magnas iacturas monasteria patiuntur, et plerumque ipsa aedificia regulariter viventibus minus congrua construuntur, dum pro libito quisque aedificare satagit; idcirco ordinamus et constituimus ut aedificia monasteriorum non facile aut praecipiantur per praelatos nostrae Congregationis, aut construantur, aut destruantur.

III. In ipsis igitur aedificiis, si res extiterit quinquaginta scutorum, aut minoris sumptus (dummodo monasterium non sit aere alieno gravatum), et modicae novitatis, eam a praelatis fieri permittimus. Si vero paulo maioris sumptus et novitatis, faciant cum consensu seniorum suorum votis secretis.

IV. Quod si aedificia ipsa grandis sumptus essent aut notabilis novitatis, non fiant sine consensu praedictorum praelatorum et seniorum, addita etiam licentia seu consensu capituli generalis vel regiminis.

V. Et haec ipsa notabilitas consideretur secundum condiciones monasteriorum, habito respectu ad expensas seu novitates, seu aliam rem nota dignam; quia sepe contingit parvam rem, puta scalam, ostium, et huiusmodi, maioris esse novitatis, quam unius vel plurium camerarum aedificium.

VI. Si autem contigerit fabricam aliquam notabilem fieri debere in monasterio, ubi praelatus fuerit praesidens aut visitor, advocetur alter visitor; qui si accedere non possit, advocentur duo patres viciniore.

VII. Cum vero evenerit visitorem discordare a sensu patris monasterii et deputatorum, aut aliter simul concordare non posse, tunc differatur ad capitulum, aut recurratur ad regimen; et audita sententia visitorum, aut aliorum patrum viciniorum, necnon praelati et seniorum, stet iudicio maioris partis eorum.

VIII. Et praedicta intelligantur non solum de re aedificanda, sed etiam de modo, qualiter scilicet construi debeat.

IX. Unde in omnibus Congregationis nostrae monasteriis, si iuxta praedictum ordinem aedificare contigerit, prius moduli fiant

1 Forsan deferatur (n. t.).

arbitrio praesidentis et visitorum, adiunctis aliis duobus praelatis.

x. Nullus vero praelatorum audeat mutare ipsos modulos, aut aedificia per alios incepta, nisi de capituli generalis, vel saltem visitorum licentiâ, addito etiam peritorum consilio; et, si quis voluerit in monasterio, ubi aliquod huiusmodi inceptum sit, aedificare, teneatur omnino fabricas coeptas perficere, nec aliunde initium aedificandi sumere possit.

xi. In quibus quidem aedificiis ubique videntur cuiusvis generis ornamenta, et praesertim in cameris et hospitibus, praeterquam in ecclesiis rebûsque ecclesiasticis divino cultui dicatis.

xii. Praeterea ordinamus ne quis Congregationis nostrae praelatus, rector, aut cellerarius, propter huiusmodi aedificia construenda, monasterium aere alieno gravet, nec ultra monasterii sui possibilitatem, hoc est annum proventum, pecuniis alienis, sine capituli generalis aut duorum visitorum ad minus licentiâ, quae non est concedenda nisi in casu evidentis necessitatis vel utilitatis, aedificare, vel emere bona immobilia audeant.

xiii. Constitutioni huic nostrae si quis contra facere ausus fuerit, poenâ privationis dignitatis, regiminis et officii in proximo futuro capitulo subiacebit; districte iniungentes visitoribus, ut supra huiusmodi contraventionibus, petito prius et accepto in actu visitationis iuramento, inquirant; et informationem desuper captam definitivis deferant, a quibus culpabiles erunt puniendi poenis praedictis.

CAPUT LXVII. — De fratribus in viâ directis.

Dirigendi fratres in viâ, omnium fratrum vel abbatis orationi se commendent, et semper (a) ad orationem ultimam operis commemoratio omnium absentium fiat. Revertentes autem de viâ fratres, ipso die quo redeunt, per omnes canonicas horas, dum expletur opus Dei, prostrati solo oratorii, ab omnibus petant orationem propter excessus, ne quid forte subripuerit in viâ visus

aut auditus malae rei aut otiosi sermonis, nec praesumat quisquam alijs (b) referre quaecumque foris monasterium viderit aut audierit, quia plurima destructio est. Quod si quis praesumpserit, vindictae regulari subiaceat; similiter et qui praesumpserit claustra monasterii egredi, vel quocumque ire, vel quippiam quamvis parvum (c) sine abbatis iussione facere.

DECLARATIO.

(a) I. Ad orationem ultimam. Oh hoc in fine orationis, quam dicimus in memoriam B. Mariae Virginis, quae est ultima oratio, addimus *Divinum auxilium, etc.*

(b) II. Referre. Curent omnino patres ut haec pars regulae observetur, et transgressores graviter puniantur, quia plurima destructio est.

III. Quapropter, si quis in hoc notabiliter excesserit, dicat suam culpam in capitulo, et comedat in terrâ in pane et aquâ in refectorio, arbitrio praelati, toties quoties contraverit.

(c) IV. Sine iussione abbatis. Haec iussio accipitur aliquando pro licentiâ: ideo inhibemus ne quis fratrum nostrae Congregationis sine iussione vel licentiâ abbatis, vel eius, qui, ipso absente, illius gerit vices, extra monasterium vel clausuram egredi audeat, graviter, si contra fecerit, pro qualitate excessus puniendus.

V. Habitâ vero licentiâ, genibus flexis benedictionem petat tam discedens quam revertens: qui contra fecerit, graviter puniatur.

VI. Nullus nostrorum possit accedere ad praesidentem seu visitatores existentes in alio monasterio, nisi habitâ licentiâ a praelato suo, sive ab ipsis visitoribus et praesidente.

VII. Et si quis mutatus habuerit syndacatum aut procurationis mandatum in personam suam a monasterio a quo recedit, interdiximus ut penitus non praesumat eo amplius uti; arbitrio capituli generalis vel regiminis, si aliter praesumpserit, puniendus. Et, ad cautelam, volumus omnino ut in

talium mutatione revocentur huiusmodi syndacatus et procurationes.

VIII. Statuimus etiam quod licentiâ eundi ad affines vel consanguineos visitandos, vel ad alia loca, recreationis causâ, ultra unius diei iter a monasterio in quo petens licentiâ deputatus fuerit, a nemine possit concedi praeterquam a capitulo generali. Quod si quis praelatus voluerit aliquem ex suis monachis ad aliud quodcumque vicinum monasterium recreationis vel negotii privati causâ mittere, non prius id faciat quam consentiat praelatus eius monasterii ad quod eum mittere intendit.

IX. Si vero intra annum necessitas accideret aliquibus ultra unius diei iter eundi, tunc pater praesidens, vel primus visitor illius provinciae in qua non fuerit pater praesidens, possit praedictam licentiâ concedere: hoc tamen addito, quod, cum ad beneficium dictorum consanguineorum ire petierint, de cetero ipsorum consanguineorum expensis et sumptibus vadant, ne monasteria nostra graventur.

X. Similiter si praelatum vel monachum, praetextu valetudinis, vel negotiorum ad Congregationem non spectantium, apud consanguineos vel amicos diu commorari contigerit, monasterium nihil illi subministrare teneatur; et si cellerarius id facere ausus fuerit, superiores monasterii ea dispendia ut illegitima respuant, et cellerarius severe puniatur.

XI. Quod si praelati mora extra monasterium tres menses excesserit, praesidens et visitatores illi monasterio administratorem deputent.

XII. Prohibemus autem nostris negotia et lites consanguineorum et affinium aliorumve saecularium amplecti, et praesertim ne ad tribunalia quaevis accedant nisi ex urgentissimâ extremae necessitatis causâ a praelato cognoscendâ.

XIII. Eunt ultra unius diei iter, portent secum litteras testimoniales praelati sui, sine quibus si fuerint inventi, carceri mancipentur. Quas item litteras mutati ad alia monasteria accipiant a superioribus monasteriorum e quibus mutati sunt.

XIV. Curantes quoque, iuxta regulam, omne periculum proprietatis evitare, volumus quod mutati, cum primum ad locum suae mutationis pervenerint, pecuniam resque omnes superiori deferant intra triduum depositario consignandas; aliter in pane et aquâ ieiunent. Quam poenitentiam toties iterent, quot diebus id facere distulerint.

XV. Et quoniam ex vagatione monachorum multa oriri possunt scandala, caveant omnino patres, quantum fieri potest, a mutationibus eorum, et praeserti miuniorum et non sacerdotum, qui nonnisi ex urgentissimâ necessitate sunt mutandi; et cum hoc acciderit, ad loca viciniora, nec aliter, aliove modo mutantur. Mutati vero, rectâ viâ profiscantur, nusquam declinantes, et notent per ordinem omnes expensas, quas in itinere fecerint.

XVI. Quod si mutati pecuniam, pro vestibus acceptam praeter necessarias itineris expensas, in aliis superfluis sine licentiâ praelati sui expenderint (ut in eo, in quo deliquerint, puniantur), non teneatur praelatus ipsas vestes eis concedere. Et ad evitandas fraudes, scriptum habeant a superiore monasterii unde recesserint, continens omnia quae secum deferunt tam in pecuniâ quam in libris et vestibus et ceteris omnibus, reservato praelati arbitrio circa numerum et qualitatem librorum ferendorum, qui sufficientiam, professionem et indigentiam mutati, necnon distantiam loci considerabit, quod ratio dictabit concessurus. Conficiantque aliud scriptum praedicto simile, quod in monasterio, unde discedunt, relinquant; quod autem secum deferant¹, praelato monasterii, ad quod accedunt, statim consignent. Qui contrafecerit, ieiunet in pane et aquâ in terrâ in refectorio, et nihilominus supradicta facere teneatur, nec possint cellerarii aut alii accipere a fratribus, aut retinere pecunias, aut etiam eas describere in libro computorum.

XVII. Quo autem ad expensas mutationum, provideatur mutatis a monasteriis a quibus recedunt, et servetur modus praescriptus in

¹ Aptius lege deferunt (R. T.).

Quid agere debeant in viâ; et in monasterio, post regressum, ne quicquam referant.

libello nostro vulgo appellato *la tariffa*. Ipsi quoque mutati portent litteras superiorum suorum praescribentes iter, a quo deviare non possint sub poenâ carceris. Praelati vero mutati provideantur a monasteriis ad quae tendunt.

xviii. Prohibemus insuper ne quovis colore vel praetextu praelati refuere possint monachos mutatos a quovis monasterio, quominus ad monasteria sibi assignata a capitulo generali vel regimine pergant.

xix. Statuimus etiam quod, si qui Venetias accedere voluerint, necessario, ultra licentias praelatorum Venetiarum, habeant etiam licentiam patris praesidis, aut visitoris unius suae provinciae.

xx. Si qui vero monachi, ob depravatos eorum mores, a praelatis omnibus recusentur, in carcerem monasterii suae professionis detrudantur, donec resipiscant et benevolos invenerint receptores, prout statuitur in supradicto Brevis Clementis VIII.

CAPUT LXVIII. — *Si fratri impossibilia iniungantur.*

Si cui fratri aliqua forte gravia aut impossibilia iniunguntur, suscipiat quidem iubentis imperium cum omni mansuetudine et obedientiâ. Quod si omnino virium suarum mensuram viderit pondus excedere, impossibilitatis suae causas ei, qui sibi praeeest, patienter et opportune suggerat, non superbiendo aut resistendo vel contradicendo. Quod si post suggestionem suam in sua sententiâ prioris imperium perduraverit, sciat iunior ita sibi expedire; et ex charitate, confidens de adiutorio Dei, obediat.

CAPUT LXIX. — *Ut in monasterio non praesumat alter alterum defendere.*

(a) Summopere praecavendum est, ne quavis occasione praesumat alter alterum defendere monachum in monasterio, aut quasi tueri, etiamsi qualiter consanguinitatis propinquitate iungantur; nec quolibet modo id a monachis praesumatur, quia exinde gravissima occasio scandalorum oriri poterit. Quod

si quis haec transgressus fuerit, acrius coërceatur.

DECLARATIO.

(a) 1. *Alter alterum defendere.* Caveant summopere abbates omnes occasiones patrocinandi cuiquam ex nostris contra alium, vel abbatem aut superiorem, nisi iustis et urgentissimis de causis: hoc enim est maximum discordiae et ruinae seminarium in Congregatione: imo etiam et perniciosissimum inobedientiae ac praesumptionis fomentum in subditis, qui, se protectos agnoscetes, audent non audenda, non tentanda tentant. In hoc autem visitatores maxime invigilent, referantque tales excessus (si quos invenerint) defensoribus vel regimini, ut suam auctoritatem pro opportuno remedio interponant.

CAP. LXX. — *Ut non praesumat quisquam aliquem passim caedere aut excommunicare.*

Ut vitetur in monasterio omnis praesumptionis occasio, ordinamus atque constituimus ut nulli liceat quemquam fratrum suorum excommunicare aut (a) caedere, nisi cui potestas ab abbate data fuerit. Peccantes autem coram omnibus arguantur, ut ceteri metum habeant: infantibus vero, usque ad quintum decimum annum aetatis, disciplinae diligentia sit, et custodia adhibeatur ab omnibus; sed et hoc cum omni mensura et ratione. Nam in fortiori aetate, qui praesumpserit aliquatenus sine praeecepto abbatis, vel in ipsis infantibus sine discretionem exarscrit, disciplinae regulari subiaceat, quia scriptum est: *Quod tibi non vis fieri, alii ne feceris.*

DECLARATIO.

1. *Caedere.* Sed nec etiam increpare tam professum quam novitium seu commissum, nec alio quam proprio nomine appellare, vel aliter indecenter et derisorie nominare. Si quis contrafecerit, teneatur dicere suam culpam in capitulo, graviter pro excessus qualitate puniendus.

ii. Sed si quis aliquid punitione dignum,

Qui et quomodo caedere vel excommunicare valuat.

in aliquo cognoverit, studeat praelato aut senioribus notificare, ad quos huiusmodi correctiones spectare decernimus.

iii. Frater autem fratrem delinquentem charitative humanis verbis et cum humilitate admoneat.

iv. Et ut pax et charitas inter nos illibata servetur, et cunctis transgrediendi materia praecidatur, ordinamus, quod, si quis ex nostris, suadente diabolo, ausus fuerit in aliquem uti verbis comminatoriis, turpibus, aut iniuriosis, dicat suam culpam in capitulo, comedatque in pane et aquâ in terrâ in refectorio cum zonâ ad collum.

v. Si in personam superioris deliquerit, ultra dictas poenas, diebus octo maneat degradatus; si in praelatum, per mensem.

vi. Si quis vero superiorum infra praelatum, modo quo supra, in inferiorem deliquerit, ieiunet semel in pane et aquâ in refectorio comedens in terrâ cum zonâ ad collum.

vii. Et si quis alium, suadente diabolo, percusserit, praeterquamquod est ipso iure excommunicatus, illico etiam carceri mancipetur, arbitrio praelati et visitorum, etiam extra visitationis tempus, pro circumstantiis, qualitate casus, extrahendus.

viii. Quoties autem aliqua orta fuerit inter nostros sive superiores aut praelatos contentio, adhibeatur respective per praelatos aut praesidem aut visitatores aut regimen omnis opera ut statim reconcilientur; aliter si recusaverint, et admoniti, obstinati perstiterint, si superiores fuerint, omni praeterea gradu priventur; si inferiores, carceri mancipentur ad arbitrium regiminis. Quod si post reconciliationem compertum fuerit simultates inter se gerere, si privati fuerint, de loco suae professionis post omnes deiciantur; si superiores, etiam praelati, gradu et administratione suspendantur, donec constet vere reconciliatos esse, et officia charitatis sibi invicem exhibere.

CAPUT LXXI. — *Ut obedientes sint sibi invicem fratres.*

Ordine servato, inferiores superioribus

Obedientiae bonum non solum abbati exhibendum est ab omnibus, sed etiam

! Forsan legendum *propterea* (R. T.).

sibi invicem ita obediant fratres, scientes se per hanc obedientiae viam ituros ad Deum. Praemisso ergo abbatis aut praepositorum qui ab eo constituuntur imperio (cui non permittimus privata imperia praeponi), de cetero omnes iuniores prioribus suis omni charitate et sollicitudine obediant. Quod si quis contentiosus reperitur, corripatur. Si quis autem pro quavis minimâ causâ ab abbate vel a quocumque priore suo corripatur, quolibet modo, vel (a) si leviter, senserit animum prioris cuiuscumque contra se iratum vel commotum, quamvis modice, mox sine morâ tandiu prostratus in terrâ ante pedes eius iaceat, satisfaciens, usquedum benedictione sanetur illa commotio. Quod si quis contempserit facere, aut corporali vindictae subiaceat, aut, si contumax fuerit, de monasterio expellatur.

DECLARATIO.

(a) 1. *Si leviter senserit animum prioris iratum vel commotum.* Hanc iram, vel commotionem, maxime ex iniustâ causâ, quantum fieri potest, superiores evitent. Qui tamen si commovebuntur, eorum inferioribus genuflexis satisfaciendis benignissime ignoscant, ac eis benedicant, sicut regula dicit. Nec utantur superioritate et auctoritate suâ ad vindictam, praesertim dicendo verba contumeliosa et provocantia, sub poenâ suspensionis a decanatu per mensem, et amplius secundum qualitatem excessus; sed omni charitate et mansuetudine utantur in reprehensionibus et correctionibus.

ii. Si tamen eorum excessus poenitentiam merebitur, nullus eam, nisi praelatus, aut aliquis ex superioribus ad quos spectat, eam delinquentibus imponat.

CAP. LXXII. — *De zelo, quem debent habere monachi.*

Sicut est zelus amaritudinis malus, qui separat a Deo, et ducit ad infernum, ita est zelus bonus, qui separat a vitiis, et ducit ad Deum et ad vitam aeternam.

Zelus duplex, bonus et malus, et primus, quem sequi debemus, explicatur.

Primo difficultates ostendat, deo obediat.

Id vetatur etiam consanguineis propter scandala sub gravi poenâ.

Hunc ergo zelum ferventissimo amore exerceant monachi, idest ut honore se invicem praeveniant. Infirmittates suas sive corporum sive morum patientissime tolerant. Obedientiam sibi certatim impendant. Nullus, quod sibi utile iudicet, sequatur, sed quod magis alii. Charitatem fraternitati casto impendant amore. Deum timeant. Abbatem suum sincere et humili charitate diligant. Christo omnino nihil praeponant, qui nos pariter ad vitam aeternam perducatur. Amen.

CAPUT LXXIII. — De eo quod non omnis observatio iustitiae in hac sit regula constituta.

Ut perveniamus ad culmen perfectionis, hanc regulam adjuvanda erant Sacra Scriptura, patrum doctrinae, aliorumque scripta.

Regulam autem hanc descripsimus, ut eam observantes in monasteriis aliquatenus vel honestatem morum aut initium conversationis nos demonstremus habere. Ceterum ad perfectionem conversationis qui festinant, sunt doctrinae sanctorum patrum, quarum observatio perducit hominem ad celsitudinem perfectionis. Quae enim paginae, aut quis sermo divinae auctoritatis, Veteris ac Novi Testamenti non est rectissima norma vitae humanae? Aut quis liber sanctorum catholicorum patrum hoc non resonat, ut recto cursu perveniamus ad Creatorem nostrum? Necnon et collationes patrum, et instituta, et vita eorum, sed et regula sancti patris nostri Basilii quid aliud sunt, nisi bene viventium et obedientium monachorum exempla et instrumenta virtutum? Nobis autem desidiosus et male viventibus atque negligentibus robor¹ confusionis est. Quisquis ergo ad patriam caelestem festinas, hanc minimam inchoationis regulam descriptam, adjuvante Christo, perfice, et tunc demum ad maiora, quae supra commemoravimus, doctrinae virtutumque culmina, Deo protegente, pervenies.

¹ Potius lege rubor (R. T.).

DECLARATIO.

I. Quia tam S. P. N. Benedictus, hanc regulam scribendo, quam etiam nos, locis congruis et opportunis declarando, nihil aliud quam morum emendationem ac religiosae vitae sanctimoniam, atque eam animae puritatem et innocentiam monachis, dum in hac peregrinatione versantur, persuadere intendimus, qua, postquam ab huius exilii aerumnis absoluti fuerint, mox sine Purgatorii poenis, quantum possibile est, ad auctorem suum laeti revertantur, quia tamen, humanam fragilitate obstante, non semper assequimur quod intendimus, sed in multis offendimus omnes, et septies in die cadit iustus, aequum et pium est, ut curam et sedulitatem, quam viventibus ad profectum exhibuimus, ita quoque functis serio ad levamen impendamus, ut, si quas, a praedicti B. Patris et nostris monitis deviantes, maculas contraxerunt, huiusmodi piis ac fraternis suffragiis adiuti ad felicem illam requiem et auctoris sui beatissimam visionem ocius transferantur.

II. Ideo cum aliquis monachus, novitius vel commissus, peracto cursu huius labilis et aerumnosae vitae, spiritum Domino creatori suo reddiderit, ut charitas, viventi exhibita, etiam defuncto servetur, volumus ut in loco ubi frater in Domino requievit, vel sepulturae traditus fuerit, officium totum persolvatur secundum rubricam Romanae Ecclesiae in die funeris; celebretur etiam solemniter missa, si fieri potest et tempus permiserit; alias, sequenti die non impedito. Die quoque tertio, septimo, trigesimo et anniversario depositionis semel tantum missa conventualiter cantetur cum responsorio *Libera me, Domine*, cum versibus suis et oratione, sicut moris est, dicanturque triginta missae in monasterio in quo requievit pro animae eius remedio, quarum distribuendarum cura sit sacristae eiusdem monasterii. Pater vero monasterii ipsius, in quo defunctus est frater, scribat omnino ceteris praelatis Congregationis notificando diem dormitionis in Domino, et nomen defuncti, nec omittatur ex negligentia in detrimentum animae suae et proximi defuncti.

III. Praeterea, statim ac innotuerit obitus cuiuspiam nostrae Congregationis, nisi aliud obstiterit (praeterquam quod in omnibus monasteriis celebranda erit missa conventualis pro anima eius defuncti, observata illius conditione) suffragia particularia offerenda erunt hoc ordine, videlicet: Pro abbate regiminis decem missae ab unoquoque abbate regiminis, totidemque pro abbate titulari, a singulis pariter titularibus celebrabuntur. Pro priore claustrali, sive titulari, a prioribus respective claustralibus vel titularibus, decem; tres vero a singulis decanis pro decano, et una a singulis sacerdotibus pro sacerdote. Pro clerico autem semel persolvendum officium defunctorum duplex a quovis clerico. Pro commissis a commissis coronam maiorem de Domina, alias rosarium dictam, cum *Requiem aeternam*, etc., in fine cuiusvis decadis, esse recitandum statuimus. Intendentes etiam quod singuli sacerdotes nostri, sive in dignitate aut gradu constituti, sive non, teneantur admittere ad participationem in triginta missis quoscumque nostrae Congregationis defunctos, de illis faciendo memoriam expresse vel secreto. Quod idem iniungimus ceteris monachis in officiis mortuorum, et commissis in consuetam suarum orationum recitatione per triginta dies.

IV. Et quia, post precum emissiones, ad levandos Purgatorii cruciatus multum confert eleemosyna, ordinamus quod in monasterio, in quo frater decessit e vita, ponantur quotidie in loco ubi sedere solitus erat ad mensam in refectorio omnes cibi et vinum, sicut singulis datur, ac si viveret. Quae postmodum dentur pro eleemosyna alicui pauperi, vel pluribus, pro anima ipsius defuncti, aut tantumdem sicut superior ordinaverit, usque ad triginta dies; nullusque sedeat in loco illo, sed, vacuo remanente, apponatur crux parva lignea super mensam iuxta locum vacuum in memoriam defuncti, ut ceteri, memoriae mortis compuncti, et pro ipso ferventius orent, et ad perfectius vivendum excitentur.

V. Ordinamus insuper quod singulis annis imponantur triginta missae cuilibet monasteriorum in absoluteione capituli generalis pro habentibus litteras gratiosas (quae im-

posterum moderate concedantur) qui forte illo anno decesserint, necnon triginta aliae pro nostris religiosis defunctis.

VI. Charitatis etiam affectum erga fratres Congregationis nostrae exercere volentes, universos parentes, fratres, sorores monachorum et commissorum nostrorum praesentium et futurorum ad participationem omnium honorum, quae in nostra sunt et fient Congregatione (sicut fit cum illis, quibus litterae gratiosae conceduntur) admittimus; prohibentes ne quis de cetero pro praedictis litteras gratiosas requirat.

Sanctus Gregorius Romanus Papa, huius nominis primus, de approbatione Regulae sancti patris Benedicti. (Ex privilegio monasterio Sublacensi concessio).

« Ego Gregorius S. R. E. praesul scripsi vitam beati Benedicti, et legi regulam quam ipse sanctus manu propria scripsit. Laudavi eam et confirmavi in sancta synodo et per diversas partes Italiae, et, ubicumque latinae litterae legentur, praecepi ut diligentissime observarent quicumque ad conversionis gratiam accessuri essent usque in finem mundi. Et confirmo duodecim monasteria, quae ipse sanctus construxit, etc. »

PRIMA PARS CONSTITUTIONUM

CONGREGATIONIS CASSINENSIS

Pro directione regiminis et regularis observantiae eiusdem Ordinis.

In nomine Domini nostri Iesu Christi.

I. Antiquorum Patrum sectantes vestigia, et auctoritate apostolica muniti, ut vigor observantiae regularis fraternaue charitas et diuturna ac constans inter nos perseveret in Christi servitute concordia, statuimus capitulum generale per patres nostrae Congregationis celebrari debere, ordinantes de cetero, ad evitandas expensas ac iterum incommoda, ut, quod celebrabatur singulis bienniis, in posterum celebretur singulis trienniis, iuxta Breve SS. D. N. Innocentii PP. XI, sub datum ix septembris

CAPUT I.
De capitulo generali celebrando et eius tempore.

MDCLXXX, et hoc dominicâ tertiâ, idest vigesima primâ die, post Resurrectionem D. N. Iesu Christi.

II. Quapropter ad capitulum venire debentes, tales se praeparent tempore opportuno, ut statutâ die esse possint in loco, ubi capitulum ipsum fuerit celebrandum.

CAPUT II.
De iis qui debent venire ad capitulum generale.

I. Quoniam, ubi nimia multitudo est, ibi plerumque solet esse confusio et difficultas veritatis assequendae, idcirco ordinamus quod infrascripti solum ad capitulum generale venire teneantur, videlicet pater praesidens, ceterique visitatores, quantumcumque a capituli loco distent, omnes praelati regiminis, cancellarius et capsarius.

II. Quod si legitimâ de causâ contingeret praelatos non venire, tunc ipsi praelati et conventus teneantur litteras tam bonum Congregationis quam suorum monasteriorum concernentes transmittere per unum ex suis monachis eligendum a praelato cum consensu seniorum, aut alium nuntium fidelem, aut praelatum propinquiorem, si maluerint.

III. Et ut cuncta, quae a visitoribus in visitationibus suis provisione digna inventa fuerint, capitulo generali innotescant, ordinamus, quod, si quis visitorum, aliquo impedimento legitimo interveniente, ad capitulum non venerit, per litteras significare teneatur ea quae gravia et digna relatu videbuntur, et ipse iudicaverit expedire, super quibus eius conscientiam oneramus.

IV. Insuper tam supradicti praelati quam quicumque alii monachi nostrae Congregationis, quocumque officio fungantur aut dignitate praemineant, quantumcumque a capituli loco distent, si a defnitoribus vel regimine iussi aut requisiti fuerint, ad praefatum capitulum generale venire teneantur.

V. Praeter supradictos autem non prae-

sumant monachi nostri, cuiuscumque gradus seu conditionis existant, venire ad capitulum generale, seu ad loca circumvicina, nisi habitâ prius a defnitoribus eius capituli licentiâ in scriptis. Quod si contra fecerint, non audiantur a defnitoribus, et ieiunent in pane et aquâ in terrâ in refectorio, et statim, peractâ poenitentiâ, dimittantur. Et si fuerint superiores, eo ipso intelligantur esse suspensi a gradu superioritatis, saltem per annum integrum. Quod non intelligitur de his, qui a praelato manasterii, ubi capitulum celebrandum est, convocati fuerint ad concionandum vel disputandum cum licentiâ patris praesidentis.

VI. Praeterea nullus praelatus veniens ad capitulum secum ducat alium monachum quovis titulo, etiam scribae; possit tantum commissum causâ infirmitatis, aetatis aut distantiae secum ducere. Monachus alius aut cellerarius ex quavis causâ venire non possit. Quod si computa, aut alia huiusmodi negotia pertractanda erunt in capitulo, praelati satisfaciant. Eximitur tamen a praedictis prohibitionibus pater praesidens, qui secum ducere potest scribam suum. Ipse autem praeses teneatur, quamprimum praelati ingressi fuerint capitulum, omnes alios, qui ad locum capituli venissent, praeter praedictos qui debent et possunt venire, ab eodem loco dimittere. Quod si pro aliquo casu necessario defnitores aliquem admiserint audiendum, non permittant talem morari in monasterio capituli ultra diem unum, sed eum audiant et dimittant. Quod etiam intelligimus de iis qui forte ab ipsis vocati essent; hos enim, statim ac completa sunt ea ob quae accedere iussi sunt, dimittendos esse decernimus.

I. Si quis monachorum nostrorum voluerit aliqua notificare capitulo generali, scribat ipse manu propriâ; et si ipse

CAPUT III.
De modo scribendi capitulo generali.

nequeat scribere, tunc alium monachum nomine illius scribere posse permittimus, ita tamen ut constare possit cuius nomine scriptum fuerit. Qui, ne delineat defnitores in pluribus inutiliter occupatos, clare, breviter et succincte scribat, cum subscriptione vel inscriptione sui nominis, exponendo causas petitionis suae; alioquin, si praefatae litterae subscriptione vel inscriptione caruerint, a defnitoribus non adhibeatur eis fides; sed si ullo unquam tempore in lucem venerint, auctores talium litterarum carceri mancipentur.

II. Caveant autem monachi, ne de iis, quae ante visitationem monasterii acciderint, capitulo quidquam scribant. Quod si aliqui ea, quae visitoribus exponere debuerant (qui praesentes omnia cognoscere, et opportuna providere potuissent), ad capitulum deferre maluerint, nisi urgens causa subsistat, graviter pro modo culpa puniantur.

III. Nullusque nostrorum, etiamsi de numero superiorum sit, alterius litteris subscribat, aut suis subscribere faciat, quovis quaesito colore, praeterquam si aliquâ de causâ bonum monasterii concernente superiores omnes, ad vitandam multiplicitem litterarum, de communi consensu, aliquid insinuandum patribus iudicaverint; nec alius alium sollicitet, aut faciat practicam ut scribat aut relationem mittat. Qui contra fecerit, ter in pane et aquâ in terrâ in refectorio ieiunet.

IV. Ultimo ordinamus ne volentes scribere capitulo inordinatis passionibus seducantur, nec quadam scribendi proclivitate scribant, sed, Deum prae oculis habentes, ea quae fuerint necessaria et utilia suggerant patribus cum omni modestiâ et gravitate.

V. Quod si quid fuerit scriptum in praeiudicium alicuius tertiâe personae,

reserventur illae litterae visitoribus dandae, qui diligenter tempore visitationum de contentis in illis inquirent. Qui vero illos scripserint, stent ad poenam talionis, et, si fuerint in dignitate constituti, insuper deponantur, si tan.en falsa scripsisse fuerint convicti.

VI. Ut tamen pax et benevolentia inter praelatos et monachos nostros conservetur, admonemus praelatos ne tempore capituli vel visitationum quaerant quovis modo quis contra eos scripserit, vel ipsos accusaverit, sed potius dissimulent se scire, imo nec moleste ferant; et cum ad monasteria sua pervenerint, hortentur suos ut etiam ipsi similiter faciant.

I. Praelati nostrae Congregationis, aut qui ab eis eorum nomine missi fuerint, deferant secum venientes ad capitulum infrascripta: In primis nomina monachorum qui illo anno professionem emiserint, ac diem quo professi fuerint, necnon eorum qui in Domino quieverint, aut eiecti aut quocumque modo diminuti fuerint.

II. Portent etiam in scriptis nomina omnium monachorum conventus sui, ac locum, annum et diem, ubi et quo professi sunt, secundum tamen gradus et ordines quos in monasteriis suis tenent.

III. Portent insuper annuos redditus et expensas suorum monasteriorum, ac computa debitorum et creditorum seriatim descripta, et praesertim rationes taxarum communium. Quoniam vero solutiones taxarum fieri debent singulis quatuor mensibus, vel prout a capitulo generali statutum fuerit, praelati, qui hoc, praefixo tempore, adimplere neglexerint, voce activâ et passivâ ipso facto se privatos esse sciant, et ulterius eorum monasteria teneantur ad quodcumque interesse inde emergens, pro ratâ illius debiti. Cellerarii vero, si hoc ipso-

CAPUT IV.
Quae per praelatos ad capitulum venientes sunt deferenda: et in capitulo petenda.

rum culpā evenerit, pro modo culpae severe puniantur.

IV. Ad officium etiam praelatorum spectet petere licentias pro illis qui promovendi sunt tam ad ordines sacros quam ad gradum superioritatis, ac etiam litteras gratiosas pro benefactoribus monasterii sui, quae trium numerum non excedant.

V. Et quia parentibus, fratribus ac sororibus fratrum Congregationis nostrae per patres dictae gratiosae concessae sunt generaliter, amodo pro eis non requirantur specialiter.

VI. Item ab ipsos spectet petere facultatem proficiscendi ad balnea pro infirmis nostris, servatis tamen servandis, prout in declaratorio regulae cap. xxxvi De infirmis fratribus.

CAPUT V.
De formā capituli generalis et primo quibus personis consistat.

I. Declaramus pariter et ordinamus praesidentem regiminis, visitatores, ac praelatos habentes titulum et administrationem, vel principalem tantum administrationem monasteriorum nostrae Congregationis, unā cum cancellario et capsario, totum capitulum generale constituere, quos intelligimus repraesentare totam Congregationem ipso durante capitulo. Volentes quod omnes praelati vocem tam activam quam passivam in capitulo (si tamen praesentes extiterint) habeant; absentes autem a capitulo nullam vocem habere possint. Cancellarius vero et capsarius vocem tantum activam habent per Breve felicis recordationis Urbani VIII illis concessam.

II. Sabbato igitur ante tertiam dominicam post Pascha, fiat in missā commemoratio de Spiritu Sancto, et post Nonam pater praesidens in cubiculo suo expedienda absolvat unā cum visitatoribus, vel, aliquo eorum absente, cum aliis praelatis, qui numerum septem virorum ad integrum regimen requisitum vice absentium supplere debent.

III. In loco postea ad id deputato, convocatis omnibus de capitulo, ipsemet praesidens praemissā prius oratione mentali, dicat versus: *✠. Salvos fac servos tuos, ✠. Deus meus, sperantes in te. ✠. Esto nobis, Domine, turris fortitudinis, ✠. A facie inimici. ✠. Nihil proficiat inimicus in nobis, ✠. Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis. ✠. Domine, non secundum peccata nostra facias nobis, ✠. Neque secundum iniquitates nostras retribuas nobis. ✠. Mitte nobis, Domine, auxilium de Sancto, ✠. Et de Sion tuere nos. ✠. Domine exaudi orationem meam, ✠. Et clamor meus ad te veniat. ✠. Dominus vobiscum. ✠. Et cum spiritu tuo.*

OREMUS.

Actiones nostras, quaesumus, Domine, aspirando praeveni, et adiuvando prosequere, ut cuncta nostra oratio et operatio a te semper incipiat, et per te coepta finiatur.

Famulorum tuorum, quaesumus, Domine, delictis ignosce, ut qui tibi placere de actibus nostris non valemus, Genitricis Filii tui Domini nostri intercessionem salvemur.

Intercessio nos, quaesumus, Domine, B. P. nostri Benedicti abbatis commendat, ut quod nostris meritis non valemus, eius patrocinio assequamur. Per Christum Dominum nostrum. ✠. Amen.

Factā vero per praesidentem monitione circa ea quae necessario pro augmento regularis observantiae suggerenda praelatis iudicabit, idem praesidens et visitatores vocent coram omnibus singulos in catalogo descriptos a quaestore, et ipse quaestor fidem scripto faciat de omnibus qui integre satisfecerint, aut non.

Deinde legere faciat per patrem cancellarium publice, audientibus omnibus, sequens capitulum.

CAPUT VI.
De illis qui faciunt practicas in electione definitorum (ex Bulla Leonis X).

I. Decernentes etc., eos, qui circa definitorum electionem per se vel per alios, directe vel indirecte, quocumque tempore practicas fecerint, seu ab aliis practicari, vel aliter, conscii, aut quomodolibet talium practicarum notitiam habentes, et ante non revelantes, excommunicationis latae sententiae poenā, a qua nisi a patre praesidente regiminis, praeterquam in mortis articulo constituti, absolvi nequeant, et inhabilitationis ad vocem activam et passivam in dicto capitulo generali, et ad dignitates, gradus et administrationes in dictā Congregatione poenis quinquennio duraturis ipso facto incurrendis, ligari et involvi; necnon irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari: prout in praedictā Bullā continetur.

II. Ad servandas vero abbatum, monachorum nostrorum conscientias, et omnem ab eis prorsus ambiguitatis scrupulum removendum, declaravit Gregorius Papa XIII, quod, ob sermones, qui invicem, non ambitus, vel alterius improbae, sed bonae intentionis causā, de idoneitate vel insufficientiā ad definitorium officium eligendorum habiti fuerint, seu quos in futurum haberi contingeret, supradictas sententias, censuras et poenas non incurrerint, aut incurrant.

III. Legatur praeterea ab eodem patre cancellario Breve apostolicum eiusdem Gregorii XIII contra appellantes, ab Urbano VIII, sub die XI maii MDCXXXVIII, confirmatum et ampliandum, necnon et decretum editum in generali Congregatione sanctae Romanae et universalis Inquisitionis habitā coram eodem Pontifice; ut omnium regularium superiores suos subditos et religiosos persaepe commoneant de iniunctā omnibus ob-

1 Forsan sedandas (n. r.).

servantiā et executione apostolicarum constitutionum et decretorum ad officium sanctissimae Inquisitionis adversus haeticam pravitatem pertinentium, quod incipit SS. D. N. *sedulo incumbens, etc.*, publicatum die V ianuarii MDCXXXIII, prout in praedictis Brevi et decreto ordinatur. Deinde moneat omnes ut intersint missae, quae die sequenti solemniter cantabuntur de dominicā, vel de Sancto, si in illā die festum duplex occurrat, cum commemoratione de Spiritu Sancto, ut Dominus illuminare dignetur et dirigere in suo beneplacito corda patrum, capitulum celebrare debentium, et, recedentibus omnibus qui non sunt de capitulo, praesidens legat infrascripta ad electionem scrutatorum spectantia, quibus lectis, ad eorum electionem per praelatos procedatur.

I. Ordinamus primo: ne quis consanguinitate usque ad secundum gradum inclusive coniunctus alicui ex praelatis, ad quos electio spectat definitorum, in scrutatorem deligatur. Singuli igitur visitatores quatuor, qui non sint de capitulo, nominent secrete in aurem patris praesidentis; ipse etiam pater praesidens quatuor nominare possit, quos in schedulā conscribat, et eos postmodum nominet. Qui nominati secretis omnium praelatorum suffragiis exponantur, et illi quatuor, qui plura vota favorabilia habuerint, sint scrutatores electi in omnibus actibus capitularibus, durante ipso capitulo; et si fuerint aliqui pares in vocibus, praeferantur qui locum superiorem in monasterio tenuerint. Volumus tamen, pro pace et unitate servandā, ut unus tantum et non plures in eodem monasterio professi scrutatores eligantur.

II. Qui scrutatores teneant secretissima, quae ad officium suum spectant;

CAPUT VII.
De electione scrutatorum.

contrafacientes vero, si fuerint graduati et transgressio manifesta, teneant locum suae professionis in monasterio saltem per duos menses; si vero non fuerint graduati, post omnes professos similiter per duos menses stent degradati in monasterio, et insuper eo ipso sint privati scrutatorum officio, ad quod deinceps in perpetuum sint inhabiles.

iii. Si vero culpa fuerit latens, ter in pane et aqua ieiument, nec ab aliquo dispensari possint.

iv. Hoc etiam capitulum legat pater praesidens ipsis scrutatoribus die sequenti coram omnibus de capitulo antequam ad electionem definitorum procedant.

Hoc capitulum legit pater praesidens dominicâ tertiâ post Pascha, dictâ Nonâ, coram omnibus de capitulo.

CAPUT VIII.
De absolute
praesidentis et
aliorum praelatorum ab eorum
regimine.

i. Dominica igitur tertiâ post Pascha, solemniter cantatâ a patre praesidente missâ corrente cum commemoratione de Spiritu Sancto, ut supra dictum est, post Nonam, pulsatâ campanâ, et omnibus, qui sunt de capitulo, in loco ad id deputato congregatis, genibus flexis, praemissâ mentali oratione, praesidens regiminis omnes de capitulo huiusmodi alloquatur sermonibus:

ii. « Patres dilectissimi, quia, secundum antiquam et laudabilem consuetudinem nostram, tempore capituli generalis vacare debent omnia beneficia, dignitates, praelationes et officia generalis regiminis; ideo ego D.N. humilis praesidens Congregationis Casinensis, vice et nomine totius capituli generalis, apostolicâ ac etiam constitutionum nostrarum auctoritate, absolvo singulos visitatores, abbates, administratores, et omnes habentes tam titulum quam principale regimen monasteriorum nostrorum, ab eorum officiis, curâ, administratione, titulo

et regimine, et eos absolutos pronuncio ».

iii. Si vero praesidens non interfuerit capitulo, antiquior visitator qui illic aderit, omnia supradicta, nomine et vice praesidentis, pronunciet. Qua absolute factâ, ceteri omnes, aperto capite surgant, eidem absolute reverenter annuentes, locaque suae professionis illico petant.

iv. Subsequenter praesidens dicat: « Et ego D. N. denuncio me absolutum, iuxta tenorem privilegiorum, constitutionum Congregationis nostrae, ab officio praesidentiae et visitationis, necnon a titulo, regimine et administratione monasterii N. Placeat itaque paternitatibus vestris dñe statutâ providere de magis idoneo ».

v. Post haec, prostratus coram omnibus, de excessibus et negligentis suis se accuset, et subiiciat se capituli correctioni, veniam et orationem pro se ab adstantibus postulans; et facto signo ab antiquiore capituli, surgat et revertatur ad locum suae professionis.

vi. Similiter omnes alii faciant, qui in illo anno visitatores fuerint, aut monasteriorum principale regimen habuerint, unusquisque secundum ordinem suum, incipiendo a maiore, et facto signo ab antiquiore, surgant, et ad suae professionis loca redeant. Quibus peractis, ad electionem definitorum procedatur, declarantes, post praedictam absolute praesidentem, abbates solum titulum habentes debere tenere locum suae professionis in monasteriis, in quibus reperiuntur.

i. Quoniam in capitulo generali tractanda sunt cuncta Congregationis negotia, si autem iis expediendis integer patrum coetus adunari semper deberet, per nimias moras, nec sine taedio ac difficultate rerum definitio traduceretur:

CAPUT IX.
De electione
praesidentis capituli, definitorum et conservatorum.

ideo, ut facilius ac expeditius peragantur, ordinamus, iuxta privilegia nostra, novem tantum definitores eligendos esse ex praelatis qui sunt in capitulo; quorum unus eligatur praesidens capituli, ut infra praescribitur num. vi.

ii. Ordinamus etiam quemlibet absentem a capitulo, neque per substitutum, neque per epistolas, neque per nuntium, vocem in capituli actibus habere posse.

iii. Admonemus autem ut unusquisque Deum in hac electione ante oculos suae mentis habeat, et, quos iudicio suae conscientiae pro universali Congregationis bono iudicaverit utiliores, eligat.

iv. In electione vero praedictâ, iuxta primaevam institutionem felicitis recordationis Eugenii IV ab Urbano VIII per suas litteras in formâ Brevis die viii iulii mdcxxxvii approbatam et innovatam, statuimus ut libera sit unicuique praelatorum nostrorum vocem habentium in capitulo facultas eligendi quos ex eisdem praelatis ad definitorium officium magis idoneos iudicaverit (super quo conscientiam cuiuslibet ipsorum oneramus), nullâ habitâ ratione quod in uno alterove ex capitulis generalibus praecedentibus successive definitores fuerint, quodve¹ bis a definitorio non vacaverint; eligi tamen non possint, qui proximo praecedenti capitulo visitatores electi fuerint, et praelati in proximâ item die ad abbatiam promoti; advertaturque praeterea unum tantum et non plures in eodem monasterio professos, vel in eadem civitate seu loco natos, licet ex diversis provinciis professi sint, simul in eodem capitulo definitores eligi posse, ita quod novem definitores singuli in diversis monasteriis professi eligantur.

v. Modus vero praedictae electionis faciendae, erit iste. Ponantur in sacco vel urnâ nomina septem provinciarum;

¹ Edit. Main. legit *quove* (R. T.).

et praelati capaces illius provinciae, quae primo extracta fuit, primo suffragiis supponantur; secundo abbates capaces illius provinciae, quae secundo extracta fuit; et sic deinceps omnes, semper hoc ordine servato.

vi. Facto autem scrutinio, illi intelligantur electi qui maiori suffragiorum numero supra dimidium fuerint approbati. Quod si in primo scrutinio non reperientur novem sortiri suffragia supra dimidiam partem, fiat secundum scrutinium; in quo si idem evenierit, fiat et tertium. Si vero nec in eo fuerit novennarius numerus completus, tunc consideratis a scrutatoribus omnibus scrutiniis, illi intelligantur electi qui in aliquo eorum plura habuerint suffragia, etiam infra dimidium. Rursus de ipsis novem sic electis fiat scrutinium pro eligendo praesidente capituli, et quando citra Alpes deputandus erit, prout infra statuitur de electione praesidentis regiminis, cap. xx¹, num. ii, exponantur votis tantummodo illi quatuor definitores electi pro provinciis citra, videlicet Siculâ, Neapolitanâ, Romanâ et Etruscâ; et e contra, quando ultra Alpes erit deputandus, scrutinio subiiciantur tantum illi quinque electi pro provinciis ultra, idest Venetâ, Lombardâ et Ligurâ; et ille praesideat, in quem plura suffragia etiam infra dimidium convenerint. Quod si in electione tam definitorum quam praesidentis duo vel plures fuerint in numero suffragiorum pares, antiquiores professione praeferrantur. Si autem ob quemcumque casum contingeret in aliquâ provinciâ reperiri unum solum abbatem, qui in definitorem esset eligibilis; tunc ex provinciâ viciniori assumantur per scrutinium duo alii abbates, qui cum eligibili pro supradictâ provinciâ concurrant ad definitorium; ita tamen ut,

¹ Male edit. Main. legit *cap. 2* (R. T.).

qui est solus eligibilis in illâ provinciâ, primis votis committatur; et, si sufficientia vota habuerit, intelligatur electus, absque eo quod alii duo urnam experiantur; si vero sufficientia vota non habuerit, tunc suffragiis subdantur potestae, qui per dictum scrutinium electi fuerunt; quorum qui plura vota supra dimidium habuerit, intelligatur definitor pro illâ provinciâ, quae unicum habuit praelatum eligibilem. Iuxta praescriptam igitur formam fiant praedictae electiones, et non aliter, nec alio modo.

VII. Electis vero et pronuntiatis definitoribus et praesidente capituli, rursus nomina omnium praelatorum non definitorum (iis exceptis, qui superiori capitulo definitores et conservatores, ac illo biennio visitatores fuerint, et qui dietis intervenerint, aut in dietâ electi in praelatos fuerint) in sacculum seu urnam iniiciantur pro eligendis conservatoribus, et fiat scrutinium, ut supra dictum est in electione definitorum; et illi quatuor (duo videlicet ex provinciâ Romanâ, Neapolitanâ, Siculâ et Etruscâ, et duo ex Venetâ, Lombardâ et Ligurâ) in quos plura suffragia convaluerint, etiam infra dimidium, intelligantur electi conservatores, et locum habeant immediate post definitores.

CAPUT X.
De definitorum auctoritate et potestate, et de litterarum praesentatione.

I. Pronunciata itaque seu publicata a superiore ex scrutatoribus, sociis adstantibus, electione patris praesidentis, definitorum et conservatorum, statim novus praesidens legat sequens capitulum coram omnibus.

II. Quoniam ad officium definitorum pertinet cuncta in capitulo occurrentia atque de Congregatione disponere, ordinamus quod definitores capituli generalis omnem repraesentantes¹ Congre-

¹ Potius lege: a superiore, scrutatoribus sociis adstantibus, electione, etc. (R. T.).

² Potius lege repraesentent (R. T.).

gationem, ipsisque electis intelligatur omnis a capitulo tributa potestas; idcirco omnia, quae fuerint per ipsos in capitulo definita, iuxta privilegiorum nostrorum tenorem, inviolabiliter observentur ab omnibus praelatis et monachis nostrae Congregationis cuiuscumque gradus seu conditionis existent.

III. Praesidens etiam capituli, durante officio suo, omnia signa praeeminentiae tam generalia quam particularia faciat, et locum superiorem teneat, ceterique definitores, absente praesidente, etiam omnia signa faciant, ut supra, et loca superiora teneant, sibi invicem deferendob, secundum professiones eorum.

IV. Electis itaque praesidente et definitoribus, ordinamus quod ipsi praesidenti litterae omnes bonum Congregationis concernentes, quae fuerint praesentandae, porrigantur: antequam tamen inde recesserint, fiant per patrem praesidentem infrascriptae admonitiones;

V. Ut capitulum citius possit expediri, praelati sint breves tam scriptis quam voce, nec eadem saepius repetant, sed superflua, et ad rem non pertinentia, evitent.

VI. Solliciti sint circa disciplinam et regularem observantiam, et praecipue ad divina officia die ac nocte, attento quod monachi monasterii sunt in variis exercitiis occupati.

VII. Omnes praelati in capitulo habeant facultatem eligendi sibi confessarium; ceteri vero, qui ad capitulum accesserint, consiteantur cum deputatis ad confessionem tam in monasterio capituli quam alibi.

VIII. Nullus exeat e monasterio sine licentiâ patris praesidentis vel vicarii capituli, omnesque ad vitam communem in refectorio conveniant, et omnino tollatur abusus, si quis in contrarium inolevit.

Admonitiones faciendae per patrem praesidentem omnibus de capitulo in principio capituli generalis.

IX. Adhortentur praelati monachos suos et commissos ut serviant missis, adjuvent in exercitiis monachos et commissos monasterii. Admoneant etiam famulos suos ut sint discreti, morigerati, et caveant a contentionibus, quia inde saepe scandala oriuntur. Cellerarii vero eis provideant de necessariis.

X. Durante celebratione capituli, in omnibus Congregationis nostrae monasteriis, omnes ad Deum preces effundant, et praecipue sacerdotes in missâ faciant commemorationem de Spiritu Sancto, et conventualiter fiat oratio ordinaria pro felici directione et exitu eiusdem capituli.

CAPUT XI.
Quod nullus definitorum procaciter defendat sententiam suam, aut revelet secreta capituli.

I. Sane, ut omnia cum Dei timore procedant, et ad laudem ipsius cedant pariter et honorem, strictius prohibemus ne aliquis definitorum procaciter suam tueatur sententiam, examinando occurrentes causas. Sed si quid forte dicere voluerit, suâ dictante conscientia, ut clarius veritas elucescat, praeviâ patris praesidentis licentiâ, cum omni humilitate et modestiâ id proponat. Postquam suum emisit votum, aliorum iudicio se submittat. Si contra fecerit, et correctus se non emendaverit, expellatur extra definitorium, ut infra num. III.

II. Nullus insuper, tam ipsorum definitorum, quam etiam aliorum, quacumque ex causâ a definitoribus vocatus, ea, quae tractantur in capitulo, sive quae ibi audierit, revelare audeat, donec fuerit capitulum absolutum, et ulterius si rei materia poposcerit; quod etiam intelligendum est de iis quae in dietis fuerint tractata.

III. Quod si a quoquam contra factum fuerit, ita quod scandalum oriatur, aut verisimiliter oriri possit (quod arbitrio maioris partis definitorum, si tempore capituli talis revelatio publicata fuerit, sin autem, arbitrio regiminis declaratur), si quidem ipse definitor sit, pri-

mo sequenti capitulo non possit eligi in definitorem; et insuper, si durante capitulo de tali revelatione constiterit, expellatur de definitorio, arbitrio tamen definitorum (si eorum maiori parti videbitur) revocandus. Si vero is, qui revelaverit definitor non fuerit, pro qualitate transgressionis (arbitrio patrum definitorum, si tempore capituli seu regiminis), si intra annum talis revelatio fuerit publicata, erit puniendus.

I. Conservatores (hoc titulo praecipue insigniti, quod regulam et constitutiones Congregationis, necnon diplomata pontificia pro eius bono regimine emanata, a transgressoribus vindicare debeant; quibus, in maximâ potestate constitutis, illarum custodia et executio commissa est), cum primum magistratum inierint, diligenter perpendant acta omnia, videlicet decreta nedum pro Congregatione, verum etiam pro singulis monasteriis sive publice sive privatim edita, electiones et absolutiones praelatorum, monachorum promotiones ad dignitates et officia, iniunctas poenitentias, facultates sive licentias concessas, commissiones omnes, ac instructiones commissariorum, si qui erunt vel fuerint deputati vel deputandi respective, et quaecumque alia animadversione digna, quomodo-cumque per praesidem vel visitatores aut regimen in dietâ triennii proxime elapsi gesta et ordinata; quae omnia in scriptis optimo ordine digesta a cancellario regiminis ad eorum tribunal per ipsum deferri mandabunt; necnon omnes sanctiones, ordinationes, provisiones, decreta et acta omnia, quae per definitores in capitulo, quod tunc celebratur, edita et statuta fuerint, a scriba capituli in eius folio annotata, similiter accipiant, ut ea, antequam publicentur, accurate examinent et recognoscant, non quidem tamquam iudices appellationum,

CAPUT XII.
De officio conservatorum.

sed uti regulae et constitutionum conservatores. Et si quid, in huiusmodi actibus, tam per praefatos praesidentem, visitatores et regimen in dietâ triennii modo praeteriti, quam per definidores in capitulo, quod tunc celebratur, editis, contra diplomata pontificia, regulam et constitutiones factum esse repererint, illud, absque ullâ indulgentiâ, et omni penitus rigore, corrigant, revocent, rescindant et nullum declarent, et cum effectu (prout iustitia dictabit) exequi mandent: nec ullo modo, nisi praedicta omnia ab ipsis conservatoribus recognita et approbata fuerint, a defnitoribus publicentur vel executioni mandentur, alioquin nullius intelligantur esse roboris et validitatis. Et ipsi conservatores contra inobedientes, etiam defnitores, nullâ habitâ personarum vel dignitatum ratione, per censuras et poenas ecclesiasticas, iuxta facultatem sibi per Breve Pauli V traditam, omnino procedant.

ii. Quoniam autem potest contingere ut decreta omnia et acta capituli illius anni non possint in tam brevi tempore a cancellario registrari, propterea ordinamus ut a conservatoribus futuri capituli accurate inspiciatur et examinetur an fideliter et diligenter, prout decet, fuerint in registro notata, cum ceteris decretis ac provisionibus factis tam a patre praeside et visitoribus quam a defnitoribus, prout supra in antecedenti numero. Et si negligentia notabilis inventa fuerit, instantibus conservatoribus, a defnitorio procedatur contra cancellarium, etiam usque ad privationem officii, si eius culpa id acciderit.

Capitulum XIII.
De electione
scribae capituli
generalis, can-
cellarii regimi-
nis, et de per-
tinentibus ad
officium eorum.

i. Post electionem defnitorum et conservatorum, eligatur unus ex ipsis defnitoribus in scribam capituli hoc modo, videlicet: Unusquisque defnitorum patri praesidenti capituli nominet quem idoneum iudicaverit, qui praesidens omnes

nominatos redigat in scriptis; postea votis exponantur, et electus remaneat qui habuerit plures voces; at si plures invenirentur pares in vocibus, iterum suffragiis subdantur, donec unus remaneat; quo electo, praesidens capituli, propria manu, in registro actorum ipsius capituli scribat hac formâ, videlicet:

« Anno Domini mdc... etc., indictione ..., die ... mensis ..., SS. D. N. PP. N. pontificatus anno ..., celebratum fuit capitulum generale monachorum Congregationis Cassinensis in monasterio S. N. de N. dioecesis N., in quo fuit electus in scribam capituli D. N. de etc., ab infrascriptis defnitoribus eiusdem capituli: ad cuius rei fidem ego D. N. defnitor et praesidens praefati capituli, haec manu propria scripsi ».

Consequenter duo ex antiquioribus defnitoribus se subscribant. Postea ipse scriba (qui eo ipso, auctoritate apostolicâ, ut patet per indultum Pii II summi Pontificis concessum anno mcccclxi, quoad acta capituli notarius publicus censetur) in registro scribat nomina praesidentis et aliorum defnitorum anni illius, et subsequenter omnes alios officiales, et quaelibet acta capituli annotatione digna.

ii. Ad officium etiam scribae pertinet litteras omnes capitulo praesentatas coram aliis defnitoribus legere, et ea, quae alicuius ponderis digna conspexerit, in uno folio in modum memorialis notare, per defnitores postea examinanda. Ad eius etiam officium pertinet publicare vicarium monasterii, auditores causarum, cancellarium, depositarium, ostiarios et alios officiales a patribus defnitoribus constitutos, schedulamque dictorum officialium vicario relinquere.

iii. Sit etiam sollicitus scriba, terminato per defnitores anno praeterito, quae revocata non fuerint, in registro descri-

here, et, quae de novo statuentur, diligenter adnotare. Scribi etiam faciat litteras gratiosas pro benefactoribus Congregationis, cum appositione sigilli pendentis, quas ipse subscribat. Licentias vero vendendi, seu quovis titulo alienandi, per defnitores concessas, ad effectum obtinendi assensum a Sede Apostolica, de more extendat, subscribat, eodemque Congregationis sigillo communiat. Et, ut supradicta commodius valeat expedire, volumus, ut, finito capitulo, tribus diebus, et ultra, si opus fuerit, remaneat in monasterio ubi capitulo fuerit celebratum.

iv. Verum, quoniam, propter ampliationem Congregationis, multae occupationes et causae in dies emergunt, ita ut cum difficultate scriba capituli omnibus satisfacere possit; idcirco per patres defnitores vel regimen eligatur unus prior claustralis idoneus, fidus, integerimus et peritus, qui cancellarius patrum vel regiminis vocetur, quique registrandi litteras, instrumenta, decreta, et alias scripturas ad regimen attinentes, necnon litteras scribendi et respondendi, quibus opus fuerit, pro dispositione patris praesidentis et defnitorum, ut supra statutum est in praecedenti capitulo numero i et ii, curam habeat, qui etiam cum ceteris officialibus publicetur.

v. Praefatus autem cancellarius apud praesidentem regiminis semper maneat, ut, in rebus ad Congregationem pertinentibus, illum operâ suâ iuvel. In eo autem officio, si recte se gesserit, usque ad sexennium, arbitrio regiminis, perseveret, ut non solum praesidi, sed etiam defnitoribus, rerum Congregationis, actorum capituli, visitationum et constitutionum, et aliarum scripturarum ad regimen pertinentium, requisitus, notitiam suggerere valeat. Eaque omnia ita callere debebit, et prae manibus habere,

ut, quotiescumque opus fuerit, e vestigio proferre possit. Ei autem coadiutor a defnitoribus tempore capituli deputetur, ne multitudine negotiorum obruatur.

vi. Praesidens autem, in omnibus negotiis ad officium suum et Congregationis regimen pertinentibus, cancellario tantum utatur, ne res tanti ponderis fidei cuiuscumque committat.

vii. In negotiis vero capitularibus expediendis, ut brevitati simul atque ordini consulatur, curabit cancellarius omnia petitionum abbatum folia in libro ad hoc praeparato agglutinari per ordinem iuxta examen monasteriorum, ita ut unicuique folio petitionum vacua libri pagina e conspectu correspondeat, in quo defnitores adnotare possint quid super singulis deliberaverint, ut deinde valeant, iuxta ipsorum sententiam, decreta efformare. Eiusmodi autem liber cum praedictis foliis petitionum propria manu abbatum subscriptis in acta capituli referatur conservandus, ut expresse appareat de quibus fuerint defnitores requisiti, et an opportuna remedia curaverint adhibere.

Ne pluribus monachorum, sive monasterii in quo celebratur capitulo, curis distrahi seu inquietari defnitores contingat, ordinamus quod ipsi defnitores per consueta suffragia vicarium monasterii, si fieri potest, eligant cum, qui ante fuerat¹ praelatus eiusdem monasterii, qui rerum et personarum melius condiciones noverit, seu aliquem alium abbatem de capitulo, prout ipsis defnitoribus videbitur, qui curam habeat regiminis monasterii ac monachorum, tam ibidem de conventu existentium, quam aliorum ad capitulo venientium. Qui vicarius teneat primum locum post conservatores; quibus absentibus, omnia signa faciat, et particulares

Capitulum XIV.
De vicario mo-
nasterii in quo
celebratur ca-
pitulum.

¹ Aptius lege fuerit (n. t.).

licentias praestet, excepto quod licentiam eundi extra monasterium causam re-creationis dare non possit, quae soli praesidenti reservatur.

CAPUT XV.
De auditoribus
causarum
pro rebus tem-
poralibus.

I. Ut patres definitores, quibus praecipue incumbit circa monasteriorum et Congregationis reformationes et directionem intendere, curis temporalibus et causarum tumultibus non distrahantur, oneraque partita facilius portentur, ordinamus quod per suffragia a definitoribus eligantur quatuor ex praelatis de capitulo, qui non sint definitores, docti, discreti et idonei ad administrandam iustitiam super causis et differentiis quae solummodo pro rebus temporalibus emergerint inter Congregationem et eius monachos seu monasteria, necnon inter quascumque personas etiam laicas cum monasteriis nostris aut Congregatione nostra, si ad auditores ipsos recursum habuerint. Eligatur et unus scribe ex monachis monasterii, vel ex iis qui cum facultate ad capitulum accesserunt; talisque scribe pro quinto sit inferendo iudicio, quoties praedicti non conveniant; cui per definitores dentur coadiutores duo, tam pro registro conventuum, quam pro licentiis alienationum de more transcribendis. Quae licentiae omnes per ipsos transcribantur, alias per scribam definitorum non subscribantur. In quarum sine ponatur: *Praesentibus litteris tantum per sexennium valituris*. Hic quatuor patres appellentur auditores causarum, rerum et iurium temporalium monasteriorum et Congregationis.

II. Ad quorum officium et examen omnia negotia temporalia, lites et controversiae monasteriorum et Congregationis deferantur. Qui, sic electi, ipso facto habeant omnem potestatem cognoscendi et terminandi causas praedictas sine apicibus iuris, summarie et de pla-

¹ Forsan inferendus (R. T.).

no, ac sola facti veritate inspecta, terminatasque executioni mandare; et, quod ex inopia debitorum ipsi auditores exequi nequiverint, regimen aut visitatores, ad quos illius provinciae visitatio spectet, cum requisiti fuerint, exequi sedulo procurent; quorum sententiis et terminationibus omnes de Congregatione, sive defensor, sive praesidens, aut visitator fuerit, teneantur obedire.

III. Examinent etiam et apud se mature consulant quibus est licentia concedenda quovis titulo alienandi bona stabilia monasteriorum, et huiusmodi licentias de eorum consilio vel concedant definitores vel negent. Quod si qui petere voluerint a capitulo generali confirmationem aliquorum contractuum, deferant ad idem capitulum copiam authenticam instrumentorum super iis factorum, aliter non audiantur; servatis iis quae dicta sunt ad cap. III regulae.

IV. Catalogum etiam sive matriculam conficiant, in qua nomina monachorum, qui illo triennio professionem emisissent, scribant. Notent praeterea singillatim nomina et loca eiectorum et fugitivorum, ut per scribam capituli singillatim in consensu patrum pronunciari valeant; registerum quoque conventuum singulorum monasteriorum secundum gradum ac officium cuiuslibet, apponendo etiam annum, diem ac locum quo et ubi quilibet professionem emisisset; et in dicto registro conventus ipsos eo ordine digerant, quo examinandorum monasteriorum schedula per definitores publicanda digeretur. Propter quae servanda mandamus omnibus et singulis conventibus et monachis nostrae Congregationis, ut de cetero litteras et schedulas, talia continentes, ad huiusmodi auditores separatim ab aliis rebus, de quibus scribere definitores voluerint, transmittant.

V. Si autem unus vel duo ipsorum auditorum causas aliquas ad se spectantes ante dictum auditorum tribunal habuerint (ipsis quorum intererit exclusis), reliqui auditores una cum eorum scriba eas audiant et definiant.

VI. Ceterum caveant diligenter dicti auditores, ne quidquam (quod absit) ex complacentia quovis modo iniuste facere vel determinare praesumant, sed, causarum controversiis auditis, iustitia dirigente, iudicent, prout sibi consentaneum visum fuerit.

VII. Ab eorum tamen sententiis liceat aggravato ad definitores appellare; qua appellatione interposita, in causas ipsi se amplius non intromittant. Qui quidem definitores non facile sententias revocent, nisi cognita causa et auditis auditoribus.

VIII. Verumtamen, ne lites immortales fiant et in longum nimis protrahantur, ipsa appellatio usque ad capitulum proxime futurum inclusive, vel dietam, ob faciliorem solvendi facultatem, pendere possit; quo tempore, si appellantes ipsi prosequi neglexerint, sententia ipsa transeat in rem iudicatam: ita quod, nisi condemnati ante electionem definitorum satisfecerint, in futura tunc proxima electione definitorum voce careant activa et passiva, dummodo tempore debito sententia ipsis intimata fuerit.

IX. Sententias autem praedictorum auditorum, ac eorum acta in scriptis redacta, finito eorum officio, volumus regimini consignari, cum aliis scripturis conservanda.

X. Et ut ipsorum patrum auditorum, qui honorabile membrum definitorii esse censentur, elucescat auctoritas, pro gravitate illius tribunalis, locum eis superiorem post vicarium assignamus in toto capitulo, ita ut, in absentia vicarii, generalia, in absentia vero omnium superiorum monasterii, ubi capitulum ce-

lebratur, etiam particularia, iuxta ordinem professionis sibi invicem deferentes, signa faciant: officium vero eorum usque ad absolutionem capituli duret.

I. Quia crescente in dies Congregatione, negotia quoque multiplicari manifestum est, adeo ut nec definitores, nec causarum auditores facile omnia expedire possint: ideo, ut eo facilius onera capituli portentur, quo in plures distributa fuerint, eligatur monachus fidus et omni suspicione carens, atque in computorum arte peritus, qui tempore capituli sit Congregationis depositarius; hoc ordine a definitores eligendus: Quilibet defensor in aures patris praesidentis unum nominet; deinde nominati omnes suffragiis supponantur, et qui plures habuerit voces, sit depositarius; si vero plures in voce pares fuerint, qui superior est professione, praefertur. Huic depositario praelati marsupia cum suis pecuniis ad monasteria tantum pertinentibus, quas ipsi secum seu alii eorum nomine detulerint, necnon litteras cambii, si quas habent, consignent. Pecunias tamen ad monasteria non pertinentes, si quas penes se aut alio quovis loco aliqui habuerint, in signum humilitatis et reverentiae patri praesidenti manifestent. Ipse vero depositarius super libellis cuiuslibet monasterii, a praelato singulis capitulis deferendis, quae scribenda sunt scribat, videlicet debita, credita illius monasterii cum Congregatione, annatarum scilicet et taxarum supradictarum, et si quas propter eas tempore capituli aut intra triennium imponi contigerit, et similiter debita et credita patris praesidentis, visitorum, procuratoris generalis et aliorum ex patribus et monachis, qui nomine Congregationis aliquid receperint, prout per auditores causarum diligenter examinata et approbata fuerint.

CAPUT XVI.
De depositario
capituli, et
praelatis ad
computa mo-
nasteriorum de-
putandis.

ii. Eligantur etiam duo praelati ad computa monasteriorum, quibus tam dicta monasteriorum, quam etiam Congregationis, necnon praesidis, visitorum, ac procuratoris computa deferantur, eaque, diligenter examinata, in toto vel in parte approbent aut reprobent, prout iustitia illis suadebit: approbata vero, in libris computorum Congregationis per depositarum adnotari faciant.

iii. Redditus quoque singulorum monasteriorum, tam fructuum cuiuscumque generis, quam pecuniarum, rationesque dati et accepti, creditaque et debita pecuniae, a praelato, cancellario et senioribus subscriptas, exactissime videant et examinent, et ubi opus fuerit, aeris alieni causas inquirent, et rationem ineant quo modo redimi possit. Eaque omnia pertractent, quae pro cuiusque monasterii utilitate sibi videbuntur expedire, verboque et scripto omnia referant definitores, ut possint opportune providere. Quod si in rationibus huiusmodi aliquam invenerint fraudem, contra transgressores severissime procedatur, etiam usque ad depositionem.

CAPUT XVII.
De monasteriorum examinatione.
i. Feria secunda tempestive dicatur missa sine cantu de dominica, cui omnes intersint definitores, nisi aliqui tunc temporis celebrare voluerint. Si duplex festum occurrerit, ea die dicatur missa de festo, et fiat commemoratio de dominica.

ii. Completam missam, pulsetur pro capitulo; coadunatisque definitores, genibus flexis, aliquantisper orent; factoque signo a patre praesidente, sedeant omnes: quem etiam modum teneant, quoties ad capitulares actiones celebrandas ingrediuntur.

iii. Fient igitur primo per scribam capituli duae schedulae, in quibus pro dispositione patris praesidentis ponantur omnia monasteria Congregationis,

quo ordine examinanda fuerint; quarum altera publice appendatur prae foribus definitorii, ut sciant omnes quo ordine et quando sunt examinandi, et se praeparent ut vocati praesto esse possint; altera vero remaneat penes patrem praesidentem, ut sciat quo ordine praelati olim monasteriorum vocari debeant.

iv. Postea vero vocentur auditores causarum cum eorum scriba, qui omnes admoneantur a patre praesidente ut officium sibi commissum strenue et integre exercent, iustitiamque omnibus cum Dei timore administrent, et, quae agenda erunt, quanto citius exequantur et terminent, et, ut capitulum de auditoribus causarum legant et diligenter ponderent, hortetur. Et primo regestum conventuum expediatur; deinde pater praesidens distribuat unicuique definitorem officia, adnotationes, videlicet, mutandorum monachorum, ordinandorum, litterarum gratiosarum, extraordinariorum, et aliorum huiusmodi, prout ipsi patri praesidenti videbitur.

v. Post haec procedant ad monasteriorum examinationem, habitam prius plenam et exactam a visitoribus informatione status monasteriorum, quae ab ipsis visitata fuerunt; imprimis statuente, quod, si is, qui fuerit praelatus monasterii, de quo facienda est examinatio, sit defensor, exeat de definitorio.

vi. Similiter si quis definitorem habeat praelatum sibi consanguinitate usque ad secundum gradum inclusive coniunctum aut comprofessum, quando de ipso praelato fit examinatio, defensor ille tunc exeat, praesensque non sit in illa examinatione. Quod idem servari volumus in examine praelatorum monialium curam habentium.

vii. Advocentur itaque singillatim praelati olim monasteriorum, secundum ordinem schedulae ut supra expositae,

et unusquisque super negotiis sui monasterii examinatur, qui, omnibus, quae dicere voluerit, in schedulam redactis, ut supra, eam manu sua subscriptam relinquat.

viii. Habitam demum de omnibus informatione, notentur in uno folio, si quae reprehensione digna fuerint, et accersito eo, qui est reprehendendus, pater praesidens, neminem specialiter nominando aut dicendo unde informationem habuerit, moneat ipsum hoc modo, videlicet:

ix. « Ad nos pervenit, vel, nos audivimus sic et sic »: et praecipue interrogetur praelatus distincte et seriatim de sibi oppositis gravioribus, ne inauditam parte contra eum minus canonice procedatur; similiter cum quocumque alio, si praesens fuerit in capitulo, agatur; et tandem, auditam eius responsione, ipsum (prout definitores iudicaverint expedire) vel absolvant, vel moneant, corripiant, aut puniant, quam correctionem vel admonitionem volumus recipi omni reverentiam et submissione.

x. Si vero patribus relata fuerint aliqua, de quibus tunc certa informatio haberi nequeat, committantur visitoribus anni sequentis illius monasterii, ut examinent et procedant, prout in capitulo de visitoribus ordinabitur.

xi. Examinatis igitur supradicto ordine monasteriis omnibus, procedatur postea ad examinationem praelatorum, qui monialium curam habent. Qui praelati a definitores singillatim de unoquoque monasterio interrogentur si quae digna notatione, correctione aut provisione invenerint; quae omnia per scribam adnotentur, sicut supra dictum est de aliis monasteriis; et similiter preferantur litterae, si quae sunt ad definitores a monialibus missae, aut aliter dicta monasteria monialium concernentes.

xii. Postremo ordinamus etiam et prae-

cipimus ut deinceps apud patrem praesidentem teneatur liber successoribus consignandus, in quo per ordinem describantur ex una parte omnes illi qui in Congregatione scandalosi, criminosi, inquieti, ac processati fuerint; ex altera vero parte, e directo contrapositione, adnotentur approbationes et attestations visitorum de eorum emendatione et morum conversione definitores factae. Et postquam tribus vicibus a visitoribus diversis fuerint factae dictae approbationes, de quibus in eodem libro constare debet ex supradictorum visitorum subscriptione, possint illi, de quorum emendatione constabit, promoveri ad ordines, gradus, dignitates et officia respective, dummodo favorabilia habeant omnia suffragia novem definitorum, et non alio modo. Inviolabiliter autem haec constitutio in perpetuum servetur, alioquin nullas et invalidas huiusmodi promotiones ad dignitates et officia ipso facto volumus et declaramus. Teneantur autem praelati et visitores definitorio dictos criminosos, si quos habuerint, denunciare.

i. Expediam itaque monasteriorum examinationem, praesidens capituli (quem volumus esse promotorem omnium causarum, ita tamen ut tam praesidens capituli quam etiam regiminis teneatur quaecumque proponere, super quibus ab aliquo definitorem vel visitorum fuerit requisitus) omnia, quae notata sunt per scribam, in medium seriatim et successive definienda producat.

ii. Et incipiens a novissimis usque ad primos, sciscitetur uniuscuiusque vota, ultimo ipse dicturus. Et uno loquente, ceteri taceant. Si quem vero deprehenderit in dicendo prolixiorum extra materiam vagari, moneat eum ut exponat votum suum paucis verbis et ad rem pertinentibus.

III. Omnibus vero auditis, illa opinio, in qua ex novem definitores septem convenerint, ab omnibus censeatur definita. Scribantur autem terminata a definitores in libro, in quo insertae sunt petitiones abbatum, per scribam, e regione petitionum, per capita summarie, prout supra determinatum est cap. XIII *De electione scribas.*

IV. Post haec vero definitores legi faciant ordinationes praeteriti capituli, et similiter quae fuerint ordinata per patrem praesidentem, regimen, aut visitatores intra triennium, et iudicio duarum ex tribus partibus vel approbentur vel revocentur.

V. Quae autem de novo tunc ordinata fuerint, seu terminata, serventur quidem in Congregatione, sed non registrentur, nec vim legis obtineant, nisi per triennium practicata fuerint, et per sequens capitulum confirmata.

VI. Novae autem ordinationes non facile fiant, nisi ex urgentissima causa et maxima cum maturitate. Propterea ordinamus quod, si quae in posterum ordinationes faciendae sunt (postquam fuerint a patribus definitores formatae, et per eorum suffragia approbatae), exhibeantur et relinquuntur per aliquod tempus praelatis omnibus considerandae. Quibus postea convocatis, legantur singillatim per scribam, aut cui definitores mandaverint, et, quae a duabus ex tribus partibus dictorum praelatorum concordati voto approbatae fuerint, patres definitores per scribam capituli faciant publicari, sequenti triennio practicandas, et in futuro proximo capitulo, modo quo supra, a duabus praelatorum partibus approbandas et confirmandas, quae deinceps non possint, nisi eodem modo, quo confirmatae fuerint, revocari.

VII. Terminata vero per anteriora capitula nolumus qualibet facilitate revo-

cari, sed, si quae in dubium adduci contigit, per subsequens capitulum minime revocata, nullatenus proponantur examinanda, nisi de consensu duarum partium definitorum; quae tamen ex toto vel in parte revocari non poterunt, nisi, ex novem definitores, ad minus octo consenserint; et quotiescumque aliquid antea per patrum decreta ordinatum alterari quacumque de causa contigerit, in decreto posteriori fiat mentio prioris; alioquin posterius nullum sit, et decretum prius emanatum in suo robore permaneat.

I. Post examinationem monasteriorum, et ante novorum officialium et praelatorum electionem, definitores videant computa Congregationis per deputatos ad computa monasteriorum approbata, et per depositarium annotata, necnon calculum expensarum, triennio proximo praeterito, nomine Congregationis, tam per patrem praesidentem et visitatores, quam etiam per alios nomine Congregationis, quacumque ex causa factarum, ac pariter debitorum et creditorum. Quo inspecto, sint solliciti ut huiusmodi credita exigantur et debita solvantur. Taxa monasteriorum renovetur, quoties capitulo generali expedire visum fuerit.

II. Inquirant etiam an solutus fuerit census unius unciae auri, quem Congregatio tenetur annuatim solvere Camerae Apostolicae in festo Apostolorum Petri et Pauli in signum perpetuae libertatis et confirmationis privilegiorum nostrorum.

III. Omnibus itaque mature ac diligenter perpensis, si pecuniae desunt pro publicis dispendiis, imponantur cuilibet monasterio plures vel pauciores (prout necessitas exegerit), cum praefixione termini ad solvendum, ac quibus et ubi solvi debebunt.

IV. In solutione autem pecuniarum,

CAPUT XIX.
De calculo expensarum.

quae per singulos annos a monasteriis nostris Romae faciendae est, singula monasteria integram summam, quam debent procurariae generali vel agentibus pro Congregatione in Urbe Roma, suis expensis illuc deferant vel transmittant. Quaestores vero, qui Venetiis vel alibi degunt, dispendiorum notam secum deferant, quae pro singulis monasteriis facta fuerint, eamque eorundem abbatibus consignent, ac, si quid restat satisfaciendum, exigant sine mora solvendum.

CAPUT XX.
De praesidentis regiminis electione.

I. Die primo post praedictorum omnium expeditionem (etiamsi superius ordinata ex integro expedita non fuerint), ut electio praesidentis regiminis celebrari possit, cantetur solemniter per praesidentem missa de sancto patre nostro Benedicto. Qua finita, congregatis definitores, praesidens capituli exhortetur eos pro novo praesidente regiminis eligendo, ut eum eligant, quem pro Congregationis bono magis idoneum utilioreque probaverint.

II. Praesidens porro per has vices deputari debet, videlicet: citra Alpes eligetur semel et iterum professus in monasteriis provinciarum Siculae, Neapolitanae, Romanae et Etruscae, hoc est per sexennium; expleto vero huiusmodi sexennio, eligatur ultra Alpes professus ex monasteriis provinciarum Venetae, Lombardorum et Liguria, per novennium, singulis trienniis deputandus. In quibus provinciis, excepta Sicula, ob distantiam loci, respective residere teneatur. Et sic semper servando hunc ordinem.

III. Modus autem electionis erit iste. Quilibet definitor scribat in schedula primo nomen suum, deinde nomen illius quem eligere in praesidentem intendit: *Ego D. N. eligo in praesidentem D. N.:* et scriptum ponat in vase ad hoc praeparato. Hoc facto, definitores vocent scru-

tatores, qui scrutentur simul secreta singulorum suffragia: in quem vere quinque voces convenisse viderint, eum praesidentem pronuncient: quod si non convenerint, tunc omnes, nominati in praesidentem a definitores, scrutinio supponantur, scrutinium vero dicti scrutatores videant, et illud notent; et in quem plura vota convenerint, dummodo non sint infra quinque, ille sit praesidens. Si vero aliqui fuerint pares in quinque vocibus, vel supra, isti iterum votis subiiciantur usque tertio inter definitores, et qui plura habuerit vota, ipse erit praesidens; et si iterum fuerint paria, pronuncietur ex concurrentibus qui est antiquior in Congregatione.

IV. Supradicta autem vota si quis in actu scrutini palam vel clanculum ostendere vel per alterius manus dare suffragia praesumpserit, poenam privationis vocis activae et passivae incurrat. Quod idem intelligimus de scrutiniis, quae tam per definitores quam per patres in capitulo generali vel in dieta congregatos fieri contigerit.

V. At si ex nominatis in praesidentem nemo quinque voces habuerit, votis semel secundo, et non amplius subdantur. Qui si nec tum in sufficientibus votis convenerint, advocentur quatuor auditores causarum, et, eis adiunctis, de omnibus nominatis per definitores in praesidem fiat scrutinium, et in quem sex ad minus voces convenerint, praesidem pronuncient. Si vero aliqui fuerint pares in sex vocibus, vel supra, isti iterum suffragiis committantur usque tertio; et qui plures habuerit voces, ipse erit praesidens; et si iterum fuerint pares, pronuncietur qui est prior in Congregatione: electum vero in praesidentem huiusmodi onus volumus acceptare. Deinde vocent omnes patres de capitulo, et qui

1 Aptius lege vero (R. T.).

in eodem resident monasterio, et coram eis electus praesidens pronuncietur per antiquiorem ex definitioribus, qui electus continuo postulet, attento onere sibi imposto, pro se ab omnibus orari, et omnes successive patres habentes vocem in capitulo ad pacis osculum recipiat.

vi. Quibus peractis, is qui fuerit praesidens capituli, vel antiquior definitior, si ipse praesidens capituli electus esset in praesidentem regiminis, incipiat *Te Deum laudamus*, et cantando omnes processionaliter ad ecclesiam accedant, praesidente regiminis in digniori loco ipsos comitante.

vii. Cum vero perventum fuerit ad chorum, idem praesidens regiminis cum illo qui fuit praesidens, vel cum antiquiore definitiorum, si ille ut supra factus esset praesidens regiminis, et alio ex antiquioribus definitioribus ante altare se prosternat, et finito *Te Deum laudamus*, is, qui fuit praesidens capituli vel antiquior, dicat: *¶. Salvum fac servum tuum, ¶. Deus meus sperantem in te, ¶. Mitte ei, Domine, auxilium de Sancto, ¶. Et de Sion tuere eum. ¶. Dominus vobiscum. ¶. Et cum Spiritu tuo.*

OREMUS.

Omnipotens sempiternus Deus, qui facis mirabilia magna solus, protende super hunc famulum tuum praesidentem nostrum, et super Congregationem illi commissam, spiritum gratiae salutaris, et, ut in veritate tibi complaceat, perpetuum ei rorem tuae benedictionis infunde.

Porrigere, Domine, huic famulo tuo praesidenti nostro dexteram tuam per intercessionem beatae et gloriosae semperque Virginis Dei Genitricis Mariae, et auxilium ei supernae virtutis impende.

Intercessio nos, quaesumus, Domine, B. patris Benedicti abbatis commendet,

ut, quod nostris meritis non valemus, eius patrocinio assequamur. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

viii. Si vero contigerit electum huic functioni non interesse, eius locum et vicem teneat antiquior definitiorum, et, omisso osculo pacis, cantetur *Te Deum laudamus* cum *¶.* et orationibus.

i. Quia experientia magistratū didicimus praelatorum crebram mutationem monasteriis in spiritalibus et temporalibus esse damnosam, idcirco moneamus ut in electione seu nova institutione praelatorum huiusmodi crebra mutatio vitetur, et, quantum fieri poterit, non mutantur praelati, nisi elapso sexennio, praeterquam ob rationabilem et legitimam causam. Ultra sexennium vero non possint, etiam praetextu simplicis administrationis, nisi talis administratio fuerit per breve spatium temporis, puta quatuor vel sex mensium ad summum, in regimine eiusdem monasterii ullo modo permanere, nec ad illud regendum iterum assumi, nisi totidem annis vacaverint, quot illi praesuerunt. Quod idem de thesaurario, procuratore generali, cancellario, capsario Congregationis, coadiutore procuratoris in curia, et pariter de prioribus, magistris novitiorum, et cellerariis decernimus inviolabiliter observari, iuxta formam Brevis Alexandri VII et Clementis X.

ii. Ceteri quoque officiales a praelatis monasteriorum ad rectorias, vicariatus, procuraciones, vel ad quamlibet aliam administrationem, aut exercitium iurisdictionis spiritalis aut temporalis intus et extra monasterium deputati, elapso sexennio, a praedictis officiis omnino removeantur.

iii. Et quia tempore capituli praelationes et dignitates omnes in Congregatione nostra vacare intelliguntur, ut eisdem sic per absolutionem in capitulo

CAPUT XXI.
De praelato
rum electione.

sequutam vacantibus provideatur, modus electionis instituendae, tam de illis qui immediate antea erant praelati, quam de illis qui de novo ad praelationem promovendi sunt, erit iste:

iv. Primo definitores ineant inter se tractatum de patribus qui gubernio sint restituendi, de iis qui promovendi de novo, et de illis qui sunt mutandi: nec ullum possint absolutum a praelatione relinquere, vel de novo ad praelaturam promovere, nisi de his inter definitores tractatu et scrutinio praemisso. Unde, si aliquem ex praelatis anni praeteriti parum idoneum regimini, praevio dicto tractatu, definitores existimaverint, poterunt talem, ne per ipsum aliquid detrimenti, sive in temporalibus, sive in spiritalibus, Congregatio nostra patiatur, secundum propriam conscientiam non idoneum iudicatum, in suffragiis ferendis a praelatione excludere. Hac tamen differentia, quod, ut excludatur a praelatione ille qui anno praeterito erit praelatus, septem ex novem definitioribus per vota secreta consentire debent; ut vero a praelatura arceatur de novo promovendus, sufficit, si a tribus, ex iisdemmet novem votis, ut supra convenientibus, reprobetur. Quod idem de prioribus observari volumus.

v. Demum quilibet definitiorum scribat in praefata schedula nomina praelatorum quos nominare voluerit, unicuique monasterio praelatum unum habilem, prout conscientiae suae videbitur, assignando (ita tamen quod nullus praelatus amoveatur, de quo non amovendo prius definitores inter se tractaverint, et hoc inviolabiliter observetur), praefataque schedulam in vase ad hoc praeparato imponat.

vi. Postmodum vero vocentur scrutatores, qui praefatas schedulas diligenter

1 Aptius lege erat (R. T.).

scrutentur, et praelatos, in dictis schedulis nominatos, fideliter in unam amplam schedulam redigant, unicuique monasterio attribuendo nominatos in eodem monasterio, etiamsi plures in uno monasterio fuerint nominati, et ipsam schedulam praefatis definitioribus repraesentent, in qua si reperietur de aliquo praelato dispositum fuisse aliter quam supra dictum est, tunc pater praesidens omnino prohibeat talem praelatum suffragiis subdi, imo absque ulla discussione eundem in monasterio, in quo prius erat, describi et nominari faciat; schedulas vero, quas praefati scrutatores scrutati fuerint, comburant, et omnia secreta teneant, ne scandalum aliquod oriri possit. Qui, si contra fecerint, puniantur, prout supra de ipsis revelantibus dictum est. Quo facto, praelati singuli votis supponantur, et in quem plura suffragia conveniunt, ille praeseratur monasterio de quo agitur.

vii. Hoc sane volentes, quod, si quis eorum, pro quo vota dantur, fuerit de definitioribus, ut liberius de eo disponatur, exeat de definitorio, donec fuerit factum scrutinium.

viii. Quod si contigerit eundem patrem, in duobus vel pluribus monasteriis nominatum, aliis patribus in suffragiis anteferri, fiat scrutinium iterum, et pro quo monasterio plures repertae fuerint voces, illi praeficiatur. Ad depositionem vero praelatorum in poenam, decernimus ut non nisi causa cognita, et secundum quod ordo iuris ac ipsorum demerita postulaverint, definitores procedant.

ix. Advertant autem ipsi fratres definitores, aut etiam qui pro dietis celebrandis infra triennium congregabuntur, ne in promotionibus ad dignitates, praelaturas, officia cuiusvis generis, in

1 Male edit. Main. legit dictis pro dietis (R. T.).

Congregatione faciendis, ullum omnino promoveant ad favorem cuiuscumque principis aut praelati extra Congregationis gremium (hoc enim prohibetur per duo diplomata Pii V, quorum alterum expeditum fuit sub die VII aprilis, alterum XXVIII eiusdem mensis et anni MDLXXI, districtius autem per diploma Gregorii XIII die VII aprilis MDLXXIV a sanctissimis dominis nostris Urbano VIII et Clemente X confirmatum et ampliatum, quod legendum est quotannis coram omnibus de capitulo sabbato in primo actu capituli); sed illos tantum ad huiusmodi praelaturas vel officia assumant, quos religionis zelus, morum probitas, et litterarum scientia, ac regulae observantia commendant.

CAPUT XXII.
De conventuum
ordinacione.

I. Expeditis praelatorum electionibus, tractent deinde definitores de conventuum ordinatione.

II. Videant itaque primo, an monasteria prioribus, decanis, magistris novitorum, cellerariis et monialium confessoribus indigeant; quod si iudicaverint in aliquo monasterio aliquem promovendum, aut ex illius monasterii superiorum instantia, vel ex ipsorum definitorum propria consideratione; tunc (servatis omnibus in apostolicis litteris expressis, et quae in praesentibus constitutionibus, et praesertim in declaratorio regulae cap. XXI de huiusmodi electionibus statuuntur), definitores ipsi diligenter de eo ineant cum Dei timore tractatum: declarantes illos, de quibus tunc agetur, nequaquam legitime promoveri posse, nisi, ex novem definitorebus, saltem septem consenserint: quem etiam votorum numerum in eorum absolute necessarium esse decernimus.

III. Et ne definitorum iudicium in aliquem errorem labatur, visitatores in monasteriis visitandis interrogabunt praelatum, ac ceteros monasterii supe-

riores, an mutuo inter se consilio tractaverint (quod eos omnino facere volumus), sit ne aliquis in monasterio monachus morum probitate et scientia dignus, qui promoveri possit ad decanatum, itemque ex clericis ad subdiaconatum, diaconatum, aut sacerdotium. Et si aliquos post huiusmodi tractatum dignos invenerint, qui proponantur visitatoribus approbandi, mandabunt ipsi visitatores, praedictos sibi in schedula descriptos exhiberi, atque a praelato et singulis superioribus, iuramento praestito, exigent, an affectione et inordinata animi inclinatione aliquem proposuerint, aut odio vel malevolentia praetermiserint, an vero quos dignos et idoneos ad gradus et officia iudicaverint; deque sic nominatorum vita et moribus, praesertim illorum qui ad decanatum promovendi essent, a ceteris probatae fidei monachis exactissime inquirent, et singulorum testimonia in acta referri iubebunt. Industriam vero ac scientiam visitatores ipsi praesentes diligenter examinant, servata forma, quoad promovendos ad decanatum, quae infra in secunda parte Constitutionum cap. XX num. XV praescribitur, et, quos idoneos repererint, approbant. Decanorum autem et priorum claustralium vitam, mores, industriam, doctrinam et sollicitudinem, tum a praelato et superioribus, tum ab aliis diligenter explorabunt; cum enim ex eorum numero eligantur priores et abbates respective, omnium optimi sunt approbandi. Quos igitur dignos iudicaverint visitatores (super quo eorum conscientiam oneramus), approbant, et in acta referri mandabunt. Caveant autem visitatores ne aliquem approbent qui per integrum saltem annum in eodem monasterio commoratus non fuerit, aut certe bonum testimonium habeat ab his praelatis et supe-

rioribus, cum quibus eo anno, licet in diversis monasteriis, vixerit. Hoc attento, quod titulares praelati deinceps neque in abbates cum administratione, neque in priores, neque in decanos promoveri poterunt.

IV. Prohibemus quoque ne quis ad decanatum, nec ad aliquem superioritatis gradum, etiamsi sacerdos ad Congregationem venerit, assumi possit, nisi decimosexto, nec ad curam novitorum, nisi decimoctavo anno respective in Congregatione completo, ut supra in declaratorio regulae, cap. XXI, num. IV¹.

V. Et nemo in priorem aut abbatem promoveri possit, nisi per quinquennium completum in decanatu aut prioratu respective laudabiliter vixerit, prout in praefato cap. XXI², num. XI³.

VI. Videant consequenter definitores si monasteria sacerdotibus, cantoribus et aliis quibuscumque monachis indigeant, et pro qualitate loci, concursu, frequentia populi et dignitate ecclesiae opportune provideant, servata tamen forma decreti sacrae Congregationis Concilii de celebratione missarum, ubi discernitur, ut numerum familiae singulorum monasteriorum, capituli generalis sententia et auctoritate praefinitum, iidem regularium superiores perpetuo servare omnino teneantur, nec possint illum quoquomodo augere, etiam praetextu augmenti reddituum, absque sacrae ipsius Congregationis licentia. Quem quidem numerum, iam unicuique nostrae Congregationis monasterio capituli generalis voto et auctoritate praefixum, nemini liceat praelatorum nostrorum ullo pacto minuere, vel pro obtinenda huiusmodi augendi licentia ad eandem sacram Congregationem recurrere, nisi

¹ Male edit. Main. legit num. 7 (R. T.).

² Male edit. Main. legit cap. 31 (R. T.).

³ Potius lege XII (R. T.).

ex urgentissima et legitima causa in capitulo generali a definitorebus approbanda, poenas in praedicto decreto contentas incursum. Statuatur item ex eo numero quot decani, quot sacerdotes, quot clerici singulis monasteriis sint adscribendi; sic enim fiet ut ex certo uniuscuiusque monasterii monachorum numero, certus etiam numerus omnium in Congregatione monachorum determinetur, adeo ut singulis annis non plures novitii ad probationem recipiantur, quam quot de praescripto numero fuerint imminuti. Insuper si qui ex legitima causa petant aut indigeant mutatione, prout fieri poterit et definitorebus videtur, fiat provisio.

VII. Ad tollenda autem scandala et incommoda, quae ex frequentibus monachorum mutationibus saepenumero etiam cum animarum detrimento oriuntur, statuimus quod monachi nostrae Congregationis non levi causa mutantur, sed tantum ex manifestae infirmitatis causa, quibus, medicorum consilio, aeris mutatio subveniret, aut si huiusmodi mutatio ad animae salutem esset necessaria, vel alia gravi causa a definitorebus vel regimine aut a visitatoribus approbanda. Mutatis autem, visitatores aut definitores aut regimen, per quos mutari contigerit, provideant ut omnia itineri necessaria tribuantur, praescripta quoque eis via, qua directe ad monasteria sibi assignata pergant, ita ut vagandi tollatur occasio, et commodis monachorum, qua decet charitate, consulatur.

VIII. Mutationes vero praedictae, quantum possibile est, fiant ad loca viciniora et magis propinqua, ut expensis simul et vagationi monachorum parcat, et ne cogantur diversa monasteria et hospitia circumire. Quod praecipue circa iuvenes observetur, prout supra ordina-

tum est in declaratorio regulae, c. LXVII, num. xv.

ix. Scriba vero capituli monachos et monasteria, a quibus amovendi sunt et ad quae transmittendi fuerint, in scriptis redigat. Nec catalogis mutationum, quae per capitulum aut dietas fiunt, adhibeatur fides, nisi subscriptis manu ipsius scribae, sive cancellarii, vel unius ex praelatis, vel procuratoris in Curia, vel notariorum fidem facientium eos cum originali convenire.

x. Statuentes insuper quod, quando monachi mutantur de monasterio ad monasterium, competenter induti mittantur, et maxime in prima mutatione eis omnino provideatur de clamyde, seu mantello panneo, ocreis, calcaribus, aliisque necessariis, prout in inventario suorum vestimentorum cognoscentur indigere.

xi. Pecunias vero, non solum quas pro vestimentis deferunt, sed etiam omnes alias, cum ad monasteria sibi assignata pervenerint, statim praelatis revelent, depositario consignandas, quas nolumus nisi de licentia abbatis expendi.

CAPIT. XXIII.
De visitatoribus
et procuratoribus
in Curia electione.

i. Demum ipsi definitores eligant sex praelatos in visitatores, ultra praesidentem, religionis zelo, morum probitate, litterarumque scientiam conspicuos, qui teneantur in illis provinciis, in quibus visitatores deputati fuerint, munus suum cum omni diligentia subire, et intra tempus a constitutionibus praescriptum absolvere.

ii. Modus autem eligendi erit iste. Quilibet definitor secreta scribat in una schedula sex praelatos supradictis qualitatibus praeditos, duos videlicet ex Neapolitana, Romana et Etrusca; ac alios duos ex Lombarda, Veneta, Liguria provincis, ex diversis tamen dictarum provinciarum monasteriis, respective profes-

1 Edit. Main. legit 13 (A. T.).

sos, et reliquos duos, iuxta praescriptum nostrae Congregationis, pro regno Siciliae, ut statuitur in Breve Pauli V: postea ipsam schedulam patri praesidenti praesentent: deinde nominati exponantur votis, et qui habuerint plures voces, visitatores existant: quando vero plures concurrunt in vocibus, antiquior professione praeponatur.

iii. Statuimus tamen, iuxta formam litterarum apostolicarum Gregorii XIII, ut, qui in uno capitulo fuerit definitor, illo triennio visitator esse non possit. Similiter qui anno praeterito fuerit visitator, nisi elapso sexennio in visitatorem eligi nequeat. Visitator autem solum actu, sequenti immediate triennio illa monasteria visitare non valeat quae praeterito triennio etiam actu visitaverit. Visitatio vero monialium committi non possit iis, qui, immediate ante, eas actu vel officio visitaverint.

iv. Tradant denique definitores binis quibusque visitatoribus, iuxta praedictas litteras apostolicas, schedulam, in qua descripta sint non solum ea quae de visitatoribus Congregationis nostrae constitutiones mandant observari, sed etiam alia quae ipsi definitores iudicaverint visitatoribus ordinanda, tam in genere quam in specie, pro singulorum monasteriorum exigentia.

v. Postea ineant tractatum de eligendo procuratore generali in Curia Romana; cuius officium cum maximi sit ponderis, eligatur spectatae vir probitatis, industriae ac fidei, qui sit abbas regiminis, et non solum ingenio et gravitate morum commendetur, sed etiam in abbatiâ triennium ad minus compleverit, et cuius vita in aliis etiam officiis laudabiliter acta firmum et grave dederit testimonium, eum posse tanti oneris et honoris nomen sustinere; accesseritque gravior quaedam et continuata visitatorum con-

firmatio. Ad eius enim officium spectat Congregationis negotia tractare in Curia, ex definitorum capituli generalis aut patrum regiminis praescripto, omniaque ad patrem praesidentem referre, Congregationis iura tueri, annatas quindenariorum, quartam partem fructuum, et contingentem partem subsidii quadringentorum millium scutorum et aliorum omnium, aut alias impositorum aut in posterum imponendorum, et annum censum unius auri Camerae Apostolicae in festo Ss. apostolorum Petri et Pauli, in signum perpetuae libertatis et confirmationis privilegiorum nostrorum, quotannis solvere ex pecuniis sibi per monasteria aut per quaestorem transmissis.

vi. De quibus bis in anno rationem reddere teneatur abbatibus S. Pauli de Urbe et S. Mariae de Farfa, cum assistentia alicuius computistae a definitorio ad haec specialiter deputandi; sciatque se, si in hoc unquam defecerit, a capitulo generali, vel etiam a dieta, gravissime puniendum esse. Visitatoribus etiam, dum monasterium S. Pauli visitaverint, idem procurator generalis ostendat annua suae administrationis computa, librosque computorum secum deferret ad capitulum generale a definitorio exacte recognoscendos et subscribendos.

vii. Interim vero capsula procurariae generalis nullo modo sit apud computistam Congregationis, sed apud aliam personam fide dignam a definitorio eligendam; a qua capsula computista praedictus non extrahet summam aliquam quovis titulo solvendam absque mandato a patre procuratore generali subscripto: in casu autem reductionis vel extinctionis censuum, debitorum vel aliorum particularium computorum, computista pro tempore, sub poena depositionis et inhabilitatis ad quoscumque gradus

mittere teneatur eorum exscriptum monasteriis, ad quae respective spectaverint, spatio unius mensis.

viii. Modus autem electionis eiusdem procuratoris generalis, prout firmatum fuit auctoritate apostolica per Breve Clementis X sub datum die xxii augusti MDCLXX, erit iste. Eligatur ab universo capitulo generali ex omnibus abbatibus ad id muneris, ut supra dictum est, idoneis, qui omnes indiscriminatim suffragiis eiusdem capituli generalis committi debent. Ille vero ex abbatibus, in quem plura vota consenserint, censeatur legitime electus in procuratorem generalem paribus autem apparentibus suffragiis, qui provecior in religione fuerit, is procurator erit habendus. Porro, quicumque ille sit, singulis in capitulis generalibus omnium patrum scrutinio submittatur, iterum in dicto officio per maiorem supra dimidiam vocum partem, si aptus repertus fuerit, confirmandus.

ix. Advertatur praeterea, quod, iuxta Breve Pauli V, nunquam abbas S. Pauli de Urbe et eligendus in procuratorem sint ex monasteriis earumdem provinciarum, sed diversarum eligantur, ut, si contigerit procuratorem electum esse professum ex monasteriis provinciarum Lombardiae, Venetae vel Liguriae, tunc abbas S. Pauli ex aliquo monasterio Romanae, Neapolitanae, Siculae vel Etruscae deputatur, et vice versa: multo minus eligatur in procuratorem abbas S. Pauli, sed procurator eligendus sit regimine et persona penitus ab eo distinctus; imo nec ipse abbas, qui est procurator generalis, finito tempore suae administrationis, deputari possit immediate ad regimen S. Pauli; nec abbas S. Pauli, immediate post regimen eiusdem, eligi queat in procuratorem generalem; sicut in procuratorem generalem eligi duos abbates eiusdem monasterii

professos successive, aut alterum in procuratorem generalem, alterum in praesidentem Congregationis, simul, omnino prohibemus. Declarantes nullam et invalidam electionem praefatam in qua praedicta omnia et singula servata non fuerint.

x. Abbati in procuratorem electo non deputetur monasterium aliquod regiminis, sed abbatia solius tituli. Durante vero tempore suae administrationis, eligi non possit procurator generalis in definitorem aut visitatorem; quod pariter fieri prohibemus eo anno et in eo capitulo, quo a procuratori generali quocumque modo contigerit cessare. Excludimus etiam procuratorem generalem omnino a dietâ, tantoque tempore a procuratoriâ vacare iubemus, quanto ante in eâ perduraverit; paribusque rationibus nolumus patrem praesidentem Congregationis tum pro eo tempore, quo praesidis munus gerit, tum pro triennio immediato, quo ab eo absolutus est, cooptari posse in procuratorem generalem, et, vice versâ, procuratorem in praesidem.

xi. Abbas, qui eligitur in procuratorem generalem, iuramentum, ut moris est, reverendissimo definitorio exhibeat, se nullam dispensationem ad quoscumque gradus, dignitates, sacros ordines, aut ad quodcumque aliud nostris constitutionibus repugnans, impetraturum, nisi de speciali definitorum vel patrum regiminis mandato, et in quantum potest pro sui muneris officio dictas dispensationes se impediturum. Quod si ad eius notitiam pervenerit aliquem ex nostris monachis id attentasse, teneatur quamprimum patri praesidi vel regimini denunciare, graviter eum, qui has dispensationes procuraverit, punituro. Si vero eligatur in procuratorem generalem abbas absens a capitulo, hoc idem

iuramentum intra octavam diem, a qua Romam pervenerit, abbati S. Pauli praestabit, eiusque facti authenticum testimonium patri praesidi transmittat.

xii. Singulorum item monasteriorum negotia curabit et causas defendet, et, prout opus fuerit, tam de rebus publicum Congregationis bonum concernentibus patrem praesidem certiore faciet, quam de privatis monasteriorum negotiis eorum superiores. Et si contingat vel morte vel quovis alio casu deficere procuratorem generalem, tunc, qui erit abbas S. Pauli, curam gerat usque ad futurum capitulum procuratoriae praedictae, eodem modo, quo de procuratore generali est definitum: in suo robore semper permanente statuto prohibente ne abbas S. Pauli, vel tunc, vel immediate post, eligatur in procuratorem generalem.

xiii. Si vero ex aliquâ gravi culpâ (quod Deus avertat) iustitiae rigor expositus ut ad eiusdem procuratoris depositionem in poenam deveniatur, vel pro bono Congregationis regimine contingat ut ab officio absolvatur, ad huiusmodi provisiones per definitores tantum, absque aliorum praelatorum suffragiis, dummodo ex novem definitibus septem consentiant, procedatur.

xiv. Ut denique tanti officii onus facilius sustinere valeat, deputetur ei a definitibus, aut a patribus regiminis, coadiutor, qui sit decanus, cuius operâ in scribendo et aliis negotiis utatur: gravis et ipse, industrius, probitateque et ingenio conspicuus, qui etiam eius vices (si quando eum abesse contigerit) sine Congregationis incommodo gerere possit. Hic, qui comprocurator appellatur, praesit omnibus decanis, etiam magistris novitiorum, et subiaceat in temporalibus procuratori generali, in spiritualibus vero abbati S. Pauli tantum,

a quo teneatur accipere benedictionem, dum e monasterio egreditur et ad illud revertitur. Quod idem dicimus de computista, qui semper sit decanus, et teneat locum immediate post comprocuratorem.

CAPUT XXIV.
De epistolis
dirigendis et de
loco celebrandi
capitulum.

i. Expeditis omnibus, et ante capituli absolutionem, si quae responsivae vel missivae conficiendae sunt litterae, satisfiat huic muneri per aliquem ad hoc idoneum a definitibus deputatum. Quas litteras definitores diligenter videant, et si aliquas iudicaverint memoriâ dignas, registrari faciant per cancellarium.

ii. Consequenter pro futuro capitulo celebrando idoneus in aliquo Congregationis nostrae monasterio locus eligatur. Declaramus autem monasteria pro celebrando capitulo haec esse, videlicet: monasterium S. Benedicti Mantuae, S. Iohannis Evangelistae Parmae, S. Iustinae Patavii, S. Mariae Prataleae, S. Georgii Venetiarum, S. Petri Perusii, S. Vitalis Ravennae, et sacrum Cassinense coenobium: volentes quod hoc ordine habeantur comitia pro capitulo generali, ut ter in uno vel altero monasteriorum in provinciis Venetâ et Lombardâ ut supra deutorum, bis vero in assignatis provinciarum Romanae et Neapolitanae celebrentur de triennio in triennium, ut supra sancitum est cap. i, n. i.

iii. Qui locus sic electus, nisi rationabili causâ et de praesidentis neque maioris partis visitorum consensu, mutari non possit; nec celebratio capituli, nisi per breve tempus, octo videlicet, vel, ad altius, decem dierum, differri; a decem vero diebus usque ad mensem, nisi de praesidentis omniumque visitorum consensu, minime differri possit, et hoc nisi ex urgentissimâ et inevitabili causâ.

iv. Quod si aliquâ rationabili causâ praesidens et visitatores praedicti ipsius

capituli locum duxerint transmutandum, vel celebrationem capituli prorogandam congruo tempore, omnibus praelatis monasteriorum per litteras significare nullo pacto praetermittant.

v. Statuimus etiam ut ad expensas, quae in capitulo generali fient, omnia monasteria, tam citra quam ultra Alpes, secundum eorum taxam, contribuere teneantur.

i. Omnibus, quae ad generale capitulum pertinent, expeditis, omnes advocentur, tam de capitulo, quam residentes in monasterio ubi capitulum celebratur, publicenturque per scribam capituli tamquam auctoritate apostolicâ publicum notarium praesidens regiminis, visitatores et praelati monasteriorum tam administrationem habentes quam titulares, thesaurarius Congregationis, procurator generalis in Curia, cancellarius, capsarius, coadiutor procuratoris et computista, et mutationes monachorum, praesentibus testibus pro hoc actu specialiter rogatis.

ii. Quibus peractis, exeant omnes qui non sunt de congregatione, et successive per praesidentem vel scribam terminata in capitulo publicentur, exceptis iis quae secreta definitores duxerint tenenda. Quae vero publicata fuerint, praelati in scriptis ad sua monasteria, monachis suis denuncianda, portent, et quae a praefato capitulo per duo praeterita capitula approbata fuerint, vel in futurum approbanda emanare contigerit, secum ad sua monasteria vel deferant vel deferri faciant, quamprimum commode poterunt, in libro ad hoc in modum registri deputato, per se vel per alium, fideliter exaranda.

iii. Quae quidem ordinationes in monasteriis legantur in reversione praelati a capitulo: publicentur etiam nominatim, si qui fuerint, fugitivi vel expulsi,

CAPUT XXV.
De publica-
tione et abso-
lutione capituli.

ut ab omnibus requirantur respective, vel evitentur, secundum declarationem super cap. regulæ xxix.

iv. Et imponantur triginta missæ pro quolibet monasterio pro fratribus defunctis nostræ Congregationis, et aliæ triginta pro habentibus litteras gratiosas, qui illo forte anno decesserint, quas pro debito sufficere volumus.

v. Ultimo publicetur locus futuri capituli, et pater praesidens committat omnibus ut oretur pro SS. D. N., pro E.^{mo} protectore, ac ceteris S. R. E. cardinalibus, pro principibus, praelatis, Congregationis nostræ benefactoribus vivis et defunctis.

vi. Quibus peractis, visitatores a scriba capituli requirant et petant in scriptis, si quæ ordinata sunt pro monasteriis suæ provinciae, quæ ad eorum officia pertineant. Et similiter quilibet praelatus petat a scriba capituli, si quæ ad suum monasterium pertinentia ordinata fuerint, in authenticâ formâ in libro sui monasterii, ut supra dictum est, postea adnotanda, et in specie de monachis ad suum monasterium tunc deputatis, an pro aliquo illorum obtenta fuerit licentia ut ad ordines promoveatur, et quo tempore; et similiter a patre praesidente requirat si quæ fuerint ad suum monasterium pertinentia. Et sic obtentâ prius licentiâ, et benedictione perceptâ, facultas sit unicuique redeundi ad sua monasteria, nisi ex aliquâ causâ fuerit necesse aliquos remanere. Praesidens tamen et visitatores ultimi recedant. Modus autem hæc omnia pronuntiandi, ut ab omnibus idem ordo servetur, erit iste, videlicet:

vii. Primo pronuncientur praelati; secundo ordinationes confirmatae; tertio ordinationes novae; quarto admonitiones; quinto mutationes monachorum; sexto numerus professorum; septimo

fugitivi et expulsi, ac licentiati, et a quo monasterio, qui specificè nominentur; octavo nominatim defuncti omnes, et in quo monasterio; nono numerus defunctorum habentium litteras gratiosas; decimo triginta missæ pro fratribus nostris defunctis, et triginta item aliæ pro habentibus litteras gratiosas, ut supra; undecimo impositio taxæ, sive taxarum; duoecimo locus futuri capituli; tertio decimo licentiæ admittendi novitios ad professionem; et postremo thesaurarius, procurator in Curia, ac ceteri officiales Congregationis, ut supra, n. i.

i. Si aliquod monasteriorum liquido debito teneatur vel Congregationi vel particulari monasterio, in quacumque sive pecuniarum sive rerum quantitate, eique a capitulo vel a visitoribus praefixum fuerit certum solvendi tempus, et praelatus illius coenobii, elapso termino, requisitus de solutione, non satisfecerit intra quindecim dies saltem per depositum reale rerum vel pecuniarum ad arbitrium creditoris, privetur in capitulo sequenti voce activâ et passivâ; si vero debitum illud fuerit ratione taxarum, solvat cum illo totum interesse, et poeniteat, prout supra dictum est, si tamen in culpâ ipse fuerit.

ii. Si autem cellerarius a praelato monitus supradicta adimplere neglexerit, ab officio amoveatur, etc.

SECUNDA PARS CONSTITUTIONUM
CONGREGATIONIS CASSINENSIS.

i. Praesidenti regiminis, tamquam principali visitori et patri Congregationis, deferatur ab omnibus omnis reverentia et loci praesinentia. Ipse solus in quocumque fuerit monasterio omnia signa tam particularia quam generalia faciat.

ii. Teneat penes se sigillum magnum Congregationis, quo utantur patres, cum

CAPUT XXVI.
De pecuniarum solutione pro debito liquidis monasteriorum.

CAPUT I.
De potestate praesidentis et visitorum.

aliquid praecipuum nomine capituli vel regiminis fieri continget. Teneat etiam regestum capituli. Aliæ vero scripturae Congregationis serventur in archivio, et claves archivii semper sint apud praesidem vel abbatem illius monasterii, nec possint inde extrahi scripturae ullae, nisi de eius licentiâ aut commissione, relicto etiam ipi ab extrahentibus chirographo extractorum.

iii. Ad ipsum deferantur singula Congregationis, quæ intra triennium occurrerint. Ad eundem principaliter pertinet exequi ordinata per capitulum. Quæ duo praemissa, aut solus, aut cum aliis visitoribus, secundum rerum qualitatem et eius limitatam potestatem, faciat.

iv. Possit etiam in iis quæ intra triennium occurrerint, prout¹ pro evitandis scandalis et pro pace servandâ expedire videbitur, cum uno saltem ex visitoribus providere: cuius provisioni et deliberationi omnes, etiamsi visitor fuerit, obedire teneantur.

v. Caveat etiam ne affectione aut passione aliquâ moveatur; sed omnia secundum Dei timorem disponere satagat. Quod si aliter (quod absit) fecerit, soiat se per definidores sequentis capituli puniendum.

vi. Titulum vero praesidentis generalis nec ipse sibi arroget, nec ab aliis illi deferatur, sed simpliciter, iuxta primævum Congregationis ritum, vocetur praesidens Cassinensis.

vii. Statuimus etiam quod pater praesidens non possit accedere ad Curiam Romanam, nisi prius habito consensu utriusque visitoris illius provinciae in qua fuerit deputatus.

viii. Item, quod nullus visitorum ad eandem Curiam accedere possit, nisi de

licentiâ patris praesidentis ac convistoris sui: ceteris vero praelatis ac religiosis nostris prohibemus omnino ne Romam proficiscantur, nisi accedente consensu patris praesidentis et utriusque visitoris suæ provinciae, vel, si periculum esset in morâ, cum licentiâ patris praesidentis, aut unius saltem dictorum visitorum, necnon abbatis sancti Pauli et procuratoris in Curia Romanâ.

ix. Liceat praeterea eidem patri praesidenti cum aliquo ex visitoribus illius provinciae, ubi visitandum fuerit, omnia Congregationis monasteria, quotiescumque opus fuerit, visitare, excepto monasterio, cui triennio praeterito praefuit, et cui aliquis in secundo gradu illi coniunctus praest: quod idem de visitoribus intelligimus.

x. Caveat tamen ne auctoritate officii sui (quemadmodum et quilibet visitor) religiosum aliquem de quolibet monasterio Congregationis nostræ removeat, et eum in monasterio sibi commisso deputet. Sed si aliquâ monachorum indigebit provisione, duo alii visitatores, aut praesidens cum uno visitatore huiusmodi, faciant provisionem.

xi. Possit autem praesidens, praelatorum consensu, monachis aliquâ iustâ causâ mutationem petentibus licentiam impertiri; quam tamen illis non concedat, quos capitulum vel regimen in dietis, aut visitatores in actu visitationis, cum ab ipsis mutari petissent, reiecerunt, aut aliò quam optassent mutaverunt, nisi forte urgentissima et necessaria causa noviter emerit. Hortamur tamen ut consensus huiusmodi non tam facile concedat, sed visitoribus, quantum fieri potest, hanc curam relinquat.

xii. Ceterum praesidens cum duobus visitoribus, quoties necessitas postu-

¹ Vocem prout nos addimus (n. r.).

laverit ut propter animae aut corporis salutem mutatio fiat alicuius religiosi intra annum de monasterio ad monasterium, disponere super hoc possit usque ad tempus capituli aut dietae.

xiii. Item praesidens et visitatores, vel quilibet eorum in actu visitationis existens, causas et lites inter monasteria ac personas Congregationis audire, et summarie, facti solâ veritate inspectâ, terminare; nisi rei gravitas mereatur ad capitulum vel regimen rem deferri. Quod vero, iustitiâ mediante (ut praefertur), iudicaverit vel terminaverit, faciat observari.

xiv. Item praesidens omni tempore absolvere potest religiosos nostros a casibus in religione reservatis. Quod idem statuimus de visitoribus in actu visitationis tantum, etiamsi fuerint visitatores solum actu, non officio.

xv. Possit etiam praesidens in actu visitationis, ubi ordo iustitiae exigeret, monachum aliquem in quocumque monasterio Congregationis delinquentem corrigere, et in domum custodiae detrudere, etiam (si opus fuerit) invito praelato, et idem possint visitatores in actu visitationis.

xvi. Demum praesidens cum omnibus visitoribus, quos appellatione regiminis intelligi volumus, omnem repraesentent Congregationem, et ea exequi possint quae infra cap. iii determinantur.

xvii. Habeantque praesidens et singuli visitatores sigilla singula aequalis omnino formae et quantitatis, eiusdemque characteris, scilicet *Pax*, quibus utantur in litteris particularibus ad officium suum spectantibus. Nec alteri cuivis liceat sigillo simili uti.

xviii. Litteras vero eodem sigillo signatas, nemini de Congregatione nostrâ, etiamsi praesidens aut convisitor, vel praelatus esset, aperire concedimus, nisi

solis iis ad quos diriguntur, vel de eorum licentiâ: praeterquam in casu urgentissimae necessitatis, ut in declaratorio, cap. lrv, n. iv, v, vi.

xix. Ad ipsos etiam praesidem et visitatores pertinet, cum opus fuerit, vel propter scandalum evitandum, ordinata per capitulum de omnium consensu suspendere usque ad tempus generalis capituli: non tamen ex toto revocare. Possint etiam, ubi necessitas urget, aliquod universale in Congregatione constituere usque ad tempus capituli dumtaxat servandum.

xx. Ordinata etiam per praedictos pro bono Congregationis volumus observari, etiam post eorum officia, nisi revocentur a successoribus, et fuerint approbata, prout supra dispositum est in primâ parte, cap. xxix, n. vi.

xxi. Et quia saepe munera excaecant oculos sapientum et subvertunt corda iustorum, statuimus, iuxta sacrorum canonum sanctiones, quod nec praesidens, nec definitores, nec visitatores etiam monialium, durante eorum officio, accipere ullo modo possint quaecumque munera a monachis nostris vel monialibus vel ab aliis quibuscumque personis de Congregatione. Quod si contra fecerint, priventur ipsis rebus, et insuper graviter puniantur, secundum qualitatem delicti et personae.

i. Ad evitanda visitorum incommoda et coenobiorum dispendia, decernimus, visitationes monasteriorum nostrorum tertio quoque anno peragendas, deputantes tempus praedictarum visitationum in accessu ad dietam et recessu ab eâ iuxta constitutionem sanctissimi domini nostri Innocentii Papae XI, sub die ix septembris m̄dclxxx, intra quod visitatores, nisi ex aliquâ infirmitate vel alio legitimo fuerint impedimento detenti, teneantur suum officium explevisse. Quod

CAPIT. II.
Quomodo et
qualiter fieri
debeant visita-
tiones.

si facere neglexerint, in sequenti capitulo generali activâ et passivâ voce priventur. Si vero ambos visitatores tempore praefato et causâ legitimâ ut supra impeditos esse contigerit, visitent quamprimum, cessante praefato impedimento. Si autem alter eorum fuerit pariter legitime impeditus, de consensu utriusque eligatur alius praelatus de regimine, vel prior claustralis, aut saltem decanus regiminis, qui actu tantum sit visitor, et non officio, itaut intra praefatum tempus visitatio omnino compleatur.

ii. Hoc plane volentes, quod visitor officio semper praecedere debeat visitatorem actu et non officio, licet sit in Congregatione inferior.

iii. Caveant ne in eorum audientiae locis ponantur ulla ornamenta, et post primum diem comedant in refectorio, communem conventus victum sequentes.

iv. Quamprimum igitur visitatores ad monasterium, quod visitare intendunt, pervenerint, congruo tempore congregatis praelatis et monachis ipsius monasterii, aliquam, non in humanae sapientiae verbis, sed brevem et puram in hunc modum faciant exhortationem:

v. « Fratres carissimi, cum ex iniuncto nobis a capitulo generali visitationis munere huc accesserimus, ut si quid in hoc monasterio, tam in capite quam in membris, vel contra regularis disciplinae normam, vel contra rectam temporalium administrationem forsitan irrepserit in spiritualibus et temporalibus, ad bonum regimen reducatur: idcirco, si aliquid correctione dignum ad nostram notitiam pervenerit, omni vigilantia et studio, prout nobis desuper datum fuerit, providere curabimus, apud vos per illud temporis spatium, quod suadebit necessitas, commorantes; si vero nullus vestrum nostrâ indigebit operâ, gratias Deo agite, charitatem continuam in hoc

vinculo pacis invicem servantes, obedientiam et reverentiam ob Dei amorem patribus impendentes, disciplinam monasticam et regularem observantiam accensis desideriis consoventes: et si ad alia huiusmodi voluerit breviter exhortari.

vi. Consequenter moneant praelatum et monachos, quod, si quis pro bono monasterii sui iudicaverit aliquid insinuandum, libere illud exponat; quoniam intentio patrum nostrorum est, quod in visitationibus vitia tam in capite quam in membris radicitus amputentur, cum eâ tamen qua decet humanitate et charitate.

vii. Caveat tamen quilibet, ne alicui, potissime praelato, quavis passione seductus, aliquid falsum imponat, seu aliter, quam dictum factumque fuerit, referat, aut suspicionibus, vel leviter dictis seu factis, aliquem inculpet. Quod si fieri (quod absit) contigerit; diligenter, cognitâ causâ, huiusmodi reus sciat se publice coram monachis culpam dicturum, ac poerâ talionis, aut aliter, prout videbitur, puniendum.

viii. Postea vero visitatores faciant absolutionem mortuorum; mox visitent sanctissimum Eucharistiae sacramentum, et reliquias, si quae sunt; ac deinde tempore congruo sint seorsum cum solo praelato monasterii, illumque examinent de seniorum suorum et ceterorum monachorum conditionibus, et praesertim si adhibita fuit diligentia necessaria in librorum inquisitione; si prior claustralis et decani circa sua officia, videlicet in divinis officiis, in custodia regularis observantiae, in audiendis religiosorum confessionibus, in communibus exercitiis, in quotidianis monasterii officinarum visitationibus, sint solliciti; si sibi invicem reverentiam ac superioribus obedientiam praestent; si caeremo-

nias observari curent; si monachorum et commissorum admonitiones ac correctiones in capitulo culparum frequentent; si in praedictis administrationibus et correctionibus sint nimis rigidi aut remissi; si magister novitiorum diligenter novitios suos instruat in oratione mentali, in spiritualibus exercitiis, in caeremoniis Congregationis, in compositione tam interioris hominis quam exterioris; necnon si eos in vilibus serviitiis exercent, et in aliis huiusmodi, quae in regulâ et cõstitutionibus nostris continentur.

ix. Inquirant praeterea de idoneitate, et conditionibus novitiorum, ac etiam si in eorum receptione observentur praecepta regulae et constitutionum nostrarum, et si recipiantur ad professionem secundum privilegia nostra; ulterius, quod recipiantur de consensu duarum ex tribus partibus conventus, et quod profiteantur in manibus vel in praesentia praelati sub Congregatione iuxta formam nobis usitatam.

x. Interrogent etiam ipsum praelatum, si in administratione temporalium cellerarius suum sequatur consilium et voluntatem; si nostris potissime infirmis necessaria ministret; si tam in verbis quam in factis et ceteris moribus eos aedificet, et cum saecularibus sit exemplaris; si temporalia monasterii diligenter administret; an procuret ut possessiones a colonis sint suis temporibus cultae, arboribusque consitae, ac ceteris ad culturam necessariis convenienter instructae; si libros computorum ac rationum monasterii sui teneat ordinatos; si instrumenta et alia monasterii iura diligenter conservari procuret; si inventarium omnium rerum mobilium monasterii et immobilium habeat; si aliis officialibus a cellerario dependentibus, intus et extra monasterium, ea, quae ad

eorum officium spectant, per inventarium accurate consignet, et ab ipsis expletâ administratione integram et fidellem exigat rationem; an ipse praelatus viderit, praescriptis temporibus, unâ cum senioribus computa monasterii sui, prout decernitur in declaratorio regulae cap. xxxi; et si monasterium est debitis aggravatum, in quâ summâ, et quem habeat satisfaciendi modum. Propter quod volumus ut visitatores ante recessum diligenter videant computa debitorum et creditorum monasterii, necnon reddituum, et expensas. Quod si viderint monasterium notabiliter aggravatum, iuxta eorum providentiam, opportuna remedia adhibeant.

xi. Inquirant etiam, si qui sint monachi, sibi, aut aliis superioribus rebelles, aut inobedientes; si vitiosi, si sandalosi, si proprietarii, si mercaturae et illicitis negotiationibus dediti; et si quem per acta visitationum, in quibus proceditur per viam inquisitionis generalis, de praedictis notorie suspectum et diffamatum invenerint, tunc visitatores, habitâ tali notitiâ, si alio opportuniori modo non possunt, debent, specialem contra ipsum instituendo inquisitionem, praevio iuramento, testes examinare, et processum, non per apices iuris, sed simpliciter, summarie, de plano, solâ facti veritate inspectâ, formare, servatis de cetero iis quae sunt essentialia iudicii, ut sunt, audire defensiones rei, et citatio ad sententiam. Quod idem in omnibus causis criminalibus in Congregatione nostrâ servandum erit, sive per viam inquisitionis specialis, sive denunciationis, aut accusationis procedatur.

xii. Praeterea inquirant, si ea, quae per visitatores aut praecedentia capitula fuerint ordinata (quantum scilicet ad eos pertinet), accurate observentur; si regularis observantia in suo vigore con-

servetur; si divina officia ordinate et morose dicantur; si ieiunia regularia observentur; et silentia temporibus debitis iuxta regulam et constitutiones teneantur; si invicem reverentiam monachi sibi exhibeant et honorem; si sint compositi tam in choro quam alibi per monasterium, et potissime coram hospitibus et saecularibus, et si cum eis se immisceant, non vocati; si hospites cum humanitate et charitate recipiantur; si eleemosynae ordinariae, iuxta facultatem monasterii, integre et fideliter erogentur; si privilegia nostrae Congregationis, quae in illo sunt monasterio, ac etiam ipsius particularia, caute et diligenter custodiantur; et ea omnino videant, et de aliis huiusmodi, quae per regulam et constitutiones, et antiquas Congregationis consuetudines, aut aliâs, prout eis videbitur, concernerit. Ac denique inquirant, cum iuramento, de probitate et sufficientiâ eorum, qui tam ad sacros ordines quam ad decanatum, prioratum et abbatiam respective promovendi erunt, et si cetera requisita habeant, iuxta formam superius traditam in cap. xxii primae partis constitutionum, et in declaratorio, cap. xxi, n. iii.

xiii. Consequenter visitatores, absolutâ praelati examinatione, in eius absentia inquirant segregatim ab unoquoque supradictorum seniorum de ipsis invicem, ac de supradictis omnibus, prout viderint cuilibet competere; necnon tam probitatem et sufficientiam eorum qui promovendi essent, quam sollicitudinem vel negligentiam promotorum diligenter examinent, singulorum merita vel demerita in futuro capitulo definitivis narraturi, iuxta formam superius descriptam in praefato cap. xxii primae partis constitutionum; ac etiam de qualitate praelati, si sollicitus sit circa observantiam regularem, tam in se quam in monachis;

si corrigat religiosorum excessus; si frequentet divina officia et capitulum culparum; si saepius exeat de monasterio, aut si est facilis ad dandam licentiam aliis ut ex levi causâ exeant; si in sua conversatione tam cum monachis quam cum saecularibus sit exemplaris; si in eo aut in aliquo monacho fuerit aliquis notabilis excessus tam in vestimentis quam in aliis quibuscumque; si confert de agendis monasterii cum senioribus; si saepius aut semel in praedictis defecerit; si demum ipse, aut cellerarius, vel ceteri officiales, intus vel extra monasterium, absque capituli generalis sive regiminis licentiâ, vel cum monasterium est aere alieno gravatum, fabricare praesumpserint; si regulam et constitutiones ac decreta omnia, quae per regimen aut praecedentia capitula promulgata fuerint, ad unguem observet et observari faciat.

xiv. Supradicti autem visitatores interrogent etiam sacerdotes seniores, zelantes de praedictis; ceteros autem monachos iuniores non curent interrogare, nisi pro indagandâ alicuius rei veritate duxerint necessarium. Si autem ultro aliquid dixerint, benigne eos audiant, ac exhortentur ad obedientiam et reverentiam erga praelatum suum, ad fraternam charitatem et regularem observantiam.

xv. Postea vero iidem visitatores promovendos ad decanatum coram se advocari faciant; et super scientiâ, quam profitentur, et praesertim super poenitentiae sacramentum, quod ex officio, ut in regulâ dictum est, administrare tenentur, diligenter examinent, ac separatim unicuique ipsorum nonnullos conscientiae casus (quibus saltem egregie instructi esse debent, prout statuitur in Brevi Clementis VIII) in uno folio descriptos exhibeant. Qui in calce eiusdem

folii statim coram iisdem visitatoribus, non discedendo ab eorum audientiae loco et prospectu (ut ex hoc eorum habitus cognoscatur), in scriptis respondere teneantur. Caveant tamen ipsi visitatores, ne praedictis examinandis huiusmodi casus quovis modo ante examinationem per se vel per alios notificent, illud serio perpendentes quod de huiusmodi promovendorum doctrinae sufficienti coram definitibus in capitulo generali attestari cum iuramento debent, prout decernitur in declaratorio regulae, cap. XXI, num. III.

XVI. Videant insuper visitatores schedulam, quam a scriba habuerunt in capitulo praeterito in examinatione ipsius monasterii, et diligenter examinent quae in ea continentur, si vera fuerint vel falsa capitulo generali relata.

XVII. Videant praeterea schedulam quam habuit praelatus a praefato scriba tempore capituli, et si, quae in ea continentur, executioni mandaverit. Tandem, habita de omnibus praedictis prudenti et diligenti informatione, tractent apud semetipsos cum Dei timore, quae sint monitione, quae reprehensione et quae correctione digna, tam in praelato quam in senioribus, ceterisque monachis. Advertant autem ne facile credant omni spiritui, sed probent spiritus si ex Deo sunt. Nec aliquem ex sola suspitione condemnent, sed de relatis ad eos (si de visu, vel auditu, ab homine gravi, ceterisque circumstantiis consideratis) omnino cum prudentia et matura deliberatione diiudicent. Et si quos culpabiles sive reos deprehendent, simul aut separatim moneant, increpent et corripiant iuxta excessuum qualitatem, et, secundum constitutiones nostras, ordinent in praemissis quae fuerint opportuna, itaut suo consilio et directione cuncta secundum Deum bene disponant.

XVIII. Possint autem praedicti visitatores praelatum, si quem in notabilem excessum, causa cognita, comprehendant incurrisse, itaut non absque manifesto scandalo usque ad capituli generalis tempus tolerari possit (dummodo, transmissa ab ipsis notitia, super qualitate excessus, patri praesidi, duobus visitatoribus propinquiorum provinciarum, et duobus praelatis item vicinioribus monasterio de cuius praelato agitur, ex eorum litteris sententiae ita conformes perspiciantur, ut ex septem patribus quinque consentiant) suspendere usque ad proxime futurum congressum, nisi opportunius remedium aliud eorum prudentia suggerat.

XIX. Possint insuper omnes et singulos seniores et officiales monasterii ab eorum curis et officiis suspendere, et, si necessarium duxerint, ab eorum monasteriis remove. Caveant tamen ipsi visitatores, ut neque inordinata affectione praelatorum et aliorum monachorum vitia vel excessus dissimulent, neque inordinata aversione, plusquam et ubi opus non fuerit, aliquem inculpent seu reprehendant; nam, sicut, ordinate et cum prudentia factae, visitationes sunt causa observantiae regularis, conservandaeque religionis munimenta; ita e contrario imprudenter et inordinate, sive cum passione factae, ruinae occasionem praebent. Idcirco si qui visitatores in aliquo excesserint, sciant se in generali capitulo puniendos.

XX. Plane ea quae visitatores repererint in suis visitationibus alicuius ponderis, seu notatu digna, aut quae ipsi expedire nequiverint, redigant in folio definitibus tempore capituli generalis referenda, ut ea possint, prout iustitia dictabit, terminare.

XXI. Statuentes, quod, si quis visitatorum, aliquo interveniente impedimento,

ad capitulum generale minime venire poterit, per litteras significare teneatur ea, quae gravia et digna relatione videbuntur, quaeque ipse iudicaverit expedire, prout dictum est part. I constitutionum, cap. II, num. III.

XXII. Ergo visitatores auctoritate, qua maxima pollent in canonum et privilegiorum nostrorum nostraeque Congregationis, viriliter constantique animo exequantur officium suum, corrigenda corrigant, mutandos mutent, suspendendos suspendant; et quae leviora sunt, per verbum monemus seu hortamur, quae vero graviora vel quae expedit in posterum observari, per verbum imponimus seu mandamus et ordinamus; annotata singula digerant in libello, quem secum deferant ad capitulum a cancellario inter alia acta patrum capituli vel regiminis referenda, ut praesidens et definitores per singula monasteria examinare et inquirere possint utrum per eos ordinata praelati, cellerarii et ceteri servaverint. Quod si reperti fuerint praefatis visitatoribus inobedientes, seu eorum, quae ab illis ordinata fuerint, transgressores, noverint se pro qualitate excessus et inobedientiae puniendos. Ipsi vero patres visitatores Dei, semper timorem et communem profectum prae oculis habentes, ita circumspice, graviter et religiose se gerant, ut non solum verbis, sed etiam factis aedificent visitatos; ideoque visitatores eligantur patres gravitate, doctrina, prudentiaque conspicui, ut reverentiam et obedientiam, quae debetur officio, merito quoque personarum sibi concilient. Ipsi vero meminerint rationem officii sui definitibus exactissime se reddituros. In quorum definitibus manibus visitatores iurent de secretis tenendis iis omnibus, quae in visitationibus accipient, praeiur-

¹ Videtur legendum *scriptum* (R. T.).

dicium alicuius personae continentia. Quod si contigerit ambos visitatores in capitulo ad praestandum dictum iuramentum non reperiri, ille, qui abest, priusquam visitationes incipiantur, iuret in manibus sui convisitatoris. Et idem intelligendum erit, si, absente socio, unus visitator convisitatorem sibi elegerit.

XXIII. Si quis vero ex ipsis aliquid eorum, quae in visitatione acceperit, quae sint alicuius momenti, vel inde scandalum oriatur, aut testem, qui aliquid deposuerit, contra eius voluntatem revelaverit, ad idem officium persequens sexennium continuum assumi non valeat; et insuper a definitibus, pro qualitate excessus, severe puniatur: praelati vero et alii superiores nullo pacto sint curiosi ad quaerendum quis contra eos aliquid dixerit, vel deposuerit, graviter ipsi, si contra fecerint, puniendi.

XXIV. Ultimo convocent in capitulo praelatum cum ceteris monachis, quos breviter exhortentur ad mutuam charitatem et pacem, necnon obedientiam et reverentiam praelato, etc., ut supra. Et si quid voluerint monere vel corrigere, id faciant cum omni humilitate et charitate, et vale facientes, pro se orari petant, et data pace, discedant.

XXV. Licentiae vero datae a praedictis nullius sint valoris et momenti, nec eis ulla fides adhibeatur, nisi sint in scriptis cum affixione sigilli *Pax*, ut in declaratione capituli de ordine Congregationis plenius continetur. Praedicta autem decreta et scripturas omnes ad visitationes pertinentes, a se subscriptas, consignent visitatores cancellario, qui omnia registret, ut supra, prima parte constit., cap. XIII, num. VI, statutum est. Sed ut secretum fideliter omnino servetur circa ea, quae in examine visitationum deponuntur, volumus quod illarum acta visitatores apud se, durante

eorum officio, caute custodiant; quo peracto, in archivio monasterii, in quo celebrabitur immediate subsequens capitulum, reponantur, ea collocando in arcâ, cuius clavis semper apud praesidem pro tempore stet, ut in declaratorio, cap. xxxii, num. viii. Decreta vero omnia pro singulis monasteriis in visitatione sancita et promulgata, describant in folio ab ipsis signato et successoribus visitatoribus tradendo, ut hi possint inquirere, an executioni demandata fuerint.

CAPUT III.
De amotione et electione praesidentis, visitatorum et aliorum praelatorum extra tempus capituli generalis, et de dieta sive congregatione intra triennium convocanda.

I. Si praesidens, aut aliquis visitator, quod Deus avertat, manifestus et voluntarius praevaricator, criminosus ac contemptor sanctae regulae aut constitutionum nostrae Congregationis, aut adeo negligens et remissus repertus fuerit, ut, ipsius praevaricatione vel negligentia, religionis et bonorum operum aut observantiae regularis dissolutio, seu scandalum inducatur, moneatur usque quater a visitatoribus ut se corrigat, et, si se non emendaverit, moneatur ut cedat officio; si vero cedere recusaverit, clarescentibus culpis, assumant secum praefati visitatores quinque patres viciniore praesidenti, si ipse, de quo agitur, fuerit praesidens, vel duos tantum, si fuerit visitator: quorum iudicio, si duae ex tribus consenserint, et periculum esset expectare usque ad capitulum, causâ cognitâ, ab officio absolvatur.

II. Quia vero, vacante huiusmodi praesidentatus officio, ex constitutionibus apostolicis, sine auctoritate praesidentis nulla provisio fieri potest, ordinamus quod quaecumque et quomodo-cumque officium praesidentis vacare contigerit, antiquior visitator, sive ille sit ex provinciis citra, vel ultra, ipso facto remaneat et sit praesidens, omniaque peragere possit, et omnem habeat au-

† Nempe partes, vel lege duo (R. T.).

toritatem, ac si in capitulo generali praesidens electus fuisset; ceteris in anterioribus constitutionibus contentis in suo robore permanentibus. Ob nimiam vero locorum distantiam, ne propter hoc Congregationi dispendium aliquod generetur, eo casu, quo praesidentia visitatori Siculo, utpote antiquiori, contingat, volumus, quod, expensis provinciae Siculae, in aliquo monasterio provinciarum illarum Italiae, in quibus antecessor residere tenebatur, permanere debet[†]; et similiter, propter easdem causas, ad dietam, quae intra triennium celebranda est, ut infra num. v decernimus, quod unus tantum ex Siciliae visitatoribus, prout per definitores in capitulo determinatum fuerit, venire possit.

III. Visitator autem, si ob aliquam ex praedictis causis amotus fuerit, consentientibus praesidente et ceteris visitatoribus, vel maiori parte ipsorum, ac duobus praelatis, ad hoc, ut supra in num. i, vocatis, alius in eadem provincia eligatur.

IV. Decedente vero aliquo praelato, administratio, tam in spiritualibus quam in temporalibus, sit ipso facto et esse intelligatur apud priorem claustralem; cui tamen mandamus ut omnem adhibeat sollicitudinem (gravius si negligens fuerit puniendus), quo huiusmodi vacatio celerius nota fiat praesidenti, aut (si is, cuius monasterium vacare contigerit, praesidens fuerit) antiquiori visitatori, ut supra. Qui, si forsitan ob rationabiles causas expediens illi videbitur, poterit monasterio sic vacanti, de consensu tamen visitorum eiusdem monasterii, deputare aliquem praelatum in administratorem usque ad proximam congregationem, quae habebitur vel per capitulum vel per dietam. Hoc statuente, quod, si talis administrationis tempus ultra sex menses protrahatur, debeat

† Aptius lege debeat (R. T.).

reputari ac si esset integer annus, connumerandus cum praescriptis, tum regimini praelatorum unius monasterii, tum vacationi ab eodem monasterio, primâ parte constit. cap. xxi, num. i.

v. Porro, ut opportune monasteriis omnibus provideri et negotiis occurrentibus satisfieri[†], decernimus, quod, elapso a comitiis generalibus sesquianno, videlicet ante diem festum Circumcisionis Domini, in aliquo monasterio commodo, praesidens pro celebranda dieta regimen congregare debeat. Inhibentes ne vel alio tempore, vel similem aliam regiminis unionem convocare possit, nisi id maxime necessarium esse idemmet praesidens et quatuor saltem visitatores iudicaverint.

vi. Advertant tamen, quod praelati, qui conveniunt in dietam, sint diversorum monasteriorum professi, itaut duo eiusdem monasterii professi dictae congregationi interesse non possint, et non sint nisi septem, computatis omnibus, ut totum regimen repraesentent: nempe praesidens, visitator ille Siciliae, quem venire posse definitores decreverint, alii quatuor definitores, praelatus loci, nisi, ut comprofessus alicuius ex supradictis, excludi debeat; quo casu, ac etiam aliis visitatoribus non accedentibus, per alios praelatos viciniorem monasteriorum numerus absentium suppleatur; ibique in omnibus expediendis, et quae tractari contigerit, nisi, ex septem, quinque consentiant, nihil conclusum censeatur; excepto si (quod Deus avertat) praesidentem aut visitatorem intra triennium amoveri necesse fuerit, in quo casu ordinatio, quae supra num. i posita est, servabitur. Ut autem electio sit libera et legitima, possint fratres convocati, pro monasteriorum vacantium utiliori regimine, in praelatos, quos sibi pla-

† Deest verbum possit, aut simile (R. T.).

cuerit, sicut et in priores, vacante tali gradu, dummodo sint habiles, nominare. Quibus in schedulam redactis, votis committantur omnes secundum professionis ordinem, et qui plures voces habuerit, dummodo quinque ex septem congregatorum patrum in eum convenerint, ceteris praeferatur; in vocum autem paritate, professione superior praeponatur. Et non solum in praedictis, sed etiam in quibuscumque aliis, de quibus per patrem praesidentem in congregatione aliqua tractari contigerit, teneatur ipse praesidens quaecumque proponere, super quibus ab aliquo congregatorum patrum fuerit requisitus.

vii. Si vero contingat ut in huiusmodi provisionibus aliquis praelatus, eius exigentibus culpis, deponi, suspendi, vel contra eius voluntatem mutari debeat, id, nisi causâ cognitâ, servatoque iuris ordine, in dietâ fieri inhibemus. Quod idem volumus observari, ubi procedendum sit ad depositionem priorum. Illorum tamen mutationes, prout occasio exiget, prudenti arbitrio patrum regiminis relinquimus. Ne autem in huiusmodi iudicio ferendo, ex inordinatâ animi propensione erga proprium commodum, a recto iustitiae tramite devietur, districte praecipimus ut nullus ex patribus in dietâ congregatis ad regimen illius monasterii, quod tunc pro causis praedictis vacare contigerit, neque in administrationem deputari possit. Si vero vacare contigerit per mortem, vel propter expletum sexennium, aut per voluntariam alicuius praelati petitionem ut a regimine absolvatur vel ad aliud monasterium mutetur, tunc in monasterio sic vacante poterunt patres praedicti, quem maluerint et idoneum iudicaverint, tam ex eisdem in dietâ congregatis, quam ex aliis praelatis extra, prout eorum conscientiae videbitur expedire, servatâ

tamen distributivā iustitiā, in praelatum deputare. Si quae in praedictis casibus contra huius constitutionis formam de cetero fieri contingant, nulla ac irrita esse decernimus et declaramus.

viii. Nullus autem praelatus sive prior aut decanus, vel aliquis ex monachis, praesumat huius congregationis tempore ad monasterium, in quo celebratur dieta, vel ad loca circumvicina accedere non vocatus, sub poenis cuilibet ipsorum, si accesserint, in primā parte, cap. ii, n. v taxatis.

ix. Ne vero ex huiusmodi vacationibus dispendium aliquod monasteriis nostris, praesertim in spiritualibus, evenire queat, statuimus ut de cetero, in locis sic vacantibus, qui vices praelati gerunt in ipsis monasteriis, auctoritatem habeant in spiritualibus ac temporalibus, quam, dum viveret aut praesens erat, ipse praelatus habebat; idem quoque censemus, cum praelati ad capitulum generale accesserint: quam auctoritatem in praedictis tantum duobus casibus vices praelatorum gerentes habere volumus usque ad instituendi praelati accessum ad monasterium, vel iam instituti novam dispositionem, etiamsi talis vicesgerens interea mutatus fuerit. In aliis vero casibus, ne, propter praelatorum absentiam, monasteria detrimentum maxime in spiritualibus incurrant, ipse praelatus declaret, quā, in ipsius absentia, fungi velit auctoritate constitutos monasterii officiales, praesertim priorem claustralem super casibus reservatis et aliis ad gubernatorem monasterii spectantibus.

x. Cellerarii, et alii qui temporalia administrant praedictis temporibus, ad ipsos, ut praemisimus, vicem praelatorum gerentes recurrant et obediētes sint: consilioque et voluntate eorum cuncta faciant et disponant.

xi. Ordinamus autem, quod praelati,

ad pacem conservandam inter suos ministros, ante recessum omnia ita ordinent et disponant, ut prior et cellerarius sciant quid agendum sit in negotiis monasterii, et praecipue in vendendis et emendis rebus.

i. Sicut praelatorum, ita monachorum nostrae Congregationis discreta mutatio plerumque utilis et necessaria est, tum ad ostendendum nostrae Congregationis individuam unitatem (multa enim monasteria in idem corpus charitatis vinculo coalescere conspiciuntur), tum quia, dum de monasterio in monasterium monachi transferuntur, et amor mutus in plures diffunditur, prudentia, cuius mater est experientia, perficitur et augetur.

ii. Si quando ergo, etiam extra tempus capituli, monachorum aliquem (ipso etiam, vel praelato suo invito) patres regiminis ad aliud monasterium transferendum, et ad ibi commorandum mandaverint, eis omnino parendum iubemus. Similiter, si in visitatione aut etiam post visitationem alicuius monasterii, visitatores id agendum iudicaverint, volumus ut eis obediatur, ut supra in praecedenti capitulo.

iii. Similiter, si, legitimā et necessariā causā interveniente, utpote pro monasterio reformando, vel infirmitate urgente, vel propter imminens infirmitatis periculum si citius mutatio aëris non succurrat, aut pro vitando scandalo, et similibus, praesidens et duo illius monasterii visitatores monachum aliquem mutandum duxerint (etiam invitis, praelatis, tam mittente quam recipiente, ac etiam ipso monacho), eis obediendum mandamus. Urgente vero causā arduae necessitatis, vel ubi periculum esset in morā, praecipiente tantum uno illius monasterii visitatore, ei omnino pareatur. Praedicta autem usque ad capitulum vel dietam tantummodo servari de-

CAPUT IV.
De monachorum et aliorum religiosorum mutatione.

beant: quo tempore vel firmabitur vel revocabitur mutatio.

iv. Ubi autem necessitas aut manifesta utilitas requireret, possint praelati invicem transmittere monachos, ac etiam stabilire, dummodo commoditer fiat, adiunctā tamen praesidentis licentiā vel visitatorum.

v. At si quis monachus intra annum ex manifestā causā periculi animae vel corporis mutari petierit, visitator ipsius monasterii, habitā informatione a praelato ipsius monachi (et, si commode fieri poterit, etiam seniorum et medici, ubi de corporis periculo agitur), si exposita vera esse repererit, et necessarium esse iudicaverit, monachi petitioni annuat, illique provideat de monasterio idoneo, cuius iudicio omnino parendum erit.

vi. Si autem praedictae causae non aderint, ne occasio detur sponte vagandi (maxime si importune, aut cum scandalo aliorum monachorum, seu monasteriorum impendio, licentia requiratur, quia tunc huiusmodi mutatio, tam ipsis monachis quam monasteriis, experientiā magistrā, ut plurimum noscitur esse damnosa), ei licentia minime concedatur; quod si petere petulanter perseveraverit, et suā importunitate eam extorquere conetur, non ei annuatur, sed graviter puniatur.

CAPUT V.
De expensis faciendis in mutationibus monachorum.

i. Circa mutationes monachorum declaramus quod monasteria, a quibus recedunt mutati, ad omnes teneri debeant expensas, ut supra dictum est in declaratorio regulae cap. lx.

ii. Si vero aliquis propter gravem infirmitatem mitteretur de monasterio ad monasterium, vel si contingeret aliquem monachum adeo esse incorrigibilem (quod Deus avertat) ut in proprio monasterio propter scandalum aut legitimam causam in domo custodiae detrudi seu puniri non possit, sed in alio mo-

nasterio esset carceri mancipandus, in his casibus monasterium ex quo mittitur, ultra expensas itineris, provideat monasterio, ad quod est missus, etiam de aliis illi monacho necessariis.

i. Ne facilitate qualibet, sed mature et circumspecte in acceptandis monasteriis procedatur, capitulum generale (ad quod solum huiusmodi acceptationes pertinere decernimus), cum de acceptando monasterio aliquo tractatur, primo inspiciat an monasteria Congregationis abundant patribus, qui deputari possint reformationi monasterii noviter acceptandi. Qui si suppetunt, mittantur duo graves et experti patres ad videndum praefatum monasterium, et inquirendum si habet condiciones quae requiruntur ad regularem observantiam, videlicet, quod sit in bono aëre et situ spatioso, solitario et non tumultuoso; et si in civitate, vel extra civitatem, prope miliare, vel circa: si non inquietetur bellorum tumultibus; nec graventur monachi ex itineris longitudine, et in loco, ubi non possint fieri turres et propugnacula; si sit sine curā animarum, et habeat officinas utiles et necessarias ad regularem observantiam, vel ad eas facile reduci possit; si habeat libros et paramenta et calices, et cetera necessaria ad divinum cultum; si habeat possessiones sive redditus pecuniarum in loco tuto et pacifico, quae sufficiant pro sexdecim saltem personis, et aliis monasterii oneribus portandis; quod non sit aëre alieno gravatum, et si quae sunt huiusmodi. Quae omnia diligenter inspecta, fideliter referant capitulo sive regimini, aut aliter, prout capitulum decreverit. Quod si, omnibus supradictis conditionibus (quas pro maiori parte praefatum monasterium habere volumus) consideratis, ac etiam si monasterium sit in civitate pacificā, ubi verisimiliter speratur animarum fructus,

CAPUT VI.
De monasteriis noviter acceptandis.

decreverint acceptandum, non prius mittantur monachi ad dictum monasterium, quam unitum fuerit Congregationi per bullas apostolicas, et nisi officinae et mansiones religiosorum antea fuerint competenter reparatae.

II. Quod si capitulo generali videbitur huiusmodi reformationem intra triennium fieri debere, ipsam committant regimini, iuxta praedictam formam. Quoties autem intra triennium tractandum esset de reformatione alicuius monasterii, eo quod periculosa esset dilatio usque ad capituli tempus, habeatur recursus ad praesidentem, qui, si unâ cum visitoribus et aliis praelatis (ut supra in cap. III de amotione¹ praesidis) de communi consensu iudicaverint huiusmodi acceptationem esse utilem et necessariam nostrae Congregationi, mittant duos idoneos patres ad inquirendum de monasterii conditionibus, iuxta omnia praedicta, et referant capitulo proximo futuro, si differri poterit. Si autem periculum esset in morâ, ut praedictum est, tunc per ipsos dictos patres monasterium acceptetur, maxime si tale esset, cuius reformatio cederet in magnum Congregationis commodum et augmentum. Advertant tamen regimen et patres mittendi ad investigandas monasterii conditiones, ne aliquid permittant, aut sese cuiquam obligent verbis, sed omnia referant capitulo vel regimini terminanda, ut supra.

III. Ceterum strictius inhibemus ne aliquod ex nostrae Congregationis monasteriis dimittatur, aut ab ipsâ Congregatione alienetur, nisi, ex quatuor, tres partes omnium patrum, qui habent vocem in capitulo generali, consentiant. Hoc tamen non intelligimus fieri posse, nisi in casu permutationis, scilicet si dimittatur unum, ut in eadem dioecesi

¹ Male edit. Main. legit annotatione (R. T.).

aliud acceptetur, et praemissâ apostolicâ facultate, aliisque circumstantiis, de quibus cap. III regulae.

IV. Si vero de aliquo monasterio monialium sub curâ Congregationis aut particularis monasterii nostri acceptando tractabitur (quod, quantum possibile erit, omnino evitandum est), nisi de consensu duarum ex tribus partibus praelatorum totius Congregationis, qui in capitulo generali intererunt, etiam ad visitationem tantum acceptari non possit.

I. Ne tantorum beneficiorum, gratiarum ac privilegiorum, quorum munimine Congregatio nostra a felicis recordationis Eugenio Papa IV non modo stabilita, verum etiam plurimum aucta existit, videamur immemores, sed pia grati animi officia eius memoriae, quantum in Domino possumus, rependamus, hac praesenti ordinatione statuimus ut per omnia nostrae Congregationis monasteria praesentia et futura, singulis annis, die XXIII februarii, anniversarium conventualiter pro eiusdem Eugenii Summi Pontificis felici requie celebretur, et aliud consimiliter die XIX septembris pro reverendo patre Ludovico Barbò, nostrae Congregationis praecipuo direttore.

II. Fiant praeterea annuatim tria anniversaria conventualiter; unum pro animabus nostrae Congregationis, aliud pro benefactoribus nostris defunctis, tertium pro benefactoribus vivis, dicendo missam pro peccatis: quae anniversaria celebrentur per monasteria nostrae Congregationis post primum diem septembris diebus quibus habilis celebrari poterunt.

III. Post festum vero Omnium Sanctorum Monachorum, primâ die non impeditâ, recitetur conventualiter integrum officium defunctorum, et missa item cantetur pro defunctis nostrae Congregationis.

CAPUT VII.
De anniversariis perpetuo celebrandis.

IV. Laudamus item piam eam consuetudinem, quae in aliquibus nostris monasteriis iam recepta, et ad ea cetera quoque monasteria extendi iubemus, ut scilicet singulo quoque anno aliquâ die non impeditâ mensis decembris conventualiter recitetur integrum officium defunctorum, et similiter cantetur missa pro nostris religiosis in eodem monasterio defunctis, etc.

FINIS.

Relatae declarationes in regulam, et constitutiones continentur.

§ 2. Hinc est quod nos, perpetuae atque inviolabili praeinsertarum declarationum et constitutionum firmitati, robori et efficaciae, quantum nobis ex alto conceditur, providere cupientes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnes et singulas declarationes ad regulam S. Benedicti et constitutiones praeinsertas, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis et irrefragabilis apostolicae firmitatis vim, robur et efficaciam adiungimus, ac omnes singulos tam iuris quam facti et solemnitatum quarumcumque in similibus etiam de necessitate observandarum, et alios quoslibet, etiam quantumvis formales et substantiales defectus, etiamsi tales sint, ut nonnisi factâ de eis specificâ et individuâ mentione sanari possint, si qui in praemissis principaliter vel accessorie intervenerint seu intervenisse dici, censi vel praetendi valerent, plenissime et amplissime supplemus et sanamus, ac penitus et omnino tollimus et abolemus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras ac declarationes et constitutiones praeinsertas, et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod dilecti filii superiores et monachi dictae Congregationis Cassinensis, aliive quilibet in praemissis interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes, illis

non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi, neque causae, propter quas ipsae praesentes emanarint, adductae, specificatae et iustificatae fuerint, aut ex aliâ quacumque, etiam quantumvis iuridicâ, legitimâ, piâ et privilegiatâ causâ, colore et praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae, aut interesse habentium consensus, aliive quolibet, etiam quantumvis formali et substantiali, individuumque mentionem et expressionem requirente defectu notari, impugnari, infringi, retractari, in controversiam vocari aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illas aperitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari, aut impetrato, seu etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus concessio vel emanato, quempiam in iudicio vel extra illud uti, seu se iuvare ullo modo posse, sed ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter et inconcusse observari, sicque in praemissis et non aliter censi, atque ita per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores et S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos ac Apostolicae Sedis nuntios, aliosve quoslibet, quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum quilibet, quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere; ac irritum et inane si secus super his

a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, confingerit attentari.

Contrarium
specifica deroga-
tio.

§ 4. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostrâ et cancellariae apostolicae regulâ de iure quaesito non tollendo, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon dictae Congregationis eiusque provinciarum et monasteriorum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, seu quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eidem Congregationi eiusque superioribus, monachis et personis, aliisque quibuslibet, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis ac insolitis clausulis et decretis in genere vel in specie, etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus ac consistorialiter et aliâ in contrarium praemissorum concessis, ac pluries et quantiscumque vicibus confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quaevis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse ac plenissime et amplissime derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 5. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu ex-

emplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud ubique locorum habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXII novembris MDCLXXX, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 22 novembris 1680, pontif. anno v.

XCVII.

Permittitur ut abbates et officiales omnes Congregationis Cassinensis pro hac vice tantum, ob immutatum capituli et dietae tempus, non amoveantur statim post expletum officiorum curriculum; et abbati S. Pauli extra Urbem committitur procuratio generalis, si quandoque intra triennium vacaret¹.

Innocentius Papa XI,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum nos, per quasdam nostras in simili formâ Brevis die IX septembris proxime praeteriti expeditas litteras, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, statuerimus et ordinaverimus, ut tam capitulum generale quam dieta intermedia Congregationis Cassinensis Ordinis sancti Benedicti, quae quolibet biennio respective celebrabantur, in posterum quolibet triennio, a proximo futuro capitulo generali,

Definitum ut capitulum generale, et dietam singulis trienniis esse celebranda.

¹ Pro secundâ parte Constitutionis vide huius Pontificis Const. editam MDCLXXX, novembris XXII pont. V; item Const. editam MDCLXXXVII, martii XXII, pont. XI, ubi confirmatur decretum pro ecclesiâ S. Germani; necnon Innocentii XII, Const. editam MDCCXI, iulii XXVIII, pont. I, pro primâ parte.

quod tertiâ dominicâ post Pascha Resurrectionis dominicae proxime venturum celebrari debet, incipiendo, atque ita perpetuis futuris temporibus de triennio in triennium continuando, celebrentur, ita, scilicet, ut dieta huiusmodi octodecim mensibus post celebrationem cuiuscumque capituli generalis pro rebus et negotiis, quibus interea consulendum fuerit, ante tamen festum Circumcisionis Domini immediate sequens, et non aliter, haberi deberet, et aliâs, prout in litteris praefatis, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, uberius continetur; verum, sicut dilectus filius procurator generalis dictae Congregationis nobis nuper exponi fecit, ex mutatione temporis celebrationis dietae huiusmodi, quae tertiâ dominicâ post Pascha Resurrectionis Dominicae celebrari solebat, necessario consequatur ut nonnulli abbates suas residentias sexennales, et pariter aliqui priores, magistri novitiorum, cellerarii et alii ministri Congregationis praedictae sua respective ministeria absolvant eo tempore, quo nec capitulum generale, nec dieta eiusdem Congregationis celebretur; atque ita, licet, iuxta constitutiones ipsius Congregationis auctoritate apostolicâ confirmatas, a suis respective residentiis et ministeriis amoveri deberent, id tamen fieri nequeat, eo quod nullus tunc temporis congressus habeatur, in quo alii eis substituantur: nobis propterea dictus procurator generalis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Extenditur administratio praelatorum et officialium omnium pro hac vice ultra praefinitum tempus, ut supra.

§ 2. Nos igitur, ipsius procuratoris generalis votis hac in re quantum cum Domino possumus favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti,

aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ut tam abbates qui suas residentias, quam priores, magistri novitiorum, cellerarii et alii ministri Congregationis praefatae qui sua respective ministeria sexennalia eo tempore absolvent, quo nec capitulum generale nec dieta eiusdem Congregationis celebretur, in suis respective residentiis seu officiis et ministeriis, usque ad tunc proxime futurum congressum capituli generalis vel dietae huiusmodi dumtaxat, constituere¹, suaeque officia et ministeria respective interea obire et exercere libere, licite et valide possint et valeant, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, concedimus et indulgemus. Praeterea, si quandocumque contigerit officium procuratoris generalis Congregationis praedictae extra tempus celebrationis capituli generalis ipsius Congregationis vacare, officium ipsum per abbatem monasterii S. Pauli prope et extra moenia Urbis dictae Congregationis pro tempore existentem iuxta constitutiones praedictas usque ad capitulum generale tunc proxime futurum exerceri debere, auctoritate et tenore praedictis, declaramus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum

Clausulae.

¹ Videtur legendum *consistere* (R. T.).

palatii apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio
contrariorum.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dictae Congregationis, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 5. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud ubique locorum habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die x ianuarii MDCLXXXI, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 10 ianuarii 1681, pontif. an. v.

XCVIII.

Confirmantur quaedam constitutiones monachorum Congregationis Hispaniarum Ordinis sancti Benedicti¹.

¹ Huiusmodi constitutiones immutant antiquas, quae etiam antea pluries immutatae fuerunt (Cf. documenta quae postea citantur (n. r.)).

Innocentius Papa XI, ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii abbas generalis et monachi Congregationis Hispaniarum Ordinis sancti Benedicti, quod dudum, videlicet die XIX decembris MDCXI, nonnullae recentes constitutiones, quae, praevia derogatione antiquarum, ex commissione eiusdem Congregationis in capitulo generali anno praecedenti MDCX in monasterio S. Facundi de Sahagum celebrato factae, editae fuerant, a felicis recordationis Paulo Papa V praedecessore nostro per quasdam suas in simili forma Brevis litteras specificè confirmatae atque approbatae fuerunt. Verum, quia per recolendae memoriae Gregorium XIII, IV idus februarii, anno Incarnationis Dominicae MDLXXII, et successive per Urbanum VIII, Romanos Pontifices praedecessores pariter nostros, III nonas iulii MDCXXIV, ex voto Congregationis tunc existentium S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae, tributa et respective confirmata ac de novo concessa fuerat facultas capitulo generali dictae Congregationis Hispaniarum, quotiescumque temporum opportunitas et rerum vicissitudo exposcere videretur vel experientia ipsa doceret, constitutiones capitulares huiusmodi, etiam a Sede Apostolica confirmatas, immutandi et revocandi, aliasque de novo faciendi quas magis congruere eidem capitulo videretur, prout in ipsorum Gregorii et Urbani praedecessorum litteris desuper expeditis dicitur contineri: ideo, inhaerendo facultati huiusmodi, capitulum generale eiusdem Congregationis Hispaniarum nonnullas condidit constitutiones, per quas aliquae ex supradictis a Paulo praedecessore confirmatis immutabantur et alterabantur, quas etiam dictus Urbanus praedecessor die III de-

A Paulo V confirmatae fuerant nonnullae recentes constitutiones a capitulo generali editae.

Variae deinde inductae mutationes.

cembris eiusdem anni MDCXXIV confirmavit. Sed cum postea in sequenti capitulo recessum fuisset ab illis, et decretum quod observarentur dictae priores constitutiones a Paulo praedecessore confirmatae, ita tamen, ut, ubi¹ in eisdem prioribus constitutionibus electio abbatiarum demandabatur novem tantum definitioribus, in futurum adderentur alii sex monachi, ad quorum favorem immediate post novem supradictos ad definitioratus gradum plura fuissent data suffragia; hae pariter constitutiones die XXIII augusti MDCXXVIII ab eodem Urbano praedecessore confirmatae fuerunt. Cumque etiam inter ceteras constitutiones, a memorato Paulo praedecessore, ut praefertur, confirmatas, statutum legeretur, quod abbatiae, inter unum vel aliud capitulum intermediae² vacantes, ab abbate generali, tribusque definitioribus una etiam cum abbate vicinioribus loco ubi abbas generalis praedictus de vacatione certior factus fuisset, providerentur; verum pluries, experientia magistratam, compertum fuisset, quod, propter definitiorum distantiam, admodum difficile reddebantur et in longum protrahebantur huiusmodi electiones: ideo, utendo eisdem facultatibus per praefatos Gregorium et Urbanum praedecessores concessis, eadem Congregatio in sequentibus capitulis generalibus disposuit ac ordinavit, ut supradictae electiones, in casu magnae distantiae dictorum trium definitiorum, cum voto quatuor solummodo abbatum loco de quo supra proximorum fieri possent; cum declaratione quod in aequali distantia definitiores abbatibus praefertentur, et quod in aequali distantia censeretur esse definitior qui octo tantum leucis plus quam abbas distaret, quodque, absentibus a suis mo-

¹ Male edit. Main. legit *ibi* pro *ubi* (n. r.).

² Aptius lege *intermediae* (n. r.).

nasteriis abbatibus, idem votum haberent pro electione dictarum vacationum monachi capitulares dictorum proximorum monasteriorum, qui haberentur in antelationibus iuxta suos gradus. Hocque etiam a pia memoriae Clemente Papa IX praedecessore nostro per quasdam suas pariter in forma Brevis die XV decembris MDCLXVII expeditas litteras confirmatum fuit. Porro, in vim pariter eiusdem facultatis commutandi constitutiones a Gregorio XIII concessae, et ab Urbano VIII praedecessoribus nostris praefatis confirmatae, pluribus in capitulis generalibus (comperto per experientiam quod nonnullae ex dictis constitutionibus ut supra a Paulo praedecessore confirmatis, et quaedam aliae postmodum factae, non erant religioni proficuae, nec de facili practicabiles) aliaeque¹ ex antiquis immutatae, aliaeque noviter confectae fuerunt constitutiones, ac etiam diversimode ab aliis ut supra confirmatis, in eisdem capitulis pluries fuit observatum, et praecipue quoad infrascripta, videlicet:

Novae mutationes.

¹ Circa numerum capitularium statutum fuit, ut in antiquis constitutionibus et in Brevis Pauli V illarum confirmatorio, quod non sint plures capitulares, quam, generalis qui in illo capitulo terminat suum officium, illi etiam, qui generales extiterunt, qui actualiter sunt abbates sive praesidentes monasteriorum, definitiores immediate praecedentis quadriennii quod in illo terminatur capitulo, magistri et praedicatores generales (etsi aliquis fuerit concionator regius), et per universitatem Salmanticensem de licentia Congregationis et eius sumptibus laureati, et qui in illa fuerint, ut constitutio disponit, cathedratici, socius sive comes genera-

Quot et qui esse debeant capitularius.

¹ Potius lege *aliae* (n. r.).

lis, eius secretarius, procurator generalis Romanae Curiae in solo capitulo quod fuerit immediatum suo ad Hispaniam accessui, procurator generalis Curiae Regiae, electus tamen a Congregatione, abbas denique suspensus. Per varias tamen eiusdem Congregationis dispositiones dictus capitularium numerus auctus est, quia concessum fuit votum perpetuum iis qui in septem capitulis illo positi fuerint, qui in qualibet universitate approbatam primariam aut vespertinam cathedram theologiae scholasticae vel expositivae obtinuerint (si in collegiis Congregationis per duodecim annos completos theologiam legerint), dummodo tamen sponte se cathedram non abdicaverint, vicario etiam monialium S. Placidi Matriti, chronico generali Ordinis, et aliis denique privatis monachis:

2° Procuratori Curiae Regiae per Congregationem fuit etiam votum concessum, esto non sit a Congregatione electus, sed a solo generali:

3° Post dictas constitutiones, et Breve earum confirmatorium, disposuit Congregatio, quod, decedente inter unum et aliud capitulum aliquo ex novem definitores, eo ipso succedat in defuncti locum elector, qui in praecedenti capitulo plura obtinuit suffragia post novem qui definitores fuerunt pronunciati, et successive alii quinque electores, si contingat totidem obire definitores:

4° Disposuit etiam Congregatio, post constitutiones praefatas, quod, si unus ex novem definitores in generalem electus fuerit, postquam talis fuerit pronunciatus, alius ex monachis in definitorem in generalis locum per totam eligatur Congregationem:

5° Per constitutiones ut supra confirmatas fuit absolute dispositum quod habeant votum perpetuum in universitate Salmanticensi de licentia Congre-

gationis, et eius sumptibus laureati; per novam autem eiusdem Congregationis dispositionem restrictum est votum ad eos solum, qui in ea duodecim annis integris legerint, et sexdecim resederint in ipsa universitate:

6° Absolute etiam conceditur per constitutiones confirmatas votum perpetuum praedicatoribus generalibus; et per novam constitutionem eis illud aufertur si concionari noluerint in locis ipsis ab obedientia assignatis:

7° In dictis constitutionibus et Breve confirmatorio Pauli V fuit dispositum et ordinatum quod non sint visitatores, nec suppletores eorum, sed quod generalis bis visitet Congregationem in quadriennio per se ipsum, si potuerit, sive per suos commissarios; postea vero eadem disposuit Congregatio ut quatuor visitatores eligantur in quolibet capitulo, et quod votum habeat in sequenti in quo terminatur eorum officium:

8° Item in constitutionibus supradictis et Breve confirmatorio Pauli V ponuntur quatuor magistri et totidem praedicatoribus generales; et nunc sex magistri et sex praedicatoribus generales potiuntur voto perpetuo:

9° In dictis constitutionibus et Breve fuit statutum et definitores iniunctum ut electiones omnium abbatiarum tam monachorum quam monialium celebrent, servato ordine antiquitatis monasteriorum; per novam tamen constitutionem Congregationis iste ordo alteratus est, et statutum ut idem ordo servetur, praeterquam in abbatibus S. Martini Matriti, Salmanticae et Hispalis, quae primo loco eligantur:

10° In eisdem constitutionibus et Breve dispositum fuit, ut definitores electores in secreto observent usque ad ultimam capituli sessionem personas electas in abbates et abbatissas, iniunctis

De concionatoribus.

De visitatoribus.

De magistris et praedicatoribus.

De ordine in electionibus abbatiarum servando.

De silentio observando definitores.

illis praeepto formali, excommunicatione latae sententiae et poenam periurii, si quoquo modo illas revelaverint; quam postea dispositionem alteravit Congregatio, permittens revelationem, eo quia nullum afferens praeiudicium, neque inconveniens ad nihilum aliud serviebat, quam ad praebendam occasionem scrupulorum periurii:

11° In constitutionibus per Paulum V confirmatis dispositum fuit, omnes electiones abbatiarum vacantium inter medium quadriennium fieri debere per generalem, tres definitores et unum abbatem, ordine in illa praescripto; postea Congregatio disposuit quod abbates collegiorum et monasteriorum tres monachos non habentium per solum generalem eligantur:

12° Circa electionem generalis statuerunt dictae constitutiones et Breve illarum confirmatorium, ut illa celebretur in speciali sessione, post electiones definitores, abbatiarum et secretarii capituli generalis; quam dispositionem postea Congregatio alteravit, disponendo quod illa fiat et celebretur die dominico immediato post diem ingressus in capitulum, et in eadem sessione in qua eliguntur definitores, et quod non regulentur vota usquedum aliae electiones factae fuerint.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat (quamvis dicta Congregatio alterationes, commutationes, novasque dispositiones huiusmodi respective facere sibi licuisse crediderit, et adhuc firmiter credat, maxime vigore facultatum a memoratis Gregorio et Urbano praedecessoribus respective concessarum et confirmatarum, et continue ut supra practatarum et observatarum ab eadem Congregatione), attamen nonnulli ex monachis et religiosis illius habuerunt habeantque scrupulum, dubi-

tantes ne in omnibus supradictis alterationibus, immunitatibus, recentibusque dispositionibus ab Apostolica Sede non confirmatis invalide processum fuerit, quodque confirmatio a dicto Urbano praedecessore emanaverit in forma communi, nec se ad constitutiones a dicto Paulo praedecessore confirmatas extendat; multoque magis in eis augeatur scrupulus ex eo quod idem Urbanus praedecessor in alteris litteris supradictis subsequenter editis constitutiones iam confirmatas praeceperit observari; et (licet credi verisimiliter possit quod, his non obstantibus, Congregatio praefata omnia licite peregerit, attento quod facultas per Gregorium concessa, et per Urbanum, praedecessores praefatos, ut supra, confirmata, ad mutationem constitutionum iam factarum atque confirmatarum restricta non reperiatur, atque ita ad futuros extendi videatur, quodque, sicuti nemo melius quam religio ipsa, experientia docta, agnoscere potest quatenus leges sint magis proficuae, et quarum usum temporum atque rerum qualitas permittat, ita quoque expediat ut ipsasmet constitutiones et leges ipsas, quoties expedire agnoscit, valeat in melius commutare) nihilominus, ad consulendum paci et quieti totius Congregationis praedictae, ac ad tollendum a monachorum mentibus quemlibet scrupulum, atque suspicionem invaliditatis electionum, aliorumque in praeteritum ut supra gestorum, omniumque exinde subsecutorum, ex quibus tota religio involveretur, prout etiam ad effectum evitandi infinitas invaliditates, quae oriri possent, exponentes praedicti opportune a nobis in praemissis provideri summo-pere desiderant: nobis propterea humiliter supplicari fecerunt ut supradictas novas constitutiones ut praefertur observatas, tamquam legitime factas vi-

De electione nonnullorum abbatum.

De electione generalis.

Petitur postremarum praemissarum mutationum vel novarum constitutionum confirmatio.

gore dictarum facultatum, confirmare et approbare, ac omne id, quod usque adhuc ab eadem Congregatione factum atque stabilitum reperitur, legitimum declarare de benignitate apostolica dignemur.

Confirmatio
dictarum nova-
rum constitutio-
num.

§ 3. Nos igitur, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, eisdem exponentibus petitam confirmationem, quatenus constitutiones praedictae sacris canonibus ac decretis Concilii Tridentini non adversentur, auctoritate apostolica, tenore praesentium, concedimus: salva tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorumdem cardinalium.

Clausulae.

§ 4. Decernentes ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicut in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam palatii apostolici causarum auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum
derogatio.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dictae

Congregationis Hispaniarum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, seu quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud ubique locorum habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Fides transumptorum.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xxx ianuarii MDCLXXXI, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 30 ianuarii 1681, pontif. anno v.

XCIX.

Extenditur indultum Clementis X celebrandi festa Ss. Ioannis de Matha et Felicis de Valois in tota Hispania ad omnem Galliam.

Innocentius Papa XI,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Ignatius a S. Antonio procurator generalis fratrum Discalceatorum Congregationis Gallicanae Ordinis SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum, quod (cum felicis recordationis Clemens PP. X,

Petitio.

1 Consule const. quae in hac citantur (R. T.).

praedecessor noster, die xiii novembris MDCLXXV indulserit, ut festa sanctorum Ordinis praedicti fundatorum, Ioannis quidem de Matha, die xvii decembris, Felicis vero de Valois, die iv novembris, quotannis sub ritu duplici ab omnibus christifidelibus utriusque sexus tam saecularibus quam regularibus, qui ad horas canonicas tenentur, in tota Hispania tantum, celebrari possent, cum orationibus et lectionibus propriis approbatis et concessis dicto Ordini die v maii MDCLXXXIII a Congregatione tunc existentium sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium sacris ritibus praepositorum, cuius decretum hac super re emanatum idem Clemens praedecessor die xvii eiusdem mensis maii approbavit; et, quia dies praefati sunt impediti, eadem Congregatio cardinalium die xiv novembris MDCLXXVI, ad relationem bonae memoriae Camilli, dum vixit, eiusdem sanctae Romanae Ecclesiae presbyteri cardinalis Maximi nuncupati, Ordinis praedicti apud Sedem Apostolicam protectoris, concesserit ut in posterum festa praefatorum sanctorum fundatorum, tam in universo Ordine SS. Trinitatis, quam extra illum, in tota Hispania tantum, primis diebus non impeditis ab officio novem lectionum celebrari valerent) idem Ignatius procurator generalis, attento quod memorati sancti fundatores in Gallia nates habuerunt, et ibidem praedictum Ordinem fundaverunt, ac proinde illos in eo regno non minori venerationis cultu honorari decet, indultum et concessionem huiusmodi ad totam Galliam extendi plurimum desideret.

Annuit Pontifex.

§ 2. Nos igitur, ipsius Ignatii procuratoris generalis votis hac in re quantum cum Domino possumus favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis senten-

tiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. Romanae Ecclesiae praefatae cardinalium sacris ritibus praepositorum consilio, ut festa supradictorum sanctorum fundatorum Ioannis de Matha et Felicis de Valois annis singulis in tota Gallia pariformiter celebrari libere et licite possint et valeant, apostolica auctoritate, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat ac pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicut in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptorum fides.

§ 4. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxviii maii MDCLXXXI, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 28 maii 1681, pontif. anno v.

C.

*Extenditur festum sanctae Rosae Limanae ad regna et dominia coronae Lusitaniae*¹.

Innocentius Papa XI,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Exigit iniunctae nobis divinitus apostolicae servitutis ratio, ut piis christifidelium praesertim orthodoxorum principum magno in Ecclesiam Dei meritum fulgore conspicuorum votis, ad augendam in terris sacrarum virginum cum caelesti sponso in beatâ aeternitate regnantium venerationem laudabiliter tendentibus, favorabilem assensum paterno affectu libentissime praebeamus.

Variae extensiones festi di-
ciae Sanctae.

§ 1. Cum itaque dudum (postquam praedecessor noster per quasdam suas in simili formâ Brevis die XII februarii MDCLXVIII expeditas litteras servam Dei Rosam de S. Maria virginem Limanam Tertii Ordinis S. Dominici in posterum Beatae nomine nuncupari, atque de eâ sub ritu duplici recitari officium et missam celebrari de virgine non martyre singulis annis iuxta rubricas breviarii et missalis romani die XXVI augusti, et haec quidem in quibusdam locis dumtaxat ibidem expressis inter alia indulserat; et subinde per alias suas pariter in formâ Brevis litteras die XIV septembris eiusdem anni MDCLXVIII emanatas indultum celebrandi missam et recitandi officium huiusmodi de eâdem beatâ Rosa ad universum clerum tam saecularem quam regularem quarumcumque provinciarum Americae et Indiarum carissimo in Christo filio nostro Carolo Hispaniarum regi catholico subiectarum extenderat) recolendae memoriae Clemens PP. X, etiam praede-

¹ Consulte alias const. quae in seq. citantur (R. T.).

cessor noster, ut de caetero perpetuis futuris temporibus ab universo clero tam saeculari quam regulari utriusque sexus per omnes provincias, regna, status, regiones et dominia ubivis locorum dicto Carolo regi, et carissimo etiam in Christo filio nostro Leopoldo Romanorum regi illustri in imperatorem electo, domuique Austriacae subiecta, officium et missam de memoratâ beatâ Rosa Virgine Limana quotannis die XXVI augusti sub ritu duplici iuxta rubricas praefatas recitari et celebrari respective valerent, apostolicâ auctoritate concesserit, prout in ipsius Clementis X praedecessoris litteris similiter in formâ Brevis die XI augusti MDCLXX expeditis uberius continetur; et, sicut pro parte dilectissimi in Christo filii nostri Petri principis Portugalliae et Algarbiorum regnorum gubernatoris nobis nuper expositum fuit, ipse quoque et christiani populi coronae Lusitaniae subiecti beatam Rosam praefatam, quae sanctarum virginum catalogo iuxta S. R. E. ritum a praefato Clemente X praedecessore solemniter adscripta fuit, peculiari devotionis affectu prosequantur, et propterea idem Petrus princeps, ad confovendam eorumdem populorum pietatem, opportune a nobis provideri ac ut infra indulgeri plurimum desideret:

§ 2. Nos, piis enixisque precibus ipsius Petri principis nomine nobis super hoc humiliter porrectis benigne inclinati, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, ac ternarum litterarum praefatarum tenores praesentibus pro plene

Nova extensio
eiusdem festi
ad supradicta
regna et domi-
nia.

et sufficienter expressis et insertis habentes, universo clero tam saeculari quam regulari utriusque sexus regnorum, provinciarum, statuum et dominiorum quorumcumque dictae coronae Lusitaniae annis singulis die XXVI augusti sub ritu duplici iuxta rubricas breviarii et missalis romani, ac servatâ ceteroquin supradictarum litterarum formâ et dispositione, recitandi similiter et celebrandi respective facultatem, perpetuis futuris temporibus duraturam, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, concedimus et impartimur.

Clausulae.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis, quae in litteris praefatis concessa sunt non obstare; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 4. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud ubique locorum habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die XXX Iunii MDCLXXXI, pontificatus nostri anno V.

Dat. die 30 Iunii 1681, pontif. anno V.

CI.

Conceditur rectori collegii fratrum Praedicatorum in Quitensi provinciâ facultas conferendi publice gradus scholasticos in nonnullis disciplinis, donec ibidem erigatur universitas regia.

Innocentius Papa XI,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Pastoralis officii, quo catholicae Ecclesiae per universum terrarum orbem

Bull. Rom. — Vol. XIX.

50

diffusae regimini divinâ dispositione praesidemus, cura animum nostrum sollicitat ut pia religiosorum virorum propriae alienaeque saluti operam dantium studia, ad christifidelium, praesertim in longinquis religionibus degentium, in doctrinâ sanâ institutionem atque eruditionem laudabiliter tendentia, peculiaribus favoribus et gratiis, quantum nobis ex alto conceditur, adiuvemus.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Ignatius de Quassada defensor et procurator provinciae S. Catharinae virginis et martyris de Quito in Indiis Occidentalibus Ordinis fratrum Praedicatorum in sacrâ theologiâ magister, quod (cum in illis partibus plurimi sint infideles, ex quibus multi operâ fratrum dicti Ordinis illic in vineâ Domini strenue laborantium ad christianae religionis veritatem in dies convertuntur, et longe plures, Domino benedicente, et conversuri sperantur; verum messis quidem cum multa sit, operarii autem pauci, qui eos in doctrinâ sanâ instruere et confirmare valeant) dilecti pariter filii fratres provinciae praedictae (providè considerantes nullam in eâdem provinciâ studii generalis universitatem reperiri, ipsamque provinciam nongentis a Limanâ et ter mille milliaribus a Mexicanâ civitatibus, in quibus eiusmodi universitates studiorum generalium erectae sunt, distare, ac proinde studiosos partium illarum iuvenes sacrarum aliarumque bonarum litterarum studiis operam dandi, seque ad fidei catholicae propagationem habiles atque idoneos reddendi, peractisque studiosis laboribus, praemium graduum litterariorum consequendi gratiâ, longas periculosasque peregrinationes subire debere), praevio regio consensu, collegium sub titulo B. Bernardi regis catholici Sancti nuncupati intra vel extra septa conventus S. Petri

Causae ere-
ctionis collegii.

martyris civitatis Quitensis dicti Ordinis suā impensā aedificare, in eoque grammaticam et philosophiam publice docere, ac etiam quatuor cathedras, duas quidem theologiae scholasticae, aliam theologiae moralis, et quartam Sacrae Scripturae, quas pro tempore obtinentes S. Thomae Aquinatis doctrinam sanctorum Patrum traditionibus et universalis Ecclesiae decretis conformem docere, erroneasque et noxias, praesertim in materiā morali opiniones, quae in illis partibus serpere dicuntur, eorumdem sanctorum Patrum doctrinā refellere debeant, de proprio fundare decreverunt.

Preces procuratoris provinciae S. Catharinae de Quito et causae constitutionis.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Ignatius collegio huiusmodi, eiusque rectori et cathedrae pro tempore existentibus, facultatem conferendi publice gradus scholasticos in illis scientiis, quae in ipso collegio docebuntur, concedi plurimum desideret, similisque facultas aliis collegiis dicti Ordinis, in quibusdam civitatibus Indiarum Occidentalium, quae quadringentorum milliarium intervallo ab universitatibus publicis remotae sunt, existentibus, dudum ultimo anno MDCXIX a felici recordationis Paulo V, ad instantiam tunc existentis regis Hispaniarum catholici, concessa, et subinde ab Urbano VIII, Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, confirmata fuerit, ac eiusmodi praerogativā tam clerici regulares Societatis Iesu, vigore quorundam privilegiorum, quam fratres Ordinis Eremitarum sancti Augustini, in vim quarundam apostolicarum in simili formā Brevis litterarum, in partibus Indiarum huiusmodi de praesenti fruuntur: nobis propterea idem Ignatius humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolicā dignaremur.

Concessio § 3. Nos, ipsum Ignatium specialibus

favoribus et gratis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causā latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis propagandae fidei praepositorum, qui zelum pietatemque dictorum fratrum provinciae de Quito Ordinis Praedicatorum commendarunt, consilio, rectori pro tempore existenti dicti collegii intra vel extra septa supradicti conventus S. Petri martyris civitatis Quitensis, iam forsā erecti sive in posterum erigendi, gradus scholasticos in omnibus scientiis cathedrarum in eodem collegio iam forsā erectarum vel in posterum erigendarum quibuscumque studiosis, qui studiorum cursus ibidem peregerint, dummodo tamen praevio rigoroso examine ad id reperiantur idonei, ad formam litterarum in simili formā Brevis aliās concessarum praefatis fratribus Ordinis Eremitarum sancti Augustini et clericis regularibus Societatis Iesu, auctoritate nostrā apostolicā conferendi facultatem, donec et quousque publica universitas regalis, sicut Limana et Mexicana, in dictā provinciā de Quito constituatur sive erigatur, dumtaxat duraturam, eadem auctoritate, tenore praesentium, concedimus et impartimur: salvā tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis memoratorum cardinalium.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suf-

Clausulae.

praedictae facultatis ad instar illius Eremitarum S. Augustini et clericorum Societatis Iesu.

fragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariarum derogatio.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, aliis religionibus in ipsā civitate Quitensi existentibus, etiam Societatis Iesu, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac insertis habentes, illis aliās in suo robore permanens, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIII Iulii MDCCLXXXI, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 23 Iulii 1681, pontif. anno v.

CII.

Confirmatur decretum cardinalis protectoris, quo etiam ultramontanis monialibus conversis S. Francisci de Observantia interdicatur velum nigrum, et quaecumque vox in electionibus denegatur.

Innocentius Papa XI,
ad futuram rei memoriam.

Species facti. § 1. Nuper, pro parte dilecti filii Petri Esporin procuratoris generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum, Congregationi

venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita exposito, in capitulo generali dicti Ordinis Romae anno MDCXXXIX, sub praesidentia bonae memoriae Francisci, dum vixit, S. R. E. cardinalis Barberini nuncupati, eiusdem Ordinis apud Sedem Apostolicam protectoris, celebrato, quasdam constitutiones ex antiquis compilatas, et aliquas, seu in illis aliqua de novo addita fuisse, pro felici gubernio monialium Ordinis praedicti in familiā ultramontanā, ipsumque capitulum generale non solum easdem constitutiones approbasse, sed etiam intimari et observari praecipisse; unam autem ex dictis constitutionibus cap. XII inter alia disponere, quod moniales laicae seu conversae velum nigrum portare non possint, sed album, quodque suffragium non possint dare in electionibus abbatissae, vicariae, discretarum, aut maiorum officiorum; et, licet haec omnia in familiā cismontanā dicti Ordinis inviolabiliter observentur, aliquam tamen in alterā familiā notari observantiam, indeque gravissima inconvenientia et scandala orta fuisse, et novissime maximum in quodam conventu ex regressu cuiusdam novitiae conversae ad saeculum, expleto maiori sui novitatus tempore, et quod, cum sub observantia dictae constitutionis admissa fuisset, a monialibus laicis seu conversis professis tantis fuit affecta contumeliis et minis, ut professionem emittere timuerit: ideoque per dictum Petrum procuratorem generalem nomine dilecti etiam filii ministri generalis dicti Ordinis praefatae Congregationi cardinalium supplicato ut constitutionem praenarratam confirmaret, ad hoc ut in toto Ordine uniformiter servaretur, atque ita

1 Forsan aliam (R. T.).

2 Potius lege eo quod (R. T.).

iurgia et scandala huiusmodi vitarentur: eadem Congregatio cardinalium, per suum decretum die xiii maii MDCLXXXI emanatum, supplicem libellum, sibi super praemissis porrectum, remisit venerabili fratri nostro Alderano episcopo Tusculano eiusdem S. R. E. cardinali Cybo nuncupato, Ordinis praefati apud nos et Sedem Apostolicam protectori, ut, veris existentibus narratis, et quatenus expedire censuisset, petitam confirmationem pro suo arbitrio et prudentia impertiretur. Ipse vero Alderanus episcopus cardinalis et protector decretum edidit tenoris qui sequitur, videlicet:

« Alderanus episcopus Tusculanus S. R. E. cardinalis Cybo seraphici Ordinis sancti Francisci apud Sanctam Sedem protector. Attenta remissione supplicis libelli vigore retrospecti decreti nobis facta, oratoris precibus mature examinatis atque discussis, decernimus et declaramus, quod (nisi in primaeva fundatione, aut in aliquo speciali statuto a religione et a Sede Apostolica approbato monasteriorum sanctimonialium Ordinis sancti Francisci, expresse cautum sit, quod moniales conversae seu laicae velo nigro et voce activa in electionibus superiorissarum seu officialium, et voce passiva in consequendis dictorum monasteriorum officiis uti, frui et gaudere debeant) constitutio facta in capitulo generali Romae celebrato sub die xi iunii MDCLXXXIX¹ executioni omnino demandetur, suumque integrum et plenarium effectum sortiatur, in quem finem eandem constitutionem, extra tamen casum praemissum, auctoritate non solum qua fungimur protectoris, verum etiam ab eadem sacra Congregatione nobis attributa et concessa, tenore praesentium approbamus et confirmamus, eique inviolabilis firmitatis robur adiicimus; nul-

¹ Ut paulo ante, pag. 395 b (R. T.).

las, irritas, nunc pro tunc, omnes praefatas electiones, quas cum suffragiis praedictarum monialium conversarum adversus praesentem nostram et constitutionis praedictae dispositionem fieri contigerit, declarantes, et decernentes. Mandamus igitur omnibus superioribus regularibus, qui regimini et gubernio dictorum monasteriorum praesunt, quatenus haec omnia, sublato monialibus quocumque alio praetextu et quaesito colore, etiam consuetudinis immemorabilis et praescriptae, executioni demandari faciant, et contra inobedientes ac contumaces suis remediis et quatenus opus sit censuris ecclesiasticis animadvertant. Romae v iulii MDCLXXXI.

A. cardinalis CYBO protector.

IOANNES BAPTISTA RUSCA ».

§ 2. Cum autem, sicut praefatus Petrus procurator generalis nobis subinde exponi fecit, ipse decretum huiusmodi, quo firmiter subsistat et servetur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, ipsius Petri procuratoris generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum a memorato Alderano episcopo cardinali et protectore editum praefertim, cum omnibus et singulis in eo contentis, auctoritate apostolica, tenore praesentium confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur

Confirmatio Pontificis.

adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et defini debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIV

iulii MDCLXXXI, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 24 iulii 1681 pontif. anno v.

CHII.

Erigitur academia S. Thomae Ordinis Praedicatorum civitatis Monilan in insulis Philippinis in publicam studii generalis universitatem¹.

Innocentius Papa XI,
ad futuram rei memoriam.

Inscrutabili divinae sapientiae atque bonitatis arcano ad Ecclesiae catholicae per universum terrarum orbem diffusae regimen, meritis licet imparibus, eVecti, sacrarum, eisque ancillantium bonarum litterarum studia, per quae, depulsa ignorantiae caligine, mentes veritatis luce illustrantur, et non minus catholicae fidei, divinique cultus propagationi et incremento, quam iustitiae administrationi, aliisque reipublicae commodis et ornamentis, privatorumque utilitatibus consulitur, ubique locorum, et praesertim in remotissimis ab hac Sancta Sede partibus, quantum nobis ex alto conceditur, promovere ac incitare et confovere studemus, sicut omnibus maturam consideratione perpensis, ad omnipotentis Dei gloriam, Ecclesiaeque decus et praesidium, ac spiritualem temporalemque christifidelium utilitatem cognoscimus in Domino salubriter expedire.

§ 1. Dudum siquidem, felicitis recordationis Innocentio PP. X praedecessori nostro pro parte clarae memoriae Philippi IV dum vixit Hispaniarum regis catholici exposito, quod in civitate Monilan in insulis Philippinis unum sub denominatione S. Thomae collegium Ordinis fratrum Praedicatorum existebat,

¹ Haec academia instituta fuit ab Innocentio X per constit. editam anno MDCLV, novembris die xx.

Prooemium.

Qua de causa et forma erecta fuerit haec academia.

in quo triginta alumni saeculares educabantur, et grammatica, rhetorica, logica, philosophia, ac theologia scholastica et moralis docebantur seu legabantur, magnam cum incolarum illarum partium utilitate; civitas vero Monilan plusquam tribus leucarum millibus a vicinioribus studiorum generalium universitatibus, nempe Limana et Mexicana, distabat; et propterea idem Philippus rex in collegio praefato academiam erigi et institui summopere desiderabat: praefatus Innocentius praedecessor, supplicationibus memorati Philippi regis nomine sibi super hoc humiliter porrectis inclinatus, in praefata civitate Monilan in aedibus dicti collegii, ubi tunc scholae erant, seu forsitan in ampliore formam construerentur, academiam, in qua religiosi dicti Ordinis grammaticam, rhetoricam, logicam, philosophiam et theologiam scholasticam et moralem publice profiterentur, ac iuvenes quoscunque docerent¹, duraturam dumtaxat donec et quousque aliqua publica studii generalis universitas in dicta civitate Monilan, seu illius provinciae, apostolica auctoritate erecta fuisset, eadem auctoritate, sine tamen cuiusquam praeiudicio, erexit et instituit; ipsamque academiam, sic erectam et institutam, curae, regimini et administrationi dicti Ordinis et illius magistri generalis pro tempore existentis, seu ab eo deputandi, qui totius academiae rector existeret, praefata auctoritate supposuit, ac rectori ipsius academiae et collegii pro tempore existenti, ut, donec huiusmodi academia, ut praemittitur, duraret, illos quos in ipsa academia sic erecta per debitum tempus studuisse, ac scientiam et moribus idoneos esse reperisset, in praefatis facultatibus, quae in dicto collegio ut praefertur docerentur seu legerentur, ad

¹ Male edit. Main. legit *docerentur* (R. T.).

baccalaureatus, etiam formati, ac licentiatursae et doctoratus, necnon magistrarii gradus, servata in omnibus et per omnia forma decretorum Viennensis et Tridentini Conciliorum, quibus in aliquo derogare non intendebat, et alias iuxta laudabiles aliarum academiarum consuetudines promovere et ipsorum graduum insignia eis exhibere valeret, dicta auctoritate concessit et indulsit, cum diversis facultatibus, gratis et indultis, et alias, prout in ipsius Innocentii praedecessoris litteris desuper in simili forma Brevis die xx novembris mdcxlv expeditis, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, uberius continetur.

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius Alphonsus Sandin procurator et definitor generalis provinciae SS. Rosarii dictarum insularum Philippinarum praefati Ordinis fratrum Praedicatorum nobis nuper exponi fecit, ex erectione academiae huiusmodi maxima in illis partibus ad animarum salutem assidue proveniat utilitas, propositisque studiorum praemiis erexerit² ad ipsa amplectenda et peragenda praemiaque huiusmodi promerenda studiorum alacritas, itaut multiplicatae reperiantur personae habiles et idoneae ad continuandas sacras missiones, quarum fructus sancta mater Ecclesia, Domino benedicente, in dies locupletantur³; verum, propter ingentem dictae civitatis Monilan a praefatis studiorum generalium universitatibus distantiam supradictam, moraliter impossibile sit ut incolae civitatis et insularum Philippinarum huiusmodi ad easdem universitates, ut ibidem sacrorum canonum et legum civilium et medici-

¹ Potius lege *creverit*, vel *evexerit* studiorum vel studiosorum alacritatem (R. T.).

² Potius lege *quarum fructu ... locupletatur* (R. T.).

Causae erectionis huius academiae in publicam universitatem.

nae studiis incumbant, se conferant; ac proinde plurimum expedire videatur, ut academia praefata in publicam studii generalis universitatem, ad hoc, ut in ea sacri canones et leges civiles, ac medicina huiusmodi, quorum scientia ad bene ornatam rempublicam etiam necessaria est, publice doceri, harumque facultatum cathedrae a personis saecularibus peritis regendae benefactorum impensam ibidem erigi et gradus scholastici earundem facultatum studiosis postperacta studiorum curricula conferri valeant, ad instar Limanae et Mexicanae universitatum praefatarum, erigatur: nobis propterea dictus Alphonsus humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Accedit commendatio regis catholici.

§ 3. Nos igitur, incolarum civitatis et insularum praefatarum commodis, quantum cum Domino possumus, consulere, dictumque Alphonsum specialis favore gratiae prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis propagandae fidei praepositorum consilio, et attento quod praefati Alphonsi instantia huiusmodi a dilecto filio nobili viro Gaspare de Haro y Gusman, marchione de Carpio, carissimi in Christo filii nostri Caroli Hispaniarum regis catholici apud nos et Sedem Apostolicam oratore, eiusdem Caroli regis nomine commendata fuit, academiam in supradicto collegio S. Thomae civitatis Monilan Ordinis

Concessio Pontificia.

Praedicatorum, a memorato Innocentio praedecessore ad supplicationem praefati Philippi regis erectam, ut praefertur, in publicam studii generalis universitatem, in qua etiam sacri canones ac leges civiles et medicina publice praelegi et doceri, harumque scientiarum sive facultatum cathedrae, a personis saecularibus habilibus et idoneis regendae et obtinendae, fundari et institui valeant, ad instar praefatarum universitatum Limanae et Mexicanae, auctoritate apostolica, tenore praesentium, sine cuiuscumque alterius universitatis studii generalis praeiudicio, erigimus et instituimus: ita tamen ut universitas huiusmodi sic erecta et instituta, donec et quousque alia publica universitas apostolica et regalis ad formam modo dictarum universitatum, et non aliter, aut in eadem civitate Manilan, aut in aliis regnis vicinioribus construatur seu erigatur, dumtaxat durare debeat; ac eidem universitati studii generalis, sic praesentes erectae et institutae, illiusque rectori, magistris, doctoribus, lectoribus, praeceptoribus, scholaribus, procuratoribus, bidellis, nunciis, ceterisque officialibus, ministris et personis quibuscumque pro tempore existentibus, ut omnibus et singulis privilegiis, indultis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, favoribus, gratis, praerogativis, honoribus et praeeminentis, quibus praefatae universitates studiorum generalium Limanae et Mexicanae, illarum rectores, magistri, doctores, lectores, praeceptores, scholares, procuratores, bidelli, nuncii, ceterique officiales, ministri et personae quaecumque respective, tam de iure, usu et consuetudine, quam alias quomodolibet utuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, frui et gaudere possunt et poterunt in futurum, non solum ad eorum instar, sed etiam aequae principali-

ter et pariformiter, in omnibus et per omnia uti, frui potiri et gaudere; rectori autem ipsius universitatis per praesentes erectae, ut, quamdiu universitas huiusmodi sicut praemittitur duraverit, illos, quos in eadem universitate per debitum tempus studuisse ac scientia et moribus idoneos esse repererit, in praefatis facultatibus, sive scientiis, quae in ipsa universitate docebuntur seu legentur, ad baccalaureatus, etiam formati, licentiatursae, ac doctoratus et magistrarii gradus, servata tamen in omnibus et per omnia forma decretorum Viennensis et Tridentini Conciliorum praefatorum, quibus in aliquo derogare non intendimus, et alias, iuxta laudabiles supradictarum Limanae et Mexicanae universitatum ritus et consuetudines, promovere, solitaque graduum huiusmodi insignia eis conferre et exhibere; ipsis vero ad eodem gradus per illum sic promotis, ut postea publice privatimque etiam in omnibus aliis universitatibus studiorum generalium facultates sive scientias praedictas respective alios docere et interpretari, de eis disponere, aliosque actus quoscumque eorum gradibus convenientes exercere libere et licite possint et valeant respective, auctoritate et tenore praesentium, concedimus et indulgemus: salva tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis memoratorum cardinalium.

Clausulae. § 4. Decernentes ipsas praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudi-

cari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, collegii, provinciae et Ordinis praefatorum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, seu quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac insertis habentes, illis aliâs in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VII augusti MDCLXXXI, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 7 augusti 1681, pontif. anno v.

CIV.

Conceduntur Tertiariis B. M. de Mercede Redemptionis Captivorum intra claustra viventibus indulgentiae, quibus gaudent fratres eiusdem Ordinis.

Innocentius Papa XI,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut dilectus filius Iosephus Linas, procurator generalis Ordinis fratrum Beatae Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum, in sacra theologia magister, nobis nuper exponi fecit, multi in eodem Ordine reperiantur Tertiarii, qui vota simplicia emisissent, et sub regula Tertiariorum ac habitu ipsius Ordinis

Preces procuratoris generalis pro declaratione indulgentiarum dictorum Tertiariorum.

nis pie et laudabiliter intra claustra sub obedientia superiorum Ordinis huiusmodi vivunt, incertum vero sit quibus indulgentiis et gratiis spiritualibus eiusmodi Tertiarii frui valeant; et propterea idem Iosephus prior generalis illorum spirituali consolationi et animarum saluti opportune a nobis provideri plurimum desideret: nos, ipsius Iosephi procuratoris generalis votis¹ hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praefatis Tertiariis praesentibus et futuris intra claustra ut praefertur viventibus, qui vota huiusmodi emisissent, seu pro tempore emisissent, ut omnibus et singulis indulgentiis seu peccatorum remissionibus ac poenitentiarum relaxationibus, quibus fratres Ordinis praedicti utuntur, fruuntur et gaudent, ac uti, frui et gaudere possunt et poterunt in futurum, pariformiter et absque ulla prorsus differentia uti, frui et gaudere, illasque consequi et lucrifacere libere et licite possint et valeant, dummodo tamen ea, quae pro consequendis indulgentiis seu peccatorum remissionibus ac peccatorum relaxationibus huiusmodi praescripta sunt, seu pro tempore fuerint, adimplerent, auctoritate apostolica, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

Clausulae.

§ 2. Non obstantibus nostrâ de non concedendis indulgentiis ad instar, aliisque constitutionibus, et ordinationibus

¹ Pessime ed. Main. legit *Urbis pro votis* (R.T.).

Bull. Rom. — Vol. XIX.

51

apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque: praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris.

§ 3. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VIII augusti MDCLXXXI, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 8 augusti 1681, pontif. anno v.

CV

Declaratur Tertiarios B. M. de Mercede Redemptionis captivorum extra claustra viventes frui posse indulgentiis confraternitatum eiusdem Ordinis.

Innocentius Papa XI,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Nuper, pro parte dilecti filii Iosephi Linas procuratoris generalis Ordinis fratrum Beatae Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum in sacra theologia magistri, nobis exposito multos in eodem Ordine reperiri Tertiarios, qui vota simplicia emisissent, et sub regula Tertiariorum ac habitu ipsius Ordinis pie et laudabiliter intra claustra sub obedientia superiorum Ordinis huiusmodi vivunt; incertum vero esse quibus indulgentiis et gratiis spiritualibus eiusmodi Tertiarii frui valeant: nos, supplicationibus dicti Iosephi procuratoris generalis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praedictis Tertiariis praesentibus et futuris intra claustra ut praefertur viventibus, qui vota huiusmodi emisissent, seu pro tempore emisissent, ut omnibus et singulis indul-

Fides transumptorum.

Referunt Breve praecedens, quo concessae fuerunt Tertiariis intra claustra viventibus indulgentiae fratrum Ordinis.

gentiis seu peccatorum remissionibus ac poenitentiarum relaxationibus ad instar fratrum Ordinis praedicti frui valeant, sub certis modo et formâ tunc expressis, auctoritate apostolicâ indulsumus, et aliâs, prout in nostris desuper in simili formâ Brevis die viii currentis mensis augusti expeditis litteris, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, uberius continetur.

Preces pro procuratoris generalis pro declaratione indulgentiarum Tertiariarum et bizzocharum extra claustra ventium.

§ 2. Cum autem, sicut praedictus Iosephus procurator generalis nobis subinde denuo exponi fecit, praeter supradictos, alii reperiuntur memorati Ordinis Tertiarii et Tertiariae seu bizzochae, qui et quae, licet sub regulâ Tertiariarum et habitu praedictis quoque pie et laudabiliter vivant, vota quoque simplicia praedicta emiserint, non tamen intra claustra huiusmodi commorantur; incertum vero pariter sit quibus indulgentiis et gratiis spiritualibus hi quoque Tertiarii et Tertiariae frui valeant: nobis propterea dictus Iosephus procurator generalis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Declaratur dictos Tertiarios frui posse indulgentiis confraternitatum Ordinis.

§ 3. Nos igitur, ipsius Iosephi procuratoris generalis votis hac in re favorabiliter quoque annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium tantum consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, praefatos Tertiarios, qui vota supradicta emiserunt, et extra claustra vivunt, confraternitatibus Ordinis praedicti adscribi, et adscriptos gratiis et indulgentiis confraternitatum huiusmodi

frui posse, dictâ auctoritate, tenore praesentium, declaramus.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari: non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Clausulae.

§ 5. Volumus autem quod earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem ubique fides in iudicio et extra illud adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Fides transumptorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxii augusti mdcclxxxi, pontificatus nostri anno v. Dat. die 22 augusti 1681, pontif. anno v.

CVI

Redditur inquisitoribus regnorum Portugalliae et Algarbiorum auctoritas, quam amiserant non parendo mandatis apostolicis, et leges nonnullae continentur in causis fidei servandae.

Innocentius Papa XI,
ad futuram rei memoriam.

Romanus Pontifex, ex commissae sibi divinitus servitutis munere omnium christi-

Exordium.

1 Hac de re vide Clementis X et Innocentii XI Const. quae in sequenti narrativâ citantur (R. T.).

stifidelium commodis iugiter invigilans, in eam praecipue curam omnibus viribus omnique animi contentione incumbit, ut christianae religionis puritas, catholicaeque fidei integritas illibatae conserventur; apostatica vero atque haeretica pravitas opportunis rationibus ubique locorum, quantum divina bonitas dederit, sanetur, vel saltem apostolico vigore compescatur, et, ne in perniciem animarum pretioso Christi sanguine redemptarum latius serpat, radicitus extirpetur. Haec autem ut recte atque ordine fiant, nec ulla cuiquam iuste conquerendi relinquatur occasio, salutaribus, et ex apostolicae sapientiae atque aequitatis fonte depromptis legibus, exortas controversias dirimere, tribunalium ab Apostolicâ Sede pie prudenterque institutorum dignitati consulere, iuris rigorem mansuetudine temperare, certamque et christianae charitati congruentem rebus gerendis normam tradere studet, sicut, omnibus maturâ discussionem consideratis, ad gloriam omnipotentis Dei, ad Ecclesiae decus et praesidium, ac ad christifidelium aedificationem animarumque salutem expedire in Domino arbitrat.

Quae acta fuerunt sub Clemente X referuntur.

§ 1. Dudum siquidem, cum dilecti filii Christiani Novi nuncupati, sive ab Hebraeis descendentes, in Portugalliae et Algarbiorum regnis degentes, qui in carceribus tribunalium Inquisitionis adversus haeticam pravitatem in Ulyssiponensi, Elborensi et Colimbriensi civitatibus auctoritate apostolicâ institutorum propter imputata eis crimina ad Officium Inquisitionis huiusmodi spectantia, de quibus accusati seu inquisiti respective existebant, detinebantur, ad felicis recordationis Clementem Papam X praedecessorem nostrum et hanc Sanctam Sedem recurrissent, conquerentes bonae memoriae Petrum archiepiscopum

Sidensem, qui tunc in humanis esse credebatur, generalem et reliquos inquisitores adversus haeticam pravitatem in dictis regnis auctoritate apostolicâ deputatos, seu eorum aliquos, ad novum actum (ut vocant) fidei contra ipsos, sive ad eorum condemnationem, ipsorumque ad publice abiurandum coactionem, et in huius defectum ad diversarum poenarum inflictionem atque executionem nimiam praecipitationem, quae iustitiae nocere esse solet, nec servatis iis, quae per sacrorum canonum et constitutionum apostolicarum aequitatem praescripta sunt, devenire velle, non sine iustitiae subversione, ac ipsorum totiusque eorum nationis ruinâ et destructione: idem Clemens praedecessor, qui, in supremo iustitiae throno a Domino constitutus, iustitiam omnibus aequâ lance administrare tenebatur, eorumdem Christianorum Novorum recursum huiusmodi admittens, in causam et causas quascumque contra eos et eorum quemlibet super criminibus et delictis ad Officium Inquisitionis huiusmodi quomodolibet spectantibus in praefatis aliisque tribunalibus quibuscumque adversus haeticam et apostaticam pravitatem praedictam in supradictis regnis dictâ auctoritate institutis, seu eorum aliquo, eatenus quovis modo motas et pendentis, in statu et terminis in quibus tunc quomodolibet reperiebantur, ad se et Sedem praedictam avocans, ipsasque causas, cum omnibus et singulis illarum incidentibus, emergentibus, annexis et connexis, totoque negotio principali, per Congregationem venerabilium fratrum nostrorum, tunc suorum, S. R. E. cardinalium in totâ republicâ christianâ generalium inquisitorum adversus haeticam et apostaticam pravitatem huiusmodi a Sede praedictâ specialiter deputatorum, cui easdem causas commiserat

et demandaverat, audiri, cognosci, decidi, sineque debito, prout iuris foret, terminari debere omnino volens, per quasdam suas in simili formâ Brevis die III octobris MDCLXXIV expeditas litteras, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione suis, deque apostolicae potestatis plenitudine, memorato archiepiscopo inquisitori generali et reliquis inquisitoribus praedictis districtè inhibuit, ne, causâ et causis huiusmodi in praedictâ cardinalium Congregatione pendentibus, aut aliâs quomodolibet, donec et quousque specialis et expressa desuper ab ipso Clemente praedecessore et eâdem Sede licentia eis concessa fuisset, ad ullum similem actum (ut vocant) fidei, ullamve publicationem, promulgationem, aut executionem novarum sententiarum quarumcumque contra praedictos Christianos Novos, ut praefertur, inquisitos, seu accusatos vel denunciatos, et in carceribus praedictis detentos, aut illorum aliquem, devenire ullo modo audent; neque ipsi aut eorum aliquis, seu ipsorum et cuiuslibet eorum respective consilarii, commissarii, procuratores, fiscales, assessores, notarii, actuarii, ceterique officiales et ministri, contra ipsos, aut eorum quemlibet, illorumve et cuiuslibet eorum respective advocatos, procuratores, sollicitatores, agentes, seu negotiorum gestores, aut aliâs quomodolibet pro eis intervenientes, quovis modo, directe vel indirecte, seu aliâs quomodolibet quicumque novi attentare vel innovare praesumerent; ipse enim Clemens praedecessor eisdem generali et reliquis inquisitoribus, eorumque et cuiuslibet eorum respective consiliariis, commissariis, procuratoribus fiscalibus, assessoribus, notariis, actuariis, ceterisque officialibus et ministris praedictis, in virtute sanctae obedientiae districtè,

praecipit et mandavit, ut quibuscumque mandatis, ordinationibus et decretis dictae Congregationis cardinalium in causâ seu causis huiusmodi eatenus forsân emanatis, et in posterum usque ad finem et terminum earundem causarum quomodolibet emanatum¹, omni morâ, dilatione, tergiversatione, oppositione et contradictione postpositis et remotis, prompte, sicut devotos dictae Sedis filios decet, parerent; nec illa, eorumve executionem quomodolibet impedire, aut illis in iudicio vel extra illud se opponere aut contradicere ullo modo audent seu praesumerent; alioquin dictus Petrus archiepiscopus inquisitor generalis suspensionis ab exercitio pontificalium et interdicti ab ingressu Ecclesiae ac privationis muneris inquisitoris generalis, reliqui vero inquisitores praedicti, eorumve respective consilarii, procuratores fiscales, commissarii, assessores, notarii, ceterique officiales et ministri, excommunicationis latae sententiae ac privationis officiorum, quomodocumque ad tribunal S. Officii spectantium, poenas ipso facto et absque ullâ declaratione se respective novissent incururos, a quibus absolutionem idem Clemens praedecessor sibi et dictae Sedi Apostolicae specialiter reservavit.

§ 2. Verum subinde, dicto Clemente praedecessore rebus humanis exempto, cum nos venerabilem fratrem Verissimum, archiepiscopum olim Bracharensem, haereticae et apostolicae pravitate huiusmodi inquisitorem generalem in Portugalliae et Algarbiorum regnis supra dictis cum solitis facultatibus in locum praedicti Petri archiepiscopi defuncti constituissemus et deputassemus, causa vero seu causae praedictae in supradictâ cardinalium Congregatione adhuc penderent: nos, decretis qui-

¹ Lege emanandis pro emanatum (R. T.).

Item quae ab Innocentio XI hucusque ordinatae fuerunt.

busdam provisionalibus ab eâdem Congregatione cardinalium in causâ recursus huiusmodi antea emanatis, et a praedicto Clemente praedecessore approbatis, et a quibus recedere nullo modo intendebamus, inhaerentes, ipsaque decreta renovantes, et, donec ea, quae super dubiis propositis decernenda nobis visa fuissent, statuissimus, omnino observari praecipientes, de praedictorum cardinalium consilio per quasdam nostras pariter in formâ Brevis die XXVIII novembris MDCLXXVI emanatas litteras, venerabili fratri Marcello archiepiscopo Chalcedonensi, in Portugalliae et Algarbiorum regnis praedictis nostro et dictae Sedis nuncio, dedimus in mandatis ut inhibitionem, a memorato Clemente praedecessore per suas litteras praedictas sicut praemittitur factam, in omnibus eius partibus auctoritate nostrâ apostolicâ ita moderaretur et reformaret, ut Verissimo, archiepiscopo, generali a nobis deputato, et reliquis inquisitoribus praedictis, contra supradictos Christianos Novos nuncupatos in dictis carceribus ut praefertur detentos, servato iuris ordine, ac iuxta aequitatis et iustitiae regulas, liceret procedere ad poenas et animadversiones debitas, praeterquam ultimi supplicii, triremium perpetuarum et confiscationis bonorum a quibus eos et eorum quemlibet, donec et quousque a nobis et Sede praedictâ aliter dispositum fuisset, omnino abstinere voluimus. Ac proinde eisdem Verissimo, archiepiscopo, generali et reliquis inquisitoribus, illorumque et cuiuslibet eorum respective commissariis, consiliariis, procuratoribus fiscalibus, assessoribus, notariis, actuariis, ceterisque officialibus et ministris, dictâ auctoritate, districtè, et sub poenis quae in praedictis Clementis praedecessoris litteris expressae sunt, denuo inhiheret, ne contra eosdem Christianos

Novos in carceribus huiusmodi detentos, aut eorum aliquem, interea ad ultimi supplicii vel triremium perpetuarum aut confiscationis bonorum huiusmodi poenas procedere audent quovis modo, seu praesumerent. Praeterea ipsi Marcello archiepiscopo et nuncio facultatem tribuimus eâdem auctoritate permittendi Verissimo, archiepiscopo, generali, reliquisque inquisitoribus praedictis, ut, prout iustitia exigeret et ordo posceret rationis, procedere possent etiam contra praedictorum Christianorum Novorum in dictis carceribus detentorum procuratores, advocatos, agentes seu negotiorum gestores, et aliâs quomodolibet pro eis intervenientibus¹, dummodo tamen praebere non posset suspicio hoc fieri in odium recursus supradicti ad hanc sanctam Sedem habiti et ab eâdem Sede admissi, ad quem effectum dicti inquisitores acta talium processuum eidem Marcello archiepiscopo et nuncio ad eius beneplacitum communicare tenerentur. Sed cum nos postmodum, gravissimis ex causis adducti, omnino oportere existimassemus ut quidam processus, in tribunali Inquisitionis adversus haeticam pravitatem huiusmodi in dictis regnis auctoritate apostolicâ instituto contra nonnullos praetensos iudaizantes expediti et terminati, in quibus etiam ipsorum assertorum iudaizantium tamquam negativorum condemnationem in poenam ordinariam contineri dicebatur, apud hanc sanctam Sedem inspicerentur, dictoque Verissimo archiepiscopo inquisitori generali nostro nomine mandari curassemus, ut eosdem processus ad nos et Sedem eandem quamprimum transmitteret, ipse vero nonnullas rationes coram nobis allegari curavisset, quibus se ab illorum transmissione excusare

¹ Videtur legendum *intervenientes* (R. T.).

satagebat: sed nos, omnibus, quae eius nomine super eâ re deducta fuerant, auditis, consideratis et mature perpensis, illa omnia et singula irrelevantia, nulliusque ponderis esse iudicavimus, ac proinde in priori mandato, quo processus praedictos transmitti praeceperamus, persistissemus, quinimo ipsi super eâ re cum venerabili etiam fratre Ludovico archiepiscopo Bracharensi pro dilectissimo in Christo filio nostro Petro principe Portugalliae et Algarbiorum regnorum praedictorum gubernatore apud nos et Sedem praedictam oratore pluries egissemus, haecque enixa nostra voluntas tam dicto Petro principi et gubernatori, quam praedicto Verissimo, archiepiscopo, inquisitori generali, et nonnullis regiae coronae Lusitanicae administris iussu nostro per supradictum Marcellum archiepiscopum et nuncium nostrum pluries quoque significata extitisset, nec tamen aequissimis praeceptis et mandatis nostris huiusmodi hactenus paritum fuisset, nec adhuc pareretur: nos, eiusmodi contumaciam, quae non minus in nostrum et huius sanctae Sedis contemptum, quam in iustitiae et ordinis, quem in sanctâ suâ Ecclesiâ constituit Deus, subversionem tendere dignoscebatur, opportunis rationibus compescere, debitamque nostris et Apostolicae Sedis mandatis obedientiam omnino praestari volentes, per alias nostras similiter in formâ Brevis litteras die xxiv decembris MDCLXXVIII expeditas, motu proprio ac ex certâ scientiâ, et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, memorato Verissimo archiepiscopo inquisitori generali districte praecepimus et mandavimus, ut, intra terminum decem dierum a die, quo eadem litterae nostrae ipsi per praedictum Marcellum archiepiscopum et nuncium praesentatae fuissent, computandum,

quatuor vel quinque processus originales in tribunali supradicto contra reos de iudaismo inquisitos, seu accusatos, vel denunciatos, qui etiam tamquam negativi in poenam ordinariam condemnati fuerant, iam finitos et terminatos, in manibus eiusdem Marcelli archiepiscopi, et nuncii realiter et cum effectu consignasse et tradidisse omnino deberet; alioquin, elapso dicto termino, nec secutâ effectivâ consignatione processuum huiusmodi, eo ipso tam eundem Verissimum archiepiscopum ab officio generalis inquisitoris in regnis praedictis, ei per alias priores nostras in simili formâ Brevis litteras demandato, omnique et quacumque auctoritate sibi per easdem litteras quomodolibet attributâ, quam omnes et singulos alios inquisitores, in eisdem regnis ab ipso Verissimo archiepiscopo eiusque praedecessoribus inquisitoribus generalibus respective electos et deputatos vel confirmatos, a suis pariter muneribus, omnique potestate agendi, seu procedendi, aut aliâs quomodolibet se ingerendi in causis ad sanctum Inquisitionis officium in praedictis Portugalliae et Algarbiorum regnis quovis modo spectantibus, donec et quousque aliter a nobis et Sede Apostolicâ praedictâ dispositum vel ordinatum fuisset, ex tunc, prout ex illo tempore, penitus et omnino suspendimus, ac ipso facto suspensos fore, irritumque et inane si quid subinde desuper tam a dicto Verissimo archiepiscopo, quam ab aliis inquisitoribus praedictis, vel eorum aliquo, quomodolibet, et quavis auctoritatē, scienter vel ignoranter, attentari contigisset; et tam ipsum Verissimum archiepiscopum, quam ceteros omnes et singulos inquisitores praedictos, si praeceptum nostrum huiusmodi transgredi, aut aliâs quomodolibet litteris nostris, quibus praeceptum ipsum fiebat, contravenire ausi

fuissent, ipso facto in poenas canonicas, ipsum quidem Verissimum archiepiscopum inquisitorem generalem in poenam interdicti ab ingressu Ecclesiae, ceteros vero inquisitores praedictos in excommunicationem maiorem respective absque aliâ declaratione incursum esse itidem ex tunc prout ex illo tempore decrevimus et declaravimus; absolutio- nem autem ab eisdem poenis nobis et huic sanctae Sedi specialiter reservavimus. Porro nec praetextum impeditae forsitan eidem Verissimo archiepiscopo inquisitori generali consignationis processuum huiusmodi, nec ullam aliam excusationem, praetextum, causam vel impedimentum, etiam non expressum, ac de necessitate specialiter exprimentum, illi ceterisque inquisitoribus supradictis, si eisdem litteris nostris, in omnibus et per omnia, prompte et accurate non paruissem, ullo modo suffragari posse volumus, quominus tam ipse Verissimus archiepiscopus, quam dicti inquisitores, sicut praemittitur, suspensi remanerent ab omni et quacumque facultate et auctoritate se ingerendi in causis supradictis: quarum cognitionem, durante suspensione huiusmodi, et interim ad nostrum et dictae Sedis beneplacitum, commisimus et demandavimus locorum Ordinariis, prout eiusmodi causarum cognitio, ante institutionem officii sanctae Inquisitionis huiusmodi auctoritate apostolicâ in Lusitaniâ factam, ad eos pertinebat; qui Ordinarii proinde in eisdem causis iuxta iuris communis regulas, ac sacrorum canonum et constitutionum apostolicarum dispositionem procedere deberent; nos enim ipsis Ordinariis sic in causis huiusmodi procedendi quamcumque necessariam et opportunam facultatem, donec et quousque a nobis et Sede praedictâ aliter ordinatum fuisset dumtaxat duraturam, ea-

rumdem litterarum serie tribuimus et impartiti sumus. Et successive per nos accepto, quod idem Verissimus archiepiscopus olim inquisitor generalis mandato et praecepto nostris super consignatione dictorum processuum sibi factis non paruisset, et proinde tam ipse quam ceteri olim inquisitores praedicti suspensionem a suis respective muneribus praefatis omnique potestate et auctoritate agendi seu procedendi, aut aliâs quomodolibet se ingerendi in causis ad sanctum Inquisitionis officium quovis modo spectantibus, incurrisse reperirentur: nos, ita ad omnium, quorum intererat, et in futurum interesset, notitiam, ne quis illorum ignorantia forsitan deciperetur, deduci volentes, motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, per alias nostras etiam in formâ Brevis die xxvii maii MDCLXXIX emanatas litteras, memoratum Verissimum archiepiscopum olim inquisitorem generalem, ceterosque olim inquisitores praedictos, ob non praestitam mandato et praecepto nostris huiusmodi circa consignationem processuum supradictorum in manibus praedicti Marcelli archiepiscopi et nuncii ut praefertur faciendam in termino supra expresso debitam partitionem, eo ipso supradictam suspensionem incurrisse, ac proinde statim, elapso termino huiusmodi, eos omnes et singulos nullam omnino in materiis ad sanctum Inquisitionis officium quomodolibet pertinentibus iurisdictionem habuisse, nec tunc habere; et propterea omnia et singula per eosdem gesta post incursum dictae suspensionis, et si quae forsitan per eos in posterum agerentur in materiis S. Officii huiusmodi, ob defectum iurisdictionis, penitus et omnino nulla et invalida fuisse et esse ac fore declaravimus¹. Quinimo, cum a nonnullis

¹ Edit. Main. legit *declaramus* (R. T.).

assereretur eundem Verissimum archiepiscopum olim inquisitorem generalem, ceterosque olim inquisitores praedictos, seu eorum aliquos, post incursum suspensionis huiusmodi, iurisdictionem in materiis ad sanctum Inquisitionis officium praedictum spectantibus nulliter et de facto exercere praesumpsisse, et forsitan adhuc praesumere, poenas in litteris nostris praedictis expressas, aliasque a sacris canonibus et constitutionibus apostolicis contra similia perpetrantes impositas, damnabiliter incurrendo: nos, eiusmodi excessus minime impunitos remanere, sed debitam animadversionem castigari, ideoque exactam et accuratam desuper informationem capi volentes, motu, scientia, deliberatione et potestatis plenitudine similibus, per alias nostras itidem in forma Brevis eadem die xxvii maii mdcclxxxix expeditas litteras, memorato Marcello archiepiscopo et nuncio causam et causas eorundem excessuum seu delictorum eatenus in praemissis quovis modo commissorum, et eorum, quos et quae forsitan in posterum committi contingeret, contra praedictum Verissimum archiepiscopum olim inquisitorem generalem, ceterosque omnes et singulos olim inquisitores praedictos, cum illius seu illarum incidentibus, emergentibus, annexis et connexis, usque ad sententiam definitivam exclusive commisimus et demandavimus; mandantes ipsi Marcello archiepiscopo et nuncio, ut omni diligentia processum seu processum desuper quomodolibet necessarios et opportunos auctoritate nostram formaret et conficeret, seu formari et confici curaret; si quid autem contra illos resultaret, informationes ac processum seu processum huiusmodi sub suo sigillo clausos ad nos quamprimum transmitteret, ut quod desuper statuendum foret, maturam deliberatione adhi-

bita, decerneremus, et alias prout in singulis nostris et memorati Clementis praecessoris litteris praedictis, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis haberi volumus, uberius continetur.

§ 3. Cum autem tandem duo ex praedictis processibus, quos in manibus supradicti Marcelli archiepiscopi et nuncii, sicut praemittitur, consignari praeeperamus, ex Lusitania ad memoratum Ludovicum archiepiscopum dicti Petri principis et gubernatoris oratorem apud nos et Sedem praedictam residente transmissi, et Congregationi supradictorum cardinalium generalium inquisitorum iussu nostro traditi, ac ab illa inspecti et discussi fuerint, indeque sufficiens habita fuerit notitia seu informatio illorum, de quibus edoceri cupiebamus; ipsi vero cardinales, habitis inter se multis congressibus super querelis supradictorum Christianorum Novorum et gravaminibus, quae sibi inferri asserebant, quaerelas et gravamina huiusmodi, variasque scripturas a partibus, et praesertim a dilecto filio Hieronymo Suarez, uno ex minoribus inquisitoribus dictorum regnorum, qui pro tuendis iuribus et stylis tribunalis sanctae Inquisitionis eorundem regnorum ad hanc almam Urbem venit, in eaque de praesenti residet, porrectas, diligentissime et accuratissime discussissent et examinaverint; sed interea, cessante propter suspensionem supradictam iurisdictione eiusdem tribunalis, locorum Ordinarii, quibus durante suspensione huiusmodi in causis ad praedictum Inquisitionis officium spectantibus procedendi facultatem, sicut supra expressum est, tribueramus, eiusmodi facultate propter varia impedimenta usi non fuerint; inde vero gravissimum puritati catholicae religionis in regnis praedictis detrimentum sive

Redditur auctoritas inquisitoribus ut in rubrica.

periculum sit exortum, nec minus praedictum animabus et corporibus miserabilium illorum, qui in carceribus tribunalis praedicti detinentur, resultaverit, moleste id etiam ferentibus Verissimo archiepiscopo generali, aliisque inquisitoribus praedictis, ac illorum officialibus et ministris, qui (sicut accepimus) nostris et Apostolicae Sedis praedictae mandatis filiali sinceroque obsequio prompte morem in omnibus gerere parati sunt:

Redditur auctoritas inquisitoribus.

§ 4. Hinc est quod nos, christianae religionis catholicaeque fidei conservationi, quantum nobis ex alto conceditur, consulere, ac dicti tribunalis illiusque ministrorum et officialium statui et felici directioni, necnon Christianorum Novorum praedictorum consolationi publicaeque omnium utilitati paternam charitate providere cupientes, habitam super praemissis cum memoratis cardinalibus generalibus inquisitoribus deliberatione maturam, exquisitisque et auditis illorum sententiis, motu proprio et ex certa scientia et maturam deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, Verissimo archiepiscopo, olim generali, ceterisque olim inquisitoribus praedictis, suspensionem a generalis inquisitoris aliisque suis respective muneribus, omnique potestate agendi seu procedendi, aut alias quomodolibet se ingerendi in causis ad sanctum Inquisitionis officium in Portugallia et Algarbiorum regnis praedictis quovis modo spectantibus, in eos a nobis latam et declaratam, ut praefertur, ita ut ipsi de cetero munera sua exercere, ac facultatibus sibi respective attributis et competentibus uti, frui et gaudere libere et licite possint et valeant in omnibus et per omnia, prout poterant et valebant antequam suspensionem praedictam incurrerent (servatis tamen infrascriptis legibus et ordinationibus), tenore pra-

sentium de speciali dono gratiae relaxamus: facultatem vero praedictis locorum Ordinariis durante suspensione huiusmodi cognoscendi causas ad praedictum Inquisitionis Officium quomodolibet spectantes, in eis procedendi, a nobis, sicut praemittitur, concessam, ex nunc revocamus irritamus et annullamus, viribusque et effectu penitus et omnino vacuumus; ipsosque Ordinarios locorum iis tantum facultatibus, quibus ante eandem suspensionem utebantur et uti poterant, de cetero uti posse decernimus et declaramus. Ac Verissimum archiepiscopum, ceterosque inquisitores praedictos, ac illorum respective officiales et ministros quoscumque adversus praemissa et praedicta quaecumque eis exinde quomodolibet enata in integrum et pristinum et eum, in quo antequam suspensio huiusmodi emanaret quomodolibet respective erant, statum restituimus, reponimus et plenarie reintegramus; illosque et eorum quemlibet a censuris et poenis ecclesiasticis quibuscumque, quas propter praemissa seu illorum occasione forsitan quovis modo incurrerunt, seu incurrisse dici, censi, intelligi vel praetendi possent, auctoritate apostolica, harum serie in utroque foro absolvimus et totaliter liberamus, dictasque poenas eis et eorum cuilibet gratiose remittimus et condonamus; necnon cum ipsis omnibus et singulis super irregularitate per eos, quia, censuris huiusmodi propter praemissa forsitan innodati, sacrosanctum missae sacrificium et alia divina officia (non tamen in contemptum clavium) celebrarunt, seu alias divinis sese ingererunt, aut in ordinibus suis quomodolibet ministrarunt, seu alias quovis modo eorundem praemissorum occasione contractam, ad quemcumque effectum, etiam specificam et individua mentione dignum, et de necessitate specialiter exprimen-

dum, itidem de speciali dono gratiae dispensamus.

Leges et ordinationes servandas in causis fidei praesertim Novorum Christianorum.

§ 5. Porro, certam rebus in praedicto Inquisitionis adversus apostaticam haereticamque pravitatem officio, in Portugalliae et Algarbiorum regnis suprascriptis auctoritate apostolica instituto, de cetero perennis¹ normam in causis fidei, et praesertim contra Christianos Novos motis et quaecumque movendis, inviolabiliter servandam tradere volentes, motu, scientia, deliberatione et potestatis plenitudine paribus, earumdem tenore praesentium, statuimus, sancimus, decernimus et ordinamus:

i. Ut de cetero confiscatio nunquam fiat ante sententiam, vel declaratoriam, nec bona interim praetensi rei quaecumque de causa distrahantur, praeterquam ex causa alimentorum, sed tantum conficiatur inventarium omnium bonorum, cum interventu personae cum inquisito coniunctae, et bona praedicta cum debita cautione eidem personae coniunctae vel alteri idoneae in forma depositi consignentur, ex quibus alimenta toti familiae eiusdem inquisiti subministrantur, et legitimis creditoribus, prout de iure, satisfiat; et si in confectione inventarii inveniantur bona seu pecuniae ad alios spectantes, hoc summarie iustificato, illico restituantur; post sententiam vero bona emphyteutica, seu fideicommissaria, aut alias quomodolibet subiecta, restituantur quibus de iure, et his peractis, fiscus utatur iure suo.

ii. Nec deveniatur ad carcerationem inquisiti, nisi praecedentibus legitimis iudiciis, et prout de iure, neque detineantur carcerati ultra necessitatem sub quovis praetextu, sed quam citius fieri possit expediantur, non expectato actu publico, quem vocant *actum fidei*.

¹ Aptius lege perennem (R. T.).

iii. In iuramento autem, quod deferatur advocato reorum S. Officii, non ponantur illa verba, *se per congettura*, vel alia idem importantia. Idem vero advocatus S. Officii possit alloqui reos sine assistentia, et eidem tradatur copia processus, suppressis nominibus et circumstantiis denotantibus personas testium. Quod si reus alium advocatum petat, ei concedatur, dummodo sit bonae famae, cui pariter (praestito iuramento de secreto servando) tradatur copia processus, suppressis suppressis, prout supra; non tamen illi permittatur alloqui reos, nisi cum assistentia deputati ab inquisitoribus ad hunc finem et effectum.

iv. Christiani non habentes exceptiones legales, admittantur ad deponendum in defensam reorum.

v. Quo vero ad probationes negativae coarctatae, procedatur iuxta iuris dispositionem et canonicas sanctiones.

vi. Nec tutor, seu curator, quibus de iure dandus est, ullo modo detur custos carcerum, neque alius officialis S. Officii, sed deputetur alia persona gravis, fidelis et bonae conscientiae.

vii. Prohibeantur autem omnino quaecumque suggestiones, concussiones, promissiones, et similia in examinibus testium et reorum constitutis; nec ex descendentiâ sanguinis hebraei ulla deduci possit probatio iudaismi contra talem descendentem; imo nec ex ipsâ solâ descendentiâ ulla praesumptio sufficiens ad actum iudiciale.

viii. Si autem carcerati non veniant condemnandi, nullo modo compellantur ascendere palcum, et si non fuerint reperti culpabiles, non retardetur eorum expeditio, sed illico relaxentur, etiam non expectato actu publico, quem vocant *actum fidei*.

ix. Neque christiani novi ex solâ bualitate repelli debeant a testimonio

ferendo contra christianos veteres, salvis tamen exceptionibus legalibus, nec ab eisdem exigatur iuramentum de non deponendo contra christianos veteres, et tollatur omnino statutum seu consuetudo, si adsit, puniendi christianos novos, ex eo quod deposuerint¹ contra christianos veteres.

x. In illis autem casibus, in quibus potest constare de corpore delicti facti permanentis, procedi non possit ad constituendum inquisitum inter reos, nisi prius de illo legitime constiterit.

xi. Nec sit habendus pro diminuto is, qui in sua confessione non nominat testem informatum, qui tamquam purus testis contra ipsum deposuit, quantumvis sibi coniunctum in quocumque gradu.

xii. Confessus autem in causis apostasiae a fide, qui non nominavit sibi coniunctum in primo gradu eiusdem delicti complicem, non sit habendus pro diminuto, nisi copulative concurrant plena et legitima probatio dictae complicitatis, dolosa occultatio praedicti complicis, et nulla urgeat in ipso reo confesso oblivionis praesumptio.

xiii. Quod si reus, qui post suam confessionem de caeremoniis iudaicis in observantiam legis Moysis ab ipso factis tempore quo in illam credebatur, non fuerit convictus a testibus legalibus sive idoneis denuo repetiisse easdem caeremonias iudaicas, quas in novis constitutis negaverit, non sit damnandus ad poenam ordinariam, et multo minus, si caeremoniae illae essent aequivocae et indifferentes.

xiv. Testes vero loco et tempore singulares, testes tamen in specie haeresis determinatae seu apostasiae a fide admitti possint ad testificandum contra inquisitos de iudaismo in regno Lusitaniae iuxta illius antiquissimam

¹ Edit. Main. legit *deposuerit* (R. T.).

consuetudinem et ex nonnullis aliis circumstantiis in eodem regno in fidei favorem concurrentibus, dummodo tamen sint plures in numero, et in qualitate considerabiles, idonei, fide digni, legales, et quales de iure esse debent, atque insimul concurrentibus verisimilibus coniecturis, et attentis atque diligenter examinatis aliis circumstantiis et qualitate eorum contra quos deponitur, sic testificantes, ut falsa non dicere praesumantur. Testes autem singulares, deponentes inverisimilia et impossibilia, nullum gradum probationis faciant.

xv. Porro repetitio testium sit omnino necessaria post litem contestatam cum citatione, scilicet cum notitia rei, et interrogatoriis dandis per procuratorem ipsius rei, seu officio supplendis¹; alias eorum depositiones non afficiant.

xvi. Testes quoque deponentes de iudiciis remotis confessionis extraiudicialis iudaismi non probent ad effectum condemnandi negativum ad poenam ordinariam. Quam vero probationem faciant praedicti testes, quoad alias poenas vel alios effectus, remittitur conscientiae et prudentiae iudicis ecclesiastici timentis Deum.

xvii. Confessiones autem extortae contra formam iuridicam, vel per suggestionem, vel promissionem vitae et liberationis, seu generales, aut obscurae, seu repugnantes aetati, sexui et intellectui confitentis, non sufficiant contra negativum pro poena ordinariâ, et, nisi aliunde legitime adminiculentur praedictae confessiones, nullam probationem faciant.

xviii. Carcerati vero charitative tractentur, et redigantur carceres minus rigidi, et non tam obscuri.

xix. Ac demum carceratis in S. Offi-

¹ Forsan *supplentem* (R. T.).

cio, sive confessis sive non, permitti possint libri spirituales, et officium Beatae Virginis, vel breviarium, modis opportunis, et eisdem carceratis dentur confessarii et assistentes in articulo mortis.

xx. Quoad sacramentum vero Eucharistiae et Extremae Unctionis arbitrio et conscientiae iudicis ut supra id remittimus.

Harum legum observantia praecipitur sub certa poenis.

§ 6. Mandantes propterea in virtute sanctae obedientiae praedicto Verissimo, archiepiscopo, moderno et pro tempore existentibus inquisitoribus generalibus, ceterisque inquisitoribus praesentibus et quandocumque futuris dictorum regnorum Portugalliae et Algarbiorum, ac illorum et cuiuslibet eorum respective ministris et officialibus quibuscumque, ut omnes et singulas leges et ordinationes superscriptas inviolabiliter ac exacte et accurate in omnibus et per omnia observent, et ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, pariformiter observari curent et faciant. Alioquin, inquisitor quidem generalis, interdicti ab ingressu Ecclesiae, ceteri vero inquisitores et officiales et ministri praedicti, excommunicationis maioris latae sententiae poenas respective, ab iis, qui quoquomodo contravenerint, ipso facto absque alia declaratione incurrendas, a quibus relaxationis seu absolutionis beneficium a nemine, praeterquam a nobis seu Romano Pontifice pro tempore existente (nisi in mortis articulo constituti), obtinere valeant, se noverint incururos.

Clausulae.

§ 7. Ac decernentes ipsas praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod praefati et alii quilibet cuiuscumque status, gradus, ordinis, praecminentiae et dignitatis existant, in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes,

etiam specificam et individua mentionem et expressionem digni, ad ea vocati, citati et auditi, seu causae, propter quas eadem praesentes emanarint, sufficienter adductae, verificatae et iustificatae non fuerint, aut ex alia quacumque, etiam quantumvis iuridica, pia et privilegiata causa, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensus, aliove quolibet, etiam quantumvis magno, formali et substantiali, ac inexcogitato et inexcogitabili, individuaque expressionem requirente defectu notari, impugnari, infringi, retractari, modificari, limitari, in controversiam vocari, aut ad terminos iuris reduci, seu adversus illas aperiitionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari, aut impetrato, seu etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus concessio vel emanato, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare ullo modo posse, sed easdem praesentes litteras semper et perpetuo firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter et inconcusse observari et adimpleri, et illis respective in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis censi, atque ita per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. praedictae cardinales, etiam de latere legatos, dictaque Sedis Apostolicae nuncios, et alios quoslibet quacumque

praecminentiam et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere; ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrarium derogatio.

§ 8. Non obstantibus litteris supra dictis, aliisque praemissis, ac, quatenus opus sit, nostram et cancellariae apostolicae regulam de iure quaesito non tollendo, aliisque apostolicis, ac in universalibus, provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon tribunalis praedicti et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, stylis, usibus et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, etiam in favorem fidei et dicti tribunalis ac regnorum praedictorum, necnon inquisitorum aliarumque personarum quarumlibet, etiam specificam et individua mentionem et expressionem dignarum, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine similibus, ac ad quarumcumque personarum, etiam regiam, aliave qualibet mundana vel ecclesiastica dignitate fulgentium instantiam, seu earum contemplationem, etiam consistorialiter, et aliam quomodolibet in contrarium praemissorum in genere vel in specie concessis, ac pluries et quantiscumque vicibus confirmatis, iteratis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis te-

noribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus, et derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 9. Volumus autem ut inquisitores et alii praedicti poenitentiam, quam eis sacerdos idoneus propter praemissa respective imposuerit, omnino adimpleant; alioquin praesentes litterae, quoad absolutionem in foro conscientiae, eis minime suffragentur; utque earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud ubique locorum habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptum fides.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxii augusti MDCLXXXI, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 22 augusti 1681, pontif. anno v.

CVII.

Conceduntur fratribus oblatis Terti Ordinis S. Francisci provinciae Franciae post decennium a professione iura omnia antiquorum fratrum laicorum.

1 Horum oblatores constitutiones postea ab hoc Pontifice confirmatae fuerunt in Const. ed. MDCLXXXVIII, die 13 martii, pontif. xii.

Innocentius Papa XI,
ad futuram rei memoriam.

Referuntur
binæ litteræ
Clementis X.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii superiores provinciae Franciae Tertii Ordinis S. Francisci, quod dudum felicis recordationis Clemens PP. X praedecessor noster, per quasdam suas in simili formâ Brevis anno MDCLXXII emanatas litteras pro bono regimine fratrum oblato- rum seu serventium et fratrum laicorum Congregationis Gallicanae dicti Ordinis, inter alia statuit ut fratres praefati, tam oblati quam alii, qui ad statum laicalem assumerentur, nullo unquam tempore suffragiorum iure gauderent, nisi in receptione novitiorum ad professionem eiusdem cum eis status. Verum earundem litterarum executio suspensa fuit per tres annos, quibus elapsis, superiores dictae provinciae Franciae recursum ad eundem Clementem praedecessorem habuerunt, et ab eo alias pariter in formâ Brevis die XXVIII maii MDCLXXV expeditas litteras obtinuerunt, per quas omnibus fratribus oblati, seu servientibus, qui in eadem provinciâ habitum religionis ante emanationem primodictarum litterarum susceperant, iuribus fratrum laicorum iuxta Ordinis praedicti constitutiones gaudendi privilegium indultum fuit, dummodo tamen per decennium in statu oblatorum huiusmodi permanerent, et aliâs prout in binis litteris praedictis uberius dicitur contineri. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, superiores praedicti per hoc temporis spatium usque ad praesens maximam in dictâ provinciâ tranquillitatem et pacem ex concessione praefati indulti illiusque observantiâ animadverterint, et huiusmodi praxim pro conservandâ inter fratres quiete observare prooptent: nobis propterea humiliter supplicari fecerunt ut in praemissis opportune providere, et

ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 2. Nos igitur, eorumdem superiorum votis, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum consilio, ut omnes fratres oblati praefatae provinciae Franciae, tam de praesenti existentes, quam in posterum in eadem provinciâ recipiendi, postquam tamen, completo novitiatus anno, in suo oblatorum statu per decennium remanserint, iuribus antiquorum fratrum laicorum Congregationis Gallicanae et Ordinis praefatorum gaudere possint, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, statuimus, ac concedimus et indulgemus.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus primodictis Clementis praedecessoris litteris, aliisque

Concessio dilectorum iurium oblati facta.

Clausula.

Concessio dilectorum iurium oblati facta.

ordinationibus et constitutionibus apostolicis, et, quatenus opus sit, provinciae praefatae et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permanens, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXVII augusti MDCLXXXI, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 27 augusti 1681, pontif. anno v.

CVIII.

Conceditur indulgentia plenaria perpetua visitantibus aliquam ex ecclesiis monachorum Caelestinorum die festo S. Petri Caelestini Papae V eorum institutoris.

Innocentius Papa XI,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Iniunctae nobis divinitus apostolicae servitutis ratio postulat, ut caelestium munerum thesauros, dispensationi nostrae a Domino creditos, fideliter erogemus, cum id ad augendam in terris sanctorum in caelis cum Christo regnantium venerationem, excitandamque et confortandam erga illos fidelium devotionem, ac ad animarum salutem speramus in Domino profuturum.

Concedatur ut in rubricâ.

§ 1. Supplicationibus itaque dilecti filii procuratoris generalis Congregationis

monachorum Caelestinorum nuncupatorum, Ordinis sancti Benedicti, nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ac de omnipotentis Dei misericordiâ ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus ac singulis utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus et confessis, ac sacrâ communionem relectis, qui aliquam ex ecclesiis quorumcumque monasteriorum dictae Congregationis Caelestinorum, tam hactenus erectis, quam in posterum quandocumque erigendis, ac ubicumque locorum existentibus, die festo S. Petri Caelestini eiusdem Congregationis fundatoris, a primis vesperis usque ad occasum solis diei huiusmodi, singulis annis devote visitaverint, et ibi pro christianorum principum concordia, haeresum extirpatione ac sanctae matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus. Praesentibus futuris temporibus valituris.

§ 2. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXX augusti MDCLXXXI, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 30 augusti 1681, pontif. an. v.

CIX.

Conceduntur quaedam indulgentiae perpetuae confraternitatibus Septem Do-

Clausula.

*lorum B. M. V. in ecclesiis fratrum
Servorum eiusdem B. M. V. erectis¹.*

**Innocentius Papa XI,
ad perpetuam rei memoriam.**

Exordium.

Commissae nobis a Domino dispensationis ratio exigit ut caelestium munerum thesauros prudenti fidelique liberalitate erogemus, cum id ad augendam fidelium religionem et animarum salutem speramus in Domino profuturum.

Indulgentia plenaria in dominica Passione.

§ 1. Supplicationibus itaque dilectorum filiorum prioris generalis, et procuratoris generalis Ordinis fratrum Servorum Mariae Virginis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, omnibus et singulis confratribus et consororibus confraternitatum sub titulo Septem Dolorum eiusdem Beatae Mariae Virginis, tam hactenus in ecclesiis dicti Ordinis erectarum, quam deinceps quandocumque erigendarum, vere poenitentibus et confessis, ac sacra communione refectis, qui suae respective confraternitatis ecclesiam seu cappellam vel oratorium dominicam Passionis a primis vespers usque ad occasum solis eiusdem dominicae annis singulis devote visitaverint, ibique pias considerationes septem dolorum Beatissimae Virginis, et praecipue Passionis domini nostri Iesu Christi fecerint, ac pro christianorum principum concordiam, haeresum extirpationem, ac sanctae matris Ecclesiae exaltationem pias ad Deum preces effuderint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer concedimus.

¹ Concessa fuit indulgentia plenaria confraternitatibus habitus Servorum B. M. V. ab hoc Pontifice in const. ed. MDCLXXVIII, die 30 Ianuarii, pont. I; item in const. ed. MDCLXXXIII, die 24 Octobris, pont. VIII, confirmatum fuit summarium omnium indulgentiarum confraternitatibus Septem Dolorum concessarum.

§ 2. Eisdem vero confratribus et consororibus per annum exercentibus se huiusmodi considerationibus, ac meditationibus, ac precibus, praesertim oratione dominicam et salutatione angelica cum cantico *Stabat mater dolorosa*, etc., in ecclesiis praedictis recitari, aliisque spiritualibus exercitiis ibidem fieri solitis, ac ut praefertur orantibus, quoties id egerint, toties centum dies de iniunctis eis, aut alias quomodolibet per eos debitis poenitentibus in forma Ecclesiae consuetam relaxamus.

Indulgentia centum dierum per annum.

§ 3. Praeterea confratribus et consororibus praedictis ecclesiam, seu cappellam, vel oratorium suae respective confraternitatis diebus stationum almae Urbis nostrae in romano missali descriptis devote pariter visitantibus et orantibus, ut supra, quod omnes et singulas indulgentias et peccatorum remissiones ac poenitentiarum relaxationes consequantur, quas consequerentur si ecclesias tam intra quam extra eandem Urbem positas, ad id destinatas, diebus stationum huiusmodi personaliter et devote visitassent; utque iidem confratres et consorores, tam praedictas quam alias quascumque indulgentias et peccatorum remissiones et poenitentiarum relaxationes, dictis confraternitatibus a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris ac etiam forsitan a nobis quomodolibet concessas, fidelium defunctorum animabus, quae Deo in charitate coniunctae ab hac luce migraverint, per modum suffragii applicare possint, concedimus similiter et indulgemus. Praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris.

Indulgentiae stationum.

§ 4. Non obstante nostra de non concedendis indulgentiis ad instar, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Clausulae.

§ 5. Volumus autem ut earundem

Fides transumptorum.

praesentium litterarum transumptis seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die I septembris MDCLXXXI, pontificatus nostri anno V.

Dat. die 1 septembris 1681, pontif. anno V.

CX.

Indicatur universale iubilaeum ad implorandam divinam opem pro praesentibus tunc Ecclesiae necessitatibus¹.

Innocentius Papa XI,

Universis christifidelibus praesentes litteras inspecturis, salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium.

Onerosam curarum pontificiarum molem humilitati atque infirmitati nostrae iam dudum divinitus impositam, in summis quidem rerum omnium difficultatibus, quantum divina bonitas dedit, sustinere, et pastorem vigilantiam nostram pro dominici gregis salute in hac excelsa Apostolicae Sedis specula excubantem Domino repraesentare hactenus conati sumus. Sed illam nunc, tum praeteritarum aerumnarum recordatione, tum praesentium sensu et imminentium formidine, longe graviolem experimur; nam, quamvis ineffabilis Dei benignitas, populi sui precibus exorata, atrocis belli calamitates, quibus nobiliores christiani

¹ Similia iubilaea habes in Clementis X const. ed. MDCLXXIV, die 16 kal. maii, pontif. IV, et const. ed. MDCLXXII, die 5 novembris, pontif. III; item in huius pontif. const. ed. MDCLXXXIII, die 11 augusti, pontificatus VII.

orbis provinciae miserabiliter vastabantur, pace inter principes christianos composita sedaverit, non cessavit tamen, nec adhuc cessat humani generis hostis in agro Domini supereminare zizaniam, ut, quidquid boni tot curis atque laboribus actum est, pervertat, perniciosisque machinationibus pristina dissidia excitet, et nova accendat, quibus christianam rempublicam in maiores luctuosioresque miseras praecipitet, latamque immiti christiani nominis inimico Turcarum tyranno fenestram aperiat, per quam christianorum fines formidabili sua potentia irrumpere, regna et provincias, ac principatus evertere, suaeque tyrannidi adiungere, ac perfidiae suae abominationem in Ecclesiam Dei viventis plantare et latius propagare moliat. Et nos quidem privatis nostris sacrificiis, indictisque etiam publice precibus, pro muneris nostri ratione adversus praesentia imminetiaque mala remedium a Deo quaerere non destitimus; sed illud longe efficacius promptiusque consequi speramus, si ad privatas nostras totius christiani populi obsecrationes, orationes atque deprecationes adiungantur. Potens est enim oratio Ecclesiae supplicantis ad Dominum, qui pius est et misericors, et propitiatur invocantibus eum in veritate. Adeamus itaque cum fiducia ad thronum gratiae, scindamus corda nostra, et expiatis per veram poenitentiam peccatis, quae sola inter Deum et homines separant, divinam indignationem placare, ieiuniisque et elemosynis vires orationis intendere, et praestabilem super hominum malitiam Dei clementiam concordibus votis exorare studeamus; ut benignissimus Dominus et Deus noster, cuius misericordia super omnia opera eius, cordium contritorum holocausta in odorem suavitatis accipiens, Ecclesiam suam sanctam ab infidelium ac haere-

ticorum et schismaticorum insidiis, periculis et persecutionibus tueri et protegere, haereses et schismata extirpare, principum christianorum animos, sublati omnibus illis quae concordiam turbare possent, arctiori atque indissolubili charitatis vinculo coniungere, ac in causae communis tuitionem unire et consociare, populumque sibi acceptabilem facere, et per viam mandatorum eius ambulanti gratiae suae donis in hac peregrinatione fovere et confortare, assiduisque virtutum incrementis perficere, et ad propositam aeternae beatitudinis metam feliciter perducere dignetur.

Iubilaeum.

§ 1. Hoc autem ut ferventiori spiritus ardore maiorque fructu fiat, caelestium munerum thesauros, quorum dispensationem fidei nostrae commisit divina dignatio, aperire et largâ manu erogare volentes, de omnipotentis Dei misericordiâ et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, ex illâ ligandi et solvendi potestate, quam nobis Dominus licet indignis contulit, universis et singulis utriusque sexus christifidelibus in almâ Urbe nostrâ degentibus, qui S. Ioannis in Laterano, Principis Apostolorum, et S. Mariae Maioris eiusdem Urbis ecclesias seu basilicas, vel earum aliquam, intra spatium duarum proximarum hebdomadarum saltem semel devote visitaverint, ibique per aliquod temporis spatium pias ad Deum preces, ut supra, effuderint, et quartâ et sextâ feriis et sabbato alterius ex praefatis hebdomadis ieiunaverint, et, peccata sua confessi, sanctissimum Eucharistiae sacramentum in dominicâ die immediate sequenti, vel aliâ die intra eandem hebdomadam, reverenter sumperint, ac pauperibus aliquam eleemosynam, prout unicuique suggereret¹ devotio, erogaverint; ceteris vero extra

¹ Antius lege suggeret (n. r.).

Urbem praedictam ubicumque degentibus, qui ecclesias ab Ordinariis locorum, vel eorum vicariis, seu officialibus, aut de eorum mandato, et, ipsis deficientibus, per eos qui ibi curam animarum exercent, designandas, vel ecclesiarum huiusmodi aliquam, spatio duarum similiter hebdomadarum a publicatione designationis per Ordinarios, vel eorum vicarios, seu officiales, vel alios ut praefertur faciendae decursurarum, saltem semel visitaverint, ibique ut supra oraverint, ac quartâ et sextâ feriis et sabbato alterius ex hebdomadis huiusmodi ieiunaverint, pariterque peccata sua confessi, ac in die dominicâ immediate sequenti, vel aliâ die intra eandem hebdomadam sanctissimâ communionem refecti fuerint, et pauperibus aliquam eleemosynam, ut praemittitur, erogaverint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, sicut in anno iubilaei visitantibus certas ecclesias intra et extra Urbem praedictam concedi consuevit, tenore praesentium concedimus et elargimur.

§ 2. Navigantes vero et iter agentes, ut, cum primùm ad sua se se domicilia receperint, suprascriptis peractis, et visitatâ ecclesiâ cathedrali vel maiore aut parochiali loci eorum domicili, eandem indulgentiam consequi possint et valeant: regularibus autem personis utriusque sexus, etiam in claustris perpetuo degentibus, necnon aliis quibuscumque tam laicis quam ecclesiasticis saecularibus vel regularibus, etiam in carcere aut captivitate existentibus, vel aliquâ corporis infirmitate seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa, vel eorum aliqua praestare nequiverint, ut illa confessarius ex iam approbatis a locorum Ordinariis ante praesentium publicationem, seu approbandis, eis in alia pictatis opera com-

Pro navigantibus, iter agentibus, claustris, captivis, infirmis aliisque impeditis.

mutare, vel in aliud proximum tempus prorogare possit, eaque iniungere, quae ipsi poenitentes efficere poterunt, pariter concedimus et indulgemus.

De confessariis.

§ 3. Insuper omnibus et singulis christifidelibus utriusque sexus tam laicis quam ecclesiasticis, saecularibus et regularibus cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti, tam in Urbe praefatâ, quam extra eam, ubique locorum ut praefertur degentibus, licentiam concedimus ac facultatem, ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque presbyterum confessarium tam saecularem quam cuiusvis Ordinis et instituti regularem ex approbatis, ut praemittitur, a locorum Ordinariis, qui eos ab excommunicationis, suspensionis et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis, quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis, seu nobis et Sedi Apostolicae, etiam per litteras die Coenae Domini legi solitas, et alias quascumque nostras aut Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomodocumque reservatis, in foro conscientiae, et hac vice tantum, absolvere et liberare valeat; et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniunctâ tamen eis et eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus poenitentia salutari, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis.

Praecipitur iubilaei publicatio.

§ 4. Quapropter tenore praesentium in virtute sanctae obedientiae districte praecipimus atque mandamus omnibus et quibuscumque venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis et episcopis, aliisque ecclesiarum praelatis, ac qui-

buscumque Ordinariis locorum ubicumque existentibus, eorumque vicariis et officialibus, vel, eis deficientibus, illis qui curam animarum exercent, ut, cum praesentium litterarum transumpta seu exempla, etiam impressa, acceperint, illa statim, et absque ullâ morâ, retardatione vel impedimento, per suas ecclesias et dioeceses, provincias, civitates, oppida, terras et loca publicent et publicari faciant, ecclesiamque seu ecclesias visitandas designent.

§ 5. Non intendimus autem per praesentes super aliquâ irregularitate publicâ vel occultâ, notâ, defectu, incapacitate, seu inhabilitate quoquomodo contractâ dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi seu habilitandi et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae: neque etiam easdem praesentes iis, qui a nobis et Apostolica Sede, vel ab aliquo praelato seu iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu aliâ in sententias et censuras incidisse declarati vel publice denunciati fuerint, nisi intra tempus dictarum duarum hebdomadarum satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse aut debere.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim quibus facultas absolvendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur, ut nec etiam similes vel dissimiles indulgentiarum et facultatum huiusmodi concessionibus, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, necnon regulâ nostrâ de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumcumque Ordinum et congregationum seu institutorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ robo-

Ad quos casus non extendatur.

Clausula.

lis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordinibus, congregationibus et institutis, illorumque personis quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expresso habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac formam in eis traditam pro servata habentes, hac vice specialiter, nominatim et expresse ad effectum praemissorum derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 7. Ut autem praesentes litterae, quae ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus ut earumdem praesentium transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, ubique locorum et gentium, eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XI septembris MDCLXXXI, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 11 septembris 1681, pontif. anno v.

CXI.

Confirmatur decretum particularis congregationis, quo declaratum fuit Congregationem Brigittanorum Novissimorum esse veram religionem diversam ab eâ SS. Salvatoris seu S. Brigittae.

Innocentius Papa XI,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Emanavit nuper a Congregatione nonnullorum ex venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, super negotio fratrum Brigittanorum Novissimorum specialiter deputatâ, decretum tenoris qui sequitur, videlicet: « Congregatio particularis nonnullorum eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium super negotio Brigittanorum Novissimorum specialiter deputata, ex noviter deductis et specialiter visis, et mature consideratis constitutionibus summorum Pontificum, censuit recedendum esse a decreto aliâs die v maii MDCLXXVII emanato; ac propterea declaravit Congregationem Brigittanorum Novissimorum esse veram religionem sub regulâ sancti Augustini a sanctâ Sede Apostolicâ in Congregationem erectam, diversam tamen a religione SS. Salvatoris, seu sanctae Brigittae, ab Urbano VI, Martino V, Eugenio IV erectam et respective approbatam¹, et dictae religionis Novissimorum professos utriusque sexus esse et reputari veros religiosos. Romae, II iulii MDCLXXXI. — G. card. CARPINEUS archiepiscopus San., secr. ».

Decretum praedictae Congregationis.

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius Guislenus ab Assumptione, prior generalis Congregationis dictorum fratrum Brigittanorum Novissimorum, nobis subinde exponi fecit, ipse decretum huiusmodi, quo firmiter subsistat, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, specialem ipsi Guisleno procuratori generali gratiam facere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel

Confirmatio illius.

¹ Nescio an legendum potius erectâ et respective approbatâ (R. T.).

CXII.

Componuntur a Pontifice variae lites ortae inter archiepiscopum Mechliniensem, et eius dioecesis regulares exemptos.

Innocentius Papa XI,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum inter venerabilem fratrem modernum archiepiscopum Mechliniensem ex unâ, ac dilectos filios regularium Ordinum professores civitatis et dioecesis Mechliniensis, qui ab ordinariâ iurisdictione exempti sunt, ex alterâ partibus, nonnullae controversiae exortae et in particulari Congregatione desuper a nobis deputatâ pluries ventilatae fuerint; ipsae vero partes, paternae charitati nostrae, ad concordiam inter eas stabilendam benigne propensae, humili obsequio morem gerentes, de controversiis huiusmodi inter se amicabiliter convenierint, nobisque humiliter supplicaverint ut opportune desuper providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignemur: hinc est quod nos, specialem archiepiscopo et regularibus praefatis gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ac controversias praedictas ad nos harum serie avocantes, omnemque litem super illis seu earum occasione emanatam extinguentes, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, statuimus et ordinamus ut in posterum dictus archiepiscopus non possit exigere a praefatis regularibus exemptis et Apo-

Composito titulum at in rubrica.

causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praesentium, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus, et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adii-cimus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quaecumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium remotio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIV octobris MDCLXXXI, pontificatus nostri anno v.

Dat. 24 octobris 1681, pontif. anno v.

stolicae Sedi immediate subiectis, in eorum promotione ad ordines, in benedictione abbatum, et in licentiis praedicandi et confessiones audiendi, ac in aliâ quacumque occasione, obedientiam cum iuramento fidelitatis, sed tam ab archiepiscopo quam a regularibus debeat accurate in similibus actibus observari forma et dispositio pontificalis romani in alma Urbe nostrâ novissime impressi; licitum autem sit iisdem regularibus gestare in publicis processionibus cum sanctissimo Eucharistiae sacramento reliquias et imagines Sanctorum, hoc tamen servato ut dictae reliquiae et imagines portentur in principio processions inter prima lumina, itaut inter ipsas et SS. Sacramentum sit rationalis et competens distantia. In ipsis vero processionibus procedatur cum omni debitâ modestiâ et devotione, nec illae fiant per plateas et vias mercatum, ac ubi populus in profanis coetibus occupatus sit; non tamen liceat dictis regularibus facere processiones huiusmodi extra claustra suorum conventuum, nisi duabus tantum vicibus in anno, unâ intra octavam festivitatis Corporis Domini et alterâ in unâ die dominicâ vel festivâ de praecepto tantum, determinandâ ab iisdem regularibus cum approbatione praefati archiepiscopi, intra terminum unius mensis, cum expressâ tamen declaratione, quod, quidquid supra stabilitur circa praedictas processiones, non intelligatur suffragari illis societatibus et confraternitatibus, quae in ecclesiis ipsorum regularium erectae, aut illis adscriptae sint. Occurrente autem aliquâ publicâ et gravi causâ, quae reiterationem similium processionum requireret, non possint regulares eas facere absque praecedente expressâ licentiâ praefati archiepiscopi, qui eo casu poterit providere secundum dictamina

propriae prudentiae et pietatis. Porro liceat iisdem regularibus exemplis in eorum ecclesiis, absque aliâ memorati archiepiscopi licentiâ, horis vespertinis exponere venerationi populi praefatum sanctissimum sacramentum in ostensorio, diebus et festis infrascriptis, videlicet in omnibus dominicis anni, in festis Nativitatis Domini, sancti Stephani, sancti Ioannis Evangelistae, Circumcisionis Domini, secundo et tertio diebus Paschatis Resurrectionis et Pentecostes, in festo Ascensionis Domini, in octavâ Corporis Domini, in omnibus beatissimae Virginis Mariae festivitibus de praecepto, in festis sanctorum Apostolorum, in die Omnium Sanctorum, in die Dedicationis ecclesiae, in festivitate protectoris eiusdem intra mensem a regularibus eligendâ, si ecclesia plures uno habuerit, in diebus Dedicationis sancti Michaëlis Arcangeli, Nativitatis sancti Ioannis Baptistae, ac sanctorum Petri et Pauli, et in festivitate fundatoris Ordinis. Ac pariter licitum sit, ut supra, praefatis regularibus exemplis exponere iisdem horis vespertinis, sed in ciborio, praefatum sanctissimum sacramentum singulis quintis feriis, aut alio die feriato intra terminum unius mensis ut supra eligendo; licita quoque sit, ut supra, expositio in ostensorio mane tempore missae principalis, in iis tamen locis tantum ubi hactenus consuetum est, in diebus festivis tantum infrascriptis, nempe, Nativitatis Domini, Paschatis, Pentecostes, SS. Trinitatis, Corporis Domini, et matutino tempore illius diei intra octavam Corporis Domini, quae processio supra enuntiata fiet, ac in festivitibus Assumptionis B. Mariae Virginis, et Omnium Sanctorum. In omnibus autem expositionibus supradictis non possit populo dari nisi una tantum benedictio cum SS. Sacramento; nec idem

SS. Sacramentum possit eodem die publice exponi in pluribus altaribus eiusdem ecclesiae, nec postquam in uno altari expositum fuerit, ad aliud altare, ut ibi pariter exponatur, transportari valeat. Quod si sacra communio eodem tempore quo SS. Sacramentum expositum sit administranda fuerit, id fiat in altari diverso, sumendo SS. Sacramentum ex ciborio, et finita communione reponatur in tabernaculo, aut ita vel tegatur, ut conspici non possit. Denique circa idem SS. Sacramentum, dum expositum fuerit, debeant ardere ante illud continuo saltem decem candelae ex cera candidâ, et pariter ibidem assistere absque intermissione duo religiosi genuflexi.

Clausulae.

§ 2. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac apostolicis, et in universalibus provincialibusque conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesen-

tibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud ubique locorum habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xx maii MDCLXXXII, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 20 maii 1682, pontif. anno vi.

CXIII.

Confirmatur Pontificis decretum, quo vetita fuit conventibus Carmelitarum Congregationis Mantuae electio sociorum ad generale capitulum millendorum.

Innocentius Papa XI.
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Cum nobis innotuisset, in Congregatione Mantuanâ fratrum Ordinis Beatae Mariae Virginis de Monte Carmelo ex praescripto constitutionum ipsius Congregationis servari, ut quilibet conventus, in quo sex fratres in sacro presbyteratus ordine constituti de familiâ residerent, suum eligeret socium, qui ad capitulum generale dictae Congregationis accederet, in eoque voti sive suffragii prerogativam haberet; verum eiusmodi sociorum electionem et ad capitularia comitia accessum non solum praefatae Congregationi eiusque con-

Fides transumptorum.

Electio dictorum sociorum vetita fuerat.

ventibus multum adferre¹ dispendii, sed etiam prorsus inutiles esse, cum finis, cuius gratiâ introducta fuerat huiusmodi sociorum electio, aut cessasset, aut variis artibus eluderetur, aut aliunde melius obtineri valeret; quin etiam eorumdem sociorum in capitulis generalibus interventum electionibus, aliisque actibus ibidem fieri solitis, quominus recte atque ordine fierent, multum impedimenti, atque perturbationis invehere: nos, die xvi martii proxime praeteriti, attentis praemissis, aliisque iustis de causis animum nostrum moventibus, expresse mandavimus, ut, occasione tam capituli generalis tunc de proximo quam aliorum quorumcumque in perpetuum celebrandorum, nullatenus a conventibus dictae Congregationis Mantuanae deveniretur ad electionem sociorum, et, quatenus pro tunc imminente illorum electio secuta fuisset, sic electi non possent ad illud se transferre, et si qui ad locum pro eodem capitulo destinatum iam se contulissent, in eo suffragari minime valerent, sub poenis contra facientibus privationis officiorum, ac vocis activae et passivae, aliisque arbitrio nostro imponendis, et aliâs, prout in decreto desuper iussu nostro die praedictâ expedito, cuius tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et inserto haberi volumus, uberius continetur.

Iterum prohibito confirmatur.

§ 2. Cum autem (sicut accepimus) novissime praeteritum capitulum generale praefatae Congregationis Mantuanae subinde absque dictorum sociorum interventu iuxta dispositionem dicti decreti nostri celebratum fuerit, indeque experientia cognitum sit ipsius decreti observationem eidem Congregationi multum emolumenti atque utilitatis attulisse, ac proinde facile sperari possit, eam in

¹ Male edit. Main. legit *adferunt* (R. T.).

futurum quoque non minus utilem atque proficuum fore: hinc est quod nos, firmitiori eiusdem decreti stabilimento ex commissae nobis caelitus dispensationis munere providere, ac memoratae Congregationis commodis et utilitatibus, quantum nobis ex alto conceditur, consulere cupientes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, ne de cetero, cuiuscumque capituli generalis dictae Congregationis Mantuanae pro tempore celebrandi occasione, eiusmodi socii a conventibus ipsius Congregationis ullo modo eligantur, nec ad capitulum generale huiusmodi pro tempore celebrandum accedere, in eoque suffragari audeant quovis modo, seu praesumant, sub privationis officiorum ac vocis activae et passivae per contrafacientes ipso facto absque aliâ declaratione incurrendâ, aliisque nostro seu pro tempore existentis Romani Pontificis arbitrio imponendis poenis, tenore praesentium, perpetuo prohibemus et interdicimus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quicumque in praemissis interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes illis non consenserint, nec ad ea vocati et auditi, nec causae¹, propter quas ipsae praesentes emanarint, sufficienter adductae, verificatae vel iustificatae fuerint, aut ex aliâ qualibet, etiam quantumvis iuridicâ, piâ et privilegiatâ causâ, praetextu, colore vel capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensus, aliove quolibet, etiam quantumvis magno et

¹ Edit. Main. legit *causa* (R. T.).

substantiali, ac incogitato et incogitabili, individuaque expressionem requirente defectu notari, impugnari, infringi, retractari, in controversiam vocari, aut ad terminos iuris seu constitutionum Congregationis praefatae reduci, seu adversus illas oris aperiitionis, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari, aut impetrato, seu etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus concessio vel emanato, quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare ullo modo posse; sed ipsas praesentes litteras, semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter et inconcusse observari; sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et Apostolicae Sedis nuncios, aliosve quoslibet quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuihabet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dictionum Ordinis et Congregationis Mantuanae, eiusque conventuum quorumcumque, et aliis quibuslibet, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indulgentiis et litteris apostolicis, eisdem Ordini et Congregationi et conventibus, illorumque supe-

rioribus, fratribus et personis quibuslibet, etiam specificâ et individua mentione dignis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, in genere vel in specie, etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus, et aliâs quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, ac pluries et quantiscumque vicibus confirmatis, approbatis, et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus et derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud ubique locorum habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub anulo Piscatoris, die xii iunii MDCLXXXII, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 12 iunii 1682, pontif. an. vi.

CXIV.

Confirmatur decretum capituli generalis Ordinis Carthusiensis, quo statuitur, ne quis utatur privilegiis aliorum regularium in nonnullis casibus sine consensu reverendi patris, aul capituli generalis¹.

**Innocentius Papa XI,
ad futuram rei memoriam.**

Causa dicti decreti exiit abusus privilegiorum a Gregorio XV concessorum.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius procurator generalis Ordinis Carthusiensis, quod, cum felicis recordationis Gregorius PP. XV, praedecessor noster, eidem Ordini privilegia aliis regularibus concessa gratiose communicaverit, capitulum generale dicti Ordinis anno MDCLXXIX celebratum, ut statuta ipsius Ordinis, quae, praecipue ob solitudinem et silentium, specialia et strictiora quam aliorum Ordinum sunt, illibata servaret (considerans, ex communicatione privilegiorum huiusmodi aliquos eiusdem Ordinis monachos inveniri, qui sibi placencia licere putarent, et praetextu opinionum quorundam theologiae moralis doctorum de huiusmodi privilegiis nimis large sentientium, atque etiam quorundam verborum in ipsis litteris apostolicis contentorum, quae pro suo captu interpretabantur), statuta praedicta penitus evertere conarentur, illaque per privilegia huiusmodi abrogata esse censentes, se iisdem privilegiis frui debere pertinaciter assererent, ad pracludendam tot erroribus viam, praever-

¹ Privilegia aliorum regularium dicto Ordini concessa fuerunt a Gregorio XV in const. edita MDCLXXXIII, die 3 februarii, pont. II; ab Alexandro III confirmatus fuit Ordo per const. editam MCLXXVI, die 2 septembris, pont. XVII; et ab Innocentio XI approbata fuerit illius nova statuta in const. edita MDCLXXXVIII, die 27 martii, pont. XII; item extat confirmatio alterius decreti capituli pro quadam taxa in const. edita MDCLXXXII, die 24 augusti, pont. VI.

tendamque animarum perniciem quae inde potuisset exoriri, decretum seu statutum edidit tenoris qui sequitur, videlicet: « Ex Sedis quidem Apostolicae gratia Ordo gaudet communicatione privilegiorum aliorum regularium Ordinum, ut patet ex Bulla Gregorii PP. XV; sed, ne ullus unquam abusus ex tam amplis privilegiis irrepat inter nos contra mentem Ordinis et ipsius Sedis Apostolicae quae iuxta exigentiam temporum privilegia ipsa explicat aut restringit, statuimus et ordinamus, ne ulla persona Ordinis possit uti privilegiis aliis regularibus concessis circa casus, censuras et dispensationes, quae in nostris statutis expressa non habentur, absque scitu et consensu reverendi patris aut capituli generalis, ad quod pertinet privilegiorum istorum dispensatio ».

Decretum refertur.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus procurator generalis statutum seu decretum huiusmodi, quo firmiter subsistat et servetur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nobis propterea dilecti etiam filii superioris generalis dicti Ordinis ac capituli generalis praedicti nomine humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

Politur confirmatio.

§ 3. Nos igitur, superiorem generalem et procuratorem generalem praefatos specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existant, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. car-

Confirmatio supra relati decreti.

dinalium Concilii Tridentini interpretum consilio, praeinsertum decretum, seu statutum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robor adiciamus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplementum.

Clansulae.

§ 4. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definitum debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dicti Ordinis, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permanentibus, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 6. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo

personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud ubique locorum habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxxi iulii MDCLXXXII, pontificatus nostri anno VI.
Dat. die 31 iulii 1682, pontif. anno VI.

CXV.

Transfertur indulgentia plenaria perpetua in festis Ss. Placidi et Mauri ad festa Ss. Zoili et Felicis in monasterio S. Zoili de Corrión Palentinae dioecesis.

**Innocentius Papa XI,
ad perpetuam rei memoriam.**

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii abbas et monachi monasterii S. Zoili loci de Carrion Palentinae dioecesis Ordinis sancti Benedicti, quod inter alias indulgentias et peccatorum remissiones ac poenitentiarum relaxationes christifidelibus, ecclesias Ordinis eiusdem sancti Benedicti visitantibus, a diversis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris concessas, felicis recordationis Clemens Papa X, praedecessor pariter noster, omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus, vere poenitentibus et confessis, ac sacrae communionis re-
fectis, qui aliquam ex ecclesiis quorundam monasteriorum, tam monachorum quam monialium regulam S. Benedicti profitentium, eatenus erectis et in posterum quodcumque erigendis, ac ubicumque locorum existentibus, in Ss. Benedicti et Scolasticae, ac Placidi et Mauri festis diebus, necnon die xiii novembris, qua Omnium Sanctorum Ordinis praedicti commemoratio ibidem

A Clemente X concessa fuit praedicta indulgentia in festis Ss. Benedicti, Scolasticae, Placidi et Mauri.

feri solet, a primis vesperis usque ad occasum solis dierum huiusmodi, singulis annis devote visitassent, et ibi pro christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, ac sanctae matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effudissent, quo die ex praedictis id egissent, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino in perpetuum concessit, prout in litteris apostolicis desuper in simili forma Brevis die XIX decembris MDCLXXI expeditis uberius continetur.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praelata ecclesia monasterii S. Zoili de Carrion a christifidelibus illarum partium diebus festis Ss. Placidi et Mauri minus frequentetur, maiorque ad illam consuat fidelis populi multitudo in diebus festis Ss. Zoili ac Felicis martyrum, quorum corpora (ut pie creditur) in eadem ecclesia honorifice collocata sunt: nobis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§ 3. Nos igitur, supplicationibus eorundem abbatis et monachorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, indulgentiam plenariam diebus festis Ss. Placidi et Mauri concessam, ut praefertur, quoad ecclesiam monasterii S. Zoili de Carrion dumtaxat, in diebus festis eorundem Ss. Zoili et Felicis martyrum, itaut christifideles vere poenitentes et confessi ac sacra communione refecti, qui de cetero eandem ecclesiam in diebus festis memoratorum Ss. Zoili et Felicis a primis vesperis usque ad occasum solis dierum huiusmodi singulis annis devote visitaverint, et ibi ut supra oraverint, quo die praedictorum id egerint, eandem plenariam

indulgentiam omnium peccatorum suorum et remissionem consequantur, quam consequerentur si in ipsis festivitibus Ss. Placidi et Mauri ecclesiam praedictam visitarent, servata tamen ceteroqui supradictarum litterarum forma et dispositione, apostolica auctoritate, tenore praesentium, perpetuo transferimus; in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIV augusti MDCLXXXII, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 24 augusti 1682, pontif. an. VI.

CXVI.

Confirmatur decretum Congregationis Rituum de electione S. Ignatii Loyola in patronum regionis Cantabriae¹.

Innocentius Papa XI,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Nuper a Congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum emanavit ad favorem dilectorum filiorum communitatum ac universitatum et hominum, civitatum et locorum regionis illius Cantabriae, quae hispanice Vizcaya nuncupatur, decretum tenoris qui sequitur, videlicet: « Sacra Rituum Congregatio ad relationem E.mi et R.mi domini cardinalis Columnae, cognita causa, quod regio illa Cantabriae, quae hispanice Vizcaya nuncupatur, per omnium civitatum et locorum suffragia elegit sibi patronum unicum S. Ignatium de Loyola Societatis Iesu fundatorem, ob praestantem eius sanctitatem et specialem omnium propensionem in eum, utpote illius dominatus originarium, et huiusmodi ele-

¹ Similem electionem S. Iosephi habes in Const. edita MDCLXXIX, die 19 aprilis, pont. III.

Decretum
praedictae Con-
gregationis.

ctio facta fuit servatis servandis iuxta decretum super electione Sanctorum in patronos ab eadem sacra Congregatione iussu felicis recordationis Urbani VIII sub die XXIII martii MDCXXX emanatum, praedictam electionem approbavit et confirmavit: et de praefato S. Ignatio, ut praefertur, in unicum patronum principalem sic electo, praerogativas omnes eisdem unicis sanctis patronis principalibus competentes decrevit, iuxta tamen rubricas breviarii et missalis romani, et ad formam constitutionis eiusdem Urbani VIII super observatione festorum die XIII septembris MDCXLI. Editum hac die XXII augusti MDCLXXXII. CAESAR CARD. FACHENETTUS; BERNARDUS CASALIUS S. Rituum Congregationis secretarius ».

Confirmatio
Pontificis.

§ 2. Cum autem, sicut pro parte communitatum ac universitatum et hominum praefatorum nobis subinde expositum fuit, ipsi decretum huiusmodi, quo firmiter subsistat, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri plurimum desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salva tamen semper in praemissis auctoritate praefatae Congregationis cardinalium.

Clausulae.

§ 3. Decernentes easdem praesentes

litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VII septembris MDCLXXXII, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 7 septembris 1682, pontif. anno VI.

CXVII.

Confirmatur decretum Congregationis Rituum, quo declaratur licere monachis Carthusiensibus Papiae instituere processionem in festivitate Corporis Christi, apertis ianuis, intra claustra¹.

Innocentius Papa XI,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Emanavit nuper a Congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum decretum tenoris qui sequitur, videlicet: « In Congregatione Sacrorum Rituum, proponente eminentissimo et reverendissimo domino cardinali Ludovico, discussa causa controversiae processionis fieri solitae solemnitate SS. Corporis Christi, vertenti inter monachos Carthusianos Papiae et promotorem fiscalem mensae episcopalis eiusdem civitatis, eadem sacra Congregatio, utraque parte hinc inde audita et informante, declaravit licere patribus Carthusiae Papien-

¹ De privilegiis Carthusianorum vide in const. edita MDCLXXXII, die 31 iulii, pont. VI; item in const. edita MDCLXXXII, die 18 octobris, pont. VI.

Decretum
Congregationis
praedictae con-
tra promotorem
fiscalem mensae
episcopalis
Papiae.

Preces abba-
tis et monacho-
rum.

Translatio
praefatae indul-
gentiae.

sis facere processionem in festivitate Corporis Christi apertis ianuis intra claustra, et ita decrevit die XXII augusti MDCLXXXII. — CAESAR cardinalis FACHESETTUS, BERNARDUS CASALIUS Sacrorum Rituum Congregationis secretarius ».

Confirmatio Pontificia.

§ 2. Cum autem, sicut pro parte dilectorum filiorum prioris et monachorum monasterii Papiensis Ordinis Carthusiensis nobis subinde expositum fuit, ipsi decretum huiusmodi, quo firmius subsistat, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praesentium, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus; salvâ tamen in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

Clausulae.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XI septembris MDCLXXXII, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 11 septembris 1679, pontif. anno VI.

CXVIII.

Confirmatur summarium indulgentiarum et facultatum confraternitati Servorum, sive Septem Dolorum B. M. V. concessarum¹.

Innocentius Papa XI,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii vicarius generalis et procurator generalis Ordinis fratrum Servorum Beatae Mariae Virginis, quod, cum nonnulli Romani Pontifices praedecessores nostri quasdam indulgentias seu peccatorum remissiones et poenitentiarum relaxationes confratribus et consororibus confraternitatis sub titulo Servorum sive Septem Dolorum eiusdem Beatae Mariae Virginis erectae et institutae, sub certis modo et formâ tunc expressis, concesserint, ac priori generali, eoque absente, vicario generali dicti Ordinis similes confraternitates erigendi et instituendi, illisque indulgentias seu peccatorum remissiones et poenitentiarum relaxationes huiusmodi communicandi facultatem tribuerint; summarium earumdem indulgentiarum aliarumque gratiarum confectum, ac de mandato Congregationis venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium indulgentiis et sacris reliquiis praepositae, a quodam ipsius Congregationis consultore cum originalibus

Plures indulgentiae et facultates concessae fuerunt dictae confraternitati.

¹ Vide paulo ante pag. 416 (R. T.).

² Particulam eam nos addimus (R. T.).

litteris apostolicis concessionum huiusmodi collatum et recognitum fuit, tenoris qui sequitur:

Indulgentiae della Compagnia di S. Maria de' Servi, detta de' Sette Dolori.

La santa memoria di Paolo V, rivo-cando tutte le indulgentie concesse dai suoi predecessori, concede ad ogni fedel cristiano dell'uno e dell'altro sesso, che piglieranno il solito abito della Beata Vergine de' Servi et entreranno nella predetta confraternità, nel primo giorno del loro ingresso, se, veramente pentiti e confessati, si comunicheranno, indulgenza plenaria.

II. Alli confrati e sorelle di detta confraternità, che nel giorno della festa principale di detta confraternità, dalli primi vesperi sino al tramontare del sole, veramente pentiti, confessati e comunicati, divotamente visiteranno la chiesa dove è eretta detta confraternità, et ivi pregaranno Iddio con devote orazioni per la concordia dei precipi cristiani, estirpazione dell'eresie, esaltazione della Santa Madre Chiesa, indulgenza plenaria.

III. In articolo di morte alli detti confratelli e consorelle, che pentiti e confessati e comunicati, o, non potendo ciò fare, almeno veramente pentiti invocaranno divotamente il nome di Gesù con la bocca, se potranno, o col cuore, indulgenza plenaria e remissione di tutti i peccati.

IV. Inoltre alli fratelli e consorelle, parimente pentiti, confessati e comunicati, che similmente visiteranno la chiesa, cappella, ovvero oratorio della detta confraternità nella Natività, Annunziata, Purificazione et Assunzione della Beata Vergine dai primi vesperi fino al tramontar del sole di dette feste, e pregaranno Iddio come sopra, sette anni e tante quarantene.

v. A quelli che intervengono alla processione da farsi per detta confraternità in una domenica del mese con licenza dell'Ordinario, se saranno pentiti, confessati e comunicati come sopra, tre anni e tante quarantene.

VI. A quelli che ogni venerdì, in memoria et onore della Passione di Gesù Cristo Signor Nostro recitaranno cinque *Pater* e cinque *Ave*, pregando Iddio per l'esaltazione di Santa Madre Chiesa, se nel medesimo giorno si saranno confessati e comunicati, sette anni e altrettante quarantene.

VII. A quelli che accompagneranno il santissimo sagramento dell'Eucaristia agl'infermi, pregando Iddio per loro salute, ogni volta cinque anni e tante quarantene.

VIII. A quelli che insieme recitaranno l'offizio della Beata Vergine nella chiesa ovvero oratorio di detta confraternità, cento giorni d'indulgenza.

IX. A' predetti fratelli e consorelle che saranno presenti et intervengono alle messe et altri divini offizi da celebrarsi e recitarsi da detti confratelli nella chiesa ovvero oratorio di detta Compagnia, o intervengono alle congregazioni pubbliche o private di detta confraternità in qualsivoglia luogo si faranno, ovvero accompagneranno i corpi dei loro defunti confratelli o di qualunque altro alla sepoltura, ovvero faranno qualunque altra opera pia o caritatevole, ogni volta sessanta giorni d'indulgenza.

X. Con facoltà al padre generale dell'Ordine de' Servi *pro tempore* erigere et instituire dette compagnie de' laici dell'uno e l'altro sesso nelle chiese dell'Ordine, dove sia convento almeno di sei o cinque frati professi sacerdoti del suo Ordine con licenza e consenso dell'Ordinario del luogo, e di comunicar loro tutte le sopraddette indulgentie

e grazie spirituali, servata la forma della costituzione di Clemente VIII *Quaecumque, etc.*

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xvi february mdcvii.

xI. L'istesso Sommo Pontefice concede indulgenza plenaria e remissione di tutti i peccati ai fratelli e consorelle delle dette confraternità canonicamente erette nelle chiese dell'Ordine, che intervengono divotamente alla processione solenne solita farsi dalla confraternità ogni terza domenica del mese nelle chiese suddette, veramente pentiti, confessati e comunicati, divotamente pregando per la concordia dei precipi cristiani, estirpazione dell'eresie et esaltazione della Santa Madre Chiesa.

Datum Romae, die x martii mdcxi.

xII. E perchè non in tutti i luoghi è solito farsi detta processione nella terza domenica del mese, l'istesso Sommo Pontefice concede indulgenza plenaria agli fratelli e consorelle della detta Compagnia che intervengono divotamente alla detta processione in una qualsivoglia domenica del mese, che si farà nelle chiese dell'Ordine, conforme alla consuetudine delle città e luoghi, se veramente pentiti e comunicati, e pregheranno Iddio come sopra.

Sub datum Tusculi, sub annulo Piscatoris die vii iunii mdcxi.

xIII. L'istesso Sommo Pontefice dà facoltà al generale *pro tempore*, et in assenza, al di lui vicario generale dell'Ordine dei Servi, d'erigere et instituire nelle chiese dell'Ordine confraternità, conforme alla forma prescritta di sopra, e comunicar loro dette indulgenze ancorchè non vi abitino almeno cinque frati sacerdoti professi, et in oltre concede che i fratelli e sorelle delle compagnie suddette, innanzi li 14 febraro mdcvii instituite in chiesa dove non fos-

sero almeno cinque sacerdoti professi, godano tuttavia le indulgenze della Compagnia, facendo l'opere prescritte.

Datum Romae, apud S. Marcum, sub annulo Piscatoris, xxviii iulii mdcvii.

xIV. La santa memoria d'Urbano VIII concede al prior generale dell'Ordine dei Servi facoltà anco di erigere la suddetta Compagnia nelle chiese de' secolari con il consenso però espresso dell'Ordinario del luogo e rettore di dette chiese, e conforme alla prescritta forma di Paolo V ne' Brevi sopraddetti, e di comunicarle tutte le indulgenze da detto Paolo V concesse alla medesima confraternità, et inoltre di poter il prior generale per una sola volta destinare nelle dette chiese secolari li sette altari, che divotamente visitati dalli confratelli e sorelle di queste confraternità da erigersi in virtù di tale facoltà conceduta da Urbano VIII, e osservando essi l'altre cose per guadagnare le dette indulgenze e grazie spirituali, che questi le conseguiscano, come nel Breve dato li xviii settembre mdcxviii.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, vicarius generalis et procurator generalis praefati, praemissa, quo firmiter subsistant, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio summo-
 p̄ere desiderent: nos, specialem ipsis vicario generali et procuratori generali gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinatis, summarium prae-

Confirmantur a Pontifice.

CXIX.

Confirmatur decretum cardinalis protectoris circa abrogationem commissariorum generalium pro provinciis Indiarum Orientalium Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia¹.

Innocentius Papa XI,
ad futuram rei memoriam.

Ex debito pastoralis officii, quod inscrutabilis divinae sapientiae altitudo humilitati nostrae, viribus licet et meritis longe impari, imponere dignata est, paternam christifidelium qui e fluctibus saeculi in portum vitae religiosae confugerunt curam peculiari charitate assidue gerentes, ea, quae pro felici prosperoque illorum regimine et gubernio provide constituta atque ordinata esse noscuntur, ut firma et illibata persistent, apostolici muniminis praesidio, cum id a nobis petitur, libenter corroboramus.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Ambrosius ab Assumptione frater expresse professus ac procurator provinciarum S. Thomae apostoli et Matris Dei in Indiis Orientalibus Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum, quod venerabilis frater noster Alderanus episcopus Tusculanus S. R. E. cardinalis Cybo nuncupatus, dicti Ordinis apud nos et Sedem Apostolicam protector, inhaerendo quibusdam patentibus litteris a dilecto filio Petro Marino Sormano generali eiusdem Ordinis die xxi maii proxime praeteriti emanatis, easque opportune declarando, et quae deerant supplendo, decrevit et mandavit, ne de cetero commissarii generales ad

¹ De commissariis generalibus Indiarum vide Urbani VIII const. ed. mdcxxv, die 20 novembris, pont. III.

insertum, cum omnibus et singulis in eo contentis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus: salva tamen semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

Clausulae.

§ 3. Decernentes ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiti debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium remotio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptorum fides.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiv octobris mdcxxxii, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 24 octobris 1682, pontif. anno vi.

dictas provincias amplius deputentur, variasque ordinationes fecit, tam circa deputationem praesidum et coniudicum, qui causas appellationum in eisdem provinciis cognoscant, et sine debito prout iuris fuerit terminent, quam circa commissarios ad visitandas provincias huiusmodi, celebrandaque illorum capitula provincialia deputari solitos, necnon circa praecedentiam dictis praesidibus decernendam, et alias, prout uberius continetur in ipsius Alderani episcopi cardinalis et protectoris litteris patentibus desuper expeditis tenoris qui sequitur, videlicet:

Decretum cardinalis protectoris cum altero ministro generalis.

« Alderanus episcopus Tusculanus S. R. E. cardinalis Cybo seraphici Ordinis sancti Francisci apud Sanctam Sedem protector, dilectis nobis in Christo patribus provincialibus, provinciae patribus, custodi, definitoribus, ceterisque aliis patribus et fratribus provinciarum nuncupatarum S. Thomae apostoli et Matris Dei in Indiis Orientalibus, salutem et divinorum chrismatum incrementum. Frater Ambrosius ab Assumptione provinciae Matris Dei pater et commissarius generalis Terrae Sanctae, quem procuratorio nomine ad capitulum generale et ad Romanam Curiam pro utriusque vestrae provinciae negotiis ablegastis, exhibuit nobis quasdam litteras patentes patris Petri Marini Sormani moderni ministri generalis totius Ordinis sancti Francisci datas in conventu S. Ioannis Regum Toleti, sub die XXI maii MDCLXXXII, quarum tenor est, quod, attentam petitione per dictum procuratorem nomine vestro ei oblata, visis, et, praeviam consultatione nonnullorum patrum graviorum, mature perpensis rationibus per vos procuratoremque vestrum praefatum exhibitis, ne imposterum ob maximam paupertatem et angustiam, qua vestrae provinciae premuntur, com-

missarii generales ad easdem provincias deputentur, praefatus minister generalis, tum ad evitandos maximos sumptus in deputatione et missione dictorum commissariorum fieri consuetos, tum etiam ut electiones vestrae maiori cum pace ac sine alicuius praepotentia perfici possent, statuit atque decrevit dictas provincias vestras ab huiusmodi onere et dispendiis eximere, ac proinde tales commissarios generales non amplius deputare, nec ab aliis imposterum deputandos fore, prout in dictis litteris patentibus expresse et latius continetur. Cumque idem frater Ambrosius ab Assumptione easdem litteras patentes auctoritatis protectionisque nostrae robore muniri et confirmari humiliter postulaverit: nos, firmiter permanente ipsarum litterarum tenore, quem hic pro inserto habere volumus, aliquibus tantummodo pro maiori claritate et faciliore executione immutatis atque ordinatis, decernimus pariter et mandamus praefatos commissarios generales ad dictas vestras provincias non amplius deputari debere, et praesentem determinationem a moderno et pro tempore existente magistro generali inviolabiliter observandam fore. Ne autem earundem provinciarum religiosi, quoties a proprio provinciali vel definitorio per sententiam se iniuste gravari sentirent, appellationis beneficio careant, inhaerentes dispositioni dictarum litterarum patentium, volumus, et praesentium tenore praecipimus, ut in capitulis utriusque provinciae per definitorium noviter electum deputetur unus ex maturioribus et doctioribus provinciae patribus, qui tamquam praeses appellationum, insimul cum aliis duobus patribus graduatis eiusdem suae provinciae, qui religioso appellanti non sint legitime suspecti, ab ipso praesidente quoties opus fuerit eligendis et

deputandis tamquam coniudicibus, possit et debeat definitive iudicare et sententiarum in causis appellationum, cui ad hunc effectum plenam concedimus auctoritatem, servatis omnibus quae fuerint de iure servanda; eiusque praesidentis et dictorum coniudicum conscientiam in administratione recti iudicii gravissime oneramus. Hoc autem ita volumus executioni demandari, ut praeses cum suis coniudicibus audiat et iudicet causas, non illius provinciae ex qua ille est, sed alterius, itaut qui est ex provincia S. Thomae inserviat provinciae Matris Dei, et e contra. Quod si contigerit dictum praesidentem vel per mortem, vel per discessum, vel per aliam quamcumque causam deficere, provincialis et definitores illius provinciae, qui eum elegerunt, ad alterius praesidentis electionem etiam extra capitulum et congregationem devenire possint et debeant. Quo autem ad commissarios, qui ad visitandas provincias ac celebranda capitula deputari debent, cum hoc hucusque varie practicatum fuerit, volentes rem hanc ad certam, stabilem ac magis congruam methodum redigere, decernimus ut imposterum debeant assumi non ex illa provincia, ubi capitulum est celebrandum, sed ex altera, ne rebus propriis et amicorum solummodo incumbentes, leges confundant, ac munus tanti momenti, vel iniuste vel violenter exerceant. De cetero leges et consuetudines antiquae observentur, ut scilicet provincialis cum definitorio, et patres provinciae, magistro generali seu commissario generali familiae, ad quos pro tempore spectabit, proponant seu nominent tres religiosos alterius praefatae provinciae huic muneri idoneos, ex quibus unum eligere possint. Hanc tamen propositionem seu nominationem volumus ad generalem

mitti per primam post capitulum opportunitatem alicuius navis, quae Europam versus dirigitur. In quo si provincialis vel alii negligentes reperti fuerint, eiusdem generalis arbitrio graviter puniatur. Quod si ob naufragium, nimiam distantiam, vel aliud inevitabile impedimentum, non habeatur a magistro generali responsum quatuor mensibus ante tempus praefixum et consuetum capituli celebrandi, tunc possit provincialis cum definitorio et patribus provinciae unum ex tribus iam propositis tamquam commissarium visitatorem advocare, qui omnia et singula praestare possit et valeat, quae missi et deputati a generali magistro praestare solent, ita et taliter, quod, etiam superveniente postea deputatione facta a praefatis magistro generali vel commissario; talis deputatio nullum sortiatur effectum, ac si facta non fuisset. Ut autem contentiones, quae ex defectu declarationis praecedentiae quam habere debent dicti praesidentes tam in propria quam in aliena provincia oriri possunt, dirimantur, facultatem concedimus definitoriis utriusque provinciae decernendi eam in propria respective provincia praecedentiam, quam rationi et aequitati consentaneam iudicaverint, futuris temporibus perpetuo valituram. Ac tandem praecipimus vobis in virtute sanctae obedientiae, et sub poenis arbitrio nostro infligendis, ut haec omnia a vobis petita, et a nobis et magistro generali respective in utilitatem et quietem publicam concessa, deinceps accurate servetis et ab aliis omnino servari faciatis. Valet, nosque Deo assidue commendate. Romae XVII decembris MDCLXXXII. — A. cardin. CYBO protector. IOANNES BAPTISTA RUSCA ».

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praefatus Ambrosius praemissa, quo firmiter subsistant et ser-

Confirmatio Pontificis.

ventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, ipsum Ambrosium specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existat, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praeinsertas memorati Alderani episcopi cardinalis et protectoris patentes litteras, omniaque et singula in eis contenta et expressa, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Clausulae.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab illis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon provinciarum et Ordinis praefatorum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica vel quavis firmitate alia roboratis, statutis

et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Fides transumptorum.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die XXIII decembris MDCLXXXII, pontificatus nostri anno VII.

Dat. die 23 decembris 1682, pontif. anno VII.

CXX.

Confirmantur nonnullae constitutiones Congregationi Silvestrinorum Ordinis sancti Benedicti¹.

Innocentius Papa XI,
ad perpetuam rei memoriam.

Pastoralis officii, quod auctore Deo gerimus, sollicitudo nos urget atque impellit, ut, paternam religiosorum virorum

Prooemium.

¹ Approbata fuit haec Congregatio ab Innocentio IV in const. ed. MCCXLVII, die 27 iunii, pont. V; a Paulo III in const. ed. MDLIII, die 21 martii, pont. X, determinatum fuit tempus electionis priorum; et ab Alexandro VIII confirmatum statutum Congregationis in const. ed. MDCXC, die 15 octobris, pontif. I.

Altissimi obsequiis sub laudabili vitae monasticae instituto mancipatorum curam peculiari charitate gerentes, ea quae pro felici prosperoque illorum regimine et gubernio provide constituta esse noscuntur, quo firma semper atque stabilia permaneant, apostolici muniminis patrocinio roboramus.

Constitutiones referuntur.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper dilectus filius Ioannes Matthaeus Felicianus abbas generalis Congregationis monachorum Silvestrinorum nuncupatorum Ordinis sancti Benedicti, quod ipse et ceteri omnes graduati et vocales dictae Congregationis in eorum dieta generali Matelicae diebus tertia et quarta et quinta novembris MDCLXXXI celebrata, cui dilectus filius noster Iacobus S. R. E. presbyter cardinalis Franzonus nuncupatus, eiusdem Congregationis apud nos et Sedem Apostolicam protector, assistentiam et praesentiam praestitit, examinarunt et per vota secreta approbarunt nonnullas constitutiones et declarationes tenoris qui sequitur, videlicet:

COSTITUZIONI E DICHIARAZIONI.

Che si abolissero i discreti, quali si creavano in ogni monasterio ne' tempi de' capitoli generali, e che in avvenire si dovessero celebrare detti capitoli e le diete particolari senza il loro intervento;

Che in avvenire in detti capitoli generali concorressero con i loro voti solo il generale, il procuratore generale, due visitatori *pro tempore*, quelli sono stati generali o procuratori generali, quindici abbatì di governo, nove abbatì titolari, il maestro di novizi, il segretario della Congregazione, il compagno del procuratore generale, il bibliotecario di S. Benedetto di Fabriano, un lettore di teologia, un lettore di filosofia, ed un lettore di lettere umane, tutti per il servizio della nostra gioventù;

Che i suddetti tre lettori, il maestro de' novizi, il segretario della Congregazione, ed il compagno del procuratore generale abbiano voto perpetuo, perseverando ne' loro uffizi, ma, spontaneamente rinunciando, o lasciando, o essendo deposti per giuste cause, prima di essere provisti di badia titolare, non abbiano tal voto, nè abilità alla badia titolare; anzi il compagno del procuratore generale non abbia voto perpetuo, nè abilità alla badia titolare, se per due governi non abbia esercitata lodevolmente la carica;

Che si confermino perpetuamente nei gradi abbaziali tutti i soggetti, che di presente sono graduati, e si conceda facoltà al generale, a quelli sono stati generali, ed alli quattro definitori della suddetta dieta col consenso dell' eminentissimo protettore, acciò possano creare anco fuori del capitolo o dieta li suddetti tre lettori, il maestro de' novizi, il segretario della Congregazione, ed il compagno del procuratore generale, acciò canonicamente possano intervenire con i loro voti ne' futuri capitoli generali;

Che in avvenire possa esser solo assunto al generalato, o il procuratore generale, o un de' visitatori, o un abbate di governo, o uno di quelli averà spontaneamente rinunciato il governo, o uno di quelli saranno stati generali o procuratori generali, purchè nel generale, che termina, o in quelli averanno terminato, si frappongano due governi, e i medesimi soggetti siano capaci del procuratorato generale;

Che nella distribuzione delle badie di governo da farsi ne' capitoli generali, o nelle diete particolari, si osservi il seguente modo: in primo luogo sia sempre provvisto a sua disposizione il generale che termina l'uffizio, ed in se-

condo tutti gli altri graduati ed abbati di governo, o sia il procuratore generale, o visitatori, o abbati locali, con espressione che nelle prime vacanze in primo luogo siano provisti alcuni che sono stati procuratori generali secondo le loro anzianità, e tale espressione s'intenda per la prima volta solo, acciò alcun de' sudditi, che di presente si trovano senza governo, siano provisti, se gli parerà;

Che se ne' suddetti capitoli o diete si averà a fare alcuna provizione de' gradi o uffizi vacanti, o per causa di morte, o di spontanea rinunzia, o per canonica disposizione, si osservi la seguente forma: Se vacarà badia di governo, sia sempre sostituito un titolare; se vacarà un titolare sia sostituito uno de' vocali non abbati o altro soggetto, in cui concorano i debiti requisiti, *ut infra*; se vacarà uno de' sette vocali non abbati, si sostituisca un soggetto capace per l'offizio che mancherà;

Che mancando alcun grado o officio fuori de' capitoli generali, o delle diete particolari, si provveda in tal modo: se vacarà la procura generale, si sostituisca uno de' soggetti abili al generalato o procuratorato generale descritti di sopra, ad arbitrio del generale; se vacarà badia di governo, il generale con quattro definitori del capitolo antecedente provvedano di un presidente da cavarsi dal numero dei titolari, se vacarà alcuno de' visitatori, si provveda da' medemi di presidenti, da cavarsi dal numero degli abbati di governo, o di altro che avesse rinunciato il governo; se vacarà badia titolare o il bibliotecario, non si faccia provista alcuna fino al capitolo generale o dieta particolare; se vacarà alcuno degl'altri sei vocali non abbati, si provveda da' suddetti di supplemento idoneo

fino al capitolo o dieta, dove si farà l'elezione di tutte le cariche, che vaceranno;

Che volendo alcuno degl'abbati di governo permutare con altro di governo o titolare, per giuste cause da riconoscersi dal generale, visitatori, e consenso dell'eminentissimo protettore *pro tempore*, possa farsi anche fuori di capitolo o dieta; come anco volendo alcuno degl'abbati di governo spontaneamente rinunciare, sia sempre rivestito della badia titolare, che vacarà per l'assunzione di un titolare alla badia del rinunciante, ma per giuste cause da riconoscersi, come sopra, che volendo desistere dal governo alcuno di quelli sono stati generali o procuratori generali, o di governo, possano in caso di vacanza essere reassunti al governo nei capitoli o diete egualmente ch'ogni altro titolare;

Che quelli, li quali ne' tempi passati sono stati superiori vocali in alcuno dei nostri monasteri, e senza loro difetto ora si trovano esclusi, godano in avvenire voce attiva perpetua ne' capitoli generali, ma senza successione in altri dopo la loro morte, ed abbiano abilità alla badia titolare, per l'assunzione alla quale godano i privilegi degl'altri titolari;

Che il segretario della Congregazione goda voce attiva e passiva perpetua nei capitoli generali, ma non nelle diete particolari, nelle quali assista solo come segretario o cancelliere;

Che quelli, li quali per tre governi interi averanno lodevolmente esercitato l'offizio, o del priorato, o del camerlengato, o della cura di anime, o le confessioni sacramentali de' secolari, abbiano abilità alla badia titolare, purchè i curati e confessori abbiano buona attestazione degl'Ordinari; anzi avendo

alcuno de' suddetti esercitato sino al presente qualche tempo uno o più di detti uffizi, gli venga computato nel numero delli suddetti tre governi;

Che per la precedenza fra' vocali entro e fuori de' capitoli o diete s'osservi l'uso antico della Congregazione, e come con decreto particolare si stabilì nella suddetta dieta generale;

Che il generale reassumesse l'uso antico della mozzetta, come si prescrive anco dalla costituzione della Congregazione;

Che si riduca il governo di tutti i superiori generali e locali a quattro anni, di maniera che, se bene tutti i graduati sono perpetui, come sopra, tuttavia ogni quattro anni abbiano da eleggersi nuovi superiori generali, e variarsi i governi da un monastero all'altro; che il generale in mezzo al governo abbia a convocare una dieta particolare in quel monastero che giudicherà più di proposito, in cui intervengano con i loro voti solo il medesimo generale, il procurator generale, quelli sono stati generali o procuratori generali, li quattro definitori del capitolo antecedente, li due visitatori *pro tempore*, ed il superiore locale, dove si celebra la dieta, li quali abbiano facoltà di provvedere gradi ed uffizi che vacassero, e far tutto ciò sarà giudicato expediente per utile della Congregazione, fuor che di rimuovere dall'offizio o dalla stanza i superiori generali e locali, e non in caso, o di rinuncia, o per altra istanza, o per canonica disposizione, alla quale dieta intervenga anco il segretario, ma come cancelliere, *ut supra*.

Preces abbatum generalis.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, in praefata dieta generali ordinatum fuerit ut constitutiones et declarationes huiusmodi huic sanctae Sedi praesentarentur, ad hoc ut apostolicae confirmationis robore munirentur:

nobis propterea dictus Ioannes Matthaëus abbas generalis, humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

§ 3. Nos igitur, ipsius Ioannis Matthaëi abbatis generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existat, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium super statu regularium deputatorum, qui rem mature per binas vices discussurunt, consilio, supradictas ordinationes, declarationes, et acta ultimae dietae generalis monachorum Silvestrinorum habitae de mense novembris MDCLXXXI, praesidente et approbante supradicto Iacobo cardinali Congregationis huiusmodi protectore, in omnibus et per omnia, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus, approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac illa ab his, ad quos pertinet, inviolabiliter observari, et executioni mandari praecipimus; sub poenis Congregationis eorundem cardinalium arbitrio infligendis, ac salva semper in praemissis auctoritate eiusdem Congregationis cardinalium.

§ 4. Decernentes ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemis-

Confirmatio
relatarum con-
stitutionum.

Clausulae.

sis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio
contrariorum.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dictae Congregationis Silvestrinorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 6. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die xv ianuarii MDCLXXXIII, pontificatus nostri anno VII.

Dat. die 15 ianuarii 1683, pontif. anno VII.

CXXI.

Confirmantur statuta pro ecclesia et hospitali S. Antonii Lusitanorum de Urbe.

Innocentius Papa XI,
ad futuram rei memoriam.

In supremo militantis Ecclesiae solio, meritis licet imparibus, per ineffabilem divinae sapientiae atque bonitatis abundantiam constituti, ea, quae pro felici ecclesiarum et aliorum piorum locorum, praesertim in alma Urbe nostra, verae religionis arce, ex qua bonorum operum exempla in omnes christianae reipublicae partes assidue promanant, possitorum, directione, ut ibidem omnia recte atque ordine fiant, provide sapienterque constituta atque ordinata esse noscuntur, quo firma semper illibataque persistant, apostolici muniminis praesidio, cum id a nobis petitur, libenter constabilimus.

Exordium.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii deputati, seu administratores ecclesiae et hospitalis sancti Antonii nationis Lusitanorum de Urbe praefata, quod ipsi nonnulla statuta et capitula pro felici prosperoque dictorum ecclesiae et hospitalis regimine et gubernio fecerunt, et praevia matura discussione in eorum congregatione approbarunt, ac in unum volumen redigi curarunt, tenoris qui sequitur, videlicet¹:

Praedicta deputatorum electa in congregatione approbata fuerunt.

Proemio, ed uniforme risoluzione di tutta la nazione Portoghese per li statuti della chiesa ed ospedale di S. Antonio di Roma.

In nome della SS. Trinità, Padre, Figliuolo, e Spirito Santo, tre persone, e un solo Iddio, e de' Ss. Apostoli Pietro e Paolo, e del glorioso S. Antonio, sotto il di cui titolo è fondata la venerabil chiesa ed ospedale della nazione Portoghese in questa Corte di Roma nel

¹ Sequens documentum referimus prout est in edit. Main., dimittentes plerumque lectori curam corrigendi errores non paucos. (U. T.)

rione di Campo Marzo, nell'anno di nostra salute MDCLXXVIII, li XIX del mese di aprile, e del pontificato della Santità di nostro signore Innocenzo Papa XI nell'anno secondo, assistendo nella Corte di Roma per ambasciadore del serenissimo D. Pietro, principe e signore nostro, l'illustrissimo signor D. Luigi di Souza arcivescovo di Braga, avendosi di suo consenso celebrata la congregazione generale nella forma solita nel sopraddetto ospedale, presenti in essa i signori Emanuel Figueiredo Barretto, moderno governatore, e Lazaro da Silva Barbosa, antico, il marchese Francesco Nunez Sanchez, Martino di Mesquita, Emanuele di Messa Cid, Giovanni de Almeida Celso, Baldasar Gomez Homem, Luigi Macheino, Gonzalvo de Paiva, Francesco Perez Vergueiro, Emanuele de Sauza Pereira, Antonio de Faria, Carlo de Figueiredo, Emanuele de Sauza de Lima, Francesco Correa Bravo, ed Emanuele Diaz de Mesquita, i quali, rappresentando come deputati il corpo di tutta la nazione, e procurando il buon governo della detta chiesa ed ospedale, avendo più volte considerato come per la varietà de' tempi s'era alterato l'antico governo, in maniera che non si osservavano li statuti che gli eminentissimi e reverendisaimi signori cardinali D. Antonio di Chaves, D. Giorgio de Costa, Alfonso Gesualdo, ed il signor D. Pietro Mascarelas, ambasciatore che fu del signor re D. Giovanni III di Portogallo di gloriosa memoria, fecero, e ciascuno di loro fece in diversi tempi, decretarono, *nemine discrepante*, esser precisa ed urgente necessità di far nuovi statuti per la direzione e buon governo di detta chiesa ed ospedale, e si ordinò, che con la maggior brevità possibile si facessero detti statuti, conformandosi

quanto più potessero co' statuti antichi, e, discussi, fossero confermati da Sua Santità, per potersi con essi governare ed amministrare la detta chiesa ed ospedale; ed in conformità del soprascritto, dopochè più volte furono conferite le cose necessarie e convenienti al buon governo di detta chiesa ed ospedale, fecero e decretarono i statuti seguenti, quali furono letti ed approvati nella forma che a basso si dichiara.

STATUTI

Della chiesa ed ospedale di S. Antonio de' Portoghesi, divisi in tre libri.

Nel primo, si tratta dell'origine e fondazione della chiesa ed ospedale, e dell'elezione de' deputati, ufficiali, e suoi obblighi, e beni temporali.

Nel secondo del culto divino, e dell'elezione de' cappellani, e suoi pesi.

Nel terzo dell'ospitalità ed infermeria, e degl'altri ufficiali dell'ospedale, che dentro esso assistono.

LIBRO PRIMO

DIVISO IN CINQUE TITOLI.

Dell'origine e translazione della chiesa ed ospedale, e degl'obblighi, che gli sono stati imposti, e si osservano.

Del protettore di detto ospedale e chiesa, cioè gl'ambasciatori di Portogallo *pro tempore*.

Dell'elezione e congregazione.

Delli governatori del detto ospedale.

De' consiglieri, ed altri ufficiali della congregazione.

TITOLO PRIMO.

Dell'origine e translazioni di questa chiesa ed ospedale, e delle obbligazioni quali si osservano.

La chiesa ed ospedale di S. Antonio de' Portoghesi ebbe origine e principio da una signora portoghese chiamata donna Hiomar, naturale di Lisbona, la quale fondò ed edificò in certe

Capitolo I.
Della prima
origine e obblighi.